

TREBALLS DE L'OFICINA D'ONOMÀSTICA, XXII

Onomàstica de la Pobla de Cérvols

RAMON PERE ANGLÈS

Institut
d'Estudis
Catalans

SECCIÓ
FILOLÒGICA

Onomàstica
de la Pobla de Cérvoles

TREBALLS DE L'OFICINA D'ONOMÀSTICA, XXII

Onomàstica de la Pobla de Cérvols

RAMON PERE ANGLÈS

Barcelona, 2013

Institut
d'Estudis
Catalans

SECCIÓ
FILOLÒGICA

Pere Anglès, Ramon

Onomàstica de la Poble de Cérvoles. — (Treballs de l'Oficina d'Onomàstica ; 22)

Bibliografia

ISBN 9788499651750

I. Vallverdú, Josep, 1923- ed. II. Institut d'Estudis Catalans. Secció Filològica

III. Títol IV. Col·lecció: Treballs de l'Oficina d'Onomàstica ; 22

1. Topònims — Catalunya — Poble de Cérvoles

2. Noms de persona catalans — Catalunya — Poble de Cérvoles

804.99-311(467.1 Ga Poble de Cérvoles)

L'edició d'aquesta obra

ha estat a cura de Josep Vallverdú i Aixalà,

membre de l'Institut d'Estudis Catalans

Aquesta publicació compta amb el suport de l'Obra Social "la Caixa"

Disseny de la coberta: Azcunce | Ventura

Fotografia de la coberta: Vista panoràmica de la Poble de Cérvoles.

Autor: Jaume Blanch Estivill

© Ramon Pere Anglès

© 2013, Institut d'Estudis Catalans, per a aquesta edició

Carrer del Carme, 47. 08001 Barcelona

Primera edició: setembre del 2013

Tiratge: 250 exemplars

Text revisat lingüísticament per la Unitat de Correcció del Servei Editorial de l'IEC

Compost per Anglofort, SA

Imprès a Service Point FMI, SA

ISBN: 978-84-9965-175-0

Dipòsit Legal: B. 20766-2013

Són rigorosament prohibides, sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment i suport, incloent-hi la reprografia i el tractament informàtic, la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec comercial, la inclusió total o parcial en bases de dades i la consulta a través de xarxa telemàtica o d'Internet. Les infraccions d'aquests drets estan sotmeses a les sancions establertes per les lleis.

A la memòria de Josep Borch Casamitjana

Taula

PRÒLEG	9
INTRODUCCIÓ	11
Límits i geografia del territori	11
Hidrografia	11
La cobertura vegetal	12
Dades agràries del 1716	13
Vies de comunicació	14
Curiositats històriques	15
L'ermita de Sant Miquel	15
La Guerra dels Segadors	15
Refugiats a la Pobla a causa de la Guerra de Successió	15
Una corona per a la Mare de Déu de la Jonquera	16
El mal contagiós	17
El vidre, una indústria medieval a la Pobla	17
Llinatges de vidriers	18
Altres antropònims no presos en consideració	19
Informants i agraïments	20
FONTS DOCUMENTALS	23
Arxius	23
Manuscrits consultats	23
Bibliografia impresa	29
MAPES	
LLISTA DE NOMS	31

APÈNDIXS	283
I. Partides de terra	283
II. Trossos de terra	284
III. Llocs d'anomenada	285
IV. Cognoms	285
V. Noms de casa	286
VI. Renoms	287
VII. Poblacions veïnes	288

Pròleg

Conèixer el propi territori és motivador i fruitós. Una muntanya de treballs de geografia física i humana a Catalunya s'agrupen en una bona bibliografia, que va des del detall etnològic fins al mapa d'activitats econòmiques d'una zona o la demografia d'aquella altra. Un aspecte que té valuosos conreadors és el de l'onomàstica, local o zonal; aquí la filologia hi té lloc assegurat, per tal com els ètims de molts noms, llur evolució en el temps, les variants o, simplement, les repeticions d'un topònim en diversos indrets, han desvetllat la curiositat i motivat estudis de molts conreadors d'aquest camp, que a Catalunya és especialment fèrtil.

Joan Coromines deixà un solc profund en l'onomàstica en treballs de vastíssim abast; després d'ell, estudiosos que el van conèixer i àdhuc hi col·laboraren o li sotmeteren les seves experiències, continuaren amb articles, comunicacions i volums específics, amb la qual cosa augmentà el mosaic de fixació onomàstica del nostre país.

Ramon Amigó fou sens dubte un mestre en aquesta especialitat i, sobretot, algú que fixà uns mètodes i uns esquemes de treball que han aprofitat els seus col·laboradors i seguidors en el temps. Per estudiar un lloc des del punt de vista onomàstic, fer la llista dels noms existents, personals o topònims, és la primera tasca; quant als personals, es fa constar els noms dels habitants, de la casa, sobrenom (o sobrenoms) amb què és coneguda, el nom, si escau, dels antics —qui sap si primers— habitants de la casa; quant als topònims del terme, una tasca sobre el terreny, treball pacient de camp, portarà a fer constar com són conegudes totes les partides del terme, predis i propietats, hortes, masos, camins (específicament carrerades, carreteres, camins, etc.), coves, balmes, avencs, rius, rieres, barrancs, ermites o oratoris, creus de terme, fonts, o indrets que, dins una partida, tenen nom específic, i, finalment, els canvis que en un moment determinat —si és que se sap— van sofrir els noms. La llista, encara extensible, pot semblar massa feixuga, però cal considerar que es tracta

precisament de fixar totes aquestes identifications: l'estudi onomàstic d'una població o d'un municipi no ha de deixar fora res que sigui identificable amb un nom.

Ramon Pere Anglès, que ha donat a l'estampa diversos estudis d'aquest tirat, des de llistes de noms de casa fins a estudis raonats de tot un municipi, com consta dins aquest mateix volum, ens ofereix un exemple axiomàtic de la bondat d'un treball minuciós i exigent: la Pobla de Cérvoles i el seu terme estan explicats a través dels topònims i antropònims, especialment l'evolució històrica o la referència al primer document on consta; així, hi ha antropònims que ens porten a l'edat mitjana o al Renaixement.

L'autor, davant la pregunta de quines havien estat les principals dificultats en la confecció del treball, ens aclareix que potser la més entrebancadora ha estat la que deriva de l'extensió considerable del terme de la Pobla de Cérvoles (més de 60 km²). Dels vint-i-cinc termes que configuren la comarca, la Pobla ocupa el quart lloc. Això fa que els extrems siguin de vegades poc coneguts de les persones enquestades, i Ramon Pere hagi hagut de recórrer al testimoni de veïns dels termes contigus, Cervià, Ulldemolins, Vilanova de Prades i altres.

Qui llegeixi les pàgines que segueixen amb ulls de curios o àdhuc d'entès en la matèria, de segur que es felicitarà de la bondat d'aquest treball, profund, portat a terme a través d'una recerca conscienciosa, menada amb rigor i exigència. Ramon Pere Anglès ha sabut aprofitar les lliçons del gran tutor seu, Ramon Amigó, i hi ha afegit mètode i intuïció. Els lectors del volum en trauran, de segur, bon fruit.

JOSEP VALLVERDÚ

Introducció

LÍMITS I GEOGRAFIA DEL TERRITORI

L'espai que el terme de la Pobla de Cérvoles ocupa dins la comarca de les Garrigues és quasi de 62 km². Aquesta extensió, bastant considerable si tenim en compte els termes veïns, es deu al fet que és el resultat de la fusió de dos termes medievals, el de *Sorboles* i el de la *Fumada*. El territori era gestionat pel monestir de Poblet per mitjà de dues granges amb aquests noms.

Queda limitat a l'est pel riu de Set, el qual el separa dels termes del Vilosell i de l'Albi. Al nord, continua essent aquest riu que el separa del terme de Cervià de les Garrigues. Al sud, la frontera és la carena de la serra de la Llena, on parteix amb els termes de Vilanova de Prades i d'Ulldemolins. A l'oest, és l'antic camí reial que separa el terme de la Pobla dels d'Ulldemolins, Juncosa i Cervià de les Garrigues.

La ubicació d'aquest territori, al sector sud de les Garrigues i dins la influència de la serra de la Llena, fa que tingui una topografia bastant torturada. Geològicament, pertany al Terciari. Les roques són formades per conglomerats oligocènics, disposades en cingleres que de vegades, per l'erosió, formen balmes. És força accidentat per tota una sèrie de barrancs que, si al seu inici són canals, així que s'atansen al riu de Set es tornen valls una mica amples. Les planes no hi són gaire abundants. El sector més planer del terme és l'oriental, on es troba el nucli urbà i per on transita la pista asfaltada que comunica la vila amb Cervià.

HIDROGRAFIA

La xarxa hidrogràfica és formada per la riba esquerra del riu de Set en el tram inicial, on cal afegir el vessant de ponent del barranc de Sant Miquel de la Tosca, que és un dels que donen origen a aquest riu i que arriba fins davant del molí Nou,

el límit nord-oest. El riu de Set és el principal cabal hídric del terme. El seu curs no és pas constant: raja quan la pluja es digna a fer acte de presència i, quan fa temps que no plou, s'estronda. És de règim torrencial, com ho són els barrancs que neixen a la serra de la Llena a partir de canals i que, després de passejar-se per aquest terme de sud a nord, li aporten les aigües pluvials.

El genèric *canal* és freqüent a la Pobla. Són nombroses i totes són a la serra de la Llena. Excepte un cas aïllat, el *toll de la Canal*, de 1768, que era a la vall del Marc. El genèric es fa present ja des de bastant antigament: *les Canals* es comencen a trobar per escrit en documents des de 1591.

La part específica de cada canal sol ésser un nom o renom de propietari, especialment en les actuals: la *canal del Bertran*, *de la Carolina*, *del Quarteres*, etc.; però en d'altres més endarrerides en el temps és l'accident geogràfic: l'*estret del Canal de la Granja* (1700), la *Canal Rasa* (1591), la *canal Fonda* (1591) i el *toll de la Canal* (1768); el camí que hi transitava: la *canal d'Albarca* (1700), la *canal de Vilanova* (1768) i la *canal d'Ulldemolins* (1644); la font que hi brollava: la *canal de la Font de la Granja* (1700); o bé el domini territorial: la *Canal de la Granja* (1700).

El genèric *barranc* ens ha sortit unes poques vegades a partir del segle XVIII, i actualment és bastant usat. En temps més endarrerits hi ha una gran abundància del mot *comellar* i el diminutiu *comellaret*, segurament que molts d'aquests barrancs actuals van ser designats amb aquells genèrics. Però només dels que han conservat el nom fins avui podem saber la situació, i són pocs. La major part segur que actualment ja els anomenem *barrancs*.

No hi manquen les *fonts*. Han ocasionat vint-i-vuit entrades. Excepte algunes, la majoria són fontetes que solen rajar només quan plou prou, altrament són eixutes. N'hem trobat deu que sols consten en documents: la *Font de Sant Joan* (1700), la *Font de Corbins* (1585), la *font Falguera* (1363), la *font Foguera* (1766), el *camí de la Font* (1493) —pensem que devia ser la de la vila—, la *Font de la Granja* (1700) —és possible que fos la del Castell del Marc—, la *Font de l'Oró* (1768), la *Font de Paradís* (1571) —possiblement l'actual *del Mas d'en Perís*—, els *Fontanales* (1644) —el nom ha aparegut una sola vegada i precedit amb l'article masculí plural— i la *font del Pi* (1700). No hem de descartar que segurament algunes d'aquestes avui són conegudes amb un altre nom, i això n'escurçaria el nombre.

LA COBERTURA VEGETAL

La vegetació és mediterrània de prelitoral. El pi blanc hi predomina, sovint carregat de vesc; també s'hi troben alzines, roures, serveres, marfulls, coscolls, etc; als barrancs, vegetació de ribera: àlbers, pollancre, sargueres i canyissars de diferents menes.

Entre els noms que ha generat tenim *l'Alzina Llobera* (1768), els col·lectius *l'Alzinar* (1700) i *les Alzines* (1553). Un col·lectiu de roure: *el Coll de la Rebolleda* (1768) així com *els Rebolls* (1768) i actualment es recorda el *coll del Reboll*. La servera és potser l'arbre de bosc que ens ha sortit més vegades: el *tros de la Servera* (1591), el *clot de la Servera* (1700), les *sorts de la Servera* (1700), la *Servera* (1644) i el *Comellar de la Servera* (1768). L'oliver, entre les espècies conreades, hi és present —suposant, és clar, que no tingui res a veure amb el llinatge *Oliveres*, que també apareix en cronologia semblant—; tenim: la *cova*, la *sort* i el *tros dels Oliverers*, i el *clot de l'Oliver*. El col·lectiu de cirer, una sola vegada i és actual: el *racó dels Cirerers*. També hi ha uns quants arbusts: la *roca del Ginebre* (1768). *L'Estepar*, que encara es recorda, i el *camí de l'Estepar* (1738). *L'Argelagar* (1626), el *Comellar dels Boixos* (1812). Unes altres plantes que foren objecte de conreu a l'edat mitjana, tals com el lli i el cànem, també van deixar el nom en aquesta geografia i, així tenim: els *Llinars* (1439), el *comellaret del Lli* (1700); el *Canemar* (1591), la *cova del Canemàs* (1591) i la *sort del Canemàs* (1768). El conreu dels cereals, a part de les eres, que hi abunden, ens el delata: el *comellaret de la Palla* (1667). La *vinya* i el *mallol* també hi són com a col·lectius del conreu dels ceps: el *tossal de la Vinya* (1363), la *coma del tossal de les Vinyes* (1553), el *mallol d'en Palau* (1557), el *coll de la Vinyassa* i el *Mallol* —encara vius aquests dos darrers—, la *vinya Closa del Senyor* (1768) i la *vinya Closa* —que deu ésser tal com es coneix actualment. *El Canyar* (1644) i la *roca del Canyar* actual. L'àlber negre surt una vegada: la *cova del Xop* (1591). La canya-xiula, que aquí a la Pobla anomenen *canyacisca*, hi és present des de ben antic: el *coll de la Canya-xiula* (1363) i el *toll de la Canya-xiula* (1699). Els *Gramenals* (1300), potser derivat de *agram*.

DADES AGRÀRIES DEL 1716

Després de la desfeta de 1714, comença la fiscalització per part dels colonitzadors. Això, a la Pobla, dóna origen a una descripció detallada de la superfície de les terres de conreu i de les produccions. Ens ha semblat oportú de fer constar aquestes dades d'una forma abreujada, com a curiositat i també perquè, com és lògic, algunes d'aquestes produccions han originat noms de lloc.

De terra camp de sembradura n'apunten 312 jornals, 60 dels quals són de primera categoria, 170 de segona i la resta, de tercera. Això produïa: 130 quintars de blat, 100 de sègol, 130 de civada i 60 d'espelta. La quartera de blat es venia a 20 rals, la de sègol a 10, la civada a 8 i l'espelta a 5 rals.

De terra d'horta i regadiu, tan sols 2 jornals d'una mateixa qualitat. Esmenta que es rega de pous, de rierols i algunes fonts. El jornal de regadiu sortia a 6 arroves de cànem. I unes quantes verdures per al consum. El cànem el venien a 12 rals l'arrova.

La vinya ocupava solament 16 jornals, sis de millor qualitat i deu d'inferior.

Cada jornal de vinya de primera donava 4 cargues de vi, i els de segona, 3. La carga de vi valia 18 rals.

Parla només de 4 jornals d'oliveres, tots de la mateixa qualitat. El rendiment per jornal esmenta que era de 10 quintars d'oli. L'oli es valorava a 4 rals el quartà.

El bosc i les muntanyes ocupaven 1.800 jornals, tots més o menys de la mateixa qualitat.

Esmenta un forn de vidre, que rendia 55 lliures l'any. Pertanyia a Josep Cabrer, que tenia tres oficials: Josep Roselló de vint-i-nou anys, Salvador Pujol de vint-i-quatre i Josep Català aprenent de divuit anys.

Esmenta una granja (probablement la Fumada), regida i habitada per Josep Panxó i la seva família.

Fa també un cens demogràfic i diu que aquell 1716 hi havia a la Poblà: 160 persones, distribuïdes entre 26 famílies. D'aquests, 111 combregaven i 49, no. I dóna una distribució entre homes casats, viudos, viudes, fadrins, donzelles i infants menors de dotze anys.

VIES DE COMUNICACIÓ

La principal via de comunicació de la Poblà és la carretera, que comunica vers l'est amb el Vilosell, l'Albi i l'autopista; també vers Vallclara, Vimbodí i Montblanc. La mateixa carretera en direcció a ponent ho fa amb Bellaguarda, Juncosa i Ulldemolins. Val a dir també que, des de fa pocs anys, una pista asfaltada que transita pel sector est del territori enllaça la vila amb Cervià. Tota una altra xarxa de pistes permet moure's per l'interior i dóna accés a les partides de terra, a les coves i als barrancs. Aquests camins de carro o pas de carro —com també hem sentit dir— és lògic que no vagin pels camins que sovint s'esmenten a la documentació que s'aporta, ja que la majoria d'aquests han caigut en desús perquè no permeten el trànsit de quatre rodes. Però els principals són encara en el record i la memòria d'alguns informants. Entre els que es dirigien a les poblacions properes i que eren més concorreguts, una desena, al segle xvi van deixar el nom a partides de terra.

Entre els que foren partida tenim *el Camí de l'Albi* (1553), *el Camí de l'Argila* (1700), *el Camí de Cervià* (1553), *el Camí de la Granadella* (1700), *el Camí de la Granja* (1561), *el Camí de Juncosa* (1738), *el Camí de Lleida* (1768), *el Camí d'Ulldemolins* (1626), *el Camí de Vilanova* (1560), *el Camí del Vilosell* (1560).

No n'hem vist documentació, però Farré esmenta com a partida *el Camí de les Besses* (s. xviii). El 1375 els documents parlen del «camí de Servoles». També el 1644 ho fan del *camí de Sant Miquel*. Com que no esmenten la Tosca, pensem que es deu referir a l'ermita de la vila que aleshores es devia trobar extramurs. I el *camí de Cornudella*, del qual els informants ens han parlat, però que no hem sabut trobar en cap dels documents que hem vist.

CURIOSITATS HISTÒRIQUES

L'ermita de Sant Miquel

En un manual notarial del segle XVI que guarda l'AHAT hem trobat un contracte en el qual sembla que s'expressa almenys un intent de construcció de l'actual ermita de Sant Miquel. Pel que hem pogut llegir, es diu que, el 4 de setembre de 1569, el batlle Gabriel Cabrer i els jurats Joan Eixalà, Baltasar Sans i Pere Palau van donar a preu fet a Joan Abelló, mestre de cases de la vila de Prades, una capella en honor de la Verge Maria (no especifica que sigui la de la Jonquera), de llargària de trenta pams i vint d'ample. Els cantons de pedra picada i les parets de pedra casada. El portal també de pedra picada i l'entorn de pedra casada amb dues finestres, una a cada banda del portal, també de pedra picada. Havia de posar la pedra de l'altar, posar cairats i cobrir-la amb teules. El preu era de deu ducats. La vila havia de posar tot el necessari, així com fer la despesa al paleta i als manobres. Havia d'estar feta el mes de març de l'any següent. Però es podia escurçar o allargar el temps a voluntat de les dues parts.

La Guerra dels Segadors

Són nombroses les despeses que els soldats provocaven en els seus allotjaments a les poblacions rurals; la Pobla no en va quedar exempta. Vagi com a curiositat la següent nota extreta d'un manual notarial del segle XVII: «El 25 de setembre de 1648 es varen allotjar a la pobla 25 soldats de la companyia del “Tercio de Xat” i gastaren vuit-centes vuitanta sis lliures de pa que a raó de cent vuit lliures de pa per quartera equivalgueren a vuit quarteres i vint-i-dos lliures de pa pastat. Tot valgué quaranta una lliura i un sou. També es begueren mil vuitanta quartilles de vi, que feren seixanta-sis càntirs i mig, a dotze lliures i sis sous càrrega, valgueren cent vuit lliures. Estigueren a la Pobla del 25 de setembre al 13 d'octubre».

En un llibre d'òbits també del segle XVII, dos soldats moren a la vila: «El 4 de novembre morí un soldat dels Chatalans lo qual se anomenava Pere Conessa i no combrega extremunsia esta enterrat en lo fosa de asi de la pobla de Cervoles als 4 de novembre any 1643 era de la Val de aran en catalunya» (Òbits 1642, 4-11-1643). El dia 14 del mateix mes en morí un altre.

Refugiats a la Pobla a causa de la Guerra de Successió

Una de les desgràcies que les guerres provoquen és el desplaçament de la gent del territori on fins aleshores havia viscut. La violència de la Guerra de Successió durant el setge de la ciutat de Lleida, l'octubre de 1707, va fer que molta gent que

vivia en viles a l'entorn de la ciutat es veiés obligada a fugir. En els documents que hem consultat i que fan referència a aquesta cronologia veiem que apareixen a la Pobra uns vint llinatges buscant refugi. Alguns tenien ja alguna relació amb la vila, però alguns altres, no. Excepte tres dels que se citen, un el 1697 i altres dos el 1708, tots els altres hi fan cap el 1707, l'any que Lleida va caure a les mans de les tropes filipistes.

A continuació aportem la llista d'aquests llinatges que transitòriament van ser a la Pobra.

<i>Llinatge</i>	<i>Cronologia</i>	<i>Procedència</i>
Aguilar, Anton	1697	Albatàrrec
Andreu, Josepa	1707	Les Borges Blanques
Bellver, Brígida	1707	Sidamon
Bosc, Pere Joan	1708	Artesa de Lleida (batlle)
Cassany, Magdalena	1707	Sidamon
Cavaller, Josep (notari)	1707	Lleida
Cerés, Montserrat	1707	Vilanova d'Alpicat
Conillera, Josep	1707	L'Espluga Calba
Ferrerons, Josep	1707	Les Borges Blanques
Heritja, Josep	1707	Sudanell
Martí, Pere	1707	Sudanell
Mateu, Joan	1707	Alfès
Palanca, Josep	1707	Sidamon
Pocorull, Francesc	1707	Lleida
Pons, Francesc	1707	Sidamon
Sabater, Sebastià	1707	Vimbodí
Talarn, Tomàs	1707	Sidamon
Vellet, Josep	1708	Torregrossa
Vilamajor, Josep	1707	Torregrossa
Vilar, Josep	1707	Sunyer

Una corona per a la Mare de Déu de la Jonquera

En el llibre d'òbits de 1642, s'explica que Mariagna Prunera, filla de Gassió el Vell, que morí a l'Espluga de Francolí, on era casada amb Vicenç Prunera, va deixar en el seu testament una corona de plata a la Verge de la Jonquera. Vicenç l'entregà al rector fra Lluís Pardo del Castillo el dia 20 de maig de 1671. La corona, que pesava sis onzes i dos quarts, tenia un valor de deu rals. El rector explica que ell mateix la posà al cap de Nostra Senyora, i perquè constés feia aquesta memòria.

El mal contagiós

L'estiu de 1652, un rebrot de pesta (mal contagiós, segons els documents) té lloc a la Pobla, i potser en altres viles. A la cova que avui encara es recorda com *de la Pesta*, es refugiaven els empestats de la Pobla i alguns de Vimbodí. Els que morien eren enterrats amb poques cerimònies i ràpidament, als voltants de la mateixa cova. La cova era en un barranc a la partida de les "Oberedas" (*Alberedes*). Baptista Preixens, Pere Balaguer i Jerònima Balaguera foren enterrats per una fadrina de Vimbodí, però no en diu el nom. Baptista (Òbits 1642, 22-6-1652), sota un noguer en una feixa de davall l'esmentada *cova*; Pere (Òbits 1642, 3-7-1652) i Jerònima (Òbits 1642, 4-7-1652), en un joncar. Hi ha dos casos de persones que moriren dins la vila, i creient que era també de la pesta foren enterrades sense cerimònies i ràpidament. Agustina Sobreperere, de dos anys (Òbits 1642, 18-6-1652), fou enterrada pel seu pare al corral de casa Gassió. I Tecla Preixens, viuda de cinquanta anys (Òbits 1642, 4-6-1652), al fossar per mans del seu fill. La por devia fer que ningú no volgués tenir contacte amb els que morien, ni el rector que els havia d'extremunciar, ni els enterradors que els donaven sepultura.

EL VIDRE, UNA INDÚSTRIA MEDIEVAL A LA POBLA

La documentació consultada, dels segles XVII i XVIII, deixa ben palès que la fabricació del vidre era una activitat important al terme de la Pobla. Són molts els mestres vidriers i els oficials de fer vidre que, coincidint amb aquesta cronologia, apareixen a la vila. Alguns s'hi estableixen mentre dura la producció i després se'n van, i alguns altres s'hi queden fins i tot després de cessar aquesta activitat industrial, fent de pagesos.

El *barranc dels Forns* segurament deu el nom a un forn de vidre que hi va existir. Se'n poden veure les ruïnes. Es conserven unes quantes mitges parets i, fins i tot, alguna arcada resta encara en peu. Al seu temps, devia ésser un edifici notable. Els veïns de la Pobla i els d'Ulldemolins coneixen aquest lloc encara avui dia com el *Forn del Vidre*. Però els documents consultats indiquen que n'hi va haver d'altres i que, potser quan aquest va deixar de funcionar, va passar a denominar-se el *forn del vidre vell*.

Les dades de què hem pogut disposar ens han permès la localització de tres forns: al principi del segle XVII, apareix el que ja aleshores s'anomena *el Forn Vell del Vidre*. No sabem si estava ja espatllat o si encara funcionava. És el mateix que el 1638 anomenaven *forn del vidre del Mas d'en Gassió*. El 1624 hem trobat dades de l'existència del *forn del vidre de la Fumada*, que sembla que estava en funcionament en la data que s'aporta. El 1700 apareixen dades d'un altre forn, creiem que dins la vila, amb dues denominacions, però pensem que es tracta del mateix.

Unes vegades ens surt amb el nom de *forn del vidre* i d'altres amb *forn del vidre de Josep Cabrer*.

De la comercialització del vidre que es produïa, en parla un llibre d'òbits del segle XVIII. En Josep Sans, el 14 de març de 1711, el van trobar mort a prop de la Palma d'Ebre, vora la canastra de vidre que portava a vendre. Fou enterrat a la Palma, però també consta al llibre de defuncions de la Poble. El 19 d'agost de l'any 1707, Francesc Mares de Gandesa morí als seixanta anys i fou enterrat a la Poble, on era de pas comprant vidre.

Llinatges de vidriers

A continuació, aportem una llista de llinatges que la documentació que hem vist ha permès de constatar que havien passat per la Poble com a vidriers, amb la cronologia i la procedència, quan aquesta és possible.

<i>Llinatge</i>	<i>Cronologia</i>	<i>Procedència</i>
Arcal, Domingo	1679	Aragó
Benavent, Isidre	1669	Prat del Comte
Boquer, Ramon	1775	?
Bosquer, Ramon	1766	Capellades
Camps, Benet	1614	Barcelona
Comerida, Salvador	1609	Valls
Ferrer, Jaume	1644	Poble de Cérvoles
Font, Pere	1640	Mataró
Galderic, Pere	1601	?
Macià, Antoni J.	1626	l'Aleixar
Marata, Pau	1626	Monroja
Merlet, Ramon	1603	?
Móra, Benet	1630	?
Mulet, Guinot	1645	?
Navarro, Joan	1747	Aragó
Pagès, Ramon	1633	Lleida
Pi, Bernat	1611	Mataró
Puigdengoles, Cristòfol	1700	Capellades
Pujol, Salvador	1700	Vallbona
Roselló, Josep	1700	Vallbona
Rovira, Josep	1680	Vilamajor
Sobreper, Galderic	1621	Vilallonga dels Monts (Rosselló)
Soler, Joan	1658	Mataró

Vila-rasa, Joan	1612	Mataró
Vives, Joan	1768	Arenys de Munt

ALTRES ANTROPÒNIMS NO PRESOS EN CONSIDERACIÓ

No s'ha creat entrada per als cognoms forasters que s'indiquen a continuació perquè aquestes persones van acudir a la Pobla a fer serveis determinats, sobretot padrinatges en bateigs, entre 1594 i 1769. S'indica la població de procedència dels padrins, l'any de l'actuació i el nom de la criatura batejada. Són cinquanta-vuit cognoms que van acudir de trenta-nou procedències, sobretot d'Ulldemolins, al baptisme de cinc nadons; de França, al de quatre, i de Reus, al de tres. Hi ha altres deu poblacions d'on van venir dos testimonis de cadascuna. I d'altres vint-i-sis localitats en van venir testimonis per a un sol baptisme de cada una.

<i>Testimoni</i>	<i>Localitat</i>	<i>Any</i>	<i>Criatura batejada</i>
Arquer	Vinaixa	1641	Teresa Queralt
Autó	l'Albi	1654	—
Baget	la Selva del Camp	1734	Josep Blasi
Berard	diverses	1594 + 1732	Jaume Joan Català + Caterina Cabrer + Florentina Gassió
Biernès	Ascó	1692	Francesc Cabrer
Biscarri	Montblanc	1736	Jaume Llurba
Bofarull	els Pallaresos	1687	Maria Teixidor
Boió	Terrassa	1769	Pau Figuera i Ramon
Bore	estranger	1612	Marc Martí
Carreres	Artesa	1730	—
Castanyer	Cornudella	1610	Mateu Boquer
Cetor	francès	1644	—
Comerida	Valls	1609	Joan Marata
Constans	Ulldemolins	1612	Tecla Ferrer
Corso	les Borges Blanques	1692	Francesc Cabrer
Delmont	Albarca	1735	—
Deltu	Tarba	1644	—
Enquart	Ulldemolins	1605	Jacint Sobrepere
«Esteban»	Sarroca	1670	Lluís Llobera
Felipa	Reus	1733	—
Forges	França	1617	Caterina Masip
Gomis	Ulldemolins	1657	—
Gras	Reus	1712	Raimunda Borc

Jovenell	Lleida	1760	Manuel Llurba
Juncosa	Cornudella	1624	Joan Sans
Lletget	Tarragona	1751	—
Llorda	Alforja	1624	Pere Sans
Maldonado	estranger	1608	—
Manresa	les Borges del Camp	1717	Josep Gassió
Masades	l'Albi	1622	Mariagna Català
Meixé	Tarragona	1741 + 1746	Josep Domènec
Miralles	Riudecanyes	1604	—
Molner	Ulldemolins	1689	—
Montargull	Figuerola	1596	Jaume Gassol
Montlleó	Ulldemolins	1659	—
Montserrat	Reus	1686	Pere Català
Mur	aragonès	1597	Gabriel i Benet Prexens
Oliva	Figuerola	1762	Joan Sobreperere i Texidor
Olivart	Barberà	1730	Joan Blasi
Prunera	l'Espluga	1659 + 1668	Pasqual Cabrer
Puig	Lilla + Vimbodí	1657 + 1741	—
Puigjosa	Alcover	1738	—
Raül	Alforja	1769	—
Riba	Barcelona	1664	Tecla Cabrer
Roc	Mataró	1605	Mariagna Marata de la Fumada
Ros	Aspà	1639	Marc Gassol
Rosset	Arbeca	1759	Josep Moyà
Sales	Bellpuig + França	1667	—
Salvat	Siurana	1686	Maria Arcal
Sort	Alcover	1659	Annamaria Llobera
Tarregós	la Selva del Camp	1734	Josep Blasi
Torrell	Vilaverd	1648	Josep Llobera
Torres	Barberà	1741	Joan Borc
Treshereus	França	1619	—
Tudela	Vilanova Bellpuig	1695	Maria Teresa Cabrer
Vallverdú	Vimbodí	1734	Jaume Llurba
Vidiella	Barcelona + Arnes	1726	—
Vilaplana	Cervià	1625	Jaume Amorós

INFORMANTS I AGRAÏMENTS

Hem disposat d'una llista de noms de lloc que féu Josep Borch i Casamitjana. No l'hem pogut conèixer en persona ja que, per causa de malaltia, traspassà; els

seus hereus, amb tota amabilitat, ens han facilitat aquesta llista. És el nostre deure de dedicar aquest treball a Josep Borch i Casamitjana, com a precursor del recull de noms de la Pobla, la seva vila natal, encara que el que ens hauria agradat hauria estat poder-lo fer junt amb ell.

Hem comptat amb l'ajuda de Josep Blay Griñó, de cal Blaió, nat a la Pobla el 25 de gener de 1934; també de Ramon Lluís Cases Pujol, de cal Jaume Calamando, nat a Vallclara el 10 de setembre de 1926, i que fa setanta anys que viu a la Pobla; així com de Fidel Vall Aluja, de ca «l'Espartero», nat a la Pobla el 17 de març de 1923 i traspassat el 2007. D'Agustí Arbós Escoté, de cal Gaudiós, nat el 19 de setembre de 1955. També de Pere Anglès Boqué, de cal Mas del Peret, nat a la Pobla el 18 de juny del 1941, i d'Aleix Dalmau Sas, de cal Cadiraire, nat a Barcelona el 14 de juny de 1974; els dos ens han acompanyat en les nostres excursions pel territori.

El sector nord del territori és poc conegut dels informants de la Pobla i hem hagut de recórrer a persones de la vila veïna de Cervià, que hi tenen propietats. El mateix ha passat a la banda de ponent, que és gent d'Ulldemolins que hi transita i se'l coneix millor. A Cervià, agraïm la col·laboració a Ramon Martí Vilà, de cal Ferrer, nat en aquesta vila el 1918. Pel sector dominat per terratinents d'Ulldemolins hem comptat amb el suport de Rafel Perramon, de ca l'Estanquer, nat el 1929; de Ramon Belart Anglès i Isidre Belart Vilalta, de cal «Càndido», pare i fill, nats el 1929 i el 1954, així com de Lluís Monlleó Moragas, de cal Perevinyes, nat el 1957.

No es pot oblidar la valuosa aportació que, sempre que ho hem necessitat, el bon amic i a la vegada també mestre Ramon Amigó i Anglès ha fet amb la seva experiència; és també l'autor de la transcripció fonètica dels noms vius, una transcripció fonètica que posteriorment ha estat revisada i completada per Pere Navarro. Gràcies a Albert Manent per suggerir-nos l'inici d'aquest recull.

Igualment a totes aquelles persones que ens han atès en les nostres inevitables incursions als arxius. Bona part de la documentació, la més abundant, ha sortit de l'AHAT, dirigit per Mn. Manuel Fuentes i atès per Teresa Salort. A l'arxiver del monestir de Poblet, fra Xavier Guanter. A Glòria Vilella, directora de AHLL, i al funcionari que l'atén. També a Jaume Piñol Sobreperere, el qual, com a secretari de la Casa de la Vila de la Pobla, ens ha obert les portes de l'arxiu municipal.

Fonts documentals

ARXIUS

ACM	Arxiu Comarcal de Montblanc
AHAT	Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona
AHLL	Arxiu Històric de Lleida
AMP	Arxiu del monestir de Poblet
AMPC	Arxiu Municipal de la Pobla de Cérvoles
APP	Arxiu Parroquial de Prades

MANUSCRITS CONSULTATS

Bapt. 1591	Llibre de baptismes, òbits i matrimonis. 1591-1645, en quart. Baptismes 1591-1616, 54 pàgines. Confirmacions 1592-1629, 14 pàgines. Matrimonis 1592-1629, 30 pàgines. Baptismes 1624-1641, 17 folis. Matrimonis 1629-1641, 8 folis. Òbits 1591-1642, 23 folis. Total, 146 folis. Núm. 9, sense capsa. AHAT.
Bapt. 1642	Llibre de baptismes, òbits i matrimonis. 1642-1700, en quart. Baptismes 1642-1700, 73 folis. Matrimonis 1642-1700, 27 folis. Confirmacions 1647-1695, 7 folis. Òbits 1642-1700, 37 folis. Total 144 folis, molts en blanc. Núm. 10, sense capsa. AHAT.
Bapt. 1700	Llibre de baptismes, òbits i matrimonis. 1700-1745. Baptismes 1700-1745, 68 folis. Confirmacions 1702-1745, 22 folis. Matrimonis 1700-1745, 29 folis. Òbits 1700-1745, 26 folis. Total, 145 folis. Núm. 25, capsa 2. AHAT.
Bapt. 1745	Llibre de baptismes, òbits i matrimonis de 1745-1788, en foli. Baptismes 1745-1787, 144 folis. Confirmacions 1748-1780, 13

- folis. Índex de baptismes, 10 folis. Matrimonis 1746-1787, 70 folis, amb índex. Compliment Pasqual, 4 folis. Òbits 1746-1787, 117 folis. Total, 358 folis. Hi ha el catàleg dels monjos que han regentat la cura d'ànimes de 1574-1768. Núm. 26, capsa 2. AHAT.
- Benef. s. XVIII Lligall de Beneficis segles XVIII i XIX. Capsa 4. Núm. 34. AHAT.
- Cad. s. XVIII Cadastre segle XVIII. Referència: Poble de Cérvoles. 1715-1832. 97/128. AHLL.
- Cad. 1959 Cadastre de l'any 1959. AMPC.
- Capb. 1436 Capbreu de 1436. Vilosell, Cérvoles, Fumada i Vallclara. Armari III. 33/2. Fra Antoni Forner. AMP.
- Capb. 1465 Capbreu de 1465. Vilosell, Cérvoles i Fumada. Armari III. 33/13. Fr. Joan Estanyà. AMP.
- Capb. s. XVI Capbreu [primer quart] del segle XVI. Comprèn capbrevacions del Vilosell, Cérvoles i la Fumada. Armari III-34/1. AMP.
- Capb. 1768 Capbreu de 1768. Notari: Salvador Alba i Molins. ACM.
- Capb. 1789 Capbreu que copia el de 1554 d'AMED, de les rendes que el duc de Medinaceli i Cardona rep del comtat de Prades, fet pel notari Antonio Cortés d'Alcover els anys 1789-1791. Està certificat per Bonaventura Vidal, arxiver de l'esmentada casa ducal, de les cò el 18 de novembre de 1906 eren al Palau de l'Excm. Sr. Duc de Medinaceli, al carrer de Portaferri de Barcelona. APP.
- Conc. 1699 Llibre de la Concòrdia de 1699. Capsa 2. Núm. 29. Sense paginar. AHAT.
- Conf. 1592 Confirmacions de 1592. Es troben dins de Bapt. 1591. Sense capsa. Núm. 9. AHAT.
- Conf. 1702 Confirmacions 1702. Es troben dins de Bapt. 1700. Capsa 2. Núm. 25. AHAT.
- Conf. 1748 Confirmacions 1748. Es troben dins de Bapt. 1745. Capsa 2. Núm. 26. AHAT.
- Doc. d. Documents diversos. Carpeta que conté documents de variada cronologia. Tanmateix ha estat possible fer constar l'any. Capsa 5. AHAT.
- Llib. 1313 Llibre de notes de 1313-1316. Volum en foli sense paginar. Foliat posteriorment. Núm. 3. Capsa 1. Notari: Pere Salvany. Rector: Gondisalus Garsie. De 22 de novembre de 1313 a 17 de gener de 1316. AHAT.
- Llib. 1330 Llibre de notes de 1330-1332. Volum en foli de 45 folis. Núm. 4. Capsa 1. Notari: Bonanat Franch. Rector: Bernat Batlle. De 23 d'octubre de 1330 a 4 de maig de 1332. AHAT.

- Llib. 1332 Llibre de notes de 1332-1334. Volum en foli sense paginar. Foliat posteriorment. Núm. 5. Capsa 1. De 27 d'agost de 1332 a 6 d'abril de 1334. AHAT.
- Llib. 1348 Llibre de notes de 1348-1350. Volum en foli sense paginar. Foliat posteriorment. Núm. 8. Capsa 2. Notari: Domènec Prenafeta. Rector: Bernat Batlle. De 24 de juny de 1348 a 2 de juliol de 1350. AHAT.
- Llib. 1363 Llibre de notes de 1363-1370. Volum en foli de 123 folis. Núm. 12. Capsa 3. Rectors: Bernat Batlle i Joan Claret. De 12 de maig de 1363 a 2 de febrer de 1370. AHAT.
- Llib. 1375 Llibre de notes de 1375-1379. Volum en foli de 165 folis. Núm. 14. Capsa 4. Rector: Joan Claret. D'1 de febrer de 1375 a 12 de febrer de 1379. AHAT.
- Llib. 1400 Llibre de notes de 1400-1402. Volum en foli de 53 folis. Núm. 18. Capsa 5. Notari: Joan Ardèvol. Rector: Pere Duran. De 18 de novembre de 1400 a 18 de setembre de 1402. AHAT.
- Llib. 1420 Llibre de notes de 1420-1421. Volum en foli de 25 folis. Núm. 22. Capsa 6. De 10 d'agost de 1420 a 16 de maig de 1421. AHAT.
- Llib. 1433 Llibre de notes de 1433-1434. Volum en foli de 15 folis. Núm. 26. Capsa 6. Notari: Joan Vidal. Rector: Jaume Cerdà. De 4 de juny de 1433 a 11 de juny de 1434. AHAT.
- Llib. 1439 Llibre de notes de 1439-1445. Volum en foli de 65 folis. Índex. Núm. 28. Capsa 6. De 13 de juliol de 1439 a 8 d'abril de 1445. AHAT.
- Llib. 1445 Llibre de notes de 1445-1450. Volum en foli de 78 folis. Núm. 29. Capsa 6. Notari: Bernat Llima. Rector: Jaume Cerdà i Joan Borach. De 28 de juny de 1445 a 7 de juny de 1450. AHAT.
- Llib. 1493 Llibre de notes de 1493-1516. Volum en foli de 72 folis. Núm. 34. Capsa 7. Notaris: Pere Llima i Miquel Ballester. Rectors: Guillem Martí i Benet Collbató. De 18 d'agost de 1493 a 10 d'abril de 1516. AHAT.
- Llib. 1561 Llibre de notes de 1561-1731. Volum en foli de 593 folis. Notari: Lluís Pau i altres. Signatura 1288. AHLL.
- Llib. 1569 Llibre de notes de 1569-1629. Volum en foli de 89 folis, indexat. Notari: Antoni Forès. Signatura 1273. AHLL.
- Llib. 1591 Llibre de notes de 1591-1625. Volum en foli de 211 folis. Índex. Núm. 19. Capsa 1. Notaris: Jaume Company, Pere Ortiz, Francesc Cerler, etc. Abat: Oliver de Boteller. De 12 de març de 1591 a 22 d'abril de 1625. AHAT.
- Llib. 1626 Llibre de notes de 1626-1643. Volum en foli de 68 folis. Núm.

20. Capsa 1. Notari: Pere Estradé. Abat: Miquel de Merola. De 10 de març de 1626 a 2 de febrer de 1643. AHAT. Nota: dins el mateix volum, hem trobat anotacions de cronologia anterior, aquestes han estat entrades no pel número de foli, ja que no el tenien, sinó per dia, mes i any.
- Llib. 1644 Llibre de notes de 1644-1680. Volum en foli de 124 folis. Núm. 21. Capsa 1. Notaris: Pere Vidiella, Francesc Fornoguera i Josep Lunes. Abat: Josep Tresànze. De 23 de gener de 1644 a 27 de juny de 1680. AHAT.
- Llib. 1700 Llibre de notes de 1700-1737. Volum en foli sense paginar. Foliat posteriorment amb 277 folis. Núm. 23. Capsa 1. Notari: Josep Pocurull. Abat: Josep Tresànze. De 21 de setembre de 1700 a 20 de gener de 1737. AHAT.
- MN 1300 Manual notarial de 1300. Sense foliar. Capsa 2, diversos (11 lletra i). AHAT.
- MN 1300-1357 Manual notarial de 1300-1357. En llapis 1372-1378 (dates a què correspon). En foli. Sense paginar. Capsa 1, 11/i. AHAT. Parròquia de Cervià.
- MN 1368 Manual notarial de 1368-1370. De 17-1-1368 a 15-11-1370. Sense paginar. Capsa 1, 11/a. AHAT. Parròquia de Cervià.
- MN 1400 Manual notarial de 1400-1417. Sense paginar. Capsa 1, 11/b. AHAT. Parròquia de Cervià.
- MN 1458 Manual notarial de 1458-1459. Volum en quart de 42 folis. Índex. Núm. 62. Capsa 14. Notari: Anton Tarrago. De 26 d'agost de 1458 a 19 de juny de 1459. AHAT.
- MN 1492 Manual notarial de 1492-1546. Volum en foli partit sense paginar. Núm. 47. Capsa 9. Notari: Bernat Calvet i Pere Gassió. Rector: Francesc Soldevila. De 20 de juliol de 1492 a 16 d'abril de 1546. AHAT.
- MN 1494 Manual notarial de 1494-1507. Amb òbits. En foli partit. Sense paginar. Capsa 1, número 9. AHAT. Parròquia de Cervià.
- MN 1507 Manual notarial de 1507-1514. Volum en foli partit sense paginar. Núm. 50. Capsa 9. Notari: Pere Delmer. De 13 de maig de 1507 a 17 de maig de 1514. AHAT.
- MN 1528 Manual notarial de 1528-1544. Volum en foli partit sense paginar. Núm. 54. Capsa 9. Notari: Bernat Espasa. Rector: Benet Collbató. De 25 de juny de 1528 a 7 de febrer de 1544. AHAT.
- MN 1535 Manual notarial de 1535-1538. Volum en foli partit de 92 folis. Núm. 56. Capsa 10. Notari: Bernat Delmer. Rector: Francesc

- Soldevila. De 28 d'agost de 1535 a 25 de desembre de 1538. AHAT.
- MN 1550 Manual notarial de 1550-1553. Volum en foli partit de 27 folis. Núm. 58. Capsa 10. Notaris: Mateu Ballester i Guillem Arquer. De 12 de setembre de 1550 a 19 d'abril de 1553. AHAT.
- MN 1553 Manual notarial de 1553-1576. Volum en foli partit sense paginar. Núm. 18. Capsa 1. Notari: Mateu Ballester. Abat: Diego de Larin. D'11 de desembre de 1553 a 24 de juliol de 1576. AHAT.
- MN 1564 Manual notarial de 1564-1567. Volum en foli partit de 170 folis. Índex. Núm. 59. Capsa 10. Notari: Guillem Masó. Rector: Joan Prenafeta. De 19 de març de 1564 a 15 de març de 1567. AHAT.
- MN 1573 Manual notarial de 1573-1577. Volum de 114 folis. Índex. Núm. 64. Capsa 14. Rector: Joan Prenafeta. AHAT.
- MN 1579 Manual notarial de 1579-1590. Notari: Antonio Forès. Signatura 1277. AHLL.
- MN 1582 Manual notarial de 1582-1590. Volum en quart, foliat amb 410 folis. Notari: Joan Prenafeta. Signatura 1316. AHLL.
- MN 1592 Manual notarial de 1592-1631. Foliat amb 148 folis. Capsa 4, núm. 3. AHAT. Parròquia de Cervià.
- MN 1628 Manual notarial de 1628-1664. Volum en foli partit de 52 folis. Núm. 22. Capsa 1. Notari: Josep Llunes. Abat: Joaquim Arbolí. De 22 d'agost de 1658 a 29 d'octubre de 1664. AHAT.
- MN 1707 Manual notarial de 1707-1728. Notari: Rv. Amorós. Foliat amb 170 folis. Capsa 4, núm. 5. AHAT. Parròquia de Cervià.
- MN 1737 Manual notarial de 1737-1744. Notari: Francisco Lletget. Signatura 1280. AHLL.
- MN 1765 Manual notarial de 1765-1766. Notari: Francisco Prenafeta. Conté anotacions de cronologia anterior. Signatura 1286. Foliat amb 547 folis. AHLL.
- MN 1766 Manual notarial de 1766-1787. Volum en foli de 278 folis. Notari: José Toldrà. Signatura 1291. AHLL.
- MN 1811 Manual notarial de 1811-1817. Volum en foli de 451 folis. Notari: Bartomeu Torrelles. Signatura 1295. AHLL.
- MN 1824 Manual notarial de 1824-1830. Volum en foli de 461 folis. Notari: Bartomeu Torrelles. Signatura 1299. AHLL.
- MN 1831 Manual notarial de 1831-1833. Volum en foli de 213 folis. Notari: Francisco Vives. Signatura 1300. AHLL.
- MN 1851 Manual notarial de 1851-1856. Volum en foli de 365 folis. Notari: Joan Segarra i Coll. Signatura 1290. AHLL.

Òbits 1591	Òbits de 1591-1642. Consta de 23 folis. Dins de Bapt. 1591. AHAT.
Òbits 1642	Òbits de 1642. Consta de 37 folis sense numerar. Dins de Bapt. 1642. Núm. 10. Sense capsa. AHAT.
Òbits 1700	Òbits de 1700-1745. Consta de 26 folis. Dins de Bapt. 1700. Núm. 25. Capsa 2. AHAT.
Òbits 1735	Llibre d'òbits de 1735-1851. Volum en foli de 201 folis. Núm. 108. Capsa 15. AHAT.
Òbits 1746	Òbits de 1746-1787. Consta de 117 folis. Dins de Bapt. 1745. Núm. 26. Capsa 2. AHAT.
Ordi. 1743	Ordinacions municipals de 1743. Sense paginar. Núm. 30. Capsa 3. AHAT.
Padró 1861	Llibre d'empadronaments del 1861 i 1862. Vol. 1. Sense indexar. AMPC.
Padró 1877	Llibre d'empadronaments del 1877 al 1881. Vol. 2. Sense indexar. AMPC.
Padró 1881	Llibre d'empadronaments del 1881 al 1884. Vol. 3. Indexat. AMPC.
Padró 1884	Llibre d'empadronaments del 1884 al 1886. Vol. 4. Indexat. AMPC.
Padró 1887	Llibre d'empadronaments del 1887 al 1892. Vol. 5. Indexat. AMPC.
Padró 1892	Llibre d'empadronaments del 1892 al 1902. Vol. 6. Indexat. AMPC.
Padró 1902	Llibre d'empadronaments del 1902 al 1913. Vol. 7. Indexat. AMPC.
Padró 1913	Llibre d'empadronaments del 1913 al 1918. Vol. 8. Indexat. AMPC.
Padró 1919	Llibre d'empadronaments del 1919 al 1925. Vol. 9. Indexat. AMPC.
Padró 1923	Llibre d'empadronaments del 1923. Vol. 10. Indexat. AMPC.
Padró 1934	Llibre d'empadronaments del 1934 al 1942. Vol. 11. Sense indexar. AMPC.
Padró 1943	Llibre d'empadronaments del 1943 al 1960. Vol. 12. Indexat. AMPC.
Padró 1962	Llibre d'empadronaments del 1962 fins avui. Vol. 13. AMPC.
Racio. 1768	<i>Llibre Racional de tots los Aniversaris y Missas fundadas en la Iglesia de la Parroquia de la Poblade Cervols</i> . Any 1768. Foliat amb 293 folis. Capsa 3. Núm. 33. AHAT.
St. On. 1578	Capbreu de Sant Onofre. A la coberta de pergamí posa: Cap-

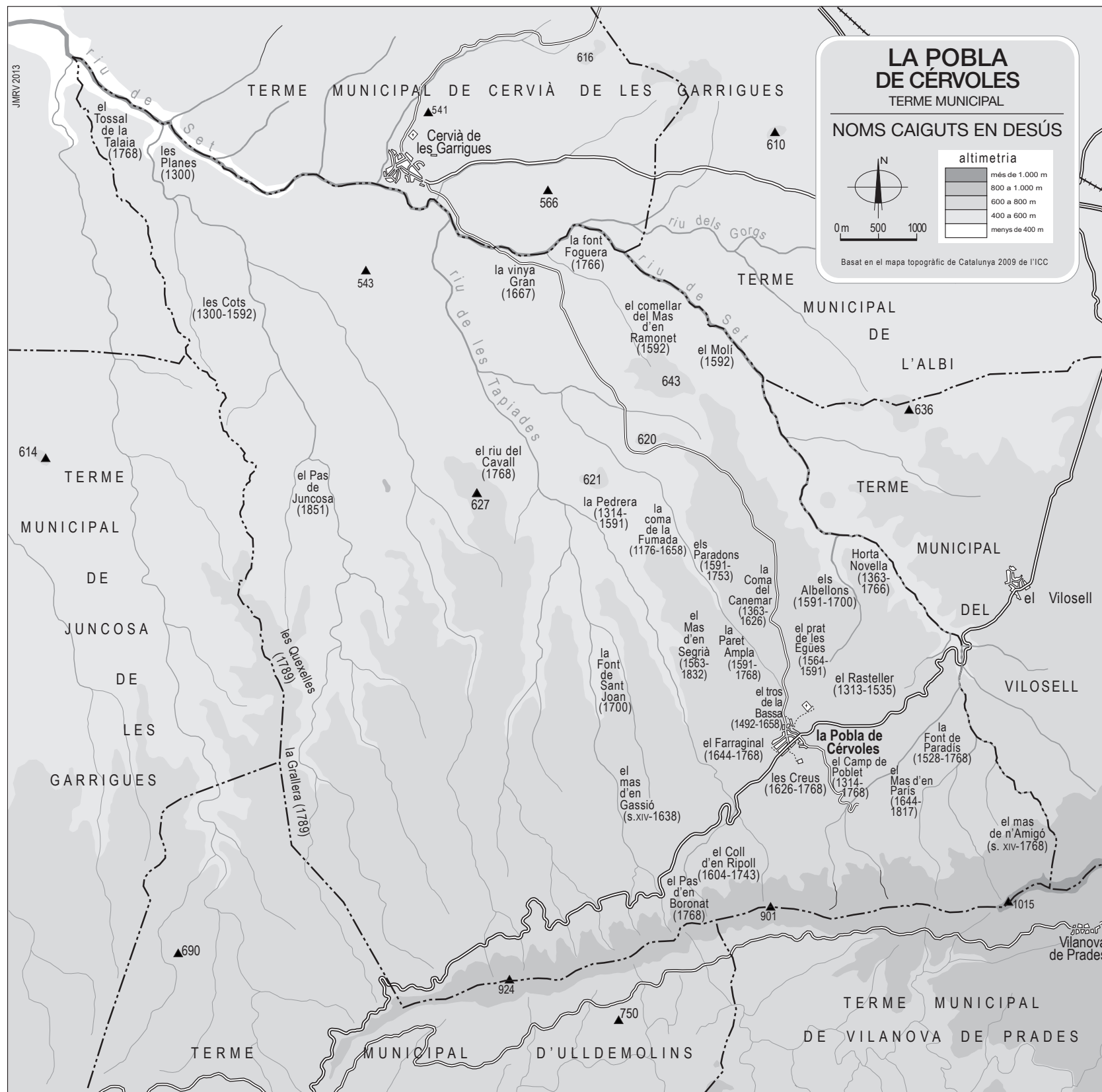
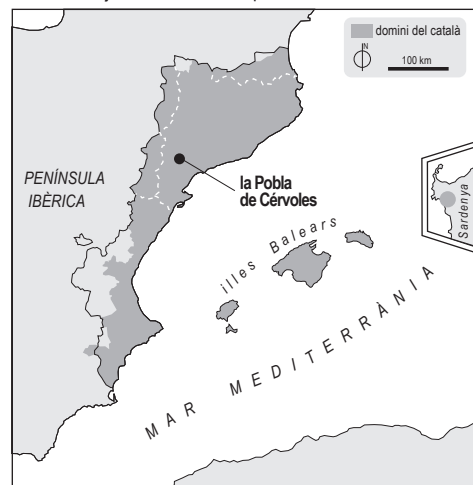
- breu del P. Onofre Roger any 1578. *Església. Pobra de Cérvoles*. Capsa 2. Núm. 28. AHAT.
- Test. Lligall de testaments de cronologia diversa. Capsa 4. Núm. 35 i 36. AHAT. A cada anotació hem fet constar l'any.
- Val. 1734 Llibre de vâlues de la Vila de la Pobra. «Comensant en lo any 1734». Capsa 3. Núm. 31. AHAT.

BIBLIOGRAFIA IMPRESA

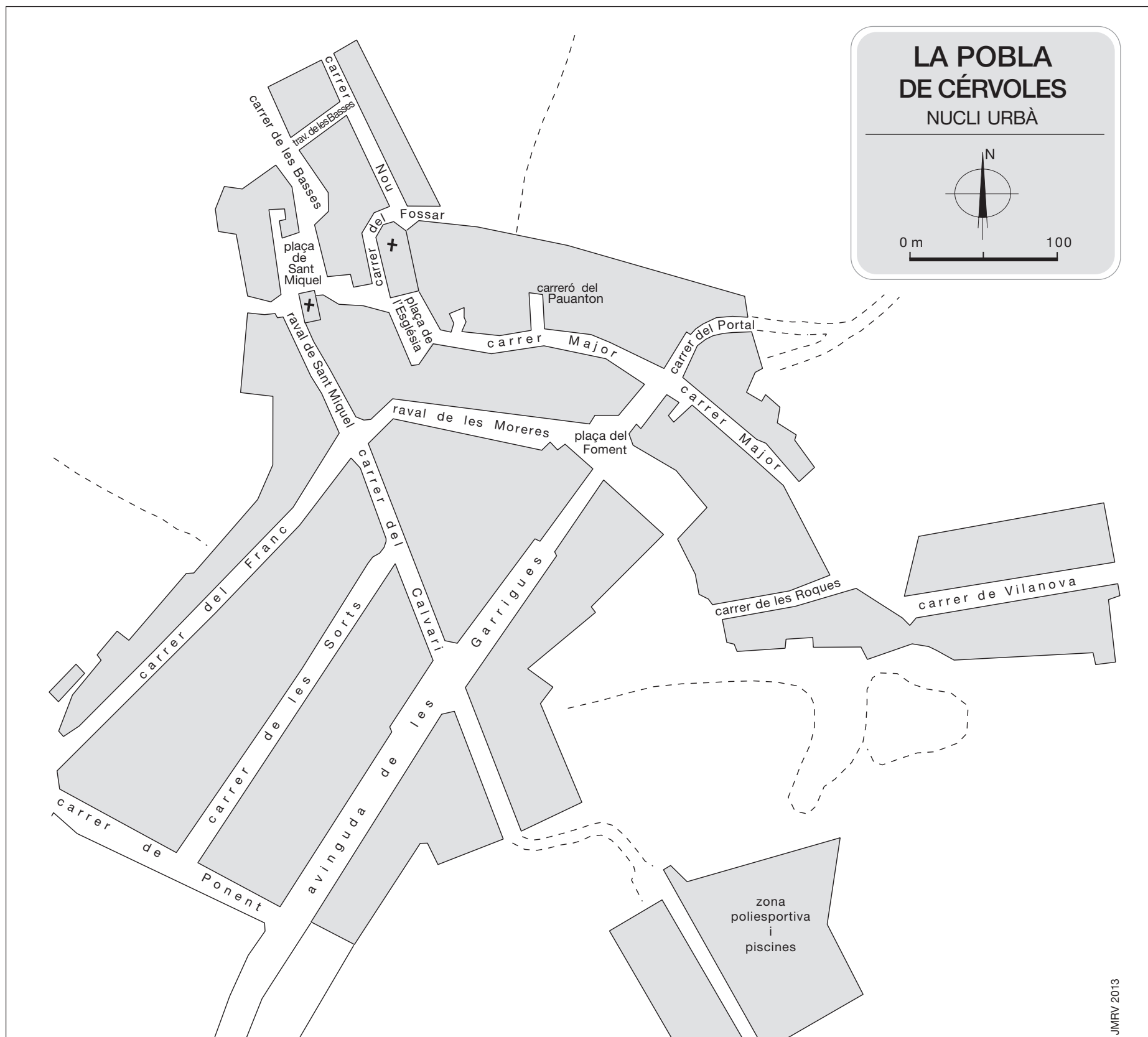
- Cartas* *Cartas de poblaci3n y franquicia de Catalu1a*, per Jos3 M. FONT RIUS. Madrid; Barcelona: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 1969.
- Cartulari* *Cartulari de Poblet: Edici3 del manuscrit de Tarragona*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1938.
- Cr3niques V *Petita hist3ria del nostre poble*, per Josep BORCH I CASAMITJANA. Amb pr3leg de Josep Bochaca. Foment Cultural i Recreatiu de la Pobra de C3rvoles, 1987. [Correspon als noms de les cases de la Pobra de C3rvoles]
- Cr3niques VI *Petita hist3ria del nostre poble*, per Josep BORCH I CASAMITJANA. Foment Cultural i Recreatiu de la Pobra de C3rvoles, 1988.
- Cr3niques VII Josep BORCH I CASAMITJANA. Foment Cultural i Recreatiu, 1989.
- Cr3niques VIII Josep BORCH I CASAMITJANA. Foment Cultural i Recreatiu, 1990.
- Cr3niques X Josep BORCH I CASAMITJANA. Foment Cultural i Recreatiu, 1992.
- Cr3niques XI Josep BORCH I CASAMITJANA. Ajuntament de la Pobra de C3rvoles, 1996.
- DECat *Diccionari etimol3gic i complementari de la llengua catalana*, per Joan COROMINES. Barcelona: Curial Edicions Catalanes; Caixa de Pensions, «la Caixa», 1980-1991. 10 v.
- Farr3 *Hist3ria de la Pobra de C3rvoles*. «Una vila fundada per Poblet», per Benet FARR3 I LLORETA. Annex: *L'ermita de Sant Miquel*, per Josep BORCH I CASAMITJANA. Ajuntament de la Pobra de C3rvoles. La documentaci3 d'aquesta obra 3s valuosa per l'antiguitat. Els textos transcrits sovint estan modernitzats. Sempre que ha estat possible, es fa constar la cronologia.
- Liber Iudeorum* *El Liber Iudeorum n3m. 90 de l'Aleixar (1344-1348). Estudi i edici3*. Edici3 a cura de Teresa Aleixandre i Segura. Barcelona: Fundaci3 Noguera, 2004.
- Llinatges* *Els llinatges catalans (Catalunya, Pa3s Valenci3, Illes Balears). Assaig de divulgaci3 lingüística*, per Francesc de B. MOLL. 4a ed. Mallorca: Moll, 1987.

- Mapa 2001 Mapa comarcal de Catalunya. Escala 1:50 000. Garrigues 18. Generalitat de Catalunya; Institut Cartogràfic de Catalunya, 2001.
- Martí *Passejant pel riu Set*, per Miquel MARTÍ PASTÓ. Valls: Gràfiques Moncunill.
- OnCat.* *Onomasticon Cataloniae*, per Joan COROMINES. Barcelona: Curial Edicions Catalanes; Caixa de Pensions, “la Caixa”, 1989-1997. 8 v.
- Sobrepere *Història d'una família, història d'un poble*, per Gaudi SOBREPÈRE i SARRÓ. La Pobla de Cérvoles: edició particular, 1995.

Situació del terme municipal
de la Poble de Cérvoles
dins el conjunt de terres de parla catalana

Llista de noms

Abadia, l'

[ˈaβaˈðia]

A la plaça de l'Església.

«quodam fareginale afta a sol yxent cum abadía dicti loci [...] a tramontana cum platea sin portal» (MN 1553, 11-3-1561); «cum via qua itur ad villam de Ulldemolins [...] ex parte superior cum domo Badia eiusdem Oppidi» i «domo vicarii, vulgo la abadía eiusdem loci» (Llib. 1700, f. 53v i 128r).

Abadia, de l'

«Batiste Preixens de la Badia» (Llib. 1644, f. 9v).

Abadia, l'hort de l'

«lo hortet de la badia nomenat lo veryvent esta davant a toni brunet habitant en dita vila» (Llib. 1591, 17 febrer 1625); «a meridie partium cum horto de la Abadia» (Llib. 1700, f. 106r).

Abadia, el riu de l'

«en la partida vulgarment dita los ortets afronta a sol ixent ab lo cami de Servia [...] a tremuntana ab lo mas del Borch y riu de la badia» (Test., 1676).

Abadia, la vinya de l'

«ponent ab la viña de la badia a michjorn ab lo pla de cantolella» (Llib. 1591, f. 42v).

Es devia tractar d'una peça de terra que la rectoria tenia en el sector de ponent de la vila, vora Cantonella.

Abella

«Abella Bosqué Oscar» (Padró 1923, f. 155).

Abellars, la coveta dels

«en la Partida de la Cova den Llorens [...] part del coste fins a la Coveta dels Avellars» (MN 1811, f. 126r, 3-3-1814).

Abelló

«Gertrudis Abello» (Òbits 1642, 19-2-1665).

Era filla de Bernat Abelló, d'Albarca.

abeurador

V. **Vell*.

Abeurador, l'

«totum illum hortum [...] at ocasum et ab aquilone cum lo abeurador, et a meridie partium cum horto de la Abadia» (Lib. 1700, f. 106r); «i tot lo del abeurador» (Val. 1734, 27-12-1745).

Abric, la coma de l'

«in illo trocio de la fumada de la coma del abrich medietatem de la cova j prades devant la cova» (Lib. 1313, f. 74r).

Adam, ca l'

[¹ka ʔa¹ðam]

Al carrer de Vilanova.

«Ca l'Adam» (Cròniques VI, p. 16).

Agna, l'

«José Puigdenoles (L'Agna)» (Doc. d., 1855).

Agna, ca l'

[¹ka ʔagna]

V. *Peijep, cal*.

Agna, la garriga de l'

[ʔa ɣa¹riɣa ðe ʔagna]

És una finca d'anomenada que pertany a terratinents d'Ulldemolins, al sector oest del terme, per la rodalia del barranc de Gotelleres.

Agna del Gort, ca l'
V. «*Amado*», ca l'.

[^h'ka ^h'agna ðeɫ ^h'ɣort]

Aguilar

«foren padrins Anton Aguilar del lloch del Batarrech Bisbat de Lleida» (Bapt. 1642, 2-6-1697); «Anna Maria Aguilar» (Òbits 1700, f. 125v, 1-9-1707); «foren padrins [...] y Esperança Aguilar del lloch del Batarrech» i «Joseph Aguilar» (Bapt. 1700, f. 10v, 20-11-1707, i f. 13v, 28-2-1710).

Fou padrí de Paula Domènec. Esperança, de Magdalena Casany. Els Aguilar de 1710 eren a la vila per la guerra, i procedien d'Albatàrrec.

Aguiló

«Raimundo Aguiló» (Farré, p. 184, any 1314).

Agustí, ca l'

[^h'ka ^hayus'ti]

Al carrer Nou.

«Ca l'Agustí» (Cròniques VI, p. 22).

Aiguaders, els

«i els Aiguaders» (Farré, p. 22, any 1208).

El nom consta en una relació de partides antigues.

Aimamí

«Juan Andreu Ajmamj» (Bapt. 1591, 7-10-1634); «foren padrins Hyacintho Aymami» (Bapt. 1700, f. 47v, 6-12-1730).

Els pares de Joan Andreu, que vivien a la Pobla, procedien de Vilallonga del Camp. Jacint era de Vilaplana.

Aimar

«El majoral de Cérvoles Guillem Aymar» (Farré, p. 53, any 1349).

Aimeric

«Petrus Aÿmerich» (Llib. 1700, f. 91r); «Catarina Aymerich» i «Domingo Aymerich» (Bapt. 1700, f. 20r, 25-12-1714, i f. 37v, 25-1-1726); «Pere Aymereich y Viñes» i «Antonia Aimerich y Viñes» (Bapt. 1745, f. 8r, 27-8-1746, i f. 15v, 14-7-1748); «mori intestada Magdalena Josa y Aymerich, natural de la

Pobla de Cervols» i «Joseph Aymerich pastor de edat de sinquanta anys natural de la Pobla de Cervols» (Òbits 1735, f. 54v, 24-4-1774).

Magdalena era casada amb Ramon Josa, del Vilosell.

Alandó

«Maria Alandó» (Bapt. 1700, f. 52r, 18-9-1733).

Era filla de Marc Alandó i de Maria Gassió, pagesos de la Pobla, segons figura al llibre de baptismes.

Alasà

«Salvador Alasá y Besora» (Òbits 1746, f. 322r, 17-4-1765).

Albagès

«Guillem Albagès» (Farré, p. 75, any 1317); «cu(m) domenico albages» i «Ego petro albages [...] termjni S(er)vula(ri)s» (Llib. 1363 f. 5v i 82v); «betº albages de t(er)mino de S(er)voles» (Llib. 1375, f. 58v, i Llib. 1445, f. 70v); «bng albages de la pobla» (MN 1458, f. 8r i 25r); «ego Petro albages loci popule s(er)vularj» (MN 1492 i MN 1507); «Jacobus albages locij populle Servullaris» (MN 1553, 11-12-1553); «Petrus albages» (Llib. 1591, f. 19r i 66v); «Mori Jaume albages» (Òbits 1592, 14-12-1593); «mori Pere Albajes» (Òbits 1591, 8-7-1630).

Albagès, el mas de n'

«d'en Pere Albagès» (Farré, p. 23, s. XIV).

Albagès, el tros de l'

«in termino de la Pobla in parte vocata lo cami de Ulldemolins dictum lo tros del Albajes» (MN 1626, f. 28v).

Albarca, la canal d'

«Lo clot gran de la Granja [...] es dit Clot y la de dins de la Canal de Albarca» (Llib. 1700, f. 261r).

Devia ser per allà on passava el camí que enllaçava aquella vila amb la Pobla.

Albellons, els

«en lo terme de la pobla en la part nomenada los albellons» (Llib. 1591, f. 7v); «ço es la Argila y Aubellons» (MN 1658, f. 26v); «lo hort de landara [...] confrontatum a solis ortu cum terris Universitatis dicti vulgariter los Aubellons» i «in partita vulgariter dicta, seu numcupata los Aubellons» (Llib. 1700, f. 263r i 271v).

La primera anotació diu *Albellons*, però totes les altres parlen dels *Aubellons*.

Albenyil

«a vos Franº Albenyil thomador de la Granja de dho termino de la Pobla» (MN 1765, f. 476r, 3-6-1760).

Com que el cognom *Albeny* ('blanquinós') és anotat a *Llinatges*, no es pot descartar que *Albenyil* en fos un derivat.

Alberedes, les

[ʔez u'reðes] o [ʔez aw'reðes]

Són al barranc del mateix nom que neix al Senill. Transita entre el de la Fumada, el de l'Escaleta i el de Sant Joan fins al Forcat. També hem donat entrada a *les Aureres* i *les Oredes*, variants fonètiques molt usades.

«in dicto loco de la pobla vulgo nominatur las alberedes» (Llib. 1591, f. 52r); «una altra heretat dita la albareda» i «en la partida qui va a Ulldemolins una heretat dita la aubareda» (Llib. 1626, 9-9-1604); «las albaredas» (Llib. 1644, f. 88v); «lo tros de las Alboredas» (Llib. 1700, f. 192r); «terra herma dita les Oberedes» (Cad. s. XVIII, any 1738); «y partida dita la Aubareda» (Capb. 1768, f. 255v); «en la partida dita de les Aubaredas» (MN 1811, f. 194r, 21-2-1815); «Auredes» (Cad. 1959).

Alberedes, el barranc de les

[ʔo βa'raŋ de ʔez u'reðes] o [ʔez aw'reðes]

S'anomena així el tram que va del sector nord del Senill al Forcat. Per la riba dreta té partides com els Llinars, el Mas d'en Borc, el Pla d'en Targa i la Vileta. A l'esquerra: el pla de la Mola, la Font d'en Caldes i el barranc de l'Escaleta.

Albesa, els clots de n'

«in termino popule Servularis in parte vocata coma estreta q fronta [...] et cu(m) aygua vesant a part dels clots den anvesa et cu(m) tossalet de canta corps» (MN 1507); «loci popule cervolarj in parte dicta lo resteler [...] a meridie cu(m) lo tosal Gran et cu(m) vista de la argila [...] et terminatur ab los clots de(n) albesa» (MN 1535, f. 58r).

Les primeres anotacions parlen de n'*anvesa* i les altres de n'*Albesa*. Hem optat per fer l'entrada per *Albesa*, ja que al s. XIV s'ha deixat veure el *pla de n'Albesa*.

V. t. **Albesa*, el *pla de n'*.

Albesa, el pla de n'

«jn t(er)mjno S(er)vula(ri)s i(n) loco vocato lo pla dna albe(s)a» (Llib. 1363, f. 101v).

Albi, l'

[ˈʎaʎβi]

Vila al nord de la Poble. Els termes parteixen en un dels trams, d'una mica més de 2 km, del riu de Set.

Albi, l'

«en lo terme del present lloch, y en la Partida del Albi» (MN 1824, f. 14v, 23-3-1824).

La partida es deu referir a les terres de l'entrada següent.

Albi, el benefici de l'

«ab terres de Benefici del Albi» (Capb. 1768, f. 217v).

Albi, el camí de l'

[ʎo kaˈmi ðe ˈʎaʎβi]

Des de la Poble passava per la pista de Cervià, actualment asfaltada, fins a arribar al pla del Mas, després per la masia del Xel, i sortia del terme passant el riu de Set.

«cu(m) camino quo itur de pple s(er)vularis ad locu(m) dl albi i cu(m) t(er)mino del albi» (Llib. 1433, f. 13r); «ab oriente en lo cami del albi» (Llib. 1591, f. 43r); «fins al Camí del Albi» (Ord. 1743).

Albi, el molí de l'

«in termino de la Fumada i(n) loco vocato al moli dl albi afrontat cu(m) rivo de Set» (Llib. 1332, f. 40v).

Es deu referir al molí que al principi del segle XIX era del Rosselló de l'Albi i que queda ubicat en el territori que, al segle XIV, fou del terme de la Fumada. V. *L'Albi i els seus noms*, p. 387.

Albiol

«Arnaldo Albiol» (Farré, p. 184, any 1314).

Alcalá

«Aina Alcalá Riera» (Padró 1962, 8-12-2003).

Aldomar

«Joseph Aldomàr» (Bapt. 1700, f. 47v, 16-1-1731).

Els pares, Narcís i Cecília Giner, eren de Juneda.

Alegre, el tros de n'

«mes una altra heretat dit lo tros den Alegre» (Llib. 1626, 9-9-1604).

Aleix, ca l'

[¹ka ʔa¹ʔɛjʃ]

Al carrer de Vilanova. També es coneix per *ca les Bepes* i *cal Mateu del Bóta*.

«Ca l'Aleix» (Cròniques VI, p. 16).

Aleix del Pastor, ca l'

[¹ka ʔa¹ʔɛjʒ ðeʔ pas'to]

Al carrer Major.

«Ca l'Aleix del Pastor» (Cròniques VI, p. 10).

Aleu, el tros de n'

«mes una heretat dita lo tros den aliu» (Llib. 1626, 9-9-1604).

Tractant-se d'un nom de persona, hem interpretat que l'escrivà volia dir *Aleu*.

«Alfredo», ca l'

[¹ka ʔaʔ'freðo]

V. *Genoveva*, *ca la*.

Almacelles

«tomas omaselles» (Llib. 1644, f. 56r); «foren padrins Thomas Almacelles de les Beses habitant en lo pnt lloch de la Pobla» (Bapt. 1642, 10-5-1646); «Paula Almaselles muller de Thomas Almacelles» (Òbits 1642, 15-2-1647); «Sebastia Almacelles» (Bapt. 1642, 4-12-1655); «Tomas Aumasselles» (MN 1658, f. 4r); «Pere almaselles» (Conc. 1699); «Antoni Aumacelles» i «Bonaventura Almacellas» (Bapt. 1642, 7-3-1660 i 6-9-1682); «Jacobus Aumacelles» (Llib. 1700, f. 21r); «Joan Aumacellas» (Bapt. 1700, f. 8v, 11-11-1706); «Jaume Aumacelles» (Òbits 1700, f. 132v, 9-9-1711); «Isabet Joana Almacelles» (Doc. d., 1716).

Tomàs Almacelles, que vivia a les Besses, tenia vincles amb la Pobla.

Almenara, el coll de n'

«lo comellar del frare afrontatur ad oriente ab lo coll de namenara» (Llib. 1591, f. 49v).

Interpretem que es refereix al llinatge *Almenara*, present al Vilosell des del segle XII.

Almenara, la font de n'

[ʔa 'fɔn denaʔme'nara]

Les persones consultades diuen que sempre té aigua. És damunt de la cova del Ravalenc i a l'oest de la Vileta.

Almenara, la sort de n'

«la sort den almanara afta de sol ixent jn via quo jtur a la granga et a ponente jn via quo itur a villanova» (MN 1553, 8-8-1563); «sortem terre dictam de nalanara afrontat ab lo cami que va a la Granga i ab lo cami que va a Vilanova» (St. On. 1578).

Segons la documentació, era no gaire lluny de la vila, i cap al sud. El genèric *sort* és en franc retrocés. Al costat de vint-i-dues ocurrences caigudes en desús, només n'hi ha dues que encara s'utilitzen: *la sort de l'Anguera* i *la sort del Gassolet*.

Almoina, l'

«lo tros del ort y lo de las ortas y lo del almoña» i «una sort dit lo tros de la almoina» (Llib. 1644, f. 98v i 120r).

Almoina, el farraginar de l'

«el farraginal de l'almoina en el terme de la Poble de Cérvoles» (Farré, p. 160, any 1748).

Devien ser terres sotmeses a algun tribut eclesiàstic.

Alsamora

«Jacobus alsamora» (MN 1553, 17-9-1556).

Aluja

«Josep Aluja» (Farré, p. 149, any 1850); «Jose Aluja» (Doc. d., 1854); «Rosa Aluja y Cabré» (Padró 1881, 18-3-1882); «Aluja Cabré José» (Padró 1884, 20-11-1886); «Aluja Dalmau Luis» (Padró 1923, f. 67); «Aluja Sindres José Daniel» (Padró 1943, f. 42).

alzina

V. *Roer*.

Alzina

«Joannes alsina» (Llib. 1700, f. 74v i 91r); «Joseph Alsina» (Bapt. 1700, f. 16r, 26-10-1712); «Joseph Alsina y Ferrer», «Theresa Alsina y ferrer», «Joan Baptista Alsina y Catalá» i «Maria Alsina y Graells» (Bapt. 1745, f. 7r, 22-6-1746; f. 11r, 22-3-1747; f. 40v, 22-7-1758, i f. 141r, 27-9-1783); «Maria Alsina y Pena» (Padró 1861, 27-10-1862); «José Alsina y Ribé» (Padró 1881, 11-9-1882); «Alsina Batiste José» (Padró 1923, f. 42).

Josep Alzina, de Vilanova de Prades, el 1760 feia de pastor a la Poble.

Alzina, ca l' ['ka ʔaʔ'zina]

Una casa del carrer de Vilanova.

«Casa Alzina» (Doc. d., 1854).

Alzina Llobera, el serrall de l'

«y Partida de las Covassas [...] afronta a sol ixent ab lo serrall de la alsina llobera» (Capb. 1768, f. 220v).

Alzinar, l'

«petiam terra Campa dictam lo Alsinar [...] in termino dicti oppidi de la Pobla in partida dicta la font de S. Joan [...] et afrontatur a solis ortu ab lo Coll de la Garriga de Casa Llurba» (Llib. 1700, f. 76v).

Alzines, les

«les alzinas» (MN 1553, 12-7-1563).

També hem anotat *Olzines*.

«Amado», ca l' ['ka ʔa'maðo]

Al carrer Major. Abans havia estat *ca l'Ajna del Gort*.

«Ca l'Amado» (Cròniques VI, p. 11).

«Amado», la canal de l' [ʔa ka'naʔ de ʔa'maðo]

Són terres que pertanyen a ca l'«Amado» d'Ulldemolins; la canal és entre la canal del General i la del Xirín.

Amàlia, el comellar de l' [ʔo kome'ʎa ðe ʔa'maʎia]

Al sector del Senill.

Amàlia, el pla de l' [ʔo 'pʎa ðe ʔa'maʎia]

És dins la partida del Pla d'en Vaques.

Amaradors, el riu dels

«diem que lo comella de la cova den Albages del marje q esta sobre lo single de la cova daltabaix fins al riu dels amaradors» (Llib. 1626, f. 9v).

Al segle XVI era freqüent el conreu de cànem. Al terme del Vilosell els Amaradors eren al riu dels Gorgs. Aquests dels quals parla el document devien ser al riu de Set i a la riba del terme de la Pobla.

Amigó

«Ramon Amigó» (Farré, p. 143, any 1330); «G. amigo hitator populle S(er) volaris» (Llib. 1400, f. 11v); «Guillermo Amigo pla. Servularii» (MN 1400); «Marina Amigo» i «Jaume Amigo» (Bapt. 1591, 18 juliol 1635 i 22-7-1637); «Jaume Amigo» (Òbits 1642, 11-1-1649).

El Jaume de 1649 morí de sobte, als onze anys.

Amigó, la cova de n'

«Cova d'en Amigó» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Amigó, la devesa de n'

«jn t(er)mjno de S(er)vols afrontat cu(m) la devesa den amigo» (Llib. 1363, f. 102r).

Amigó, el mas de n'

«d'en R. Amigó» (Farré, p. 23, s. XIV); «Lo mas den ramo(n) amjgo. fa en ramo(n) amjgo p(er) I tros quj es prop del torrent de riu de set afte ab dit torrent» (Capb. s. XVI); «dicto lo mas den Amigo que possidebamo in termino Popula Servulorum» (Llib. 1561, f. 36r); «jn termino loci popula servulorum vulgo dicta lo mas den amigo» (MN 1564, f. 40r); «en lo Mas dit den Amigó en la partida de S. Miquel de la Tosca» (Llib. 1700, f. 64v); «Una cova ò Masia dita lo Mas den Amigó [...] situat en lo terme de la Granja de Ciervols [...] a sol ixent part ab lo riu de Set a mig dia par ab lo estret de la canal de (sic) Vilanova» (Capb. 1768, f. 253v).

Amill

«Maria Rosa Amill» (Doc. d., 1889).

Amorós

«Pere Amorós» (Farré, p. 75, any 1384); «Jacobus Amoros» (Llib. 1591, f. 88v); «Jacobus amoros et clara amorosa conjuges loci de la Pobra de Cervoles» i «Jaume amoros Pages habitant en la vila de la Pobra y natural de Capafons» (Llib. 1626, f. 10v i 62r); «Jaume Amoros» (Bapt. 1591, 4-3-1637); «Josepho Amoros» (Llib. 1644, f. 16v); «Maria Amoros» (Bapt. 1642, 14-4-1649); «Francisco Amoros y Llurba» (Bapt. 1745, f. 119r, 2-1-1778).

Josep Amorós, el 1644, era patró del benefici de Sant Pere de l'església de Prades.

Ampla, la paret

«lo tros nomenat la paret ampla afronta a ponent ab lo cami de la fumada» (Llib. 1591, 20 juliol 1625); «un tros de terra nomenada la paret ampla [...] en lo terme de la Pobla en la partida cami de Servia la qual afronta a sol ixent ab lo cami de Cervia» (Llib. 1644, f. 57v); «per a sembrar lo tros dit la paret Ampla» (MN 1658, f. 12r); «terra Campa dita la paret ampla» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Andrés

«Avelino Andrés» (Cròniques XI, p. 30).

Avel·lí era valencià i fou mestre de la vila al final de la República.

Andreu

«fonc padrina Mari Agna Andreba doncella del lloc de Margalef» (Conf. 1592, 23-11-1616); «y padrina Ysabet andreua del lloch de vilavert» (Bapt. 1642, 2-3-1657); «Josepha Andreu» (Bapt. 1700, f. 9v, 22-7-1707).

Van ser padrines d'Isabet Moragues i d'Isabet Llobera, respectivament. Els pares de la Josepa, de 1707, eren de les Borges Blanques, però, per la guerra, es trobaven a la Pobla, on nasqué ella.

Àngel, el riu de l'

[to 'riw ðe 'ʎandʒet]

És el barranc que té el seu origen al Coll Roig i, travessant les Foradades en direcció nord-oest, s'ajunta amb el riu de les Tapiades, per la riba dreta.

Anglès

«foren padrins [...] domingo yngles del Regne de fransa barber habitant en cornudella» i «foren padrins Joseph Angles de Ulldemolins» (Bapt. 1591, 6-3-1615 i 4-11-1638); «Josepa Angles y Domenech de Albarca» (Test., 27-9-1746); «Joan Anglès» (Farré, p. 150, any 1850); «Jordi Anglès Boqué» (Padró 1934, 18-9-1935); «Anglès Boqué Gema» (Padró 1943, f. 38).

Domingo fou padrí de bateig de Pere Ballester i Josep, de Maria Sans. Els Anglès del s. XX procedien de Vallclara.

Anguera, la sort de l'

[ʎa 'sor ðe ʎaŋ'gera]

A l'est de la vila i al sud de la carretera que duu al Vilosell. Parteix amb les Cames de Poblet i amb el Mas d'en París, per la banda est.

Antolí, ca l'

['ka ɫanto'hi]

Al carrer del Franc. També *cal Xavier del Marian*. Però dos noms més antics d'aquesta casa foren *cal Frare* i *cal Ramon de la Fumada*.

«Ca l'Antolí» (Cròniques VI, p. 27).

Antonet, ca l'

['ka ɫanto'net]

Al carrer del Portal.

«Ca l'Antonet» (Cròniques VI, p. 33).

Antònia del Taló, ca l'

['ka ɫan'tonia ðeɫ ta'ɫo]

Al carrer del Franc. A part de dir-se *del Taló*, també es diu *del Mançana*.

«Ca l'Antònia del Taló» (Cròniques VI, p. 30).

Apotecari, l'

«de renom “l'Apotecari”» (Cròniques VI, p. 22).

Arbian, d'

«testes [...] y Joa(n) de arbian del regne de fransa» (MN 1553, 15-9-1564).

Arboç

«Francisco Arbos» (Bapt. 1642, 12-3-1695); «Mariano Arbós de la Pobra de Servos» (Benef. s. XVIII); «Gregori Arbós» (Bapt. 1700, f. 7r, 27-5-1705); «Miquel Arbos» (Doc. d., 1716); «Joan Arbós» (Farré, p. 149, any 1850); «Marian Arbós» (Doc. d., 1872); «José Arbós Palau» (Padró 1881, 1-11-1882); «Arbos Palau Rosa» (Padró 1887, f. 9); «Antoni Arbós, 1905» (Farré, p. 122); «Arbós Lladó Marcel» (Padró 1943, f. 1); «Irene Arbós Dalmau» (Padró 1962, 22-2-1982).

Els pares de Francesc i de Gregori, Pere Joan i Cecília, eren d'Ulldemolins però vivien a la Pobra. Hi feien de pastors.

Arbolí

«Thomas Arbolí» (Bapt. 1591, 15-4-1634); «Joannes arbolí» (Bapt. 1642, 5-8-1643); «Juan Miquel Arbolí» i «Tecla Arbolí» (Òbits 1642, 21-12-1644 i 22-1-1648); «Josep Arbolí» (Farré, p. 145, any 1649).

Arcal

«fueron sus padrinos domingo Arcal de la Puebla», «francisca Arcal», «fill de Domingo Arcal vidrier», «Joseph Arcal» i «Gertrudis Arcal» (Bapt. 1642,

3-1-1673, 13-9-1673, 26-1-1679, 13-5-1682 i 29-5-1688); «Dominicus Arcal Vitri faber» i «Joannes arcal Agla. Oppidi de la Pobla de Cervols» (Llib. 1700, f. 15r i 57v); «Agn Maria Arcal» i «Domingo Arcal Aragonès official del vidre de edat de 75 anys» (Òbits 1700, f. 136r, 22-2-1715, i f. 144v, 6-11-1724); «Joan Arcal y Vallés» (Bapt. 1745, f. 36v, 18-6-1756); «Teresa Arcal y Triquell» (Doc. d., 1871).

«Arelido», ca l' [ˈka ʔaˈɾɛɫdo]

Al carrer Major. Aquest renom és al recull de Vilanova de Prades. V. *Recull de noms de lloc i de persona de Vilanova de Prades*, p. 49.

«Ca l'Arelido» (Cròniques VI, p. 10).

Arester

«Joan Arester» (Bapt. 1700, f. 35r, 17-11-1724).

El pare de Joan era de Maials i la mare, Josepa Català, de la Pobla, i vivien a Sudanell.

Argany

«mori Pere Argany fadri natural de Vallclara moço que ere den mateu llurba» (Òbits 1591, 20-6-1631); «Francisco Argany» (Òbits 1642, 17-1-1647); «foren padrins Vicent Argany pagés de Albarca» i «Ramon Argany» (Bapt. 1700, f. 51r, 25-8-1732, i f. 61r, 1-11-1739); «Anton Argany» (Conf. 1702, 17-7-1740).

Francesc Argany era de Vilanova d'Alpicat; fou mort pels sometents i enterrat al fossar de la Pobla. Vicenç va ser el padrí de Vicenta Fraga. Els pares del Ramon de 1739 vivien a la Pobla però eren de Vallclara.

Argelagar, l'

«mes un altre tros als camins del Albi nomenat lo Argilagar y Collets Roigs» (Llib. 1626, f. 12r).

Argila, l' [ʔarˈdʒiʔa] o [ʔez arˈdʒiʔes]

També se'n parla en plural. La partida inclou terres al nord-est de la vila. Pel nord parteixen amb la partida del Camí de l'Albi, per l'est amb la del Camí del Vilosell, al sud amb el «Muladar» i a ponent amb les Hortes.

«trocy t(e)re i(n) t(er)mino S(er)vularis i(n) p(ar)tita vocata largila» (Llib. 1433, f. 15r); «in termino de la Pobla in parte dicta la argila vocatum lo Clotet» (MN 1579, f. 173v); «in termino de la Pobla in parte dicta les argiles» (St. On. 1578); «La argila» (Llib. 1626, f. 53r); «lo tros dit de la argila» (MN 1658, f. 12v); «en lo terme de la pobla y partida de la Argila» (MN 1851, f. 109v, 21-3-1852); «Argila» (Cad. 1959).

Argila, el camí de l'

[l̥o ka'mi ðe ʎar'dʒiʎa]

És el mateix que duu al cementiri i que continua cap en aquesta partida. Surt de la vila per l'extrem nord-est de l'església, vora el carrer Nou.

«de sol ixent ab lo camj de la argilla», «jn vico quo jtur alargilla» i «una sortanella al camj de la argilla afta [...] de ponent ab lo camj vell qui va al Vellorell y de tremuntana ab la hera den Miquell Llima» (MN 1553, 12-9-1554, 26-4-1564 i 2-10-1568); «cum via de les argiles» (Llib. 1591, f. 39v); «fins al Cami de la Argila y tot cami fins al coll» (Ordi. 1743).

Argila, el coll de l'

«un tros de terra al Solar [...] a meridie ab lo cami del coll de largila» (Llib. 1591, f. 68v); «dit lo coll de la argila» (Llib. 1626, f. 51v); «a migdia ab Juan Eixala al coll de la Argila» (Llib. 1644, f. 4v); «pieza de tierra [...] lo coll de la Argila» (Benef. s. XVIII).

Argila de Dellà, l'

«in termino dicti loci de la Pobra jn parte dicta la Argila de della» (MN 1579, f. 1r).

Argilaga d'en Romeu, el tros de l'

«lo tros de la orta la qual afronte [...] a mig dia ab lo tros de la argilaga den romeu i lo cami de la fumada» (Llib. 1644, f. 78r).

Armendares

«Bautice una infanta hija de Juan Armendares soldado de la compania del teniente Gl. Don agustin de Medina» (Bapt. 1642, 26-5-1680).

Arnau

«Joan Arnau» (Farré, p. 145, any 1649); «Blasi Arnau» (Bapt. 1642, 3-2-1651); «Joseph Arnau» (Òbits 1642, 12-2-1651); «Antonia Arnau» (Òbits 1700, f. 125, 29-7-1707); «Francisca Arnau» (Bapt. 1700, f. 24r, 28-5-1717); «Josep Arnau y Forcades», «Paula Arnau» i «Joan Arnau y Forcades» (Bapt. 1745, f. 59r, 31-7-1764; f. 106, 2-1-1774, i f. 113r, 18-9-1776).

Josep Arnau i Teresa Caselles, pares de Francisca, eren d'Alcover i vivien a la granja de Lluís de Magarola, terme de la Pobra. El pare d'Antònia, Francesc Arnau, també era de la mateixa vila de l'Alt Camp. Uns altres Arnau, d'ofici ferrers, procedien de Vilallonga del Camp.

Arnó

«Arnó Fortit Antonio» (Padró 1943, f. 67).

Arques, d'

«Jacobo Darques» (Farré, p. 184, any 1314); «i cu(m) Arº darq(ue)s» (Llib. 1375, f. 145r).

Arrufat

«Francesch Arrufat» (MN 1658, f. 4r); «Eulalia Arrufat viuda» (Òbits 1642, 16-2-1681); «foren Padrins Joseph Arrufat de les Borges de Urgell» (Bapt. 1642, 30-3-1691); «Francisco Arrufat» (Doc. d., 1874).

Astruga

«Domingo Astruga» (Òbits 1700, f. 125r, 3-8-1707).

Era un refugiat de Seròs que, com tanta altra gent del Segrià, va fer cap a la Pobla durant la Guerra de Successió.

Astrugueta, el coll de l'

[tə 'kɔɫ de t̪astru'ɣeta]

Al nord de la partida del Pla de la Torre i al sud dels Barris, comunica el barranc de Sant Joan, que li queda a sol ixent, i el dels Forns, que resta a ponent. Els informants empen el diminutiu: *Astrugueta*.

«Lo forn vell del Vidre, ab Aquilone cum [...] lo Coll de la Estruguera, ad ocasu cum [...] lo Comellar del Llop et partim ab lo toçal de Joan Gros» (Llib. 1700, f. 177r).

Atanç Negre, l'

«i(n) t(ermino) fumate loco q. dr. cova Figu(er)a i latanç negre» (Llib. 1330, f. 17r).

Aubagues, les

V. **Obagues, les*.

Auberadós, els

«en lo terme del expressat Lloch de la Pobla a la partida dita los Aubaredòs» (MN 1766, f. 56v).

És un cas semblant al que va aparèixer a la vila de l'Albi, en documents de 1612. Es tractaria d'una metàtesi *Abeu-* < *Aube-*. Referint-se a *abeuradors*.

Aureres, les

[t̪ez aw'reres]

És variant fonètica de *les Alberedes*, també pronunciat *Uredes*, un mot al qual també hem donat entrada. Els informants les situen a la vora i al sud de la carretera, abans d'arribar a les Alberedes. I diferencien prou bé *Aureres* de *Uredes*. Hem vist que la documentació de vegades empra la grafia amb *O* inicial. Segons el doctor Joan Coromines (*OnCat.*, II, p. 279b42), es podria tractar d'un derivat de *àcer*, *auró*, amb el sufix *-aria*.

«Io tros en la part anomenada les aureres [...] de migorn ab la honor de la Granga» i «in parte vocata les aureres affrontatur de sol yxent yn via quo jtur ala granga» (MN 1553, 10-11-1570 i 10-4-1574); «jn termino de la pobla de servoles in parte dicta [...] les oreres» (MN 1592, f. 3v); «en la partida de les oreres [...] a mig dia ab la eretat de la granja» (Llib. 1644, f. 5v); «terra Campa dita les Aureres» (Cad. s. XVIII, any 1738); «y partida dita la Eurera» (Capb. 1768, f. 254r).

Auvis, els

[t̪o 'zawβis]

És el nom que es donava al lloc dels safareigs públics on, segons diuen, solien acampar els gitanos.

«Aqui a la Pobla els hem vist sempre acampats entre els arbres que hi havia a la vorera dels Auvis (Alvis)» (Cròniques X, p. 22).

Avaló

«Avaló Garcia Maria-Junquera» (Padró 1943, f. 63).

Avi, ca l'

[l'ka 'tavi]

Al carrer del Franc.

«Ca l'Avi» (Cròniques VI, p. 27).

Avi, la cova de l'

[t̪a 'kɔβa ðe 'tavi]

A la riba esquerra del barranc dels Forns i no lluny del Forcat. És una de les coves Negres.

Avi, l'era de l'

[t̪era ðe 'tavi]

Encara existeix, al camí dels Llinars, quan aquest ha deixat ja les terres de Cantonella. Sembla que, temps endarrere, hi havia diverses eres, però han anat desapareixent.

avinguda

V. Garrigues, *Prat de la Riba.

Badal

«Ramon Badal» (Conf. 1748, f. 148r, 17-9-1766); «Ramon Badal» (Òbits 1746, f. 363r, 16-3-1774).

Era fill de Josep Badal i de Maria Grau; procedien de Montmaneu i Vic.

Baduells

«foren padrins Gaspar Baduells Me de Miñons de la pnt vila de la Pobla» (Bapt. 1700, f. 50v, 26-6-1732).

Va ser padrí de Maria Gassió.

Baga

«Bernat Baga» (Farré, p. 122, any 1340).

Baga, la sort d'en

«terrae campae dictam vulgariter la Sort den Baga [...] a solis ortu cum itinere quo itur al Velusell [...] a meridie cum eodem itinere del Velusell» (Llib. 1700, f. 256r).

Baga, lo tros d'en

«lo tros den bagua» (MN 1553, 12-7-1563); «lo tros den baga ab ses afrontacions» (Llib. 1644, f. 82r).

Baga, la tallada d'en

«la tallada den bagua» (MN 1553, 12-7-1563).

Baia

«Maria Baia viuda» (Òbits 1642, 28-1-1682).

Baila

«Maria Baïla y Domenech» (Bapt. 1745, f. 125r, 25-11-1779).

Els pares procedien de Maspujols.

Baix, el camí de

«a mig dia ab lo camí de baix del velusell» (Llib. 1644, f. 101r).

V. t. **Vell del Vilosell, el camí.*

Baix de la Serra de la Llena, de

«y Partida dita de baix de la serra de la Llena [...] a mig dia ab lo cami de Cervia y part ab lo cami de Lleyda» (Capb. 1768, f. 225v).

És equivalent a *Davall la Serra de la Llena*.

Balaguer

«Pere Valaguer habitant en la Pobra de Cervoles» (Llib. 1591, f. 87v); «Ursula Valaguer» (Bapt. 1591, 21-10-1621); «Petrus Balaguer» (MN 1626, f. 17r i 62r); «Pere Balaguer» (Òbits 1642, 2-6-1646); «Josephus Balaguer Popule Cervulorum» (MN 1658, f. 21r); «Balaguer Talamantes José» (Padró 1923, f. 82).

Balaguera, la cova de la

«dictam seu numcupatam lo Llinar ó la Cova de la Balaguera» (Llib. 1700, f. 214r).

Balcells

«Joseph Balcell» (Conf. 1748, f. 149r, 20-6-1748); «Josep Balsells y Masip», «Joan Balcells» i «Ramon Balcells» (Bapt. 1745, f. 95r, 21-1-1772; f. 106r, 23-12-1773, i f. 112v, 20-5-1776); «Pau Balcells y Fabregas» (Òbits 1746, f. 368r, 25-3-1777); «Anton Balsells» (Doc. d., 1854); «Antonia Balsells y Llor» (Padró 1861, 3-1-1862); «Balcells Fort José» (Padró 1902, f. 19).

El pare del Josep, de 1772, de nom Pau, era nascut al mas de Bondia, prop de Montornès, era pagès i vivia a la Pobra. El pare de Pau Balcells i Fàbregas, de 1777, era mestre de minyons i procedia de Montblanquet.

Balcells, cal

[ˈkaɫ βaɫˈseɫs]

A la plaça de l'Església.

«Cal Balcells» (Cròniques VI, p. 5); «Casa Balsell» (Doc. d., 1850).

«Baldomero», cal

[ˈkaɫ βaɫdoˈmero]

Al carrer Major. Es coneix més per *cal Mitgeret*.

«Cal Baldomero» (Cròniques VI, p. 11).

Ballester

«Mateum Ballester Presbiter curatorem Animari locij populle Servullaris» (MN 1553, 11-12-1553); «pere ballester pages del lloc de la pobla de cervoles» i «Toni ballester dit de la granja» (Llib. 1591, f. 57v i 89r); «mori Pere Vallaster dasi de la Pobra» (Òbits 1591, 8-2-1620); «Dionisa baleste» i «jusep Ballester»

(Bapt. 1642, 11-5-1645 i 7-2-1646); «Joseph Ballester» (Conf. 1748, f. 148r, 17-9-1766).

Balmanya

«Martí Balmanya» (Farré, p. 150, any 1850); «Marti Balmaña pages de la pobla» (MN 1851, f. 110r, 21-3-1852); «Balmaña Niubó Antonio» (Padró 1892, f. 25); «Balmaña Niubó Felix» (Padró 1902, f. 16).

Baptista Bessó, la canal del [ʔa ka'naʔ deʔ βa'tiste βa'so]

Els informants d'Ulldemolins la situen a la serra de la Llena i al sector del Mas d'en Blanc.

«Barato», el [ʔo βa'rato]

Partida situada a sol ixent de les Perdius.

Barba

«fa en p(er)e ripoll barba p(er) I ferraginal q es prop lo fossar» (Capb. s. xvi).

Interpretem *Barba* com un renom.

Barber del Carrer Nou, cal ['kaʔ βa'rβe deʔ ka're 'nɔw]

Al carrer Nou.

«Cal Barber del Carrer Nou» (Cròniques VI, p. 21).

Barberà

«Ramon Barberà» (Farré, p. 148, any 1770); «Barbara Sola F» (Padró 1887, f. 65).

Barberà, cal ['kaʔ βa'rβe'ra]

Al carrer Major. Altres noms que es van aplicar a la mateixa casa són *cal Quarteretes* i *cal Quimet*.

«Cal Barberà» (Cròniques VI, p. 15).

Barberà, el forn del [ʔo 'forn deʔ βa'rβe'ra]

És a prop del pont de l'«Escaramato».

Barceló

«Vda. Barceló» (Doc. d., 1854).

Barceló, cal

[ˈkaɫ βarseˈto]

*V. Joaquim del Rafel, cal.***Bargalló, el pouet del**

[to poˈwed deɫ βaryaˈlo]

Hom diu que és a la canal del Guitarreta, vora la carretera. És un pou de pedra picada, que sol aguantar bastant temps l'aigua.

barranc

V. Alberedes, Barris, Cova d'en Botet, Cova d'en Palau, Cova de l'Estanislau, Coves Negres, Escaleta, Forns, Fumada, Gotelleres, Mas d'en Peret, Pruneres, Sant Joan, Sant Miquel, Serra d'en Pasqual, Tapiades.

Barranc d'en Segrià, el

«a la partida dita lo barranch den Segrià» (MN 1765, f. 546r, 25-2-1766).

Barranc de les Tretes, el

«en la partida dita lo barranch de las tretas [...] a tremuntana ab lo cami de la cova den Gasol» (MN 1765, f. 546r, 25-2-1766).

Barranquet, el¹

[to βaraŋˈket]

És l'extrem meridional del barranc de l'Escala, o sigui, de la carretera a la carena de la serra. El de l'entrada següent tenia una altra ubicació.

Barranquet, el²

«y partida dita lo Aubach de la horta [...] a mig dia y a ponent ab lo Barranquet y a tremuntana ab lo Riu de Set» (Capb. 1768, f. 241r).

Barranquet de les Besses, el

«terme de la Poble de Cervols y partida del Barranquet de les Vesses» (MN 1824, f. 290v, 6-4-1829).

Barris, els

[toz ˈβaris]

La partida queda al nord del coll de l'Astrugueta, entre el barranc de Sant Joan i el dels Forns.

«Barris» (Cad. 1959).

Barris, el barranc dels

[to βaˈraŋ deɫz ˈβaris]

Anomenen així un barranc no gaire gran que té el seu origen prop de la cova del Llorenç. Recull part de les aigües pluvials del pla de la Torre i va a trobar el dels

Forns, una mica més avall del seu tram mitjà i per la riba dreta. També s'emptra el diminutiu: *barranquet dels Barris*. Forma part de la partida anomenada *els Barris*.

Bartolí

«Carlos Bartholi Practicant de medicina» (MN 1824, f. 67v); «Carlos Bartoli metge y vei del mateix lloc de la Pobla» (MN 1824, f. 85r, 16-5-1825); «Ramon Bartolí» (Farré, p. 150, any 1850); «Tomás Bartoli» i «Teodoro Bartoli y Piñol» (Doc. d., 1869 i 1878); «Juan Bartrolí y Viñals» (Padró 1881, 20-1-1884); «Bartrolí Viñals Carmen» (Padró 1887, f. 58).

Isidre Bartolí, el 1813, era el vicari de la vila.

Bartolomé

«José Bartolomé y Garcia» (Padró 1881, 1-8-1881); «Bartolomé Gasió Federico» (Padró 1887, f. 16).

Els Bartolomé procedien de Garcia i feien de pastissers a la Pobla.

bassa

V. *Paella, Taló*.

Bassa, la

[ˈta ˈβasa]

Els vilatans anomenen d'aquesta manera el lloc on ara hi ha els safareigs. Les entrades que vénen a continuació ho confirmen. Ara es prefereix emprar el plural per designar aquest lloc.

«una sort nomenada la Bassa» (Llib. 1644, f. 20v); «a la partida dita la Bassa» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Bassa, el camí de la

«fora los murs la qual afronta a sol ixent ab lo camí de la bassa» (Llib. 1644, f. 79v); «obligo lo tros del camí de la bassa afronte a sol ixent ab la bassa, o rentador y ab lo camí de la fumada a tremuntana ab lo camí qui va als llinas» (MN 1658, f. 4r).

Bassa, la sort de la

«nomenat la sort de la basa confrontatum ab oriente ab les cases» i «la sort de la baça [...] confrontat a oriente ab lo camí de la fumada [...] ab aquilone ab lo camí que porte als Vilars» (Llib. 1591, f. 43v, 22 octubre 1624); «Petiam terra dictam la Sort de la Bassa» i «dictam la Sort de la Bassa [...] in partita dicta los Vilars [...] a solis ortu [...] et partium cum ipsomet itinere quo itur ad Villam de Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 42v i 59v); «La Sort de la Bassa [...] situada en la partida dita los Vilars [...] que afronta a sol ixent part ab los corrals de dit fº

Gener y de Matheu Llurba y part ab lo cami que va a Ulldemolins» (Racio. 1768, f. 199r).

Bassa, el tros de la

«in termino dicte populle jn parte vocatu(m) lo troc de la bassa afrontat cu(m) vico generalj» (MN 1492); «obligo lo tros de la basa, afronta a sol ixent ab lo cami q va a Ulldemolins» (Llib. 1591, f. 80v); «lo tros dit de la bassa lo qual afronta a sol ixent ab la bassa o rentador y ab lo cami de la fumada [...] a tre-muntana ab lo cami que va als Llinars» (MN 1658, f. 31r).

Bassa, el vergeret de la

«lo vergeret de la bassa» (MN 1553, 12-7-1563).

Bassa del Comú, la séquia de la

«Altra sort a les mateixes Hortes [...] la qual afronta [...] a ponent ab la sequia de la Bassa del Comú» (Llib. 1700, f. 260r).

Bassa Vella, la

«un tros demunt de la basa vella [...] ab occidente ab lo cami de Servia» (Llib. 1591, f. 79r).

Basses, el carrer de les [tɔ ka're ðe tɛz 'βases]

És un carrer curt; va des de la plaça de Sant Miquel fins a la pista que duu a Cervià. Transcorre per davant de la Casa de la Vila i dels safareigs.

Basses, la travessera de les [tɔ traβe'sera ðe tɛz 'βases]

És nom oficial. Ningú no l'anomena, ni per *travessera* ni per *travessia*. Va del carrer de les Basses al carrer Nou.

Batet, cal ['kaɫ βa'tet]

Al carrer del Franc. En aquest mateix carrer també s'anomena un pati.
V. t. *Maria del Mestret, ca la*.

Batista

«Armonia Batista Amorós» (Padró 1934, 12-4-1936).

Batlle

«Fra Pau Batlle religios de sant Francesch» (Bapt. 1745, f. 26r, 16-1-1752).

Batejava a la Poblà amb llicència de fra Pere Borràs.

Batl·lès

V. **Vallès*.

«Bellido»

«Junquera Bellido Ibars» (Padró 1934, 18-12-1939).

El pare, Amadeu Bellido, era secretari de la Poble.

Bellver

«Juan Bellver» (Òbits 1642, 4-11-1646); «Brigida Bellver» (Òbits 1700, f. 125r, 3-8-1707).

Joan era del Vilosell, però fou enterrat a la Poble. Els pares de Brígida, aleshores desplaçats a la Poble per causa de la guerra, eren de Sidamon.

Beltran, cal

[ˈkaɫ βerˈtran]

Al carrer Major. Altres noms amb què també és coneix són *cal Corrípcies*, *cal Florenci* i *cal Miquel del Corrípcies*.

«Cal Beltran» (Cròniques VI, p. 11).

Benavent

«Isidro Benavente oficial de vidrio natural del Prat» (Òbits 1642, 7-5-1669); «Pau Benavent y Borrás» (Bapt. 1745, f. 82r, 8-2-1770); «Maria Benavent y Borrás» (Òbits 1746, f. 343v, 18-3-1771); «Gertrudis Benavent» i «Joseph Benavent y Borrás» (Bapt. 1745, f. 109r, 2-1-1775, i f. 115v, 5-2-1777).

La partida de defunció d'Isidre diu que morí de mort desgraciada, potser va ser un accident. Els pares de Pau, també vidriers, procedien de Prat del Comte. Uns altres Benavent eren de Marçà.

benefici

V. **Albi*.

Benet

«En feia de mestre en Faust Benet» (Cròniques VI, p. 25).

Beniac

«Salvador Beniac» (Farré, p. 145, any 1649).

Era membre de la confraria del Santíssim Sagrament.

Benifet, el

[t̪o βeni'fet]

És una finca cap al sector del Coll Roig. Sembla que va pertànyer a un clergue de la vila veïna de l'Albi.

Bens, el corral dels

[t̪o ko'raɫ deɫz 'βens]

El situen al mig del pla de Cantonella.

Bepes, ca les

['ka t̪ez 'βepes]

V. *Aleix, ca l'*.

Berenguer

«foren padrins Joseph Berenguer» (Bapt. 1642, 22-1-1655).

Va ser padrí de Joan Cabrer.

Bernat, cal

['kaɫ βer'nat]

V. *Trona, la*.

Bernat Blanc, el mas d'en

«d'en Bernat Blanch» (Farré, p. 23, s. XIV).

«Bertoldo», cal

['kaɫ βer'toɫdo]

Al carrer Nou.

«Cal Bertoldo» (Cròniques VI, p. 21).

Bertran, la canal del

[t̪a ka'naɫ deɫ βer'tran]

És a ponent de la del General, passat ja el territori del Mas d'en Blanc.

Bes

«Bes Vall Adolfo-Alejandro» (Padró 1943, f. 20).

Besora

«Teresa Besora», «Mariano Besora y Saumell», «Antonia Besora y Saumell» i «Maria Besora» (Bapt. 1745, f. 110v, 4-1-1776; f. 122v, 22-5-1779; f. 132v, 21-9-1781, i f. 145r, 16-9-1784).

El pare de Teresa, Gregori Besora, era de Montornès, abadiat de Gerri, i de professió marxant, i la mare, Maria Saumell, de Gratallops, però vivien a la Pobra.

Besses, les

[tez 'βeses]

Fa referència al despoblat d'aquest nom, situat dins el terme de Cervià. És davant mateix d'allí on la vall del Marc es fusiona amb el riu de Set.

«prop de les Besses en el terme de Cérvoles» (Farré, p. 38, any 1305); «Besas» (Cad. 1959).

Besses, la font de les

[ta 'fon de tez 'βeses]

Tenint en compte que el riu de Set és la frontera amb el terme de Cervià, l'esmentada font és al terme de la Pobla. És, per tant, a la riba esquerra del riu de Set, a l'espai de lleure del despoblat de les Besses. Hi ha unes piques de pedra i unes aixetes, per sobre de les quals una majòlica amb una poesia. Quan les pluges són regulars, raja. La gent de Cervià per Pasqua va a menjar-s'hi la mona.

Besses, el molí de les

[to mo'ti ðe tez 'βeses]

És cap a l'extrem nord-oest del terme, vora el riu de Set, però en territori de Cervià.

Besses, el pont de les

[to 'pon de tez 'βeses]

L'any 1949, es veu que encara existia. Però alguna riuada se'l va endur.

«el Pont de les Besses» (Martí, p. 37).

Bessó

«Francesc Besó» (Farré, p. 150, any 1850).

Biure

«Gabriel Biure» (Farré, p. 145, any 1649).

Figura com a membre de la confraria del Santíssim Sagrament l'any esmentat.

Blai

«foren padrins [...] y Magdalena Blay de reus» (Bapt. 1642, 25-12-1659); «foren padrins Joseph Blay [...] tots de la Pobla» (Bapt. 1700, f. 32v, 14-5-1723); «Anton Blay y Preixens», «Joseph Blay y Pujol» i «Joan Blay y Vinyes» (Bapt. 1745, f. 12v, 2-8-1747; f. 42r, 1-11-1758, i f. 123r, 2-6-1779); «Francisco Blay Cubéro del lugar de la Pobla de Ciervoles» (MN 1811, f. 73r, ?); «Jose Blay Moyá» (Doc. d., 1861); «Maria Blay y Gació» (Padró 1881, 24-3-1884); «Blay Gació Mercedes» (Padró 1887, f. 112); «Blay Figueres Ramon» (Padró 1923, f. 128); «Blay Grinó Mª Junquera» (Padró 1943, f. 22).

Magdalena, de Reus, va ser padrina de Josep Borc. Josep Blai ho fou de Josepa Aimeric. Joan Blai, al segle XVII, era bricoller de portar vidre; potser volia dir «comerciant», puix que el diccionari Aguiló defineix la paraula com «qui compra ous, aviram, conills, &, per tornar a vendre». Francisco Blai, el 1772, era boter a la Pobla.

Blai, cal [ˈkaɫ ˈβɫaj]

És al carrer Major.

«Cal Blai» (Cròniques VI, p. 9).

Blai de la Costa, cal [ˈkaɫ ˈβɫaj ðe ɫa ˈkɔsta]

V. *Blaiet, cal*.

Blaiet

«Jph Blayet» i «Jose Blayet» (Doc. d., 1850 i 1854).

L'hem interpretat com a renom.

Blaiet, cal [ˈkaɫ βɫaˈjɛt]

Al carrer Major. Coneguda igualment per *cal Blai de la Costa* i per *cal Jaume Vinyals*.

«Cal Blaiet» (Cròniques VI, p. 6).

Blaió, cal [ˈkaɫ βɫaˈjo]

Al carrer del Portal. No gaire gran; se n'havia dit *el Cabaret*. Una casa amb el mateix nom també és coneguda al carrer Major.

«Cal Blayó» (Cròniques VI, p. 33).

Blaió, el pla del [ɫo ˈpɫa ðɛɫ βɫaˈjo]

A la part alta de la bifurcació del barranc de Sant Joan i el de les Coves Negres, a prop de la cova d'en Palau.

Blanc

«Bernat Blanch» (Farré, p. 143, any 1330); «et cu(m) Arnaldo blanch» (Llib. 1363, f. 4r); «ego gujllerma uxor arnaldo blanch de popula S(er)vularis» i «anthonjo blanch habiitatore termjno servolarii» (MN 1400).

Blanc, la canal del

[ʔa ka'naʔ deʔ 'βʦaŋ]

És a la partida del Mas d'en Blanc i a l'oest de la canal del Baptista Bessó.

Blanc, la garriga del

[ʔa ɣa'riʔaʔ 'βʦaŋ]

És una finca d'anomenada, entre les Perdius, que li queden a l'est, i el Bou, a l'oest.

Blanca, la casa

[ʔa 'kaza 'βʦaŋka]

És una finca que parteix amb el mas del Francesc, per la rodalia del coll Roig. La pista asfaltada que comunica la Pobla amb Cervià hi passa pel mig.

Blanqueta, el comellar de na

«se diu lo Linar ell testes diu que no sin oques diu lo comellar dena blanqueta» (MN 1553, 26-2-1562).

Al nostre entendre, una millor separació de les paraules deixaria el text així: «diu que no sinó que's diu».

Blasi

«foren padrins Joan Blasi fadri del lloch de Pere fort» (Bapt. 1642, 31-9-1695); «Marianna Blasi y Cabrer» (Òbits 1642, 30-10-1697); «Joannes Blasi Agricola Oppidi de la Pobla de Cervols» (Llib. 1700, f. 6v); «Joseph Blasi» (Bapt. 1700, f. 2v, 11-10-1701); «Joan Blasi» (Òbits 1700, f. 132v, 9-9-1711).

«Blázquez», cal

['kaʔ 'βʦaskes]

Al carrer del Franc. Però és més coneguda per *ca la Padrineta*.

«Cal Blázquez» (Cròniques VI, p. 30).

Boix

«Francesch y Tecla fills de Jnº box y Ysabet boxa» (Conf. 1592, 27-4-1602); «casa de Jnº box, Tecla box» (Bapt. 1591, 11-4-1608).

Boixader

«Ariadna Boixader Camprubí» (Padró 1962, 14-4-1977).

Boixadors

«Els noms dels majorals que coneixem a la Pobla són els següents: [...] Jaume Boixadors, 1458» (Farré, p. 74).

Boixos, els [ˈtoz ˈβojʃos]

Són cap al quadrant nord-oest del terme.

V. t. **Comellar dels Boixos, el*.

«Boixos» (Cad. 1959).

Boles, cal [ˈkaɫ ˈβotes]

Al carrer de les Roques.

«Cal Boles» (Cròniques VI, p. 20).

Bona, el coll de

«aque descent a turre de lena u(squ)e ad colle(m) de bona» (Capb. s. xvi).

OnCat., III, p. 65a39, esmenta *bona* com a possible arabisme provinent de *búna* ‘construccions, edificis’.

Bonafona

«Bonafona» (Farré, p. 42, s. xiii).

Bonet

«grabiell bonet» i «pere bonet» (MN 1553, 4-3-1555 i 21-3-1558); «ego gabriel bonet loci de la pobbla de cervoles» (MN 1573, f. 96v); «esperansa boneta del present lloch de la pobla» (Llib. 1591, f. 26v); «Juan Bonet menor frances» (Òbits 1642, 6-9-1647); «Josep Bonet» (Farré, p. 150, any 1850).

Bonet, el tros d'en

«Pº lo tros den Bonet [...] de ponent ab lo Cami del Albi» (MN 1658, f. 29v); «in partita dicta vulgo lo Solá, cognomine lo Tros den Bonet [...] confrontatum ab ocasu cum itinere del Albi [...] ab aquilone cum ipso itinere del Albi» (Llib. 1700, f. 154r); «in partita dicta Vulgo lo solà cognomine lo tros den Bonet [...] ab ocasum cum itinere del Albi» (Doc. d., Venda, 30-11-1721).

Boquer

«Matheu boquer» (Llib. 1591, f. 77r); «Luisa boquer» (Bapt. 1591, 24-5-1620); «Matheo boquer» (Llib. 1626, f. 5r i 17r); «Matheus Boquer agricola» (Òbits 1591, 3-1-1636); «Teresa Boqué y Llobera» (Bapt. 1745, f. 109v, 5-5-1775).

Ramon Boquer, el pare de la Teresa, de 1775, era vidrier. Amb una diferència espaiada en més d'un segle, el llinatge de 1636 no devia tenir res a veure amb el de 1775.

Boquera, el coll de la

[to 'kɔɫ de ɫa βo'kera]

És una lleugera depressió a la carretera que duu a les Crestes, confronta al nord amb l'Escala i, a ponent, amb el pla de la Torre. Encara que el document anotat en segon lloc tracti el nom com a corresponent a una partida, actualment no es considera que ho sigui.

«lo pla de la torra ab lo coll de la Boquera» (Llib. 1644, f. 6r); «jn termino de la Pobra in partida del Coll de la Boquera al Cami de Juncosa» (MN 1765, f. 62r, 3-4-1754); «la altra dita lo Coll de la Boquera [...] a mig dia ab lo camí de la Granadella» (Racio. 1768, f. 95r).

Boquera, el tros de la

«lo tros de la Boquera» (Racio. 1768, f. 63r).

Borc

['bork]

«Magdalena borc» (Bapt. 1591, 10-4-1619); «Joan borch habitant en la pobla de cervoles» (Llib. 1591, 26 abril 1625); «Josephus borch» (Bapt. 1642, 22-7-1643); «Joseph sebastia borc» (Òbits 1642, 19-2-1644); «Pau Borch» (Llib. 1644, f. 3v); «Magdalena Borgia» (Òbits 1642, 7-2-1648); «filla de Pere Joseph Borch pages de la vila de Cornudella habitant en la Pobra» (Bapt. 1642, 16-1-1696); «Jaume Borch» i «Gaudios Borch» (Bapt. 1700, f. 3v, 28-10-1702, i f. 21v, 4-4-1716); «Juan Borch y Torres» i «Mariano Borch» (Bapt. 1745, f. 15r, 22-4-1748, i f. 108v, 25-10-1774); «Jph Borch» (Doc. d., 1850); «José Borch y Gallart» (Padró 1881, 11-5-1883); «Borch Ballester Teresa» (Padró 1887, f. 45); «Borch Sanahuja Juan» (Padró 1923, f. 137); «Borch Doix Santiago» (Padró 1943, f. 89); «Marina Borch Puigdengoles» (Padró 1962, 13-2-1993).

Borràs

«Andreu Borrás» (Òbits 1642, 12-1-1647); «foren padrins Francisco Borrás pages de Castellans» (Bapt. 1745, f. 68v, 24-7-1767); «Francesc Borràs» (Farré, p. 150, any 1850).

La partida d'òbits diu que Andreu era d'Artesa sense especificar de quina; però va ser enterrat al fossar de la Pobra.

Borrell

«Joannes Borell» (Llib. 1626, f. 17r); «Borell Casamitjana José» (Padró 1902, f. 142).

Francesc Borrell fou vicari de la Pobra la segona meitat del s. XVII.

Borrull

«foren padrins [...] y esperanza Barrulla de la vila de Ulldemolins» (Bapt. 1642, 27-5-1657); «Josep Borrull» (Farré, p. 148, any 1770); «Borrull Borrull Maria» (Padró 1887, f. 98); «Borrull Balcells José» (Padró 1892, f. 47); «Borrull Gomis José» (Padró 1923, f. 124); «Borrull Isart Nuria» (Padró 1943, f. 4).

bosc

V. *Climent, Miró, Sord*.

Bosc

«Joseph Bosch» i «foren padrins Franº Bosch de Torregrossa» (Bapt. 1700, f. 11v, 25-1-1708, i f. 39r, 29-11-1726); «Ramon Bosch y Nolla» (Bapt. 1745, f. 93v, 8-11-1771).

El pare Pere Joan Bosc era batlle d'Artesa de Lleida; però s'estava a la vila per culpa de la guerra; la mare es deia Magdalena Prenafeta. Li féu de padrina Gertrudis Durbes de Torregrossa. Uns altres Bosc del final del s. XVIII eren de Constantí i feien de pagesos a la Pobla.

Bosc, el

[to 'βoz]

És entre la font de la Mata i el pla de la Fumada.

«Bosque»

«Pere Bosque y Llobera» (Bapt. 1745, f. 56r, 22-6-1763); «Pere Bosque» (Conf. 1748, f. 147r, 17-9-1766); «ab Ramon Bosque» (Capb. 1768, f. 217v); «Anton Bosque y Llobera» (Bapt. 1745, f. 138v, 27-3-1783).

Ramon, el pare d'Anton, era vidrier.

Bosquer

«Petro Busquer vitri faber» (Llib. 1700, f. 250r); «Cecilia Busquer» (Òbits 1700, f. 153r, 24-12-1728); «Miquel Busquer» i «Vicenta Busquer» (Bapt. 1700, f. 45v, 22-3-1730, i f. 60r, 23-1-1739); «Magdalena Busqué» (Òbits 1735, f. 13v, 28-6-1747); «Ramon Busque, Vidrier del lloch de la Pobla de Cervols» (MN 1766, f. 14v); «Josepa Busqué» (Conf. 1748, f. 149v, 10-11-1772); «Antonio Busquer (Nanjo)» (Doc. d., 1855); «Blas Bosque y Blay» (Padró 1861, 4-6-1862); «Maria Busqué» (Doc. d., 1878); «Jaime Bosqué y Frexes» (Padró 1881, 26-6-1881); «Bosque Frexes José» (Padró 1887, f. 29); «Bosqué Camprubí Junquera» (Padró 1923, f. 161).

Els documents vacil·len a l'hora d'escriure el cognom. El llinatge *Bosquer*, que provenia de Capellades, estava relacionat amb la indústria del vidre.

bosquet

V. Pujalt.

Bóta, cal

[ˈkaɫ ˈβota]

Al carrer Nou. Es diu que a la casa feien de boters.

«Cal Bota» (Cròniques VI, p. 22).

Boter, cal

[ˈkaɫ βoˈte]

Al carrer de les Roques. Una part d'aquesta casa havia estat coneguda per *cal Tort*.

«Cal Boté» (Cròniques VI, p. 20); «Casa Bote» (Doc. d., 1854).

Botera, la

«un pati de corral de la botera aont trauen lo fem» (Llib. 1626, f. 4r).

Boteret, peça del

«Pessa del Boteret o del Miró» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Pot fer referència al *racó del Boteret*, a la frontera amb el terme d'Ulldemolins, al sector de ponent. Els de cal Boteret a Ulldemolins són del llinatge *Miró*.

Boteret, el racó del

[tə raˈkoɫ βoteˈret]

És situat a l'extrem sud-oest del terme de la Pobla i limita amb el d'Ulldemolins; conegut de la gent d'aquesta vila que té terres en aquell indret.

Botet, el

«ab lo Botet» (Doc. d., 1768).

Botet, la coma d'en

«quodam trotium terre dictum la coma den botet» (St. On. 1578); «la coma den botet [...] in parte dicta la fumada» (Llib. 1591, 22 abril 1625); «al cap de vall de la Coma den Botet» (Ordi. 1743).

Botet, la cova d'en

[tə ˈkɔβam boˈtet]

És una balma entre el barranc de les Alberedes, les Tretes i el pla d'en Targa; de dimensions modestes, té un sector del seu espai tancat amb paret de pedra.

Botiga, la

«a la botiga de la vila» i «dita casa afronta a sol ixent ab la botiga del Senyor» (Llib. 1591, f. 66r i 71r); «lo dotze de dits grans per a que se posas en la Botiga del Mnt. de Poblet que esta en lo Carrer public de dit lloch» i «a solis ortu cum domo, ô Botiga dels grans del Señor [...] a meridie cum vico Maiori» (Llib. 1700, f. 22v i 204r); «Poblet te una Botiga en lo Carrer Major de dit lloch ahont acostumen a possar les delmes» (Capb. 1768, f. 217r); «una casa al costat de la Botiga del Señor» (Racio. 1768, f. 229r).

Cal llegir «dotzè» allà on el primer document de l'any 1700 diu «dotze».

Botxaca, cal

[ˈkaɫ βoˈtʃaka]

Al carrer de Vilanova. També fou coneguda per *cal Mas d'en Peret*.

«Cal Bochaca» (Cròniques VI, p. 16).

Bou, el

[t̪o ˈβow]

Partida situada a l'oest del terme. Ocupada per terratinents d'Ulldemolins.

«Al Bou» (Cad. 1959).

Bou, la cova del

[t̪a ˈkɔβat̪ ˈβow]

És una balma de dimensions considerables que, situada en aquesta partida, pertany a cal Cases d'Ulldemolins.

Bou, la punta del

[t̪a ˈpuntat̪ ˈβow]

És a la frontera de ponent d'aquesta partida.

«Punta del Bou» (Mapa 2001).

Bou, la vall del

[t̪a ˈβaɫ deɫ ˈβow]

És el tram de barranc que travessa la partida.

Bover

«Anton Catalá vove» (Doc. d., 1850).

No queda clar si era renom o indicació d'ofici.

Brigada, ca la

[ˈka t̪a βriˈɣaða]

V. *Trona, la*.

Brígida, la sort de la

«otra llamada los Vilars, conocida por sort de la Brigida» (Benef. s. XVIII).

Brígida del Taller, ca la [ˈka ʔa ˈβɾiʒiða ðeʔ taˈʎe]
V. Josep Mundó, cal.

Brinxol, cal [ˈkaʔ βɾiŋˈtʃɔʔ]
 Al carrer del Franc.
 «Cal Brinxol» (Cròniques VI, p. 26).

Brunet

«Toni Brunet cultores loci de la Pobla de Cervoles» (Llib. 1591, f. 91v); «Angela bruneta» (Bapt. 1591, 28-10-1620); «Antonius brunet» (Llib. 1626, f. 5r); «mori Antoni Brunet» (Òbits 1591, 6-7-1631).

Brunet, el mas d'en

«fins a la Heretat del Llaurador, al sol de la Heretat del Mas den Brunet, y vui del Blay» (Ordi. 1743).

Bundó

«Antoni Bundó 1967» (Farré, p. 142); «Clara Bundó Dalmau» (Padró 1962, 29-7-1974).

Burguet, cal [ˈkaʔ βorˈɣet]
 Al carrer de les Roques.

«Joseph Borguet» (Farré, p. 147, any 1750); «que era del Borguet» (Doc. d., 1849); «Cal Burguet» (Cròniques VI, p. 20).

Burguet, el pla del [ʔo ˈpʎa ðeʔ βorˈɣet]
 Per la rodalia del Mas d'en Borc.

«Bustamante», de

«filla de Jusepe de Bustamante Gitano» (Bapt. 1591, 21-2-1624).

Ell i la seva muller, Violant, devien anar de pas, i s'escaigué que batejaren una filla a la Pobla, a la qual posaren Caterina. Els padrins van ser de la Pobla, Caterina Martí i Jaume Palau.

Cabaret, el
V. Blaió, cal.

Cabestany

«Andreu Cabestany» (Farré, p. 148, any 1770).

Cabirons, la cova dels

«un tros a la cova dels cavirons» (Llib. 1644, f. 120r).

Cabrer

«Petro Cabrer» (Farré, p. 184, any 1314); «P. Cab(re)r de popula vallbone» (Llib. 1330, f. 11r); «jo en gabriel cabre del log de la pobbla de servoles» (MN 1573, f. 108r); «petrus cabrer» (Llib. 1591, f. 7v); «Tecla cabrer» (Bapt. 1591, 27-12-1591); «Josephus Cabrer juratis dicti loci» (Llib. 1626, f. 15v); «Maria Cabrera» i «Brigida Cabrer» (Bapt. 1642, 6-5-1642 i 10-10-1643); «Ludovicus Cabrer Baiulus loci Popule cervulorum» (MN 1658, f. 9v); «Chatarina Cabrer» (Bapt. 1642, 2-3-1688); «Paschasij Cabrer» (Llib. 1700, f. 19r); «Sebastia Cabrer» (Bapt. 1700, f. 3v, 27-8-1702); «Joseph Cabré y Cabré» (Bapt. 1745, f. 28v, 17-1-1753); «Lluís Cabré i Joseph Cabré pagesos de dit lloch de la Pobla» i «Joan Cabrer» (Capb. 1768, f. 218r i 255v); «Dionisa Cabré y Cabré» (Bapt. 1745, f. 89v, 3-1-1771); «Anton Cabre» i «Rafel Cabré y Fortit» (Doc. d., 1854 i 1878); «Cabré Gasol Jaime» (Padró 1887, f. 104); «Cabré Llurba José» (Padró 1923, f. 54).

El 1661, Lluís Cabrer, sense voler, va matar la seva dona, Maria, d'una escopetada, segons explica el llibre d'òbits. Un Josep Cabrer, el 1766, era familiar del Sant Ofici de la Inquisició. Mossèn Francesc Cabrer, fill de la Pobla, fou beneficiat de l'església d'Alforja; després d'uns anys d'haver mort, el portaren a enterrar al fossar de la Pobla. El rector Josep Cabrer, beneficiat de la Pobla de Cérvoles, el 1793, posseïa un molí de farina al terme del Vilosell.

Cabrer, cal

[^lkaʔ ka'βre]

Al carrer Major.

«Cal Cabré» (Cròniques VI, p. 13).

Cabrer, l'era del

[^lɛraʔ ka'βre]

Es recorda a prop de la vila i del poliesportiu.

Cabrer, la font del

[ʔa 'fɔn deʔ ka'βre]

És a la partida de la Serra, al sector anomenat *de la Serra del Cabrer*.

Cabrer, la serra del

[ʔa 'sɛra deʔ ka'βre]

Fa referència a terres d'aquest propietari a la partida de la Serra.

Cabreta

«de renom “Cabreta”» (Cròniques VI, p. 28).

Cadiraire, cal

[ˈkaɫ kaðiˈrajɾe]

Al carrer del Portal.

«Cal Cadiraire» (Cròniques VI, p. 32).

Cadiraire, la cova del

[ˈta ˈkɔβaɫ kaðiˈrajɾe]

És al sector dels Barris.

Cadiraire, el racó del

[ˈto raˈkoɫ kaðiˈrajɾe]

Pròxim a la serra del Marc i el Senill, al capdamunt del fondo del Roer.

Cai, del

«Bertran del Cay Gallus» (Llib. 1644, f. 3r).

Potser hauríem hagut d'entrar-lo en la forma *Delcay*.

Calabera

«mori lo honrat en Jnº calabera del present lloch de la Pobla» (Òbits 1591, 25-9-1600); «Catarina Calabera y Pasqual viuda deixada sens fills de Joan Calabera» (Racio. 1768, f. 112r).

Calaf

«Ego frat(er) arnaldo Calaf majorali Grangie de la fumada» (MN 1300).

Calafell

«Ramon Calafell y de franª Calafell y queralt conjuges pagesos de la vila de Miralcamp» (Bapt. 1700, f. 8r, 11-4-1706).

Era a la Pobla per causa de la guerra. Francesca n'era filla.

Calaixeres, el fondo del

[ˈto ˈfondoɫ kaɫajˈʃeres]

És un barranc a l'est del racó del Boteret; no és gaire llarg, i s'ajunta amb el que baixa de l'esmentat racó que el mapa anomena *barranc de les Garrigues*, per la rodalia de la garriga del Blanc. Dóna origen el barranc de les Gotelleres i després a la vall del Marc.

Calavera, la

«y partida dita la Calavera» (Capb. 1768, f. 241v).

Coincideix amb el nom d'un despoblat de Bellver de Cinca (GEC). També podria ser que hi hagués relació amb el cognom *Calabera*, anotat abans.

Calca, cal [ˈkaɫ ˈkaɫka]

Al carrer del Franc.

«Cal Calca» (Cròniques VI, p. 28).

Calces

«Josep Aluja “Calces”» (Cròniques VI, p. 8).

Calces, cal [ˈkaɫ ˈkaɫses]

V. *Teresina del Porta, ca la*.

Calçons, cal [ˈkaɫ kaɫ'sons]

Al carrer del Franc.

«Cal Calçons» (Cròniques VI, p. 30).

Calçons, la fonteta del [ɫa fon'tetaɫ kaɫ'sons]

És al sector del pla de la Torre. En anys de bona pluviometria, sol tenir aigua.

Calderó

«fra Guillem Calderó» (Farré, p. 31, any 1236); «Els noms dels majorals que coneixem a la Pobla són els següents: [...] Bernat Calderó, 1430» (Farré, p. 74); «Joseph Calderó» (MN 1824, f. 213r); «Antonio Caldaró y Llubera» (Doc. d., 1878).

Fra Guillem era majoral de les Granges que Poblet tenia en aquest terme.

Calistro, cal [ˈkaɫ kaɫ'istro]

Al carrer Major. També solen dir-ne *cal* «*Calixto*».

«Cal Calistro» (Cròniques VI, p. 6).

«**Calixto**», cal [ˈkaɫ kaɫ'iksto]

V. *Calistro, cal*.

«**Callabaco**» cal [ˈkaɫ ˈkaɫa'βako]

A l'avinguda de les Garrigues. Devia voler dir ‘calle abajo’, pronunciat a la catalana. Es diu que l'individu no era foraster.

«Cal Callabaco» (Cròniques VI, p. 5).

Calvari, el [tɔ kaɫ'βari]

El lloc queda a l'extrem sud del carrer del mateix nom, una vegada travessada la carretera. Era el punt on es dirigia i arribava la professó del Divendres Sant.

«a la partida dita lo Calvari» (Cad. s. XVIII, any 1738); «dita las Creus [...] a ponent ab la Carrerada del Calvari a la Granja» (MN 1765, f. 487v, 14-9-1764); «tota aquella era [...] en lo terme de la mateixa Pobla, a la part del Calvari [...] a ponent ab lo mateix Calvari» (MN 1824, f. 287r i 287v, 23-3-1829).

Calvari, el camí del

«travessaren per lo camí del calvari» (Farré, p. 129, any 1748); «y en la part del camí del Calvari» (MN 1811, f. 236r, 9-9-1815).

Es deu referir a l'actual carrer d'aquest nom.

Calvari, el carrer del [tɔ ka'reɫ kaɫ'βari]

Comença a la cruïlla del carrer del Franc amb el raval de Sant Miquel i el raval de les Moreres. Pren una direcció sud-est, va fins a l'avinguda de les Garrigues, la travessa i arriba al poliesportiu.

«en lo carrer del Calvari» (MN 1831, f. 186v, 27-1-1833); «calle del Calvario» (Padró 1862, 30-9-1861); «Calle Calvario» (Padró 1962, 3-10-1962).

Cama, cal ['kaɫ 'kama]

Al carrer del Franc.

«Cal Cama» (Cròniques VI, p. 31).

«Camacho»

«Camacho Ortí Fº Javier» (Padró 1943, f. 95).

Camat, cal ['kaɫ ka'mat]

Al carrer de Vilanova.

«Cal Camat» (Cròniques VI, p. 16).

Cames, el pla del [tɔ 'pɫaɫ 'kames]

Vora les Cames de Poblet. Sembla que *Cames* sigui un renom, que devia fer variar el nom antic de Camp de Poblet.

Cames de Poblet, les [ɫes 'kamez ðe po'βɫet]

Al sud dels Esmolets i a l'altra banda de la carretera. Es deuen referir al *Camp de Poblet*, partida coneguda de molt temps endarrere, segons la documentació consultada.

Cametes, el pla del

[tə 'ptaɫ ka'metes]

És el mateix lloc de l'entrada anterior, vora la carretera del Vilosell, i parteix amb el Camp de Poblet.

camí

V. *Albi*, *Argila*, **Baix*, **Bassa*, **Calvari*, *Cervià*, **Cérvoles*, *Cornudella*, **Cova d'en Llorenç*, *Creus*, **Ereta*, **Estepar*, *Fondo*, **Font*, **Fossar*, **Fumada*, **Garriga*, *Granadella*, **Granja*, **Horts*, **Juncosa*, **Mas d'en París*, **Mas d'en Segrià*, **Pas*, **Pla de Cantonella*, **Planeta*, *Reial*, **Reial de Lleida a Reus*, **Sant Miquel*, **Siurana*, *Ulldemolins*, **Urgell*, **Vell*, **Vell del Vilosell*, *Vilanova*, **Vileta*, *Vilosell*.

Camí

«Cristofol Cami» (Doc. d., 1850).

Camí d'Ulldemolins, el

«in termino de la Pobra in parte vocata lo cami de Ulldemolins» (MN 1626, f. 28v); «dictam vulgariter lo Senill [...] in partita dicta lo Cami de Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 21r); «ÿ partida del cami de Ulldemolins que afronta de sol ixent ab lo cami del Calvari [...] ÿ a tremuntana ab lo cami de Ulldemolins» (MN 1765, f. 546r, 25-2-1766); «en lo terme de dit lloch de la Pobra, y en la Partida del Cami de Ulldemolins [...] a tremuntana ab lo cami que va a la Granadella» (MN 1811, f. 312r, 16-4-1816).

Camí d'Ulldemolins, el comellaret del

«vulgo dictam la Plana seu alio nomine lo Comellaret del cami de Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 185r).

Camí de l'Albi, el

[tə ka'mi ðe 'taɫβi]

Són finques a la vora d'allà on passava aquest camí, en el tram situat entre les Argiles i el pla del Mas.

«jn parte vocata lo camj del albj dicta lo tros den roig» (MN 1553, 11-4-1555); «en la partida nomenada lo cami del Albi a sol ixent ab lo cami qui va Alalbi» (Llib. 1591, f. 34r); «en la partida qui va al albi un tros dit lo cami del albi» (Llib. 1626, 9-9-1604); «in partita vulgariter dicta lo Cami del Albi» (Llib. 1700, f. 183r); «in termino de la Pobra jn parte dicta al Cami del Albi dictum lo comellar den fores» (MN 1737, f. 78v); «y en la partida del Cami del Albi» (MN 1831, f. 189v, 29-1-1833).

Camí de l'Albi, el tros del

«en la partida qui va al albi un tros dit lo cami del albi» (Llib. 1626, 9-9-1604);

«al tros dit lo cami del Albi» (MN 1658, f. 11v i 48v); «al tros del Cami del Albi» (Ordí. 1743).

Camí de l'Argila, el

«quamdam heram sitam in termino eiusdem oppidis in partita circa viam de la Argila confrontatam [...] ad ocasu cum illa partita via de la Argila» (Llib. 1700, f. 95r); «a la partida Cami de la Argila» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Camí de les Besses, el

«Cami de les Besses» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Al sector dedicat a partides de terra.

Camí de Cervià, el

«quoddam terre troceo et vineam in parte vocata lo camj de Servja afrontatur a ponente jn via quo jtur a la fumada» (MN 1553, 4-3-1555); «en la partida del Cami de Cervià, anomenada lo Mas den Ramonet» (Racio. 1768, f. 16r); «en lo terme del mateix lloch de la Pobla y en la partida del Cami de Cervia» (MN 1824, f. 174v, 22-4-1827).

Camí de la Granadella, el

«petiam terrae dictam vulgariter la Escala sitam in termino eiusdem oppidi de la Pobla in parte dicta lo Cami de la Granadella» (Llib. 1700, f. 21v i 75v).

Camí de la Granja, el

«in termino Popula Servulorum in parte dicta lo camj de la Gra(n)ja» (Llib. 1561, f. 44r); «in termino de la Pobla in parte dicta al Cami de la Granja [...] a ponente cum dicto camino de la Granja» (MN 1579, f. 37v); «una hera [...] in termino de la Pobla al Camj de la Granga [...] ab aquilone vero cu(m) via publica de la Granga» (MN 1579, f. 106r, 29-8-1588).

Camí de Juncosa, el

«al cami de Juncosa» i «a la partida Cami de Juncosa» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Camí de Lleida, el

«y partida dita del cami de Lleyda [...] a ponent ab lo cami de Lleyda» (Capb. 1768, f. 229r).

Camí de Vilanova, el

«quodam oville sine coral jn dicto termjno jn parte vocata lo camj de Villa

nova» (MN 1553, 7-10-1560); «al Camí de Vilanova» (Cad. s. XVIII, any 1738); «en lo terme de dit lloch de la Pobla y en partida del Camí de Vilanova de Pra-des [...] a migdia ab lo camí del Mas den Paris a ponent ab lo Camí de Vilanova» (MN 1824, f. 295v).

Camí del Vilosell, el

[t̪o ka'mi ðet βiʎo'zeʎ]

Aquesta partida forma part d'aquelles terres situades en una i altra banda del camí que comunicava la Pobla amb aquesta vila, abans que es fes la carretera. És al nord de l'esmentada carretera.

«jn parte vocata lo camj del vellusell» (MN 1553, 23-9-1560); «un tros al Camí del vellusell [...] a mig xorno ab lo camí que va de la granja al Vellusell a tramuntana ab lo camí de la Pobla» (Llib. 1644, f. 119v); «partita dicta lo Camí del Velusell [...] a meridie partium cum vico quo itur de la Pobla al Velusell, et partium cum itinere quo tenditur del Velusell a la Granja» (Llib. 1700, f. 56v, 153r i 268r); «a migdia ab lo Camí del Velusell» (MN 1765, f. 313r, 24-11-1760); «terme de la Pobla de Cervols partida del Camí del Velusell» (MN 1824, f. 332v, 5-8-1830).

Camí Vell, la sort del

«la Sort del Camí Vell, junt a la hera den Cabrer» (Racio. 1768, f. 211r).

Camil del Blaiet, cal

['kaʎ ka'miʎoʎ βʎa'jet]

Al carrer Major. També va ser *cal Pere del Mau*, *cal Ton del Mau* i *ca la Maria del Polit*.

«Cal Camil del Blaiet» (Cròniques VI, p. 9).

«Camilo», l'hort del

[t̪oɾ ðet ka'miʎo]

És sota un revolt de la carretera del Vilosell abans que arribi al riu de Set i al sector del racó del «Pedro».

camp

V. **Misses*, **Nules*.

Camp d'Utgés, el

«camp de Utiges» (Farré, p. 22, s. XIV).

Camp de l'Argila, el

«campum de Argila» i «camp de l'Argila» (Farré, p. 184, any 1314, i p. 22, s. XIV).

Camp de Baga, el

«camp de Baga» (Farré, p. 22, s. XIV).

Camp de Forasters, el

«Campum de Forasters» i «camp de Forasters» (Farré, p. 184, any 1314, i p. 22, s. XIV).

Camp de Gallines, el

«camp de Gallines» (Farré, p. 187, any 1314, i p. 22, s. XIV); «i(n) parte vocata a camp de galjnes una cu(m) ospiciu(m) situ(m) i(n) dicta fumata [...] altra(m) v(er)o i(n) dicta parte vocata camp de galjnes afronta [...] i cu(m) via puca i cu(m) villa» (Llib. 1445, f. 51v).

Segons s'ha vist als documents, després de pagar el delme al monestir de Poblet, era costum de satisfer una primícia consistent en espècies, a vegades perdius i unes altres vegades gallines. No seria estrany que fossin terres per les quals s'hagués de donar de primícia una gallina o diverses.

Camp de Mitgers, el

«camp de Mitgers» (Farré, p. 22, s. XIV).

Camp de Noguers, el

«Campum de Nogués» i «camp de Noguers» (Farré, p. 184, any 1314, i p. 22, s. XIV); «jn t(er)mjno S(er)vula(ri)s i(n) loco vocato camp de nug(es)» (Llib. 1363, f. 98v); «in t(er)mino [...] loci pple S(er)volarj jn parte vocata camp de noges» (MN 1458, f. 26v); «quandam vineam nostram sitam in parte vocata camp de nugas» (Llib. 1591, f. 46r); «en la partida dita lo camp de nuges» (Llib. 1644, f. 33r).

Hem reunit tota la informació a la mateixa entrada perquè entenem que volen dir el mateix.

Camp de les Peçoles de Na Marta, el

«camp de les Peçoles de Na Marta» i «les Peçoles de Na Marta» (Farré, p. 22, s. XIV, i p. 187, any 1314).

Camp de Poblet, el

«Campum de Poblet» (Farré, p. 184, any 1314); «duo trocia t(erre) q(ue) habemos i(n) t(er)mino d(e) S(er)vols i(n) loco vocato i(n) campo populeti [...] et cu(m) via q(ue) itur a S(er)vols» (Llib. 1332, f. 29r); «jn t(er)mjno de S(er)vo-

laris jn loco vocato camp de poblet» (Llib. 1363, f. 66v); «in t(er)mino de ser-voles parte vocata camp d(e) poblet» (Llib. 1420, f. 13r); «jn termino de la pobbla de Cerveles jn parte dicta lo camp de poblet que confrontat ab occi-dente cu(m) via publica quo itur de la Granja al Velusell» (Llib. 1561, f. 56r); «lo camp de poblet [...] de ponente jn via qua ytur al vellosell» (MN 1553, 4-12-1570); «in parte dicta lo camp de poblet confrontat [...] y ab lo quami del valu-sell» (St. On. 1578); «nomenat los camps de poblet, en lo qual tros se enclou lo planell en vista de la pesola [...] ab aquilone cum via qua itur ad Vellusellum» (Llib. 1591, f. 54r); «la vinya dita lo camp de Poblet» (MN 1658, f. 23r); «in partida dicta lo Camp de Poblet [...] a solis ortucum via sivi camino quo itur del Velusell ad villam de Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 31r); «a la Partida del Camp de Poblet [...] afronta de sol ixent ab la Carrerada de las Motaladas» (MN 1765, f. 488v, 12-9-1764); «y partida dita los Camps de Poblet [...] a tremuntana ab lo camí del Velusell» (Capb. 1768, f. 250v).

Camp de Poblet, la feixa de

«una pessa de terra dita la feixa de Camp de Poblet ab marjadas [...] a migdia ab lo camí de la Granja al Velusell» (MN 1658, f. 47r).

Camp de Vaques, el

«Campum de Vaques» i «camp de Vaques» (Farré, p. 184, any 1314, i p. 22, s. XIV).

V. t. *Pla d'en Vaques, el*.

Camp dels Espatllers, el

«camp dels Spatllers» (Farré, p. 22, s. XIV).

Camp dels Grallers, el

«camp dels Grallers» (Farré, p. 22, s. XIV).

Campaner, cal

[ˈkaʎ kampaˈne]

Al carrer de Vilanova.

«Cal Campaner» (Cròniques VI, p. 17).

«Campo», del

«Maria del Campo» (Bapt. 1642, 22-2-1682).

El pare, Pedro del Campo, era soldat. El padrí, Bartolomé Garcia, també ho devia ser.

Camprubí

«Josep Camprubí» i «Salvador Camprubí» (Farré, p. 149, any 1850, i p. 122, any 1899); «Camrubí y Fontanet Bernardo» (Padró 1887, f. 20); «Camprubí Cuadrat Salvador» (Padró 1902, f. 24).

Josep era batlle de la Pobla aquell any.

Camps

«benet camps vidrier natural de barcelona» (Bapt. 1591, 2-3-1614); «Meresia Llobera et Camps uxor Joanni Llobera agricole Popula Cervulorum» (Llib. 1700, f. 271r); «fou padrina Teresa Camps» (Conf. 1702, 29-8-1733); «Josefa Camps y Casamitjana» (Òbits 1735, f. 199r, 24-4-1849).

Josefa era de la Pobla, però morí al Vilosell, on fou enterrada als seixanta-quatre anys.

canal

V. *Albarca, «Amado», Baptista Bessó, Bertran, Blanc, Carnisser, Carolina, Cosme del Llengües, Domènec, «Escaramato», «Fausto», Floro, Fonda, *Font de la Granja, General, «Guillermo», Guitarreta, *Hort, Llúcio, Parent, Quarteres, Rei, Trencacordes, Ulldemolins, Vall, *Vilanova, Xirín, Xops.

Canal, la

«altra possessió dita la Canal a la partida dita la Coma afronta [...] a ponent ab la heretat de la Granja a mig dia ab lo Condat y a tremuntana ab lo Tossal de Miralbó» (Llib. 1700, f. 19r).

Canal, el toll de la

«al riu des Escors a migdia ab la serra à ponent ab lo coll de la Cometa y a tremuntana ab lo toll de la Canal» (Capb. 1768, f. 232r).

Canal de la Granja, l'estret de la

«camj de Vilanova dit lo Clot del Oliver [...] y acabe al Estret de la Canal de la Granja» (Llib. 1700, f. 262r).

Canal del Vall, la font de la

[ʔa 'fɔn de ʔa ka'naʔ deʔ 'βaʎ]

No gaire potent, hom la recorda dins la canal esmentada.

Canal Rasa, la

«quamdam terre troceum cituatum in termino de la pobla in parte vocata la canal rasa [...] a migjorn ab lo terme de uldemolins» (Llib. 1591, f. 29v).

Canals, les

«in dicto loco de la pobla a las canals» i «en lo terme de la pobbla a la partida de las canals, dita la canal fonda, afronta a tramontana ab [...] sobre lo camí que va de la pobbla al mas den blanc» (Llib. 1591, f. 47r i 68v); «terra herma dita les Canals» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Canan

«Dels avis el padrí “Canan” i en Josep Gallissà» (Cròniques VI, p. 8).

Canemar, el

«la sorteta de la coma del canemas situada en lo terme de la pobla la qual afronta de sol ixent ab lo camí que va de la pobla al Albi» i «la sort del canemas [...] a tremuntana ab lo camí del albi» (Llib. 1591, f. 21v i 53r); «un tros al Canemas dit la creueta afronta a sol ixent ab lo camí del albi» (Llib. 1644, f. 119r).

En tots els casos, també a les dues entrades següents, els documents introduïxen *canemas* amb l'article masculí *singular*, raó per la qual s'ha esquivat la temptació de fer l'entrada pel plural, *canemars*. S'hi deixa el singular *canemar*, 'lloc destinat al cultiu de cànem'.

Canemar, la cova del

«in termino dicti loci popule cervulorum vulgo vocatum los paredons in parte dicta la cova del canemas [...] ab ocidente cum via qua itur al albi» (Llib. 1591, f. 48r); «a la coma de la cova del Canema» (Llib. 1626, f. 52r).

Canemar, la sort del

«La Sort del Canemas» (Racio. 1768, f. 98r).

«Canillas»

«Foren padrins [...] y Thecla Canillas pagesa de dita vila» (Bapt. 1700, f. 27v, 19-7-1719).

Fou padrina de Maria Català.

Canquet, cal

[ˈkaʃ kaŋˈket]

Al carreró del Pauanton.

«Canquet, cal» (Cròniques VI, p. 7).

Cantacorbs, el tossalet de

«in termino popule Servularis in parte vocata coma estreta q fronta [...] et cu(m) aygua vesant a part dels clots den anvessa et cu(m) tossalet de canta corps» (MN 1507).

Cantalosella

«et Campum de Cantalosella» (Farré, p. 184, any 1314); «in d(ict)o t(er)mj-no de S(er)voles in loco vocato ca(n)taloela y afrontat cu(m) [...] et cu(m) devesia de S(er)voles» i «jn loco vocato lo pla de cantalossela» (Llib. 1363, f. 4r i 66r); «alia sortem terre a cantalolea» (MN 1400).

Probable equivalent de 'canta llosella'.

Cantins

«Magdalena Cantins» (Conf. 1702, 29-8-1733).

Potser no era de la Pobla, i ni tan sols s'hi confirmà.

Cantonella, la sort de

«La sort de cantollella ab ses afrontacions» (Llib. 1591, f. 19r); «en la partida que va Ulldemolins una heretat dita la sort de cantollella» (Llib. 1626, 9-9-1604); «en special la Sort de Cantonella» i «la Sort de Cantonella cami de Ulldemolins» (Llib. 1626, f. 47r i 56r); «pesa de terra nomenada la sort de Cantarella [...] a tremuntana ab lo cami de ulldemolins» (Llib. 1644, f. 53r); «dictam la Sort de Cantonella [...] ab occidente [...] et patium cum Itinere quo itur a Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 162r); «petiam terre campa dictam la sort de Cantonella» (Doc. d., Venda, 21-8-1744).

Canyar, el

«lo tros dit lo cañar afronta a sol ixent ab lo cami del Albi» (Llib. 1644, f. 122v); «terra Campa dit lo Cañar» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Canyar, la roca del

[ta 'rɔkaʃ ka'ɲa]

És una pedra, o tormo, a la partida de les Hortes, cap a l'inici del fondo de la Fumada i al nord del «Muladar»; per tant, no lluny de la Pobla ni del camí de l'Albi.

«petiam terrae sitam a la Roca del Canya confrontatam a solis ortu ab lo cami del Albi [...] a meridie ab lo mateix cami del Albi» (Llib. 1700, f. 268r); «parte de tierra de huerta a el dada, y sita en el termino del lugar de la Pobla de Ciervoles y en la Partida llamada la Roca den Caña [...] que linda de oriente con el camino de la Villa del Albi» (MN 1811, f. 180r, 12-2-1814).

Canya-xiula, el coll de la

«i(n) t(er)mino de la fumada al coyll de la canesiula», «de la fumada i(n) loco vocato lo coyll de la canasaula [...] i cu(m) torente dl coyll de la canasaula» i «de la fumada al coyll de la canasiula [...] j cum torrente del coyll de la canasiula» (Llib. 1363, f. 19r, 69v i 72v).

A la Pobla, ara, la canya-xiula és coneguda per *canyacisca*.

Canya-xiula, el toll de la

«en lo terme de dit lloch de la Pobla en la partida dita los prats al Toll de la Canaxiula» i «en la partida dita los prats al Toll de la Canaxiula» (Conc. 1699).

Canya-xiula, segons el diccionari de l'IEC, correspon a *canyís*, una mena de canya petita de l'espècie botànica *Phragmites australis* ssp. La gent de la Pobla anomena aquesta espècie amb el nom *canyacisca*.

Canyelles

«Joseph Anton Canyelles» i «Maria Anna Cañellas» (Bapt. 1700, f. 27v, 7-11-1719, i f. 30v, 9-2-1722); «Maria Cañellas» (Òbits 1700, f. 142v, 5-12-1722).

Segons el llibre de baptismes, els pares de Josep Anton eren de Vimbodí, i ell nasqué a la Pobla per casualitat.

cap

V. **Era*, **Serra*.

Cap de la Vila, el

«jn parte vocata lo cap de la Villa afte de sol yxent jn via qua itur a vilanova» (MN 1553, 8-3-1572); «alla hont es cou lo guix al cap de la vila» (Val. 1734, 24-1-1746).

Cap de la Vila, del

«Joannj Sans de capite ville» (MN 1553, 10-12-1554); «ego petro pasqual dicto del cap de la vila loci popula Servulorum» (Llib. 1561, f. 34v, 6-2-1596); «petrus sans dictus del cap de la vila loci popule cervularis» (Llib. 1591, f. 7v i 25r); «Batiste Perejens del cap de la Vila» (Llib. 1644, f. 17v).

Cap de la Vila, la sort del

«obligo la sort del cap de la vila afta de sol ixent ab lo cami de vilanova [...] de sol ponent ab lo camj que va a la granga» (MN 1553, 26-9-1566); «la sorteta del pera Llobera so es la sorteta del cap de la vila» (Llib. 1644, f. 123v).

Cap de la Vinya, la coma del

«coma del Cap de la Vinya» (Farré, p. 22, s. XIV).

Cap de la Vinya, el turó del

«el turó del Cap de la Vinya» (Farré, p. 187, any 1314).

Caparra

«mori Ramon Caparra pastor de Pere pereyxens [...] no feu testament dient lo tenia fet en fransa de aont ere natural» (Òbits 1591, 3-3-1629).

Sembla que, abans de morir, va dir que tot el que li devien ho deixava per la seva ànima. Fra Bartomeu Corcó li féu la novena conforme als diners que va rebre del difunt, assegurant que si podia cobrar la resta la hi faria anual i Cap d'Any, tal com era costum a la parròquia de la Pobla.

Capçada, el riu de la

«y partida dita lo [?] a sol ixent ab lo riu de la Capsada [...] a ponent ab lo camí de Ulldemolins» (Capb. 1768, f. 233r).

El camí d'Ulldemolins que esmenta aquesta anotació no té res a veure amb el que anava de la Pobla cap en aquesta vila; es deu tractar del camí que de l'Albi anava a Ulldemolins i que transitava per territori de la Fumada, el qual camí s'esmenta ja a mitjan s. XIV. V. *L'Albi i els seus noms*, p. 444.

Capçada, el torrent de la

«in termino de la fumate(m) [...] affta. cu(m) torre(n)te de la capsada» i «in t(er)mjno de la fumada [...] i cu(m) torente de la capuda» (Llib. 1363, f. 60r i 70r).

Hem interpretat *capuda* per *capçada*, com si fos error d'escrivà; es tracta del mateix terme i ja havia sortit abans.

Capelleta, la

«y Partida dita la Capelleta [...] a mig dia ab lo Camí de Lleyda» (Capb. 1768, f. 225r).

Capità Manaia

[kapi'ta ma'naja]

Manaia és una persona vestida de soldat romà que acompanya les processons de Setmana Santa. També vol dir 'individu autoritari'.

«En to bromista se l'anomenà “Capità Manaia”, mot que acabà significant a Maneio» (Cròniques VI, p. 13).

Carabassa

«Miquel Carabassa» (Farré, p. 148, any 1770).

Carbonell

«Pere Carbonell» (Farré, p. 145, any 1649); «Mariagna Carbonell» (Òbits 1642, 24-9-1652); «y comare Maria Carbonell donsella filla de les Borjes de urgell» (Bapt. 1642, 8-4-1688); «Antonia Carbonell» (Òbits 1700, f. 123v, 22-7-1707).

Cardet

«foren padrins [...] i Maria Cardet de Sudanell» i «Elisabet Cardet» (Bapt. 1700, f. 9v, 27-7-1707, i f. 12r, 19-11-1708).

Va ser la padrina de Josepa Andreu. Els pares d'Elisabet, que nasqué ocasionalment a la vila, també eren de Sudanell.

Carme de Vilanova, ca la [ˈka ɫa ˈkarme ðe βitaˈnoβa]

Al carrer de les Roques. Un nom antic pel qual també es coneix és *cal Joan del Polit*.

«Ca la Carme de Vilanova» (Cròniques VI, p. 20).

Carmela del Gassol, ca la [ˈka ɫa karˈmeɫa ðeɫ ɣaˈsoɫ]

A l'avinguda de les Garrigues.

«Ca la Carmela del Gassol» (Cròniques VI, p. 34).

Carmesí

«Ramon Alsina Carmesí» (Doc. d., 1850).

Entenem que *Carmesí* és utilitzat per renom.

Carmesí, cal [ˈkaɫ karmeˈzi]

V. *Martí, cal*.

Carnisser

«foren padrins Anthoni Juan Carniser de la Espluga de francoli» (Bapt. 1642, 9-11-1646).

Carnisser, la canal del [ʔa ka'naʃ deʃ karni'se]
És a sol ixent de la canal del Llúcio.

Carolina, la canal de la [ʔa ka'naʃ de ʔa karo'ʔina]
És entre la de l'«Escaramato» i la del Floro.

carrer

V. *Basses, Calvari, Carretera, *Forn, Fossar, Franc, *Gassions, *Granja, Major, *Nord, Nou, Ponent, Portal, *Raval, Roques, Sorts, *Ulldemolins, Vilanova, *Vilosell.*

Carrer

«Joseph carer pople S(er)vula(ri)s» (Llib. 1375, f. 45r); «foren padrins Pere Joseph Carrer pagès del Velusell» (Bapt. 1700, f. 58r, 9-3-1738); «Matheu Carré y Pere» (Bapt. 1745, f. 42r, 30-11-1758); «Maria Carré Viuda» i «Joseph Carré Qm. Pages» (Capb. 1768, f. 253r); «Anton Carré» (MN 1811, f. 30r, 4-2-1813); «Baptista Carré» (Farré, p. 150, any 1850); «Frº Carre» (Doc. d., 1854); «Juan Carré y Alsina» (Padró 1861, 14-7-1862); «Salvadora Carré y Alsina» (Doc. d., 1878); «Ramon Carré y Reig» (Padró 1881, 8-1-1883); «Carré Recasens Rosa» (Padró 1887, f. 57); «Carré Gació Domingo» (Padró 1892, f. 188); «Carré Miró Angel» (Padró 1923, f. 52); «Carré Ciurana José» (Padró 1943, f. 59).

Josep Carrer era del Vilosell, casat amb Maria Pere; a mitjan segle XVIII, vivia amb la seva família al mas d'en Peret.

carrerada

V. **Vileta.*

Carrerada, la [ʔa kare'raða]

Igual que en altres llocs, era el camí per on passava el bestiar. El record és mig esborrat, però hom creu que de la Pobla anava pel pla de Cantonella, i continuava fins al coll de la Boquera. Segons sembla pels documents, del Llinar, que no queda lluny de Cantonella, anava també cap al sector de la Fumada.

«in partita vulgariter dicta lo Llinar [...] ab occidente cum itinere antiguo dicto vulgariter la Carrerada que ducit de la Granja a la fumada» i «ab aquilone cum la Carrerada» (Llib. 1700, f. 46v i 146r).

carreró

V. **Martí, *Noguer, Pauanton, *Plaça, Trona.*

Carreró, el

[t̪o kare'ro]

Ara conegut per *carreró del Pauanton*, és un atzucac al carrer Major de la vila, i al seu tram mitjà.

«en lo cororo de dit loch» (Llib. 1626, f. 60r); «ab oriente ab lo carrero [...] et a meridie cum vico maiori» (MN 1658, f. 52r); «ad ocase cum itinere maiori a meridie cum viculo vulgo Carreró», «totum illud patium del carrero» i «in vico dicto del Carreró» (Llib. 1700, f. 169, 224r i 226r); «a la part dita lo Carreró» (Capb. 1768, f. 252r).

Carreró, del

«petrus marti dictus del carrero locij populle Servularis» (MN 1553, 26-2-1555); «Jacobus marti dictus del carreró» (Llib. 1591, f. 5r); «Anthon Cathala del Carreró» i «Pere Català menor del Carrero. Y ara Anton Català tambe del Carrero» (Racio. 1768, f. 251r i 194r).

carretera

V. *Crestes, Vilosell*.

Carretera, el carrer de la

[t̪o ka're ðe t̪a kara'tera]

És el nom que es donava fins fa pocs anys a l'avinguda de les Garrigues.

«C/ Carretera, 2-4» (Padró 1962, 26-4-1964).

casa

V. *Blanca*.

Casa de la Vila, la

[t̪a 'kaza ðe t̪a 'βiʎa]

Havia estat al carrer Major. Actualment, és al carrer del Fossar.

«afrontat ab oriente en la casa de la Vila» (Llib. 1626, f. 11r); «totum illum domum vulgo dictum Casa de la Vila sitam in vico maiori, confrontatum ab oriente cum ipso vico» (Llib. 1700, f. 150r); «Casa de la Vila» (Cròniques VI, p. 11).

Casa del Granger, la

«a sol ponent en la casa del grange» (Llib. 1644, f. 118r).

Casa Nova, de la

«Joannes pasqual dictus de la casa nova locij populle Servolorum» (MN 1553, 23-10-1560); «mori la honrada na pasqualeta Laurador de la casa nova» (Òbits 1591, 8-6-1598); «Joan Sans de la casa nova de asi de la Pobla» (MN 1626, f. 39r); «Mateu Sans de la Casa Nova» (Òbits 1642, 23-8-1644); «Joannes Sans als de la casanova» (MN 1658, f. 19r).

Casadessús

['kazaðe'sus]

«Joana Casadesus Bochaca» (Padró 1962, 30-7-1998).

casalotV. *Vall*.**Casalot, el**

[to kaza'lot]

Són ruïnes d'edificis antics. El nom es dona a dos llocs diferents: un al mas del Gassolet, i l'altre, al pla de la Torre.

Casals

«pere casals del regne de fransa», «Petrus Casals loci de Gordon del regne de fransa» i «Pere Casals pastor» (Llib. 1591, f. 59r, 65r i 71v); «mori Pere Casals pastor del Regne de fransa» (Òbits 1591, 26-4-1615).

Casamitjana

«foren padrins Josep Casamitjana de Barberá», «Francisca Casamitjana y Gassol», «Anton Casamitjana», «Paula Casamitjana», «Gaudios Casamitjana y Gassol» i «Joseph Casamitjana y Gassol» (Bapt. 1745, f. 24v, 16-3-1751; f. 91r, 26-3-1771; f. 105v, 10-11-1773; f. 112r, 9-5-1776; f. 132r, 29-8-1781, i f. 144r, 9-6-1784); «Anton Casamitjana» (Doc. d., 1849); «Matilde Casamitjana y Cams» (Padró 1881, 25-9-1881); «Casamitjana Monné Mercedes» (Padró 1892, f. 164).

Cases

«foren padrins [...] y Tecla Cases del lloch de Vallclara» (Bapt. 1642, 25-4-1694); «Cases Espasa Mario» (Padró 1943, f. 98); «Arnau Cases Mundó» (Padró 1962, 1-3-1990).

Tecla fou padrina de Maria Teresa Cabrer.

Cases, cal

['kaʎ 'kazes]

Al carrer de les Roques. Un nom més antic és *cal Cirer*.

«Cal Cases» (Cròniques VI, p. 20).

Cassany

«foren padrins Joan Cassany habitant en la Pobla» (Bapt. 1642, 27-7-1664); «Magdalena Casan(y)» (Bapt. 1700, f. 10v, 20-11-1707).

Va ser padrí d'Esperança Fortit. Els pares de Magdalena eren de Sidamon, i per la guerra s'estaven a la Pobla.

Castany

«Ramona Castany Bailach» (Padró 1934, 26-1-1939).

Els pares procedien de Torrent de Cinca (Baix Cinca).

Castell, el

[to kas'teʎ]

Ningú no recorda haver-lo vist mai. Sols unes ruïnes del que podia haver estat un antic castell. L'indret que en pren el nom queda al sud de la vila i prop del Fontanet; hi ha una mena de corral que diuen que va servir de pallissa, però que, probablement, devia ésser l'antiga Granja de Cérvoles. S'anomenen així algunes finques dels voltants, com per exemple el Castell del Marc, un dels propietaris. Actualment l'espai que li queda al sud és una gran plana de ceps.

«Castell» (Cadsatre 1959).

Castell, els plans del

[tos 'ptanz deʎ kas'teʎ]

A l'indret anomenat *el Castell*. Parteixen amb el Senill i amb el racó de les Marquetes per la seva part de ponent.

Català

«Jacobus Catala» (Llib. 1591, f. 3r); «Pere Catala» (Bapt. 1642, 18-2-1644); «Juan Chathala (Òbits 1642, 20-2-1648); «Jaume Catala» (MN 1658, f. 1v); «Columbina Catala», «Olague Cathala» (Bapt. 1642, 13-10-1673 i 9-6-1681); «testes sunt Michael Cathalá» (Llib. 1700, f. 4r); «Catharina Catalá» i «Holaguer Cathalá» (Bapt. 1700, f. 7r, 5-7-1705, i f. 9r, 10-4-1707); «Juan Catala Jurado» (Cad. s. XVIII, any 1716); «foren padrins Joan Catalá aladrèr» (Bapt. 1700, f. 36v, 12-6-1725); «Ramon Cathalá y Puig» (Bapt. 1745, f. 30v, 27-8-1753); «Antón Catalá» (Capb. 1768, f. 215r); «Jaume Catala y Maria Catala y Guasol Conjuges difunts de la Pobl de Cervols» (Òbits 1735, f. 113v, 1809); «Joseph Catalá» (Capb. 1768, f. 217v); «Joan Catalá y Martí», «Llorenç Catala y Martí» i «Joseph Catalá y Sumalla» (Bapt. 1745, f. 84r, 5-8-1770; f. 122v, 11-4-1779, i f. 137v, 5-1-1783); «Francisca y Anton Catalá y Busque mare y fill pagesos y vehints del lloch de la Pobl de Cervols» (MN 1824, f. 182v); «Gaudios Catala organista natural de la Pobl de Cervols» (MN 1824, f. 1v, 12-1-1824); «Juan Catalá y Moragues» i «Juan Catalá Arbós» (Padró 1881, 2-5-1882 i 2-2-1884); «Catalá Talisa Pelegrin» (Padró 1887, f. 1); «Catalá Catalá Damian» (Padró 1923, f. 91); «Roger Català Miró» (Padró 1962, 3-11-1989).

Caterina Català, l'any 1739, morí als vint-i-sis anys, ferida per un llamp.

Catorze, el

«fou residència entre altres, d'en Ramon Pujol, de renom el Catorze» (Cròniques VI, p. 7).

Catull

«és l'anomenat "Catull"» (Cròniques VI, p. 16).

Catxai, cal ['kaʃ ka'tʃaj]

Al carrer del Franc. També dita *cal Serrilles*.

«Cal Catxai» (Cròniques VI, p. 28).

Catxai, la cova del [ʎa 'kɔβa ðeʎ ka'tʃaj]

És al sector del Senill, a uns dos-cents metres al sud de la carretera, a partir del pont del Moret.

cau

V. *Heura*.

Caülla de la Guineu, la

«un tros de vosch a la Caulla de la guineu [...] a ponent amb lo vosch de la granja» (Llib. 1644, f. 120r).

Caülla potser equivalent a 'casa petita i pobra' (DCVB, s. v. *Casull*).

Cavall, el riu del

«y partida dita la Vileta [...] a ponent ab lo riu del cavall» i «y partida dita los Prats [...] a ponent ab lo Riu del Cavall» (Capb. 1768, f. 251v).

Per la ubicació que es desprèn dels documents, el riu del Cavall no pot ser altre que el que avui es coneix per *de les Tapiades*.

Cavaller

«gabriel Caballer habitator supradicti loci de la pobla» (Llib. 1591, f. 74v); «quan als mestres tenim que ja el 7 de desembre de 1610 els jurats elegiren a Joan Caballer de Tibisa» (Farré, p. 160, any 1610); «Mariagna Caballer» (Bapt. 1591, 16-10-1616); «gabriel cavaller» (Test., 15-2-1618); «Catarina Cavaller» (Bapt. 1700, f. 10v, 8-12-1707); «Joan Cavalle vicari perpetuo de la Pobra de Cervols natural de Poboleda» (Bapt. 1745, f. 103v, 15-11-1772).

Els pares de Caterina, que eren a la vila per culpa de la guerra, eren Josep Cavaller, notari de Lleida, i Antònia Calbó.

Cavaller, cal

«toca a cal Toyo dita cal Caballé» (Doc. d., 1768).

Ceballot, cal

[ˈkaʎ seβaˈʎot]

*V. Clara, ca la.***«Cego», el**

«Joan Preixens y Cathalá dit lo Cego» (Bapt. 1745, f. 24r, 8-12-1750).

«Celestino», la cova del

[ʎa ˈkoβaʎ seʎesˈtino]

És una balma a la vall de Riuet, coneguda dels informants de Cervià.

cementiri, el

[ʎo semenˈtiri]

Actualment és al «Muladar», anant cap a l'Argila. El document fa menció al fossar que hi havia vora l'església.

«en lo sementiri o foçar del lloch de la pobla de Servolles» (MN 1553, 30-3-1563).

Cendra

«Anton Cendra» (Farré, p. 148, any 1770).

Cerc

«Josep Cerc» (Farré, p. 148, any 1770).

Cerdà

«Mosen Pere Serdá» (Bapt. 1642, 12-12-1647).

Cerés

«Montserrat Cerés de edat de alguns 45 años Pages de Vilanova del Picat» (Òbits 1700, f. 126v, 16-10-1707).

Montserrat va morir a la cova del Llaurador, on s'estava retirat per causa de la guerra.

Ceró

«Francisca Cero y Aluja» (Padró 1861, 30-12-1861); «Josep Ceró y Sanahuja» (Doc. d., 1878); «Ceró Pastó Trinidad» (Padró 1887, f. 147); «Ceró Pastó Pedro» (Padró 1923, f. 131); «Maria Antonia Ceró Gomà» (Padró 1962, 3-10-1962).

Cervià

«situada en dit terme de la Pobra a la Partida de Cerviá» i «a la Partida dita de Cerviá» (MN 1765, f. 461r, 25-3-1764).

És fàcil de pensar que devien ser terres situades cap al sector nord-oest del terme i a la riba esquerra del riu de Set.

Cervià, el camí de [tə ka'mi ðe serβi'a]

Sortint de la Pobla, era el mateix que el de la Fumada; després, passava per les Foradades, pel pla del Pasqualet, travessava el riu de Set i arribava a la veïna vila.

«a ponent en lo camí de Servia» (Llib. 1591, f. 43r); «cum via qua ducit ad opidum de Serviá» (Llib. 1700, f. 92r); «en la Partida deles Foradades [...] a ponent ab lo Camí que guia del dit nostre Poble al Poble de Cervia» (Doc. d., Venda, 2-10-1823).

Cervià, el portal de

«la qual casa es al portal de cervia y afronte ab lort den grabiel berart» (MN 1592, f. 21r).

Cervià de les Garrigues [serβi'a]

Població al nord de la Pobla. Un tram del riu de Set, d'uns 7,5 km d'extensió, fa de frontera territorial i divideix els dos termes, i també marca la divisió, a l'ONO, al llarg d'uns 3,5 km, un tros del que era el camí Reial.

Cérvoles

«ipsum locum qui dicitur Sorboles, in territorio Siurane» (Donació de Cérvoles per Ramon Berenguer IV, *Cartulari*, doc. 154, p. 89, 26 maig 1157); «locum de Sorbolis cum affrontacionibus istis: ab oriente, in rivo de Seth; ab meridie in montanis que dividunt intra Villamnovam et locum de Sorbulis [...]; ab occidente in strata publica que descendit de Turre de Lena in rivo de Seth; a septentrione, in supra dicto rivo de Seth» (Guillem de Cervera i la seva muller Ermessèn es donen a Poblet, *Cartulari*, doc. 157, p. 91, 29 desembre 1163); «sicut rivus de Seth dividit inter Serboles et Zalbi» (Arbitratge, *Cartulari*, doc. 152, 27 juliol 1192); «A meridie in montanjs q divjdit jnter villam novam et locum de Sorbulis» (Capb. 1436); «per una devesa al terme de S(er)voles» (Capb. 1465); «locum de Sorbulis ab occidente in strata publica q descendit a turrij de Lena in rivo de set a septentrione in supradicto rivo de set constat Instrumento [?] januarj anno domini Mº Cº LX III» (Capb. s. xvi); «Loci de la Pobla dicta de Servoles» (MN 1579, f. 38r, 13-1-1588).

La segona anotació dóna les confrontacions oest i nord del terme de la Pobla; el camí és el camí ral de Lleida al Camp que passava ran de la torre de la Llena.

Cérvoles, de

«Pere de Cérvoles» (Farré, p. 30, s. xii i xiii).

Cérvoles, el camí de

«in t(er)mino de S(er)voles in loco vocato ca(m)p de poblet afrontata [...] i cu(m) via publica q it(ur) a S(er)voles» (Llib. 1375, f. 157r).

Cigala, cal

[ˈkaʎ siˈɣaʎa]

V. «*Guadalupe*», *ca la*.

cingle

V. *Deu, Gralles, Llamp*, «*Maneio*», **Roca del Coster, Vilars, Xerris*.

Cintet, la cova del

[ʎa ˈkoβaʎ sinˈtet]

És damunt la font de la Teula. El Cintet fou un propietari de l'Albi que tenia terres en aquell sector del terme de la Pobla.

«la cova del Cintet» (Martí, p. 10).

Cirer, cal

[ˈkaʎ siˈre]

V. *Cases, cal*.

Cirerers, el racó dels

[ʎo raˈko ðeʎ sireˈres]

Vora el racó de l'«Espartero» i el racó del Metge, al sector est de la Fumada.

Ciscanya, ca la

[ˈka ʎa sisˈkaɲa]

Al carrer de Vilanova.

«Cisco» del Masses, cal

[ˈkaʎ ˈsiskoʎ ˈmases]

Al carrer del Franc. També dita *ca la Maria del Pigat*.

«Cal Cisco Delmases» (Cròniques VI, p. 29).

«Cisquet» del Fallat

«Aquí hi visqué el “Cisquet del Fallat”» (Cròniques VI, p. 15).

«Cisquet» del Ton, la cova del

[ʎa ˈkoβaʎ sisˈked deʎ ˈton]

A la riba dreta del barranc de Sant Joan.

Civil, cal

[ˈkaʎ siˈβit]

A la plaça de Sant Miquel.

«Cal Civil» (Cròniques VI, p. 23).

Clanxet

«Teresa Clanxet y Aloŷ» (Bapt. 1745, f. 49v, 6-5-1761); «Isidro Clanxet» (Capb. 1768, f. 254v); «Ignes Clenxet ŷ Aloŷ» (Òbits 1746, f. 377v, 19-7-1781).

Isidre Clanxet era de Capellades i la seva muller, Ignès Aloy, de Rajadell.

Clara, ca la

[ˈka ʎa ˈkɫara]

Al carrer del Franc. També *cal* «Mílio» del Mosset, *cal* Ton del Blai i *cal* Ceballot.

«Ca la Clara» (Cròniques VI, p. 26).

Claramunt

«Gili Claramunt» (Òbits 1700, f. 138v, 23-6-1719).

Procedia de Miralcamp, i morí essent fadrí, a l'edat de cinquanta anys.

Claret

«fran^a Claret viuda deixada del Qdam Manuel Claret Natural dela vila de Calaf, habitant empero en lo lloch de la Pobla» (Test., 6-2-1765).

Clarics

«fra Berenguer Clarics» (Bapt. 1591, 15-3-1630).

Era del monestir de Poblet, però batejava de tant en tant a la Pobla.

Claudi, cal

[ˈkaɫ ˈkɫawði]

Al carrer Major. També coneguda per *cal* Solans.

«Cal Claudi» (Cròniques VI, p. 15).

Climent, el bosc del

[to ˈβoz ðeɫ kɫiˈmen]

És un bosc que parteix per sol ixent amb el pla de la Fumada.

Climent, cal

[ˈkaɫ kɫiˈmen]

Al carrer del Calvari.

Clos

«Engracia Clos ŷ Vall» (Bapt. 1745, f. 139v, 12-7-1783); «Pere Clos» (Farré, p. 149, any 1850); «Maria Clos Rué» (Padró 1861, 5-6-1862).

El pare d'Engràcia era natural de Pontons i feia de sabater a la Pobla.

Clos, cal

[ˈkaɫ ˈkɫɔs]

Al carrer Nou.

«Cal Clos» (Cròniques VI, p. 21).

Closa, la vinya

[ɫa ˈβiɲa ˈkɫɔza]

Segons els informants de Cervià, el nom es dona a la part final de la vall del Marc, abans que trobi el riu de Set.

Closa del Senyor, la vinya

«a la partida dita lo tossal de la Atalaya [...] a sol ixent part ab la viña Closa del S» (Capb. 1768, f. 235r); «Vinya Closa del Senyor» (Farré, p. 23, s. XVIII).

clotV. **Foraster*, **Gran*, **Granja*, **Joan Borc*, **Llinar*, **Mates*, **Oliver*, **Servera*.**Clot, el**

«vulgo dicti lo Clot» i «un clot de terra de 4 jornals cami del mas den Gasol» (Llib. 1591, f. 48v i 72r); «dictam vulgariter lo Clot [...] in partida dicta del Mas den Gassol» (Llib. 1700, f. 62r); «una viña dita lo Clot» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Clot de les Creus, el

Hom quan en parla es refereix al clot que queda més a prop de les Creus.

Clot de l'Oliver, el

«en dicho termino de la Pobla, de la Partida llamada lo Clot del Olivé [...] linda a oriente con el camino que va a Vilanova a medio dia parte con dicho camino y parte con la Carrerada» (MN 1765, f. 476r, 3-6-1760).

Clot Sobre l'Hort, el

«el clot sobre l'Ort» (Farré, p. 22, s. XIV).

Clota

«Madrona Clota y Badal» (Bapt. 1745, f. 138v, 12-2-1783); «Roch Clotà y Badal» (Òbits 1746, f. 382v, 7-10-1783); «Joseph Clota» (Bapt. 1745, f. 147r, 12-5-1785); «Pau Clota» (Doc. d., 1850).

Els pares de Madrona i de Roc eren teixidors naturals de Vinaixa, però vivien a la Pobla.

Clotet, el

«terre trociu(m) in dicto termino nomenat lo clotet» (MN 1573, f. 86r); «in dicto loco de la pobla vulgo nomenat lo Clotet en la partida de las argilas» (Llib. 1591, f. 47r); «altre tros dit lo Clotet del Solá» (MN 1658, f. 29v); «lo tros dit lo Clotet» (Racio. 1768, f. 49r).

clots

V. **Albesa, Marxant, Miró.*

Clots, els¹

[ɫos 'kɫots]

Molt propers al nord-est de la vila, al sud del camí del Vilosell i a l'est de l'hort del Tamarit. Segons sembla, són dos: el Clot gran anomenat *del Cabrer*, vora el camí de les Creus, i el petit, o *del Queral*, prop del Cementiri.

«lo clot afta de sol yxent yn via quo jtur ala argilla» (MN 1553, 4-6-1570); «lo tros del Clot afte de sol ixent ab lo cami de la argila» i «un tros de terra al cami de les argilas nomenat lo clot» (Llib. 1591, f. 20v i 73v); «la meitat del Clot» (Llib. 1626, f. 53r).

Clots, els²

[ɫos 'kɫots]

Uns altres *Clots* es coneixen més al nord de la partida dels Camins de l'Albi, en una i l'altra banda de la pista asfaltada que duu a Cervià. Aquests amb els específics *del Marxant* i *del Miró*.

Codina, la

«en la codina de la pobla de Cervoles que afrontatur parte ante cum via publica qua itur al Albi y la fumada» (Llib. 1591, 20 agost 1625).

Codina, de la

«mateu sans dit de la codina», «Joannes Sans de la codina», «Joan Marti de la codina» i «pere marti dit de les codines fadri del lloc de la pobla de cervoles» (Llib. 1591, f. 5v, 25v, 6r i 57v); «Jacobo Marti de la codina» (MN 1626, f. 17r); «Jaume Marti de las Codinas» (Racio. 1768, f. 94r).

Que l'última anotació de Llib. 1591 parli de *Codines*, en plural, no sembla obstacle per a reunir-la amb *Codina*, en singular.

Codina, la roca

[ɫa 'rɔka ko'dina]

Hom la ubica al camí vell de Cervià, al sector de les Foradades.

Codines, les

«una casa situada a les codines junt a la casa de Joan Sans davant l'ort de la ba-

dia» (Llib. 1591, f. 33v); «una casa habitada situada en lo terme de la Pobra fora vila en la part dita les codines» (MN 1626, f. 27v); «Una casa ten fora los murs del pt lloch confronta a sol ixent ab les codines» (Llib. 1626, f. 67r).

Podria designar el mateix lloc expressat en singular, *la Codina*.

Cogulla, la

«Pobla de Ciervols y Partida dita la cova den [?] afronta a sol ixent ab la Cugulla [...] a ponent ab lo camí de lleyda» i «y partida dita la Cugulla» (Capb. 1768, f. 220v i 222r).

coll

V. **Almenara*, **Argila*, **Astrugueta*, **Bona*, **Boquera*, **Canya-xiula*, **Cometa*, **Embut*, **Garriga*, **Llinar*, **Marradetes*, **Reboll*, **Sant Joan*, **Torre de la Llena*, **Vileta*, **Vinyassa*.

Coll, el

«a la partida dita lo Coll» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Coll d'en Ripoll, el

«altra heretat dita lo Coll den Ripoll» (Llib. 1626, 9-9-1604); «la canal del camí de Ulldemolins fins al coll den Ripoll» (Llib. 1644, f. 20v); «totam illam petia terrae nuncupatam la Serra in partita dicta lo Coll den Ripoll [...] a meridie ab la Serra et ab Aquilone ab lo camí que va de la Pobra a Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 267r); «en la partida dita lo Coll den ripoll» (Cad. s. XVIII, any 1738); «fins al coll den Ripoll» (Ordi. 1743).

El 1738, en aquest indret hi havia terratinents d'Ulldemolins.

Coll de l'Astrugueta, el

[tɔ 'kɔʎ de ʎastru'ɣeta]

És situat entre el barranc de Sant Joan i el dels Forns, al nord del Pla de la Torre i al sud dels Barris.

«Coll de l'Estrugueta» (Farré, p. 22, s. XIV).

Coll de la Boquera, el

[tɔ 'kɔʎ de ʎa βo'kera]

És a la carretera que va a les Crestes, quan passa pel sud de l'Escala.

«in partita dicta lo Coll de la Boquera [...] confrontatum ab ocasum cum lo forn del vidre vell, a meridie cum via de Juncosa» (Llib. 1700, f. 24v); «jn dicto termino de la Pobra de Cervols in partita del Coll de la Boquera al Camí de juncosa» (MN 1765, f. 62r, 3-4-1754).

Coll de la Cova, el

«Coll de Cova» (Cad. 1959).

Hi consta com a partida de terra.

Coll de la Portella, el

«jan termino de la fumada jan parte vocata lo col de la portela» (MN 1400).

Coll de la Rebolleda, el

«y partida dita lo Coll de la Reboleda» (Capb. 1768, f. 241v).

Coll de Sant Bernat, el

«de la Pobla y partida dita lo Coll de Sant Bernat [...] a sol ixent ab la cova de Janot» i «y partida dita lo Coll de St. Bernat» (Capb. 1768, f. 232r i 241v); «En lo terme de la Pobla de Ciervols y partida dita lo Coll de San Bernat [...] a ponent ab lo cami de Ulldemolins» (MN 1851, f. 67v, 17-1-1852).

Coll del Guix, el

[tə 'kɔʎ deʎ 'ɣiʃ]

Conegut de la gent de Cervià, és cap a l'extrem nord del terme, entre la vall del Marc (antigament *riu dels Escots*) i el riu de Set.

«jan termino de la pobla de Servols in parte lo coll del guis de baixa [...] a septentrione cum rivo de Set» (MN 1592, f. 133v i 134r); «partida dita lo Coll del guix y riu dels Escots [...] a sol ixent ab lo coll del Guix a tremuntana ab los Obachs del riu de Set» (Capb. 1768, f. 246v).

Coll Roig, el

[tə 'kɔʎ 'rɔtʃ]

Partida a la banda nord-est del terme. A l'est parteix amb el sector de les Garrigues de terratinents del Vilosell; al sud, amb el mas del Francesc i el del Manresa.

«Coll Roig» (Farré, p. 22, any 1186); «de la fumada in loco vocato lo colrog» (Llib. 1363, f. 66v); «jn t(er)mino de la fumada jn p(ar)te vocata lo col rog» (MN 1458, f. 13v); «trociu(m) al coll rog de la fumada» (MN 1492); «terre troceum jn parte vocata lo col rig jn termino de la pobla» (MN 1553, 21-11-1561); «jn termino de la fumada jn parte dicta lo Coll Roig [...] ab oriente cum la serra devers lo riu de set a [...] meridie cum terris de la fumada» (MN 1579, f. 93v, 2-3-1586); «un tros al coll Roix» (Llib. 1644, f. 20v); «en la partida dita lo Coll roig [...] de tremuntana ab lo Tossal gros de la foradada» (Llib. 1700, f. 69v); «dita lo Coll Roig [...] a ponent ab lo tros de la Vila» (Doc. d., Venda, 10-8-1759); «La Heretat dita lo Coll Roig situada en dit terme de la Pobla» (MN 1765, f. 262v, 10-8-1759).

Coll Roig, la coma del

«in termi(no) de la Fumada i(n) loco vocato la coma de Colroÿg» (Llib. 1332, f. 7v); «i(n) t(er)mino de la fumada i(n) loco la coma del coyrog afrontat [...] et cum lo toçal de la vj(n)ya de la fumada» (Llib. 1363, f. 25v).

collada

V. *Cova dels Fesols*, **Forn de la Calç*.

Collada, la

«y a la Collada» (MN 1658, f. 11v).

Només amb aquesta dada, se'n fa impossible tota ubicació.

Collcurt, cal

[¹'kaɫ ¹kɔɫ'kurt]

V. *Lluís del Tet*, *cal*.

Collet, el

«a la partida dita lo Collet» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Pensem que es tracta del mateix indret de l'entrada següent. Per tant, entre el camí del Vilosell i el de l'Argila.

Collet, la sort del

«jn parte vocata la sort del Collet del cami vell avall [...] a meridie jn vico que itur al Vellusello y de tremuntana jn via quo itur a la argilla» (MN 1553, 24-1-1558); «quamdam sortem dictam del Collet [...] a mig dia ab lo cami del Valusell» (St. On. 1578); «nominatum lo Collet [...] confrontatum ab lo cami del Vellusell» i «la sort del collet [...] a mochor ab lo cami del Vellusell a tremuntana ab lo cami vell» (Llib. 1591, f. 46v i 87v).

Collet, el tros del

«in termino dicte popule cervularis dicti lo tros del collet» (Llib. 1626, f. 4v); «un tros al Collet [...] a migorn ab lo cami del Vellusell» (Llib. 1644, f. 119r).

Collets Roigs

«un altre tros als camins del Albi nomenat lo Argilagar y Collets Roigs» (Llib. 1626, f. 12r).

Per la ubicació que dóna el document, era un lloc diferent del *Coll Roig*.

coma

V. **Abric*, **Botet*, **Cap de la Vinya*, **Coll Roig*, **Corbins*, **Cubelles*, **Escala*, **Estreta*, **Fra Joan*, **Fumada*, **Hort*, **Miquela*, **Prades*, **Senill*, **Sort*, **Vinyes*.

Coma, la

«lo tros de la coma davall la orta» (St. On. 1578); «a la partida dita la Coma afronta [...] a ponent ab la heretat de la Granja a mig dia ab lo Condat» (Llib. 1700, f. 19r); «jan termino de la pobla de Cervols in parte vocata la Coma [...] de alia parte ab lo cami Real» (MN 1707, f. 168v).

L'anotació de St. On. sembla que es refereix a un lloc diferent de la de 1700.

Coma, el comellar de la

«terra Campa dita lo Comellar de la Coma» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Coma d'en Blanc, la

«y Partida dta la Coma d'en blanch» (Capb. 1768, f. 224r).

Coma d'en Botet, la

«petiam terra vulgariter dictum la Coma den Botet [...] in partita dicta la Coma den Botet» i «et altera dita la coma de Botet sitas in termino dicti Oppidi de la Pobra in partita dicta la Cova den Palau» (Llib. 1700, f. 3v i 74r, i 131r).

V. t. *Botet, la cova d'en*.

Coma d'en Frare, la

«et alium sorte(m) te(rre) cu(m) vjn(y)a jn dic(t)o te(r)mj(n)o loco vocato coma dn fraru(m)» i «jn e(r)mj(n)o Dla fumada loco vocato cu(m)ba dn fraru(m)» (MN 1300).

Aquesta anotació antiga parla de *coma*, però es tracta de la partida *Comellar del Frare*; a més, diu que és en terme de la Fumada.

Coma d'en Nebot, la

«y partida dita la coma den Nebot [...] a sol ixent ab lo Serrall de la Cugulla a ponent ab lo cami Real» (Capb. 1768, f. 228r).

Coma d'en Prades

«coma d'en Prades» (Farré, p. 22, s. XIV).

Encara que el document no digui que és una partida, l'hi considerem atès que Farré col·loca aquest nom entre les partides.

Coma de l'Escala, la

«coma de l'Escala» (Farré, p. 22, s. XIV).

Coma de na Gràcia, la

«jn t(er)mino S(er)vular(is) i(n) loco vocata la coma de na g(ra)cia» (Llib. 1363, f. 8v i 20r); «in t(er)mino de S(er)voles in loco vocato la coma de na gracia» (Llib. 1375, f. 148v); «i(n) t(er)mino de servolos situ(m) i(n) p(ar)te apellata coma de na gracia» (Llib. 1400, f. 22r); «in termino popule Servulari in parte vocata la coma de na gratia q afrontat cum vico quo itur a la pobla [...] i cu(m) vico itur a Ulldemolins» (Llib. 1493, f. 67r i 70v).

Coma de l'Horta, la

«quodam trotium situm in parte dicta la coma de la orta [...] ab occidente ab lo cami de la fumada» (St. On. 1578).

Coma de Parets, la

«coma de Parets» (Farré, p. 22, s. XIV).

Coma de la Perdiu, la

«y partida dita la Coma de la Perdiu [...] a sol ixent ab lo cami vell de Cervia» i «dita la Coma de la Perdiu [...] a sol ixent ab la vall de la perdiu» (Capb. 1768, f. 242r i 247v).

Coma de Vallbona, la

«i(n) t(er)mino S(er)vula(ri) i(n) orta de riu de Set jund. la pexera afrontatu(m) [...] cu(m) torrente [...] sup vja cu(m)be de Vallbona» (Llib. 1348, f. 51r); «in t(er)mino de S(er)voles i loco vocato la coma de vaylbona» (Llib. 1363, f. 26v); «trocium terre in termino de servoles [...] apellati la coma de vallbona» (Llib. 1400, f. 7r); «qu(an)da(m) ortu(m) cu(m) t(er)ra campa i(n) t(er)mino de S(er)voles i(n) parte vocata la coma de vallbona» (Llib. 1445, f. 27r).

Coma del Canemar, la

«Cumbam de Canamar» i «coma de Canamar» (Farré, p. 184, any 1314, i p. 22, s. XIV); «in t(er)mino dicti loci S(er)volar(is) i(n) loco vocato la coma dl canamas» (Llib. 1363, f. 11r); «ortu(m) i(n) orta pop(u)le servolari i(n) parte vocata la coma dl canamas» (Llib. 1420, f. 23r); «a la Coma de la Canemas afronta a sol ixent ab lo cami del Albi» (Llib. 1626, f. 58r).

Farré col·loca aquest nom entre les partides antigues. Optem pel masculí, malgrat que l'última anotació utilitza l'article femení singular.

Coma del Conill, la

«coma del Conill» (Farré, p. 22, s. XIV).

Coma del Perer, la

«coma del Perer» (Farré, p. 22, s. XIV).

Coma Estreta

«aliud trociu(m) a coma estreta afrontat [...] i cu(m) camjno del Resteller» i «in termino popule Servularis in parte vocata coma estreta q fronta [...] et cu(m) aygua vesant a part dels clots den anvesa et cu(m) tossalet de canta corps» (MN 1507).

Coma Figuera

«de la fumada j(n) loco vocato coma fig(er)a» (Llib. 1363, f. 98v).

Comabella

«in t(er)mino de S(er)voles in illa p(ar)te vocata comabela» (Llib. 1375, f. 44r).

Comaposada

«Joseph Comaposada Batlle» (Doc. d., 1818).

Comapregona

«jn termjno de la pobla que dicit comapregona afrontat cu(m) [...] et cu(m) termjno de villenove» (MN 1535, f. 38r); «a orient ab coma pregona» (Llib. 1626, f. 56v).

comellar

V. *Amàlia*, **Blanqueta*, **Coma*, **Cova de n'Albagès*, **Font*, **Forès*, **Guinarda*, **Llinar*, *Llop*, **Mas den Ramonet*, *Montblanc*, **Piquera*.

Comellar, el

«petiam terre dictam lo Mas den Gassió et nunc lo Comelar simula ab lo pla de la Torre de la Vicaria» (Llib. 1700, f. 3r).

Comellar d'en Morer, el

«Comellar d'en Moré» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Comellar (i Comellaret) d'en Rojals, el

«terra Campa dita lo Comella den Rojals» (Cad. s. XVIII); «y partida dita lo Comellaret den Rojals» (Capb. 1768, f. 254v); «en lo terme del mateix lloch de la Poblá, partida del Comellá den Rojals [...] y a tremuntana i sol ixent ab lo mas de Ramon Vall» (MN 1824, f. 72r, 12-3-1825).

Comellar d'Ulldemolins, el

«Comellar d'Ulldemolins» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Comellar de la Faraus, el

«terme del lloch de la pobla de Ciervols o de la fumada y partida dita lo comellá de la faraus [...] a tremuntana ab lo riu de la set» (Capb. 1768, f. 235r).

La lectura de la paraula *faraus* ha estat difícil.

Comellar de les Figueres, el

«troceum nostrum in dicto termino a la masia dit lo comellar de las figueres» (MN 1582, f. 225v, 18-8-1590); «in termino de la pobla in parte vocata lo comellar de les figueras [...] a meridie cum via qua itur a Ulldemolins» (Llib. 1591, f. 70r).

Comellar de Montblanc, el

[to kome'ʎa ðe mum'bʎaŋ]

Partida a ponent de la vall del Marc, on lliura les aigües de la pluja una mica abans que aquesta vall es reuneixi amb el riu de Set.

«trocium terre in ter(mino) Fumate i(n) loco vocato comelar d(e) mu(n)t-blanch» (Llib. 1313, f. 54r); «y Partida dita lo Comella de Montblanch [...] a mig dia [...] que es una pessa de terra anomenada Gardeny y a ponent ab lo Cami de Lleyda» (Capb. 1768, f. 225v); «en lo terme de dit lloch de la Poblá en la Partida dita lo Comella de Monblanch» i «y en la partida del Comellá de Monblanch [...] a ponent ab lo Cami Rl de Lleida» (MN 1811, f. 43v, 1-3-1813, i f. 93r, 6-8-1814).

Comellar de Montblanc, la cova del

[ʎa 'koβa ðeʎ kome'ʎa ðe mum'bʎaŋ]

És una balma coneguda de la gent de Cervià, a la partida del Comellar de Montblanc.

Comellar de la Perdiu

«Comellar de la Perdiu» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Comellar de na Rofes, el

«jn parte vocata lo comelar de na Rofes» (MN 1400); «et aliud trocium terre in termino de la fumada in parte vocata lo comelar de na Rofes» (MN 1494, 15-9-1505); «al comellar de na Rofes» (MN 1592, f. 29r).

El nom devia evolucionar cap a *Rufes*, que és com el trobem al s. XVIII.
V. t. **Comellar de les Rufes*.

Comellar de les Rufes, el

«y a la partida dita lo comellá de las Rufas», «y partida dita lo comellá de las Rufas [...] a ponent ab lo tossal del Arnau» i «lo comellá de las Rufas [...] a sol ixent ab lo camí de Juncosa a ponent ab la Serra» (Capb. 1768, f. 230r, 231r i 235v); «partida del Comellà den Rufes» (MN 1824, f. 89r, 2-8-1825).

Comellar (i Comellaret) de la Servera, el

«y partida dita lo Comellá de la Cervera» (Capb. 1768, f. 236v); «Comellaret de la Cervera» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Comellar del Frare, el

[to kome'ʎaʎ 'fʎare]

Entre la vall del Riuet i el riu de les Tapiades, a ponent del Forcat. Per la rodalia de la cota 627 de Mapa 2001.

«terre troci vulgo dicti lo comellar del frare afrontatur ab oriente ab lo coll de namenara, ab occidente ab la serra de la cova den amigo» (Llib. 1591, f. 49v); «en lo terme de dit lloch de la Pobla en la partida dita lo comellá del frare» (Conc. 1699); «petiam terrae campae vulgariter dictam lo Comellar del frare sitam in termino dicti loci dela Pobla [...] Afrontatur a solis ortu ab la Cova dels Olivers» (Llib. 1700, f. 199-200r i 200v); «en lo terme del present lloch de la Pobla dita lo Comellar dels Frares, que afronta [...] a mig dia ab la Cova de Joan Gros de Ulldemolins» (Racio. 1768, f. 32r); «en lo terme de la Pobla y en la partida del Comellá del Frari, afrontant a sol ixent ab lo camí de Ulldemolins» (MN 1831, f. 180v, 12-1-1833).

Comellar (i Comellaret) del Lli, el

«lo comellar del lli ab ses afrontacions» (Llib. 1644, f. 82r); «totam illam petiam terrae dictam vulgariter lo Comellar del Lli» i «lo Comellaret del Lli» (Llib. 1700, f. 13v); «a la partida dita lo Comellar del Lli» (Cad. s. XVIII, any 1738); «en la partida dita lo Comellaret del Lli [...] a mig dia ab la Carrerada de la Granja de la Fumada» (Racio. 1768, f. 237r).

No tots els documents diuen que fos partida, sinó tan sols lloc d'anomenada, però n'hi ha que sí. A prop dels Llinars, es deu tractar del mateix lloc anotat *el Comellaret*.

Comellar del Riu, el

«y partida dita lo Comellá del Riu [...] a tremuntana ab lo riu de Set» (Capb. 1768, f. 245v).

Comellar dels Boixos, el

«Comellar dels Boixos» (Farré, p. 23, s. xviii); «en lo terme de la Pobla de Cier-vols Partida del Comellá dels Boixos, la qual afronta [...] a ponent ab lo Camí real, y Roca de la Estameña» (MN 1811, f. 7r, 29-5-1812).

comellaret

V. **Camí d'Ulldemolins*, **Lli*, **Noguera*, **Palla*.

Comellaret, el

[t̪o komeʎa'ɾet]

El recorden pel sector del Mas d'en Borc; passat aquest sector, i partint amb els Llinars pel sud-est, no lluny de la cova de la Ginera i abans d'arribar al pla d'en Targa.

«en lo terme de la Pobla de Cervols partida dita lo Comallaret» (MN 1824, f. 338r, 27-10-1830).

Comerida

«foren padrins [...] Salvador Comerida vidrier de la Vila de Valls» (Bapt. 1591, 7-10-1609).

Salvador fou un dels vidriers de la Fumada.

Comes de Poblet, les

«les Comes de Poblet» (Farré, p. 194, any 1933).

cometa

V. **Foradada*.

Cometa, la¹

[t̪a ko'meta]

El nom queda fixat en un bocí de territori a l'extrem septentrional de la serra del Cabrer, coneguda per la *cometa del Tonatxo*. Expliquen que hi solia rajar aigua i, en una mena de toll al cingle, algunes dones de la vila anaven a fer la bugada.

Cometa, la² [ʦa ko'meta]

Els informants de Cervià la situen a la vall del Marc, cosa que es correspon amb la documentació. El cadastre de 1959 en parla en plural, però la ubicació és la mateixa.

«y a la partida dita la Cometa [...] a ponent ab lo Cami real» (Capb. 1768, f. 232v).

Cometa, el coll de la

«y partida dita lo riu dels Escors [...] a migdia ab la serra â ponent ab lo coll de la Cometa y a tremuntana ab lo toll de la Canal» (Capb. 1768, f. 232r).

Comte

«Mestre Joseph Compte» (Conc. 1699); «Rosa Compte y Borrás» (Bapt. 1745, f. 130r, 15-2-1781).

El cognom es refereix a un títol de dignitat, encara que els documents el presentin amb una *p* afegida, com si fos el substantiu del verb *comptar*. Josep figura com a jurat el 1717. Els pares de la Rosa, del s. XVIII, eren de Marçà.

Conès, cal ['kaʦ ko'nəs]

Al carrer del Calvari. Forma part de *cal* «*Pago*».

«Cal Conès» (Cròniques VI, p. 25).

Conesa

«Montserrat Conesa Piñol» (Padró 1934, 19-3-1936).

Filla de Màrius Conesa Baya d'Ulldemolins, casat a la Pobla.

Congost

«del Rnt Pare fr Antoni Congost governador de les Baronies de Poblet» (Llib. 1644, f. 9r).

Conillera

«Joseph Conillera» (Òbits 1700, f. 126r, 22-9-1707).

Els Conillera eren de l'Espluga Calba i d'ofici ferrers, però per la guerra eren a la Pobla.

Contijoc, de

«Bngº de co(n)tiyoch mayorale de S(er)vols» (Llib. 1348, f. 88r).

Corba, la roca

[ʔa 'rɔka 'korβa]

Els informants la situen cap a la Fumada, al sector anomenat *el Bosc*.

Corbins, coma de

«i(n) t(er)mino fumate i(n) loco vocato coma de corbins» (Llib. 1313, f. 76r);
«loco q(ue) d(icitur) Corbins i(n) t(ermino) fumate» (Llib. 1330, f. 22v).

Cornador

«Cornadó Gasol Josefa» (Padró 1923, f. 32); «Francesc Cornador i Prenafeta» (Farré, p. 164, any 1931).

Francesc, segons Farré, fou qui impulsà la construcció del local del Foment Republicà Autonomista, vers el 1931.

Cornudella, el camí de

[ʔo ka'mi ðe kornu'ðeʎa]

Encara es recorda, però molt vagament. De la Pobla anava vers la font del Marc, i d'aquí pujava a la Llena per entrar tot seguit al terme de Vilanova. Devia ser el mateix que també passava per Albarca.

corral

V. *Bens*, *Fabiola*, **Nou*, **Vicaria*.

Corralet, la sort del

«la sort del corralet [...] et cum via qua jtur a hull demolins» (MN 1553, 6-5-1566); «nomenada la cort del corralet [...] en la partida del camí de ulldemolins [...] a ponent ab lo camí de ulldemolins» (Llib. 1644, f. 34v); «la sort del Corralet [...] in partida dicta lo Camí de Ulldemolins [...] ab aquilone cum itinere de Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 28r).

Correu, cal

['kaʎ ko'rew]

Al carrer Major.

«Cal Correu» (Cròniques VI, p. 9).

Correu, la cova del

[ʔa 'kɔβa ðeʎ ko'rew]

A la riba esquerra del barranc dels Forns, i no lluny de la de l'Avi. És una de les coves Negres.

Corrúpcies, cal

['kaʎ ko'rupsies]

V. *Beltran*, *cal*.

Corteres, cal [ˈkaɫ korˈteres]

Al carrer del Franc.

«Anton Sobreperere Corteres» i «Anton Corteres» (Doc. d., 1850 i 1854).

Cortès

«Maria Magdalena Cortes» (Bapt. 1700, f. 9v, 8-7-1707); «Maria Cortés» (Doc. d., 1716).

Era filla de Josep Cortès, cotxer de Poblet, i de Maria Bargalló, de Barcelona, que vivien a la conreria; fou batejada pel vicari de la Pobra, on quedà enregistrada.

Corts

«amb una muntanya que es diu Corts» (Farré, p. 38, any 1305).

Cosconosa

«Jaume Cosconosa y Martinez de la vila de Ascó» (Òbits 1700, f. 167v, 10-9-1745).

Era oficial picapedrer.

Cosme del Llengües, cal [ˈkaɫ ˈkozmeɫ ˈɫɛŋɡwes]

Al carrer Nou.

«Cal Cosme del Llengües» (Cròniques VI, p. 22).

Cosme del Llengües, la canal del [ɫa kaˈnaɫ deɫ ˈkozmeɫ ˈɫɛŋɡwes]

Pròxima a la punta del Marc de la serra de la Llena i no lluny del mas d'en Pasqual.

costa

V. **Vilosell*.

Costa, la

«un tros a les costes [...] a tremuntana ab lo cami vel qui va al velusell» (Llib. 1591, f. 15r); «tota aquella heretat nomenada lo ferreginal [...] en lo terme de la Pobra de Cervoles [...] en la partida dita la Costa» (Llib. 1644, f. 29v); «terra campa dita la Costa» (Cad. s. XVIII, any 1738); «Pessa de terra de la Costa asseñalada [...] a mig dia ab lo cami del Velusell» (MN 1765, f. 313r, 24-11-1760).

Agrupem el plural *Costes* amb el singular *Costa*.

Costa, de la

«Juan Blai de la costa» (Doc. d., 1849).

Cots, les

«in t(er)mino dla fumada loco vocato les cots» (MN 1300); «altre tros en lo terme de la fumada en la partida anomenada les Cots» (MN 1592, f. 21r).

La documentació de diferent cronologia ha permès identificar que es tracta del mateix indret que més tard se'n va dir *Escots*, i modernament la *vall del Marc*.

Cots, el riu dels

«in termino de la fumada afron(ta) cu(m) [...] i cu(m) rivo dls cots» (MN 1300).

També hem anotat *el riu dels Escots*.

Cots, el toll de les

«t(ro)ciu(m) t(er)re jn t(er)mjno Dla fumada afrontat [...] i cu(m) lo toyl dels cots yunte(m) unu(m) ortu(m) jn orta dels beces afro(n)ta [...] i cu(m) rjvo setis» i «i cu(m) lo toyl de les cots» (MN 1300).

cova

V. **Amigó, Avi, *Balaguera, Botet, Bou, *Cabirons, Cadiraire, *Canemar, Catxai, «Celestino», Cintet, «Cisquet» del Ton, Comellar de Montblanc, Correu, Foradada, Fumadeta, *Garriga, Gaspar, *Gassol, Ginera, Gort, Gotelleres, Guineu, *Janot, Jep, *Joan Gros, *Llaurador, *Malgran, Maria en Ponç, Mas d'en Peret, *Molí, *Mussol, *Olivers, Palau d'en Masses, Parrac, *Perdiu, Perxe, Pesta, Ravallenc, *Rivers, Salut, Sant Joan, Sant Joan del Roer, Tut, Vallès, *Vilalta, *Xop.*

Cova, la

[l̥a 'kɔβa]

Per la situació, es correspon amb *la Cova d'en Llorenç*. Hi ha diversos terratients. Són d'anomenada: *la cova del Delfí, del Rosso, del Notari, del Porta*, etc.

«pessa de terra dita la cova [...] situada en la partida dita lo Llinar» (Llib. 1644, f. 96r i 96v); «en la partida de la Cova en lo Comellaret de la Palla» (Test., 6-2-1667); «a la partida dita la Cova» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Cova d'en Baga, la

«un tros a la cova de en vaga al comella del frare afronta de sol ixent ab lo cami de Sarbia» (Llib. 1644, f. 120r); «en lo terme de la Poble en la partida dita la

Cova den Baga» (Conc. 1699); «in termino sitem oppidi de la Pobla de Cervols in partida dicta la Cova den Baga» (Llib. 1700, f. 208r).

Cova d'en Balaguer, el riu de la

«un tros al riu de la cova en valaguer» (Llib. 1644, f. 119r).

Cova d'en Botet, el barranc de la [tə βa'raŋ de ʎa 'kɔβam bo'tet]

És equivalent al *barranc de l'Escaleta*.

Cova d'en Domènec, la

«en lo terme de dit lloch de la Pobla en la partida dita la Cova den Domenech» (Conc. 1699).

Cova d'en Fornet, la

«en lo terme de la Pobla de Cervols, partida dita la Cova den Fornet» (MN 1824, f. 115v).

Cova d'en Llorenç, la [ʎa 'kɔβa ʎo'rens]

Es correspon amb el que els informants anomenen senzillament *la Cova*, al nord de l'Escaleta i, per tant, a la part alta del barranc de Sant Joan. És una balma de dimensions mitjanes, vora el llit de l'esmentat barranc. La documentació vacil·la entre enllaçar amb *de* o *d'en* les paraules *Cova* i *Llorenç*, o deixar-los juxtaposats. Els informants, també.

«lo tros dit la Escala afronte [...] a tremuntana ab [...] o la Cova de Llorens» (Llib. 1700, f. 19r); «partida dita la Cova den Llorens» (Cad. s. XVIII, any 1738); «tota aquella pessa de terra dita la Cova den Llorens» (MN 1765, f. 489v, 29-5-1763); «terme de la Pobla de Cérvol a la partida dita la Cova Llorens» (MN 1766, f. 8v); «y en la Partida dita de la Cova den Llorens [...] part del coster fins a la Coveta dels Avellars» (MN 1811, f. 126r, 3-3-1814); «y en la partida dita la Cova den Llorens» (MN 1824, f. 307v, 19-8-1829).

Cova d'en Llorenç, el camí de la

«part ab lo camí de la Cova den Llorens [...] part ab la Sequia» (MN 1811, f. 126r, 3-3-1814).

Cova d'en Martí, la

«a la partida dita la Cova den Marti» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Cova d'en Palau, la

[ʔa 'kɔβam pa'ʔaw]

Segons els informants, és partida de terra. Ocupa una part de la riba dreta del barranc de les Alberedes, des del desguàs del barranc de la Cova d'en Botet fins passat l'aiguabarreig del de Sant Joan amb el dels Forns.

«ab lo camí del coll de la vileta [...] a ponent i a tremuntana en la carrerada qui va de la cova den pere palau a la fumada» (Llib. 1591, f. 26v); «un tros a la cova nomenada la cova den Palau» (Llib. 1644, f. 20v); «en la partida dita lo Pla de Entarrega junt ab la cova den Palau» i «una dicta vulgariter la Cova den Palau» (Llib. 1700, f. 69v i 74r); «y partida dita la Cova den Palau» (Capb. 1768, f. 251v); «en lo terme del mateix lloch de la Poble y en la Partida de la Cova den Palau» (MN 1811, f. 160r i 160v, 16-8-1814).

Cova d'en Palau, el barranc de la

[ʔo βa'raŋ de ʔa 'kɔβam pa'ʔaw]

Es dona aquest nom al tram baix del barranc de les Alberedes.

Cova de n'Albages, la

«un tros de terra a la cova den Albages», «en la partida nomenada la cova den albajes [...] a ponent ab lo riu dels ameradors» i «in termino de la Poble de Cervules in parte vocata la cova den Albajes» (Llib. 1626, f. 9r i 9v).

Cova de n'Albages, el comellar de la

«diem que lo comella de la cova den Albages del marje q esta sobre lo single de la cova daltabaix fins al riu dels ameradors» (Llib. 1626, f. 9v).

Cova de l'Estanislau, el barranc de la [ʔo βa'raŋ de ʔa 'kɔβa ðe ʔestanis'ʔaw]

Junt amb el del Barri va a parar al dels Forns, per la riba dreta.

Cova de la Figuera, la

«i(n) t(ermino) fumate loco q. dr. cova Figu(er)a i latanç negre» (Llib. 1330, f. 17r); «in termino de la pobla de Servols in parte vocata cova figuera afronta [...] a solis ocasum cum via qua itur a Ulldemolins» (MN 1592, f. 111r i 111v); «en lo terme de dit lloc de la Poble, en la partida dita la Cova de la figuera» (Conc. 1699).

Cova de l'Heura, la

[ʔa 'kɔβa ðe 'ʔewra]

Informants de Cervià la situen a les Tapiades.

«y partida dita la Cova de la heura» (Capb. 1768, f. 232r); «cita en el termino del lugar de la Poble de Ciervols y partida llamada la Cova de la heura que linda a oriente, con el Rio de Set [...] a poniente con el Single gros y por tramuntana [...] con la peña de rocas mas abajo que toca con el Rio» (Benef. s. XVIII).

Cova de les Meravelles, la

[ʎa 'kɔβa ðe ʎez mara'βiʎes]

La partida és a la part sud-oest del terme i, per tant, pròxima al camí reial, tal com diuen els documents. Ara la cova ja no hi és; una excavadora la féu malbé. Era una balma amb una entrada molt baixa, s'hi havia d'entrar acotant-se, i a dins hi havia unes calcificacions prou boniques, que li devien proporcionar el nom.

«y Partida dita la cova de las maravellas [...] a ponent ab lo cami real» (Capb. 1768, f. 223r).

Cova de la Perdiu, la

[ʎa 'kɔβa ðe ʎa per'ðiw]

En aquesta partida hi ha diverses coves, i això fa difícil saber quina podia rebre aquest nom. Una de les més grans és la *del Gaspar*.

«y Partida dita la Cova de la Perdiu [...] a ponent ab la serra de la Miloca» (Capb. 1768, f. 224v).

Cova de Sant Joan, el tros de la

«tota aquella pessa de terra campa dita lo tros de la Cova de St. Joan» (Llib. 1700, f. 124r i 130r).

Cova del Bou, la

«y partida dita la cova del Bou [...] a ponent ab lo cami Real» (Capb. 1768, f. 227v).

Cova del Jep

[ʎa 'kɔβa ðeʎ 'dʒep]

Segons el cadastre, és cap al sector de Cervià. Coneguda de la gent d'aquesta vila, que la situen a la vall del Marc. Hi ha una balma que sembla que és una de les més grans. Va donar nom a la partida de terra.

«Coba del Gep» (Cad. 1959).

Cova del Senill, la

«in termino dicti loci de la pobla in parte vocata la cova del Senill cami de Ulldemolins» (Llib. 1591, f. 33r).

Cova del Solà, la

«i(n) t(er)mino de la fumada in illa parte vocata la cova dl sola» (Llib. 1375, f. 89v).

Cova dels Fesols, la collada de la

[ʎa ko'ʎaða ʎa 'kɔβaʎs fe'zɔʎs]

És cap al Forcat i les Coves Negres, a prop del toll dels Pops i al final del barrenc de les Alberedes.

Cova dels Gitanos, la

«en dit terme de la Pobra y partida dita la Cova dels Gitanos [...] a tremuntana ab lo riu de Set» (Capb. 1768, f. 237v).

Covarxo, el

«vulgo dicti lo cobarcho» (Llib. 1591, f. 50r).

La definició que en fa el DCVB és: «Enfony en forma de cova; cavitat on es poden arrecerar d'una manera rudimentària».

Covasses, les

[ɫes ko'βases]

Conegudes dels terratinents d'Ulldemolins que transiten per aquesta partida. Són al nord-oest del Mas d'en Blanc i al sud de les Perdius.

«in termino dicti loci de la pobla in parte vocata les Covases Afta de sol ixent ab lo camí qui va de Ulldemolins a Servia» (Llib. 1591, f. 32v); «y Partida de las Covassas [...] afronta a sol ixent ab lo serrall de la alsina llobera», «les Covassas ô comarquia del mas den Blanch [...] afta a sol ixent ab lo camí vell de Cervia [...] a ponent ab lo cap del serrall del mussól» i «la covassa [...] a ponent ab lo camí vell de Cervia» (Capb. 1768, f. 220, 222v, 227v i 256r).

coves

V. *Negres*.

Coves de Juncosa, les

«l'arquebisbe Pere l'any 1252, donà a Poblet la partida de les Coves de Juncosa» (Farré, p. 34, any 1252).

Farré no diu si la partida era al terme de la Pobra.

Coves Negres, les

[ɫes 'koβez 'neɣres]

Hom sol ubicar-les entre el Forcat i les Tapiades.

«y tambe un boci de Horta a les Coves Negres» (Test., 1768); «terme de dit lloch de la Pobra, y en la Partida de las Covas Negras» (MN 1811, f. 286r, 25-2-1816); «de la Pobra de Cervols, Partida de las Covas Negras» (MN 1824, f. 93r); «en la partida de las Covas Negras» (MN 1831, f. 61r, 9-1-1832).

Coves Negres, el barranc de les

[ɫo βa'raŋ de ɫes 'koβez 'neɣres]

És el tram inferior del barranc de les Alberedes, on hi ha les coves que donen nom al barranc.

Coves Roges, les

«y partida dita las Covas Rojas [...] a sol ixent ab la serra [...] a ponent ab lo riu de las Tapiadas y a tremuntana ab lo Riu de la Set» i «y partida dita les covas rojas [...] a sol ixent ab terres de la Rectoria de Cerviá» (Capb. 1768, f. 234r i 239v).

coveta

V. **Abellars*.

Crestes, la carretera de les

[ʎa kara'tera ðe ʎes 'krɛstɛs]

És la que, sortint de la Pobla en direcció sud-oest, va fins a les Crestes de la Llena a trobar la que va de Reus a Lleida. Comunica la vila amb Juncosa, Margalef, Bellaguarda, la Granadella i Ulldemolins.

Creu, la

«jn parte vocata la Creu» i «lo tros ques diu de la Creu» (MN 1553, 28-11-1557 i 12-7-1563); «la sort de la Creu afronta a sol ixent ab lo cami de la granja [...] a tremuntana ab lo cami que va a Ulldemolins» i «una sort dita lo tros de la creu [...] ab occidente en lo cami de la granja» (Llib. 1591, f. 71v i 78r); «in illa partita via de la Argila. A meridie cum quodam farriginali de la Abadia dicto la Sortanella, o, lo Tros de la creu» (Llib. 1700, f. 95r); «per lo marge de la Creu [...] y per lo cami de Vilanova» (Ordi. 1743).

Hem reunit com a pertanyents a la partida de la primera anotació les altres subdenominacions *sort*, *tros* i *marge*. Sembla que era un lloc no coincident amb *les Creus*, en plural.

V. t. **Sortanella, la*.

Creu de Sant Gaudiós, la

«en el termino de la Pobla y partida llamada la Creu de Sant Gaudios» (MN 1766, f. 174v).

Creuet

«Josefa Creuet» (Farré, p. 148, any 1770).

Creueta, la

«et paratas de la Croeta» (Farré, p. 184, any 1314); «un tros al Canemas dit la creueta afronta ab lo cami del Albi» (Llib. 1644, f. 119r); «terra campa dita la Creueta» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Creueta del Nanjo, la

[ʎa kre'wetaʎ 'nanɖʒo]

Es deu tractar de la mateixa finca de l'entrada anterior. És entremig de la paret Ampla i la roca del Canyar.

Creus, les

«mes en la partida que va a la Granja una heretat dita les Creus» (Llib. 1626, 9-9-1604); «petiam terrae [...] in partita dicta les Creus de la Granja» (Llib. 1700, f. 132r); «aquella pessa de terra dita las Creus [...] a ponent ab la Carrerada del Calvari a la Granja» (MN 1765, f. 487v, 14-9-1764); «un tros de terra un corral y hera contigua al mateix tros situat tot en lo terme de la Pobla en la partida dita les Creus» (Racio. 1768, f. 23r).

Sembla que era un lloc no coincident amb *la Creu*, en singular.

Creus, el camí de les

[ʎo ka'mi ðe ʎes 'krews]

És el mateix que el del Vilosell. Conten que, a poc més de cinc-cents metres, en sortir de la vila en direcció nord-est, hi havia tres creus de terme. Es volen referir als dos monòlits que resten en peu i que tenen a la part superior una capelleta, en una de les quals, la més pròxima a la vila, hi ha gravat l'any 1764. La tercera, que es devia portar a la vila, és arribada a la paret d'una de les cases del raval de Sant Miquel.

Crispí, cal

[ʎaʎ kris'pi]

V. *Porta, cal*.

Crivillé

«Salvador Crivellé», «Francisco Criville y Gassió» i «Joan Crivillé» (Bapt. 1745, f. 111r, 3-3-1776; f. 123r, 27-6-1779, i f. 149v, 24-12-1785); «Salvador Criville pages del precitat lloch de la Pobla» (MN 1824, f. 275v); «Juan Clivellé Aragones» (Doc. d., 1861); «Maria Crivillé» (Doc. d. 1871); «Baldomero Crivillé y Martorell» (Padró 1881, 3-8-1881); «Clivillé Martorell Victor» (Padró 1887, f. 99); «Clivillé Martí Concepcion» (Padró 1923, f. 20).

Fra Pere Crivillé fou el vicari de la vila el 1790.

Cubelles, coma de

«partida del Camí del Velusell, y a la coma de cubelles» (Benef. s. XVIII); «Coma Cubelles» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Dabat

«Magina Dabat» (Bapt. 1700, f. 7r, 2-3-1705).

Els pares de Magina, Domingo Dabat i Gerònima Rius, feien de pastors als corrals de Riudabella, i la nena fou batejada pel rector de la Pobla, on va quedar inscrita.

Dalmau

[daɫ'maw]

«Pau Dalmau y Gassol», «Pere Dalmau y Gassol», «Francisco Dalmau y Gassol» i «Maria Dalmau» (Bapt. 1745, f. 56r, 9-7-1763; f. 73v, 17-8-1768; f. 86r, 10-10-1770, i f. 110r, 1-10-1775); «Pere Dalmau» i «Joan Dalmau» (Doc. d., 1854 i 1868); «Ramon Dalmau y Griñó» (Padró 1881, 17-8-1881); «Dalmau Gort Alfonso» (Padró 1887, f. 35); «Dalmau Blay Camilo» (Padró 1923, f. 110); «Dalmau Estafanell Carlos» (Padró 1943, f. 62); «Carles Dalmau Abella» (Padró 1962, 25-11-1979).

Daniel, cal

['kaɫ dani'eɫ]

V. *Evarist*, *ca l'*.

Davall la Serra de la Llena

«y partida dita Devall la serra de la llena [...] a migdia ab lo cami» i «en dit terme de la Pobla y partida dita Devall la Serra de la Llena [...] a mig dia ab la Serra de la Llena [...] a tremuntana ab lo cami de la Pobla» (Capb. 1768, f. 229r i 248r).

David Ferrereta, cal

['kaɫ da'βit fere'reta]

A l'avinguda de les Garrigues.

Delfí, cal

['kaɫ deɫ'fi]

Al carrer del Portal. També *ca l'Estanislau* i *cal Safoia*.

«Cal Delfi» (Cròniques VI, p. 33).

Dellà

«en lo terme de dit lloch de la Pobla Partida de Dellá en lo Cami del Velusell» (MN 1811, f. 223v, 3-8-1817).

Deu, el cingle de les

[tə 'siŋɡɫe ðe tɛz 'dew]

És al barranc de les Alberedes, i per la rodalia dels Vilars. Segons com, queda ombrejat i, quan fa sol, marca les deu del matí.

devesa

V. **Amigó*, **Majoral*, **Sant Joan*.

Devesa, de la

«y deixa dita terra dit jaume marti al honrat Agosti de la devesa» (Llib. 1591, f. 29r).

L'hem interpretat com un renom. *Devesa* és un nom viu a la Pobla, que la gent empra per indicar un conjunt de finques. Parlen de la *devesa de les Garrigues* i de la *devesa d'altres partides de terra*. Tenir *devesa*, aquí, vol dir tenir propietats rústiques.

Diable, el pont del

[tɔ 'pɔn deɫ di'abbte]

Al riu de Set, a un quilòmetre aigües avall de Cervià.

«el Pont del Diable» (Martí, p. 33).

Doix

«Sebastia Doix i Pau Doix y Catalá son fill» (MN 1831, f. 81r, 28-2-1832); «Pablo Doix» (Doc. d., 1854); «Doix Sanahuja José» (Padró 1887, f. 15); «Doix Aluja Isaac» (Padró 1943, f. 54).

Domènec

«Isabet domenech» (Bapt. 1591, 26-3-1637); «Bernat Domenech» i «gabriel domenech» (Bapt. 1642, 1-12-1642 i 20-2-1643); «Paula Domenech» (Bapt. 1642, 11-11-1664 i 1-8-1693); «Matheus Domenech», «Maria Domenech», «Anna Maria Domenech» i «Joseph Domenech» (Bapt. 1700, f. 18v; f. 8v, 29-12-1706; f. 125v, 26-8-1707, i f. 64v, 27-4-1741); «foren padrins Anton Domenech Batlle», «Joan Domenech y Vilalta», «Teresa Domenech y Vilalta» i «Anton Domenech y Rue» (Bapt. 1745, f. 29r, 30-3-1753; f. 89r, 28-12-1770; f. 135v, 13-5-1782, i f. 143v, 7-3-1784); «Anton Domenech Barber habitant en dit lloch de la Pobla de Cervols» (MN 1811, f. 404v, 13-4-1817); «Pau Domenech Barsalo» i «Franº Domenech Martorell» (Doc. d., 1849 i 1861); «Jaime Domenech i Huix» (Padró 1881, 21-12-1882); «Domenech Pena Joaquina» (Padró 1887, f. 73); «Domenech Sugrañes Alberto» (Padró 1923, f. 127).

Domènec, cal

[ˈkaɫ du'menek]

Al carrer Major, dues cases duen el nom.

«Cal Domènec» (Cròniques VI, p. 12).

Domènec, la canal del

[tɔ ka'naɫ deɫ du'menek]

És un altre nom de la *canal d'Ulldemolins*. Els Domènec eren propietaris del territori on es troba la canal.

Dominica, ca la

[ˈka ʎa ðomiˈnika]

Al carrer del Portal. Un altre nom d'aquesta casa és *cal Joan Miró*.

«Ca la Dominica» (Cròniques VI, p. 32).

«Don» Miquel, el tros de

«un tros de terra al tros de don Miquel» (Llib. 1591, f. 80r i 81r); «terra campa dita lo tros den Miquel» (Cad. s. XVIII, any 1738).

«Don Pepe»

«de nom Josep Blay, conegut com “Don Pepe”» (Cròniques VI, p. 9).

Duals«Ursula duals» (*Bat. 1591*, 16-9-1636).

Era filla de Joan Duals, francès.

Duc

«el batlle Domenech Duch de la pobla de Cérvoles» (Farré, p. 85, any 1397).

Durruti, el passeig de

«es digué Passeig d'en Durruti» (Cròniques X, p. 6).

V. t. *Garrigues, l'avinguda de les*.**Egües, el prat de les**

«la sort del prat de les Egues afta [...] a meridie jn vico quo jtur alargilla» (MN 1553, 26-4-1564); «jn termino dictj loci [?] dicta prats de les Egues» (Llib. 1569, f. 66v, 22-10-1608); «de sol ixent en la sort del prat de les Egues» (Llib. 1591, f. 16v).

Eixalà

«petro exala de t(er)mino de la fumada» (Llib. 1375, f. 1r); «pº exela popule S(er)volarj» (Llib. 1445, f. 5r); «johanes exella locj de la pobla» (MN 1458, f. 19r); «joanne exala locj popule servulorj» (MN 1550, f. 10v); «Jacobus Eixala» i «miquel eyxala» (Llib. 1591, f. 11v i 25v); «mori Borthomeu Eyxela estudiant» (Òbits 1591, 31-12-1592); «Mateu Eyxala» (Bapt. 1591, 29-5-1595); «Miq(ue)l exala del present lloc de la pobla de cervoles» (Test., 14-8-1603); «Joannes Exala Bayulus popule cervularis» (Llib. 1626, f. 15v); «fou padri Jaume Eixalà de Vilaplana» (Conf. 1702, 20-6-1723).

Bartomeu Eixalà, el 1592, morí a la vila d'Aitona, on estudiava. Miquel Eixalà, que morí el 8 d'abril de 1610, fou rector de la Pobra. De les anotacions amb diverses variants ortogràfiques, la més abundant és *Eixalà* (algun cop amb -y- i al s. XVIII ja amb accent), coincident amb l'ortografia recomanada.

eixermada

V. *Ignasi*.

Elies

«Guilelmo Dalies» (Farré, p. 184, any 1314); «Gujllmj dalies ag(rico)la de pplà. S(er)vula(ri)s» (Llib. 1348, f. 97r); «Teresa Elías», «Antonia Elies y Catalá», «Antonia Elías» i «Ramon Elies» (Bapt. 1745, f. 105r, 23-9-1773; f. 109v, 19-5-1775; f. 144v, 20-6-1784, i f. 155r, 21-4-1787).

Eloi

«Joannes pasqual als Aloy» (St. On. 1578).

Eloi, ca l'

[^lka tɛ^lɔj]

A l'avinguda de les Garrigues, hi ha una casa i un pati.

«Ca l'Aloi» (Cròniques VI, p. 33).

Elvira del Correu, ca l'

[^lka tɛt^lβira ðɛt ko'rew]

Al raval de Sant Miquel. També es coneix per *ca l'«Indiano» del Moret*.

«Ca l'Elvira del Correu» (Cròniques VI, p. 24).

Embuder

«Joseph Sobreperere (Ambudé)» (Racio. 1768, f. 273r); «Vda Sobreperere Ambude» (Doc. d., 1849).

Embuder, ca l'

«Casa Ambude» i «Casa y corral Ambudé» (Doc. d., 1854 i 1855).

Embut, el coll de l'

[tɔ 'kɔʎ de tɐm'but]

És una collada al sector sud del barranc de l'Escaleta, entre el mas del Gassolet i la Garriga.

Empès, ca l'

[^lka tɐm'pɛs]

Al raval de Sant Miquel.

«Ca l'Ampès» (Cròniques VI, p. 25).

Engaris

«Pere d'Engaris» (Farré, p. 75, any 1317).

era

V. *Avi, Cabrer, Gassol, *Miquel Llima, *Queralt*.

Era, l'

«una(m) sorte(m) terra(m) jn t(er)mj(n)o Dla fumada vocata la hera» (MN 1300); «di donen un tros de terra dit la hera» (MN 1658, f. 52v); «a la partida dita la hera» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Era, el cap de l'

«un tros nomenat al cap de la era. Afta de sol ixent ab la sort del prat de les Egues» (Llib. 1591, f. 16v).

Era, la peçola de l'

«lo tros dit la Pesola de la era» (Llib. 1644, f. 24r); «lo tros dit de la Pessola de la Hera» (Racio. 1768, f. 252r).

Amb aquestes dues anotacions pensem que es deu referir a *la Peçola* del camí de Vilanova. Això ens indicaria que la partida de terra l'Era es trobava al sector d'aquest camí, sortint de la Pobra.

Era, el planet de l'

«altra pesa de terra nomenat lo planet de la era» (Llib. 1644, f. 20v).

Era, la sort de l'

«et aliud troseo in termino de la Pobra dictum la sort de la era» (MN 1626, f. 28v i 34r); «la sort de la era» (MN 1658, f. 17v); «in termino de la Pobra de Ciervols et in parte dicta la sort de la hera [...] a meridie cum itinere del fossà, ab occidente cum itinere quo itur ad Locum de Cervià» (Doc. d., Venda, 7-8-1737); «terra campà dita la Sort del hera» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Era, el tros de l'

«lo tros de la hera afte de sol ixent ab lo mur de la villa et a ponente cum [...] de tremuntana in via qua ytur a la fumada» (MN 1553, 11-9-1571); «lo tros de la era afronta a sol ixent ab lo camí de la ereta [...] de mig jorn ab la ereta a tremuntana ab lo camí de Ulldemolins» (Llib. 1626, f. 53r i 66v); «los trossos son [...] y lo de la era» (MN 1658, f. 15r); «Lo tros de la hera [...] a sol ixent part ab lo camí del fossar a mig dia ab lo camí del fossar» (Llib. 1700, f. 168r).

Era d'en Cabrer

«Era d'en Cabre» (Cad. 1959).

Figura com a partida de terra.

Era Codina

«jn termino de la fumada jn parte vocata la hera codjna» (MN 1400); «una gar(ri)ga i(n) t(er)mino de la fumada vocata Era codina» (Llib. 1433, f. 12r).

Es devia tractar d'una era situada a la superfície d'un cingle ample i pla.

Era de Cal Peijep, el pas de l'

«en el solar conegut com el Pas de l'era de cal Peigep» (Cròniques VI, p. 16).

Era Vella, l'

«in parte vocata la hera vella» (MN 1553, 4-1-1567); «lo tros ho la sort ques diu de la hera vella qui va a la Granja de Cervoles» (Llib. 1591, f. 2r); «Altres tros dit la era vella [...] a ponent ab lo Cami de Vilanova» (MN 1658, f. 29v); «terra Campa dita la hera vella» (Cad. s. XVIII, any 1738).

La considerem partida, tot i que els documents també parlen de *tros*, *sort* i *terra camp*.

Eramir

«i a Guillem Eramir» (Farré, p. 44, any 1426).

eres

V. **Messeguers*.

Eres, les

«jn parte vocata les heres» (MN 1553, 20-9-1558); «in parte dicta les heres» (Llib. 1561, f. 165v, 20-3-1621).

ereta

V. **Hortes*.

Ereta, l'

«de mig jorn ab la ereta a tremuntana ab lo camí de Ulldemolins» (Llib. 1626, f. 66v).

Ereta, el camí de l'

«a sol ixent ab lo camí de vilanova a ponent ab lo camí de la hereta» (Llib. 1591, f. 60v); «a sol ixent ab lo camí de la ereta a ponent ab lo camí de la ereta» (MN 1626, f. 38r i 66v).

ermita

V. *Fra Jeroni, Sant Miquel*.

Erola, l'

«la cyrola ab ses afrontacions» (Llib. 1644, f. 82r).

Escala, l'

[ʔas'kaʎa]

Partida, al tram del barranc de Sant Joan que queda al nord i a prop de la carretera que va cap a les Crestes de la Llena, una vegada aquell barranc ha començat a formar-se a partir de dues canals. Entre el pla de la Mola, a sol ixent, i el pla de la Torre, a ponent. Segons una anotació del final del segle XVI, el tros pagava un censal d'onze sous a la sagristia de l'església de la vila.

«jn loco vocato la escala» i «jn t(er)mino S(er)volar(is) jn loco vocato la escalla» (Llib. 1363, f. 66v i 67r); «terre troceu(m) jn parte vocata la Scalla» (MN 1553, 4-3-1555); «un tros que ere de la Segrestia cituat en lo terme de la pobla nomenat la escala» i «en lo terme de la pobla en la partida nomenada la escala» (Llib. 1591, f. 28v i 29r); «Lo tros dit la Escala afronte [...] a tremuntana ab Hyacinto Sobreperre o la Cova de Llorens» i «petiam terrae dictam vulgariter la Escala sitam in termino eiusdem oppidi de la Pobla in parte dicta lo Cami de la Grana-della» (Llib. 1700, f. 19r i 21v).

Escala, la coma de l'

«i(n) t(er)mino S(er)volaris i(n) loco vocato la coma del escala» i «la coma dl esqla» (Llib. 1363, f. 17r i 18v).

Escala, el torrent de l'

«jan parte vocata lo torent de la Scala» (MN 1494, 10-3-1497).

Escaleta, l'

[ʔaska'ʎeta]

Que la primera anotació sigui en plural no contradiu les altres que són en singular. És un bocí de territori al nord del Pla de la Mola, entre el barranc de les Alberedes i el de Sant Joan. Un barranquet que afluïx en aquest últim en pren el nom.

«les Escaletes» (Farré, p. 22, s. XIV); «terra Campa dita la Escaleta» (Cad. s. XVIII, any 1738); «partida de la Escaleta» (MN 1811, f. 58r, 2-4-1813); «en lo terme

del mateix lloch de la Pobra, partida de la Escaleta» (MN 1824, f. 199v, 13-1-1828).

Escaleta, el barranc de l' [ʎo βa'raŋ de ʎaska'ʎeta]

És un barranquet que s'origina a la partida de la Garriga, transcorre per ponent del de les Alberedes i aboca les aigües al de Sant Joan, per la riba dreta. També és conegut per *barranc de la Cova d'en Botet*.

Escaleta, el pla de l'

«fins al pla de la Escaleta» (Ordi. 1743).

Escaleta del «Callabaco», l' [ʎaska'ʎeta ðeʎ 'kaʎa'βako]

És una finca que es recorda prop de la Cova d'en Llorenç.

«Escaramato», la canal de l' [ʎa ka'naʎ de ʎeskara'mato]

La part específica devia correspondre a un renom, del qual no hi ha memòria. A ponent de la canal Fonda, que li és paral·lela. El pont de què se serveix la carretera per superar-la també rep aquest nom.

Escloper, el mas de n'

«in partita dicta lo Mas den Ramonet [...] comfrontat a solis ortu ab lo Mas den Esclopè [...] et ab aquilone ab lo Moli del Albi, ó Riu de Seth» (Llib. 1700, f. 220r); «y partida dita lo riu de Set y mas del Esclopé [...] a sol ixent ab lo Riu de Set» (Capb. 1768, f. 240r).

Si era a prop del Mas d'en Ramonet, es devia trobar a l'extrem nord-est del terme.

Escolà

«Franº Escolá pages natural de la Pobra de Ciervols» (Òbits 1735, f. 178v, maig 1837); «Vda de Ramon Escolá» (Doc. d., 1854).

Escoles, les [ʎez as'koʎes]

Són a l'avinguda de les Garrigues i al carrer del Calvari.

Escots, el riu dels

«y riu dels Escots [...] a tremuntana ab los Obachs del riu de Set» (Capb. 1768, f. 246v).

La ubicació que faciliten els documents no deixa marge al dubte. Es refereix al *riu dels Cots* del s. XIV; però aquí amb la partícula *es-* anteposada.

Església, l' [tig'gɛzia]

És dedicada a la Mare de Déu de la Junquera. La primera era del segle xiv, segurament romànica. Al segle xviii, s'amplià i es féu en l'estil d'aquesta època, el Barroc. Per a una informació més completa, vegeu Farré p. 123. El 2 d'octubre de 1730, Lluís Bonifaci i Baltasar, el seu fill, escultors de Valls, firmaven contracte per a fer el retaule de l'altar major pel preu de 1.125 lliures. Una de les joies que guarda és un magnífic orgue barroc.

«davant l'església» (Farré, p. 22, s. xiv); «eccle de Servoljs» (Capb. 1436); «en la yglesia de la pobbla de cervoles» (Llib. 1591, f. 67r); «ytem dexe a la Capella de n(ostr)a Sra. De la junq(ue)ra» (Test., 27-8-1603); «vicari de la parroquial de N^a S^a de la junquera de la Pobla de Cervoles» (Bapt. 1642, 26-10-1676); «de la Parroquial Iglesia de Ntra Sra de la Junquera del lloch de la Pobla de Cervols» (Bapt. 1745, f. 54r, 29-10-1762).

Església, l'hort de l'

«quoda(m) fereginale situ(m) in t(er)mino pple S(er)vularj c(er)ca i prop villa(m) q fronta cu(m) orto eccie dicte pplle et cu(m) cami de la font i cu(m) camj dl fossar» (Llib. 1493, f. 25v).

Església, la plaça de l' [ta 'ɫasa tig'gɛzia]

Al sud i davant de la façana de l'església parroquial. Queda bastant tancada; només dos carrers hi donen: de l'extrem sud-est parteix el carrer Major, i pel nord-oest té la plaça de Sant Miquel, i un carrer que, per vora la paret de l'església, dóna accés al carrer Nou i al camí de l'Argila i el Cementiri. La documentació es limita a parlar de *la Plaça*, sense cap atribut.

Esmolets, els [ɫoz azmu'ɫets]

Són finques situades entre la carretera del Vilosell i el Pedaç. Cròniques VI escriu *els Molets*, que sembla una masculinització pluralitzada del diminutiu *moleta*, si no procedia del renom *Mulets* amb anteposició de la síl·laba *es-*, cosa que no hauria de fer estrany.

V. t. **Mulets*, *els*.

Espadó

«Jaume espadó» (Farré, p. 149, any 1850).

«Espartero», ca l' ['ka ɫaspar'tero]

Al carrer de Vilanova.

«Ca l'Espartero» (Cròniques VI, p. 16).

«Espartero», el racó de l' [to ra'ko ðe ʎaspar'tero]

Els informants el situen a prop de la Fumada.

Espasa

«jn termino de la pobla [...] ab occidente cum Vidue spasa de la pobla» (MN 1592, f. 22r); «ab oriente cum anthonio Spasa» (Llib. 1561, f. 198r, 20-3-1710); «Jaume Espasa» i «Maria Espasa» (Doc. d., 1854 i 1881); «José Espasa y Gallofre» (Padró 1881, 10-9-1881); «Espasa Llobera José» (Padró 1887, f. 27); «Espasa Blay Fausto» (Padró 1923, f. 45); «Espasa Gasol Gaudioso-José» (Padró 1943, f. 41).

Josep Espasa i Anguera, creador de l'Enciclopèdia Espasa, va néixer a la Pobl de Cérvoles el 1840. Davant de la Casa de la Vila té un monument dedicat.

Espluga

«Bernat Spluga» (Farré, p. 44, any 1336).

Esporgada, l' [ʎaspor'ɣaða]

Queda entre el pla del Mas i el barranc de la Fumada.

«l'anomenada Esporgada» (Farré, p. 187, any 1314); «in t(er)mino de la fumada [...] i aliud i(n) loco vocato lasporgada [...] i cu(m) vico durgel» (Llib. 1332, f. 24r); «hu(n) tros q es dela granga de la fumada apellat la Sporgada» (Capb. s. xvi); «un altre tros a la coma de la fumada dit la esporgada» (Llib. 1591, f. 25r); «a la partida dita la Esporgada» (Cad. s. xviii, any 1738); «al cap de la Esporgada» (Ordi. 1743); «en lo terme de dit lloch de la Pobl a la partida dita la Esporgada [...] a ponent ab lo cami de Cerviá» (MN 1766, f. 8v).

Esquerrer, l'

«foren Padrins Pere Sans dit lo escarrer y Tecla Sansa, tots del sobredit lloch de la Pobl», «mori Pere Sans lo escarrer de edat de quoranta anys poch mes o mancho» i «foren padrins Marian Sans y Tecla Sans alias la esquerrera» (Bapt. 1642, 11-5-1647, 25-9-1653 i 7-2-1655).

Esquerrer del Carreró, l'

«quamdam domum antea dictum del esquerré del carreró» (Llib. 1700, f. 133r).

Es podria tractar de la mateixa persona de l'entrada anterior, però no ho podem afirmar perquè l'específic el diferencia.

Esquiui

«una infanta primseñada de Jaume Joan Squiu» (Òbits 1642, 22-2-1649).

Estadella

«Joan Estadella pages de la vila de la pobla de cervols» (Llib. 1591, f. 45v);
 «Pere Estadella» (Bapt. 1591, 26-4-1604); «Mariagna Estadella» (Conf. 1592,
 15-11-1611).

Estanislau, ca l'

[ˈka ˈɛstanizˈɫaw]

V. *Delfi*, *cal*.

Estanislau, la serra de l'

[ˈta ˈsɛra ðe ˈɛstanizˈɫaw]

S'anomena al capdamunt del Senill, entre aquest i la carena de la Llena.

Estanyà

«els majorals que coneixem a la Pobla són els següents: [...] Fra Josep estanyà,
 1465» (Farré, p. 74).

Estarger

«Maria Estarger y Pocurull» (Òbits 1746, f. 313v, 3-4-1762).

Era muller de Pere Estarger, habitant de la Pobla i procedent de Vilallonga del Camp, d'ofici ferrer; també feia de campaner a la Pobla. I filla de Jaume Pocurull, pagès d'Uldemolins.

Estenedor, l'

«jn t(er)mjno de la fumada i(n) loco vocato lestene(?) [...] et cu(m) torente de
 la capuda» (Llib. 1363, f. 70r)

El manuscrit no s'ha deixat llegir fàcilment. Hem interpretat que volia dir *estenedor*.

Estepar, l'

[ˈtasteˈpa]

Els informants ens l'han situat entre la serra del Marc i el Senill, al sud del fondo del Roer. Cap dels informants no està segur que fos una partida; però el document de l'entrada següent fa pensar que ho era.

Estepar, el camí de l'

«terra Campa dit lo Cami del Estepa» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Esterades, les

«terre troceo dicto las steradas» (Llib. 1591, f. 89v).

Esteve, el pla de l'

[tə 'pɫə ðe ɫas'teβe]

A la carretera anant cap al Vilosell, al sud del racó del «Pedro» i a l'est del pla del Fantasies, partint amb terres del Mas d'en París. Actualment és un bosc de pins.

Esteve del Peret, ca l'

[l'ka ɫas'teβe pe'rɛt]

Al carrer del Franc. Anteriorment havia estat *cal Puc*.

«Ca l'Esteve del Peret» (Cròniques VI, p. 26).

Estevill

«fa pere estevill p(er) un ort a orta novella» (Capb. 1465).

Estrader

«Fra Pere Estrader vicari y notari dela Pobla de Cervoles» (Llib. 1626, f. 12r); «fr francesch Strade Hermita de St Miquel de la tosca» (Llib. 1644, f. 20v); «Antonia Estrader y Deroça» (Òbits 1746, f. 312r, 6-2-1761); «Joan Estrader [...] del lloch de la Pobla de Cervols» (MN 1831, f. 106r, 10-4-1832); «Vda. Estrade» i «Pelegrin Estrade Domenech» (Doc. d., 1854 i 1861); «Jorge Estradé i Inglés» (Padró 1881, 6-2-1882); «Estradé Inglés Joaquin» (Padró 1887, f. 61); «Estradé Bartolí Jose Maria» (Padró 1923, f. 53); «Estradé Rué Jorge» (Padró 1943, f. 86); «Mateu Estradé Borch» (Padró 1962, 1-2-1984).

Fra Francesc Estrader va vendre sis quarteres de blat als jurats de la Pobla al preu de cinc lliures cada una. El pare d'Antònia, Francesc Estrader, era barber i natural de Linyola, bisbat d'Urgell.

estret

V. **Canal de la Granja, Vall*.

Estreta, la coma

«in ter(mino) S(er)vula(ris) in loco vocato coma astreta afrontat cum via qua tendit a la coma den Pranafreyta» (Llib. 1313, f. 35v i 56r).

Estruguer

«Anton Estruguer» (Bapt. 1700, f. 60v, 1-6-1739); «Anton Estruguer» (Conf. 1702, 17-7-1740).

Els pares, Pere Estruguer i Maria Pocurull, habitaven a la Pobla quan Anton nasqué.

Evarist, ca l' [ˈka ʔɐβaˈristo]
 Al carrer del Franc. Es coneix igualment per *cal Daniel*.
 «Ca l'Evarist» (Cròniques VI, p. 30).

«**Expósito**»
 «Exposito Ramon Juan» (Padró 1902, f. 70).

Fabiola, el corral d'en [ʔo koˈraʔ dem ʔaβiˈoʔta]
 Fou un corral de bestiar per la rodalia del Mas d'en Blanc i de la font del Púdol.

Fabra, la parada d'en
 «vulgo dicti la parada den fabra ab la hera» (Llib. 1591, f. 48v).

Falcó
 «Enric Falcó» (Cròniques XI, p. 30).
 Enric va ser mestre d'escola i feia classes a cal Llobera al principi del s. xx.

Falguera
 «Jaume falguera Pages del pnt lloch de la Pobla de Cervoles» (Llib. 1644, f. 12v); «Pere Jusep Falguera» (Bapt. 1642, 27-1-1649).

Falguera, la font
 «i(n) t(er)mjno de la fumada i(n) loco vocato font falg(uer)a» i «jn termino de la fumada jn loco vocato la font falg[er]a» (Llib. 1363, f. 30r i 81v).

A l'última citació hem vist el genèric amb l'article definit. També s'ha trobat *Foguera*, que devia ser una forma equivalent; però s'ha preferit fer entrades per separat.

Fallat, cal [ˈkaʔ faˈʎat]
 Al carrer de les Roques.
 «Cal Fallat» (Cròniques VI, p. 20).

Fantasies, el pla del [ʔo ˈpʎa ðeʔ fantaˈzies]
 És al nord de la carretera que duu al Vilosell i abans que aquesta comenci a baixar cap al riu de Set.

Farfoguera, la

«lo tros de la farfoguera en lo terme de la pobla de cervoles» (Llib. 1591, 17 agost 1625).

Fargues

«Llorens Fargas Cirurgia» (Val. 1734, 15-8-1780).

Farraginal, el

«lo forriginal ab ses afrontacions» (Llib. 1644, f. 82r); «vulgo dictum lo farreginal [...] in partita dicta los farreginals [...] quae confrontatur a solis ortu [...] et partium cum itinere Cementirij ad occasu partium cum camino que itur ad oppidum de Cerviá» (Llib. 1700, f. 121r); «en lo terme de dit lloch de la Pobra de Cervols y partida dita lo Farraginal, afronta de sol ixent ab la Carrerada [...] a ponent ab lo cami del Calvari, a migdia [...] y a tremuntana ab lo cami que va a Ulldemolins» (MN 1766, f. 202r); «una pessa de terra herma dita lo Ferreginal, que esta contigua al costat del corral de dita Vicaria» (Racio. 1768, f. 273r).

Les anotacions delaten que el topònim s'emprava per designar terres en diferents llocs, però gairebé sempre a prop de la vila.

farraginar

V. **Almoina*, **Mas*, **Pleta*.

«Fausto», cal

[ˈkaɫ ˈfawsto]

Al carrer de les Roques. També es va dir *cal Jaume de la Calamanda* i *cal Guineu*.

«Cal Fausto» (Cròniques VI, p. 20).

«Fausto», la canal del

[ɫa kaˈnaɫ deɫ ˈfawsto]

A l'est de la canal del Xirín, que, com aquesta, pertany a gent d'Ulldemolins.

Febrer

«y Cath^a febrera donzella natural de Albarca» (Bapt. 1591, 6-10-1624); «Francisc Fabrer» (Farré, p. 148, any 1770).

Va ser padrina d'un fill de Joan Sans de la Plaça, dit *lo Pubill*.

feixa

V. **Camp de Poblet*, **Gran*, **Noguer*.

feixes

V. **Llargues*, **Llongues*.

feixeta

V. **Hortes*.

Felicianà, ca la

[ˈka ʎa feʎisiˈana]

V. *Ramon del Tet, cal*.

Felipa

«Padrina Maria phelipa de reus» (Conf. 1702, 29-8-1733).

Fera del Pigat, la

«el renom de la “Fera del Pigat”» (Cròniques VI, p. 28).

Ferrer

«Mateu Farre» (MN 1553, 30-10-1554); «Pere ferrer» (Bapt. 1591, 25-1-1615); «Pau farrer» (Bapt. 1642, 4-2-1644); «Jacobus farrer vitriarius dicte ville» (Llib. 1644, f. 105r); «Tecla Ferrera» (Òbits 1642, 1-10-1645); «fill de Joseph Ferrer vidrier» (Bapt. 1642, 5-11-1677); «Miquel ferrer mestre de miçons» (Òbits 1642, 16-6-1681); «Josepho Ferrer vitri fabro Oppidi de la Pobla de Cervols» i «Hyeronimus ferrer» (Llib. 1700, f. 10r i 69v); «Maria Rosa Ferrer» (Bapt. 1700, f. 2v, 18-5-1701); «Teresa Ferrer y Berart» (Òbits 1700, f. 130v, 28-9-1709); «Cristofol Farre y Viñes» (Òbits 1746, f. 322, 18-4-1765); «Geroni Farrer Vidrier del expressat lloch de la Pobla» (MN 1766, f. 21v); «Jaume Ferrer y Arcal» (Bapt. 1745, f. 157v, 12-12-1787); «Jaume Farrer Prats» (Cròniques XI, p. 28); «Dolores Farré y Solé» (Padró 1881, 10-1-1882).

El llibre d'òbits de 1591 explica que Mariagna i Jerònima, filles de Mateu Ferrer, moriren una hora després de mitjanit a casa seva a causa d'un incendi; la data que figura anotada al llibre és el 19 de gener de 1610. Un Joan Ferrer, procedent del Mas de les Moreres, morí a la Pobla el 25 de maig de 1624. D'altres d'aquest llinatge procedien de les Borges Blanques i de Sudanell. Un Josep Ferrer del s. XVIII era vidrier. Anton, procedent de Faió, morí als quaranta-cinc anys a la Pobla, on feia de fuster. Jaume Farrer Prats fou mestre de la Pobla els anys 1878-1880.

Ferrer, cal

[ˈkaʎ faˈre]

Al carrer de les Basses.

«Cal Farré» (Cròniques VI, p. 22).

Ferrer Coix

[fa're 'koʃ]

És el renom que duia Daniel Sánchez.

V. t. *«Sánchez».

Ferrer de Prades, cal

[ˈkaʎ fa're ðe ˈpraðes]

V. *Jacint, cal*.**Ferrerons**

«Josepha Farrerons» (Bapt. 1700, f. 9v, 25-7-1707); «Maria Farrerons» (Òbits 1700, f. 125r, 25-7-1707).

Josep Ferrerons, de les Borges Blanques, era casat amb Maria de la Pobla, filla de Mateu Domènec, i eren a la Pobla per causa de la guerra.

Ferriol

«Joseph Farriol» (Farré, p. 147 i 148, any 1750); «del Povill Joseph Farriol» (Capb. 1768, f. 217r); «Joseph Farriol y Tamarit» i «Isidro Farriol y Tamarit» (Bapt. 1745, f. 12v, 21-9-1747, i f. 18v, 28-9-1749).

Fesols, cal

[ˈkaʎ fe'zɔʎs]

Al carrer del Calvari.

«Cal Fesols» (Cròniques VI, p. 25).

Fidel de l'«Espartero», cal

[ˈkaʎ fi'ðeʎ de ʎespaɾ'tero]

V. *Maria de l'Angeleta, ca la*.**Figuera**

«Joseph Figuera» (Val. 1734, 3-12-1768); «Pau Figuera y Roma» (Bapt. 1745, f. 79r, 4-6-1769); «Esteve figuera» (Conf. 1748, f. 149v, 10-11-1772).

Josep signà contracta com a cirurgià de la Pobla, i era procedent d'Àger.

Figueres

«foren padrins Joseph Figueras de Ulldemolins» (Bapt. 1700, f. 46r, 13-4-1730); «Vicent Figueras» (Capb. 1768, f. 218v); «Maria Figueres» (Bapt. 1745, f. 106r, 15-1-1774).

Filomena, ca la

[ˈka ʎa fiʎo'mena]

V. *Pastera, cal*.

Flix

«Mariagna flixa muller de Pere flix del lloc del cogul» (Bapt. 1591, 30-9-1609);
 «mori Mariagna flixa viuda del Cogul» (Òbits 1591, 30-11-1632).

Mariagna va ser padrina de bateig de Tecla Girona. Fou enterrada en el vas dels Eixalans al cementiri de la Pobla.

Florenci, cal

[ˈkaʎ ˈfloˈɾensi]

V. *Beltran, cal*.

Floro, la canal del

[ʎa kaˈnaʎ deʎ ˈfloɾo]

Deu ser per masculinització del prenom *Flora*. És entre la de la Carolina i la del Trencacordes.

Fluvià, el mas d'en

«jn dicto termino de Servolarii vocatum mansum den fluvia» (MN 1400).

Foguera, la font

«y partida dita lo Mas den Ramonet, [...] a ponent amb una pessa de terra dita la font foguera, que es de un dels Beneficiats de dita vila del Albi [...] i a tremuntana ab lo Riu de Set» (MN 1766, f. 184 i 185r); «lo Mas den Ramonet [...] a ponent ab la Font Foguera y a tremuntana ab Riudeset» (Racio. 1768, f. 16r); «Font Foguera» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Ningú no parla ja de la peça de terra ni de la font, però segons les dades documentals era al límit nord del terme, a ponent del Mas d'en Ramonet i tocant al riu de Set. També s'ha anotat *Falguera*, que devia ser una forma equivalent; però s'ha preferit fer entrades per separat.

Foment, la plaça del

[ʎa ˈpʎasa ðeʎ foˈmen]

Hi ha l'entitat que s'anota a l'entrada que segueix. Té sortida al raval de les Moreres. Per sota del pont per on passa la carretera, també comunica amb el carrer de les Roques.

Foment Cultural i Recreatiu

A l'avinguda de les Garrigues. És el lloc d'esbarjo dels vilatans. Per a més informació, vegeu Cròniques VI, p. 35.

«la creació del Foment Cultural i Recreatiu que fou construït el 16 d'abril de 1974, essent promotor el mateix Josep Gallart» (Farré, p. 166).

Fonada

«Paula fonada» (Òbits 1642, 12-2-1647).

Era viuda, i potser no era de la Pobla.

Fonda, la canal

[ʎa ka'naʎ 'fonda]

Com totes les altres, comença a la carena de la Llena. Al principi, és estreta; però, després, s'eixampla i passa a ponent del coll de la Boquera. Junt amb la de l'«Escaramato», dóna inici al barranc dels Forns.

«terme de la pobla en la partida dita lo mas den marti /o/ la canal fonda» i «en lo terme de la pobla a la partida de las canals, dita la canal fonda [...] afronta a tramuntana [...] sobre lo cami que va de la pobla al mas den blanc» (Llib. 1591, f. 9v i 68v).

fondo

V. *Calaixeres, Maranga, Púdol, Roer*.

Fondo, el camí

[ʎo ka'mi 'fondo]

És un altre nom que es dóna al *camí de la Fumada*.

Fonoll

«Joan Fonoll» (Farré, p. 142, any 1439); «Ego Johanes fonoll vjcarj ppto eccsie loci popula S(er)vola(ri)» (MN 1458, f. 7v).

font

V. *Almenara, Besses, Cabrer, Canal del Vall, *Falguera, *Foguera, Fumada, Mas d'en Perís, *Pi, Piquetes, Púdol, Regalada, Ribell, Salut, Serra, Teula, Tura, Vella*.

Font

«foren padrins P(ere) font vidrier de mataro» (Bapt. 1591, 9-10-1640); «Rafela font» i «Joan Pere Font» (Òbits 1642, 30-8-1658); «Agna Maria Font sastresa» (Bapt. 1642, 18-7-1653 i 8-5-1677); «Joseph Font y Mura», «Joan Font y Pedret» i «Angel Font» (Bapt. 1745, f. 126r, 14-4-1780; f. 134v, 7-2-1782, i f. 155v, 22-4-1787).

Pere fou padrí de Joan Borc. Nou anys més tard, va tenir descendència: un fill al qual posaren el mateix nom de *Pere*. Els Font, que procedien de Mataró, vivien a la Pobla. Un Josep Font, de Vimbodí, al final del s. XVIII, era el mestre de mi-nyons de la Pobla.

Font, la

«farreginale meu(m) quod habeo scitum supra fontem de la Pobla confrontatum a ponente [...] cum camino de Ulldemolins ab aquilone cum patio de la font» (MN 1579, f. 61); «in dicto loco de la pobla lo feriginal de la font [...] ab occidente cum itinere loci oculi molemdinorum ab aquilone al cami de la font» (Llib. 1591, f. 89v); «prop la font» (Llib. 1700, f. 209r).

Font, el camí de la

«in t(er)mino pple S(er)vularj i prop villa(m) q fronta cu(m) [...] et cu(m) camí de la font» (Llib. 1493, f. 25v); «ab aquilone cum itinere quo itur ad fontem» (Llib. 1700, f. 209r).

Font, el comellar de la

«La plana davant lo mas [...] dictam lo comellar de la font quod habeo jn termino popula Servularis [...] dictam lo mas den pasqual confrontat troceum dictum lo comellar [...] ab occidente cum itinere grangie» (Llib. 1569, f. 51v, 16-11-1607).

Font, el pati de la

«situm supra fontem de la pobla [...] a ponente cum camino de Ulldemolins ab aquilone cum patio de la font» (MN 1579, f. 61v, 29-11-1584).

Font d'en Caldes, la

[ʔa 'fɔneɪ 'kaɫdes]

Aquesta partida és entre el barranc de les Alberedes i el de l'Escala. La font, bastant potent, queda suspesa a mig coster del barranc de les Alberedes.

«la cova a la font den Caldes» (Llib. 1644, f. 88v); «la font den Caldes» (Llib. 1700, f. 192r).

Font de Corbins, la

«jn termino de la pobla in parte nominata la font de Corbins» i «un tros en la part nomenada a la font de Corbins [...] a ponent ab la heretat de la fumada» (MN 1582, f. 43r, 16-1-1585, i f. 44v, 24-1-1585).

Era per la rodalia de la Fumada. Pel tractament dels manuscrits entenem que era partida de terra.

Font de la Granja, la canal de la

«a la Canal de la font de la Granja» (Llib. 1700, f. 262r).

Font de la Mata, la

[ʎa 'fɔn de ʎa 'mata]

La partida, que ocupa el barranc del mateix nom, és entre el pla del Mas, que li queda a sol ixent, i el barranc de la Fumada. La font, ara ja mig perduda, diuen que sortia d'un marge. El 18 de maig de 1711, Josep Preixens, de quinze anys, perdia la vida en aquesta partida mentre s'aixoplugava de l'aigua sota una roca, que li va caure a sobre i el va matar.

«en la partida de la font de la Mata» (Òbits 1700, f. 132r, 18-5-1711); «dita la font de la Mata» (Cad. s. XVIII, any 1738); «Partida de la Font de la Mata» (MN 1811, f. 18r, 22-12-1812).

Font de l'Oró, la

«y partida dita la font de Luró [...] a tremuntana ab lo Riu de Sed» i «dita la font del Uró [...] a tremuntana ab lo riu de Set» (Capb. 1768, f. 230r i 234).

Font de Paradís, la

«un atre ort a la font de paradís terme de la pobla» (MN 1528); «jn parte vocata la font de paradís afte de sol yxent ab lo riu de Set» (MN 1553, 19-4-1571); «quandam masiam et trotium situm in termino de la Pobla dictum lo tros de la font de paradís» (St. On. 1578); «un tros de terra dit lo mas de la font de Paradís in termino Popule Cervulorum» i «quandam troceum çive masiam terre dita la font de Paradís sitam et positam in dicto termino Popule» (Llib. 1626, f. 7v, 9r i 35v); «Lo Mas den Paris [...] a solis ortu cum fonte de Paradís» (Llib. 1700, f. 213r).

Font de Sant Joan, la

«petiae terra [...] dictam lo Alsinar [...] sitam in termino oppidi de la Pobla in partita dicta la font de S. Juan» (Llib. 1700, f. 96r).

Fontanales, els

«un tros als fontanales» (Llib. 1644, f. 119r).

La lectura del document no ofereix cap dificultat: hi ha una falta aparent de coincidència de gènere entre l'article i el substantiu.

Fontanet

«Maria de la Cruz Fontanet Laspalas» (Cròniques XI, p. 32).

Segons Borch, fou mestra d'escola a finals del s. XVIII.

Fontanet, el [tə fonta'net]

És a l'indret anomenat *el Castell*, lloc que recull les aigües de la serra del Sastre i també les del Castell del Marc. Anys endarrere, era l'aigua que abastava la vila; ara sols ho fa en els temps de més escassetat.

fonteta

V. *Calçons*.

Foradada, la cometa de la

«dicta la cometa de la foradada» (Llib. 1700, f. 134r).

Segons l'anotació, es tracta d'una peça de terra.

Foradada, la cova [tə 'kɔβa forə'daða]

El nom és conegut, però se n'ignora la localització.

Foradades, les [təs forə'daðəs]

Són terres al sector nord-est del terme, bastant allunyades de la vila, a ponent del Coll Roig i a l'est del barranc de les Tapiades. Es parla de *les Foradades del Peret*, una finca d'aquest propietari.

«in termino de la fumada in parte vocata la pena foredada afronta [...] trocio bnjfcio Santj Laurentj» (MN 1507); «un tros que se anomene la foradada» (Llib. 1644, f. 19r); «en la partida dita la foradada» (Conc. 1699); «a la partida dita les foradades» (Cad. s. XVIII, any 1738); «del terme de la Poble de Cervols dita las Foradades [...] afronta a sol ixent ab lo tros del Benefici que obte el Rnt. Anton Vilamur Pbr. i Beneficiat de la Vila del Albi, a migdia ab lo tros de la Vila» (MN 1765, f. 262r, 10-8-1759); «y partida dita las furadadas» (Capb. 1768, f. 252v); «en el terme de dit Poble de la Poble de Ciervols, te en la Partida de les Foradades [...] a ponent ab lo Cami que guia del nostre dit Poble al Poble de Cervia» (Doc. d., Venda, 2-10-1823).

Foradades, el pla de les

«en lo terme de la Poble, la una en lo Pla de las Foradadas» i «dos pessas de terra situadas en lo terme de la Poble anomenadas al Pla de las Foradadas y lo Aubach» (Racio. 1768, f. 30r i 41r).

Foraster

«Laurentio foraster supradicti loci de la Poble» (Llib. 1591, f. 76r); «Angela foraster» (Bapt. 1591, 20-5-1614); «Magdalena foraster» (Conf. 1592, 23-11-1616); «mori lo Rtor M^o Joan Foraster Prevere olim Rector de Vilanova de Prades» (Òbits 1642, 21-1-1697).

Joan Foraster, que fou rector de Vilanova de Prades, vivia a la Pobla, on s'havia retirat. El van enterrar dins l'església, amb l'assistència de dotze capellans.

Foraster, el clot d'en

«lo clot den foreste» (Llib. 1644, f. 69r).

Devia ser un fragment de l'indret conegut per *el Clot*.

Forcat, el

[fo for'kat]

És l'aiguabarreig del barranc dels Forns amb el de Sant Joan. Ja junts, van a trobar-se amb el de les Alberedes.

«el Forcat» (Martí, p. 20).

Forès

«Domenico Fores» (Farré, p. 184, any 1314); «cum raymundo fores» (Llib. 1375, f. 145r); «foren padrins [...] y Margarita fores muller de Jnº Fores de Ulldemolins» (Bapt. 1591, 8-2-1613).

Forès, el comellar d'en

«in termino de la Pobla jn parte dicta al Cami del Albi dictum lo comellar den fores» (MN 1737, f. 78v).

Forga, de la

«Joannes de la forga regni de francia» (Llib. 1591, f. 73r).

Formiguer, el

«jn t(er)mjno de s(er)vola(ris) i(n) loco vocata for nier» (Llib. 1363, f. 58v).

La lectura del manuscrit no és segura; hem interpretat *formiguer*, però sense un convenciment absolut.

forn

V. *Barberà, Pa, *Vidre, *Vila*.

Forn, el

«lo forn de coure pa» (Capb. 1768, f. 216v); «en lo Carrer Major que afronta a sol ixent ab dit carrer a migdia ab [...] y part ab lo Forn» (Benef. s. XVIII).

Forn, del

«petrus minor del forn» i «petro Sans dictus del forn» (MN 1553, 22-1-1556 i

28-11-1557); «Petrus Sans del forn et Matheo Sans popula cervularj» (MN 1573, f. 85v).

Forn, el carrer del

«en lo lloch de la Pobla y en lo Carrer del Forn [...] a ponent [...] y part ab lo forn del Comú» (MN 1811, f. 19r, 28-12-1812); «en lo carrer dit del forn» (MN 1831, f. 63r, 28-12-1831).

Forn de la Calç, el

[tə 'forn de ʎa 'kaʎs]

Molt propera a la vila, aquesta partida és al camí del Vilosell, abans d'arribar a les Creus, i al sud del cementiri.

«el Forn de la Calç» (Farré, p. 22, s. xiv); «lo forn de la Cals afta [...] a migorn jn via qua ytur al vellusell» i «jn parte vocata lo forn de la Cals» (MN 1553, 7-12-1564 i 4-1-1567); «quamdam sortem sitam in termino de la pobla dictam lo forn de la cals» (St. On. 1578); «lo forn de la Cals situm in termino de la pobla [...] a meridie cum camino de la pobla al velusell» (Llib. 1591, f. 20v i 64r); «in partita dicta lo forn dela Cals» i «Lo forn dela Cals [...] a meridie cum itinere quo itur ad Locum de Velussell» (Llib. 1700, f. 180r, 196r i 268r); «a la partida dita lo forn de la Cals» i «terra Campa dita lo forn de la Cals» (Cad. s. xviii, any 1738); «una sort situada en lo terme de la Pobla en lo cami dita lo forn de la Cals» (Racio. 1768, f. 43r).

Forn de la Calç, la collada del

«Los limits del vedat son los següents: de la Collada del forn de la Cals per lo Single alla [...] fins al Cami de la Argila» (Ordi. 1743).

forn del vidre

V. **Fumada*, Josep Cabrer.

Forn del Vidre, el

«en 26 de março de 1661 murio Miguel moço del horno del vidrio de nacion françes casado en monblanco» i «Sebastia Sobre Pere maestro del horno del vidrio natural de este lugar de la Puebla» (Òbits 1642, 26-3-1661 i 26-4-1661); «terme de la Pobla de Ciervols y Partida del forn del vidre» i «y partida dita lo forn del Vidre [...] a sol ixent ab la serra de la llena» (Capb. 1768, f. 218v i 227r).

Forn Vell del Vidre, el

[tə 'form 'beʎ deʎ 'viðre]

És la mateixa partida que avui es diu *dels Forns*. Les ruïnes que són damunt d'un cingle que es troba a la confluència de la canal Fonda i la canal de l'«Escaramato», les quals donen origen al barranc dels Forns, que va agafar el nom d'aquesta indústria. L'edifici està bastant malmès, però unes arcades gòtiques encara són

en peu; és de planta bastant gran; a les parets es veu que es feren modificacions. Al seu temps, devia ser un edifici notable.

«lo Mas den Gassio et nune lo Comellar simul ab lo Pla de la Torra de la Vicaria [...] in partida vulgariter dicta lo forn del Vidre Vell [...] a meridie partium cum via de la Granadella et partium cum Cummitatu Pratarum» i «in termino huius Oppidi de la Pobla, in partida dicta vulgo lo forn vell del Vidre [...] ab Aquilone cum lo Coll de la Estruguera [...] ad ocasu cum lo Comellar del Llop» (Llib. 1700, f. 2v i 177r); «en lo forn del vidre vell» (Racio. 1768, f. 269r).

Forner

«Joan Forner» (Bapt. 1700, f. 4v, 9-12-1703).

Fill de Joan Forner ferrer i de Maria, va néixer ocasionalment al monestir de Poblet, però fou dut a la Pobla, on va ser batejat.

Fornet, la sort del

«un tros de terra al camí de Ulldemolins nomenat la sort del fornec [...] a oriente cum via qua itur a Ulldemolins» (Llib. 1591, f. 74v); «...per un solar adjunt dit el Fornet» (Cròniques VIII, p. 19).

El nom es recorda que designava un tros de terra que ara forma part de les Escoles.

Forns, els

[ɫos 'forns]

La partida ocupa el territori d'una banda i l'altra del barranc del mateix nom. La fabricació de vidre durant els segles xvi i xvii va ser important a la Pobla. És probable que deixessin el nom a aquest bocí de territori.

«per los forns estan en dit terme una gallina de cens quiscun any» (Val. 1734); «Forns del Terme» (Capb. 1768, f. 216v).

Forns, el barranc dels

[ɫo βa'raŋ deɫs 'forns]

És el tram que va des del comellar del Llop fins al barranc de Sant Joan. S'hi anomena, com a finca significativa, *el forn del Pauanton*. Aquesta partida té algunes coves amb tanca de pedra seca, els noms de les quals als informants se'ls fa difícil de recordar. Hi ha documents que confirmen que els avantpassats de Pauanton Puigdengoles eren vidriers.

Fort

«Joan Anton Fort Sirurgia» (Val. 1734, 7-8-1777).

Fortit

«Tomàs Fortit» (Farré, p. 145, any 1649); «felip fortit habitant en la Pobla» (MN 1658, f. 4v); «francesch fortit» (Bapt. 1642, 21-11-1660); «felip fortit frances habitant i casat asi en la Pobla» (Òbits 1642, 2-9-1673); «Pere Joan Fortit» i «Joan Fortit» (Bapt. 1642, 28-11-1693 i 24-11-1696); «Mariano Fortit» (Bapt. 1700, f. 6r, 11-5-1704); «Antonia Fortit y Poblet» (Bapt. 1745, f. 19r, 1-1-1750); «Cristofol Fortit Pages del lloch de la Pobla de Cervols» (MN 1766, f. 15r); «Rafel Fortit Fuster del mateix lloch» (Capb. 1768, f. 217); «Pau Fortit y Puigdengoles» (Bapt. 1745, f. 139v, 22-7-1783); «Francisco Fortit pages» (MN 1824, f. 312r); «José Fortit y Dalmau» (Padró 1881, 10-7-1881); «Fortit Rosell Franº» (Padró 1887, f. 3); «Fortit Llobera Junquera» (Padró 1923, f. 163); «Fortit Jordán José» (Padró 1943, f. 68).

Fossa, la [ʔa 'fosa]

Els informants de Cervià situen el lloc a l'extrem nord del terme, a l'oest de la vall del Marc.

Fossar, el

«al Fossar del pnt lloch de la Pobla de Cervols» (Test., 22-12-1763).

Fossar, el camí del

«in t(er)mino pple S(er)vularj c(er)ca i prop villa(m) q fronta [...] i cu(m) camj dl fossar» (Llib. 1493, f. 25v); «la sortanella del camj del foçar» (MN 1553, 21-3-1558); «La sort de la hera [...] a meridie cum itinere del fossà» (Doc. d., Venda, 7-8-1737); «i en la part del camí del fosar, afronta a sol ixent ab terres de la Marmessoneria» (MN 1824, f. 48r).

Fossar, el carrer del [ʔo ka're ðet fo'sa]

Va del costat de ponent de la plaça de l'Església i dona la volta darrere de l'abis, troba el carrer Nou i continua pels darreres de les cases del carrer Major fins a la carretera del Vilosell.

Fra Jeroni, l'ermita de [ʔar'mita ðe 'fra dʒe'rɔni]

A la partida de la Serra, és al davall del cingle del Xerris. Farré la cita com a partida de terra, i substitueix *fra* per *sant*.

«Ermita de Sant Jeroni» (Farré, p. 23, s. xviii).

Fra Joan, la coma de

«trocium garrige in termino de la Fumada loco vocato la coma de Frarum Jovanum» (Llib. 1313, f. 2v).

Fraga

«foren Padrins [...] y la S^a Miria Angela fragá de la ciutat de Lleyda» (Bapt. 1642, 20-11-1692); «Franciscus Fraga Pastor» i «fran^o fragá agricolae Popula Cervolorum» (Llib. 1700, f. 165r i 213r); «Maria Fragà» (Bapt. 1700, f. 34v, 20-10-1724); «Joseph fragá» (Conf. 1702, 17-7-1740); «Matheu Fragá y Ros» (Bapt. 1745, f. 44v, 20-9-1759); «Joan Fragá Pages de la Pobla de Ciervols» (Capb. 1768, f. 255r); «Antonia Fragá y Preixens» i «fran^a fragá» (Bapt. 1745, f. 88r, 8-11-1770, i f. 107v, 14-5-1774); «Rafael Fraga» (Doc. d., 1855); «Fragá Espasa José» (Padró 1902, f. 14).

L'abundància d'accents damunt la segona *-a-* fa pensar que era paraula oxítona; tanmateix, desconeixem. L'accentuació podia haver estat una lleugeresa de l'escrivà de l'any 1700, que els seus successors haguessin anat copiant. Amb aquest convenciment, fem l'entrada sense accent. A l'entrada següent, d'èpoques anteriors, *Fraga* es presenta com paraula paroxítona.

Fraga, la parada d'en

«dicta la parada den fraga jn dicto termjno populle jn parte vocata lo camj del vellusell [...] a tremuntana cum vico quo ytur al vellusell» (MN 1553, 23-9-1560); «la parada den fraga [...] a tremuntana ab lo cami del Velluzell» i «la qual pessa de terra esta asituada en lo pnt terme anomenada vulgarment la part den fraga [...] a tremontana ab lo cami del velusell» (Llib. 1644, f. 70r i 101r).

Hem reunit *la parada* amb *la part* perquè entenem que les dues maneres de dir, en el mateix document, designen el mateix lloc.

Franc

«Chatarina Franch» (Bapt. 1745, f. 153v, 9-12-1786); «Franch Llurba Maria» (Padró 1923, f. 89).

Franc, el carrer del

[ˈto ka're ðet̪ (o ðem) ˈfran]

Va des del carrer de Ponent, en direcció est, fins a la cruïlla del raval de Sant Miquel i el carrer del Calvari.

«calle del Franch» (Padró 1861, 16-8-1861); «C/ Franc número 42» (Padró 1962, 1-2-1984).

Francesc, el mas del

[ˈto ˈmaz ðet̪ franˈses]

Vora la pista asfaltada que comunica la vila amb Cervià, dins el sector del Coll Roig. Parteix a l'oest amb els Prats i el mas del Manresa.

Francesc del Ton del Brinxol, cal ['kaʎ fran'sez ðet 'ton ðet βrip'tʃot]

Al carrer Nou. Un altre nom d'aquesta casa és *cal Pep Vira*.

«Cal Francesc del Ton del Brinxol» (Cròniques VI, p. 21).

«Francisquet», cal ['kaʎ fransis'ket]

Al carrer del Franc.

«Cal Francisquet» (Cròniques VI, p. 30).

Franquet

«Miquel Franquet y Molner» (Bapt. 1745, f. 142v, 11-2-1784); «Vda. de Ramon Franquet» i «Vda. Franquet» (Doc. d., 1850 i 1854); «Franquet Poblet José» (Padró 1887, f. 26); «Franquet Estradé Pedro» (Padró 1923, f. 93).

El pare d'en Miquel era de Vimbodí i feia de pastor a la Pobla.

Franquet, cal ['kaʎ fran'ket]

V. *Pere del Zacaries, cal*.

Frare

«ysabet frare muller de andreu frare del lloc dels omello(n)s de Arbeca diocesis de lleyda» (Test., 11-1-1621).

Frare, cal ['kaʎ 'fɾare]

V. *Antolí, ca l'*.

Freginal, el

«Freginal» (Cad. 1959).

És equivalent al *Farraginal*.

Freixenet

«de franº fraiginet de la Granadella y Me(stre) de Minyons de la Pobla de Cervols» (Bapt. 1700, f. 66v, ?-?-1742), «Joan Freixenet y Esteve», «Maria Freixenet y Esteve» i «Foren Padrins Franº Freixenet Mestre de Minyons y Organista del dit lloch de la Pobla» (Bapt. 1745, f. 8v, 21-9-1746; f. 20r, 26-1-1750, i f. 42v, 8-12-1758); «Franº Freyxanet Mestre Ebenista» (Capb. 1768, f. 218v); «Francisco Freyxenet Organiste» (Benef. s. XVIII).

Pensem que *Fraiginet* deu ser el mateix llinatge que *Freixinet*. Francesc era natural de la Granadella.

Freixes

«Josep Feixes» (Farré, p. 148, any 1770).

Fumada, la

[ʎa fu'maða]

Partida al sector nord-est del terme de la Pobla. Fou una granja que Poblet tenia en aquesta part de les Garrigues. Se'n conserva l'edifici, en mal estat. Segurament que haurà sofert modificacions al llarg dels anys. En una part de la planta baixa, que últimament devia ser estable, es veuen encara unes arcades gòtiques testimoni de la seva antiguitat. A l'època que el monestir de Poblet era senyor del territori de la Pobla, l'entorn de la Fumada era considerat un terme a part. El capbreu del segle *xvi* i el de 1436 fan referència a la donació de la granja al monestir de Poblet l'any 1313.

«damus et stabilimus vobis hominibus de Velosello [...] terras et posesiones omnes quas hodie tenetis et habetis ultra rivum, sitis in terminis Serbolarum et Fumate grangiarum nostrarum» (*Cartas*, doc. núm. 319, 18 març 1271); «in t(er)m(in)o Fumate» (Llib. 1313, f. 22r); «troceum t(e)rre [...] termj(n)o dla fumada» (MN 1368); «un troç de t(er)ra al t(er)me de la fumada» (Llib. 1420, f. 1r); «Alvira comtessa Urgellj de dit mo(na)sterio populeti gramgiam de fumata cum obnibus pertinentias et termjnjs sujs» i «et grangja de Serbolis et de fumata» (Capb. 1436); «popula de la fumada» i «i(n) p(ar)te vocata de la fumada» (Llib. 1445, f. 18v i 35r); «Elvjra comtessa Urgellj dedit Monasterio plti. Grangiam de fumata» (Capb. s. *xvi*); «in partita dicta la Fumada» (Llib. 1700, f. 101r); «una sort en la Partida de la Fumada» (Racio. 1768, f. 61r); «partida de la Fumada» (Doc. d., 1849); «Fumades» (Cad. 1959).

Fumada, el barranc de la

[ʎo βa'raŋ de ʎa fu'maða]

Més que un barranc és una vall oberta. S'origina al nord i a prop de la vila i travessa la partida de les Hortes. Passa per davant de l'edifici espatllat que fou la granja que Poblet tenia en aquest lloc i continua cap al nord, cap a les Foradades, on s'ajunta al riu de l'Àngel i desguassa, finalment, al riu de les Tapiades.

Fumada, el camí de la

«e ab lo cami de la fumada» (Capb. 1436); «j ab lo camj de la fumada» (MN 1528).

Fumada, la coma de la

«la coma de la Fumada» (Farré, p. 47, any 1176); «in termino de Serbolas scilicet Comam fumatam» (Donació de Ramon Potellas a Poblet, *Cartulari*, doc. 148, p. 86, 13 setembre 1179); «in t(er)mino de la fumada i(n) loco vocato la coma de la fumada i aliud i(n) loco vocato lasporgada[...] i cu(m) vico durgel»

(Llib. 1332, f. 24r); «un altre tros a la coma de la fumada» (Llib. 1591, f. 25r); «un tros de terra de la coma de la fumada» (Llib. 1626, f. 51v); «li venem un ort a la coma de la fumada [...] afronta a sol ixent ab lo cami del Albi» (MN 1658, f. 47v).

Fumada, la font de la

[ʔa 'fɔn de ʔa fu'maða]

És al mig de la vall i sota mateix de l'edifici de la granja. Surt d'una mina situada en un marge i és recollida en una bassa que hi ha pocs metres més avall.

Fumada, el forn del vidre de la

«a fer llenya per al forn de vidre de la fumada» (Llib. 1591, 2 juny 1624); «lo forn del vidre de la fumada» (MN 1626, f. 22r).

Fumada, la granja de la

«in t(er)mino de la fumada afrontat cu(m) grangia de la fumada» (MN 1458, f. 34r).

Fumada, el pla de la

[ʔo 'pʎa ðe ʔa fu'maða]

És dins de la partida de la Fumada, davant del pla de la Vileta i separat d'aquesta pel barranc de la Fumada. Actualment és un bosc de pins.

«Pla Fumada» (Cad. 1959).

Fumada del Pereloi, la

[ʔa fu'maða ðeʔ 'pera'ʎɔj]

És una finca de terratinents d'Ulldemolins. Parteix amb el terme de Juncosa i, per tant, allunyada de la granja de la Fumada. Tanmateix, es pot pensar que, en temps pretèrits, hi podia haver pertangut.

Fumadeta, la cova del

[ʔa 'kɔβa ðeʔ fuma'ðeta]

És una balma al sector dels Barris. S'anomena segons un renom.

Fuster

«Anton Fuster y Martorell» (Bapt. 1745, f. 48r, 11-11-1760); «Bertran Fuster» (Capb. 1768, f. 218v); «Anton Fusté» (Òbits 1746, f. 367r, 29-12-1772).

Bertran, que va fer de padrí de bateig en diferents ocasions, era de Gramós, bisbat d'Urgell. Anton era de la mateixa vila que Bertran.

Fuster del Sec, cal

['kaʔ fus'teʔ 'sek]

V. *Moià, cal*.

Gabriel

«Gabriel Miró José» (Padró 1892, f. 194); «Gabriel Miró Nicolas» (Padró 1902, f. 51).

Galderic

«en pere gauderic vidrier» (Bapt. 1591, 29-4-1601).

Féu de padrí de bateig de Pere Albagès.

Gallard

«Juan Gallart» (Doc. d., 1849); «Joan Gallart pages [...] vehí de la Pobra de Cíervols» (MN 1851, f. 281r, 12-3-1853); «Teresa Gallart y Roig» (Padró 1861, 8-10-1861); «Martin Gallart y Montegut» (Padró 1881, 27-3-1882); «Gallart Domenech Simón» (Padró 1887, f. 88); «Gallart Ceró José» (Padró 1923, f. 1); «Gallart Llurba Mª Goretti» (Padró 1943, f. 66).

Gallard, cal

[^lkaʎ ɣa'ʎart]

Al carrer de les Roques. Un altre nom amb què es coneix és *cal* «*Pipante*».

«Cal Gallart» (Cròniques VI, p. 20).

Gallissà, el

«que era del Gallisà» i «Jph Gallisà» (Doc. d., 1849 i 1854).

Gallissà, cal

[^lkaʎ ɣaʎi'sa]

Al carrer Major.

«Cal Gallissà» (Cròniques VI, p. 8).

Ganset, cal

[^lkaʎ ɣan'set]

V. «*Guadalupe*», *ca la*.

Garcia

«Els noms dels majorals que coneixem a la Pobra són els següents: [...] Francesc Garcia» (Farré, p. 74).

Gardeny

[gar'ðeɲ]

És a prop del barranc del Frare i no lluny de la font de l'Almenara, al nord del Forcat.

«y Partida dita Gardeny [...] a ponent ab lo cami de Lleyda» (Capb. 1768, f. 221r).

Gardeny, el pla de

[tə 'pɫa ðe ɣar'ðeɲ]

Prou conegut de la gent d'Ulldemolins que hi té terres; és a la partida del Bou. Un lloc diferent i distant del Gardeny que coneixen a la Pobla.

Gardeny de l'Avi, el

[tə ɣar'ðeɲ de 'ɫavi]

Gairebé al final del barranc dels Forns i a la riba esquerra, no lluny de la font de l'Almenara. Per la situació, deu ser dins la partida entrada anteriorment.

garriga

V. *Agna, Blanc, Pintat, Pinyó*.

Garriga, la

[tə ɣa'riɣa]

Partida al nord-nord-oest del pla de la Mola; a sol ponent parteix amb la Cova d'en Llorenç. S'hi anomena la *devesa de la Garriga*. Algunes vegades els informants empen el plural per designar el conjunt de finques.

«de la fumada loco vocato la guarjga» (MN 1368); «jn termino popule Servularj nominat la Garriga» (MN 1550, f. 21r); «in termino dela pobbla in parte nominata a les Garrigues o mas den boga» (MN 1573, f. 38v); «a la partida dita la Garriga» (Cad. s. XVIII, any 1738); «en el termino de dicho lugar de la Pobla y Partida nombrada la Garriga» i «a la partida dita lo Mas den Pasqual, a la Garriga» (MN 1766, f. 40r i 56v).

Garriga, el camí de la

«dit lo Mas den Pasqual [...] a sol ponent ab lo camí que va a la Garriga» (Test., 1700).

Garriga, el coll de la

«in partita dicta la font de s. Joan [...] et afrontatur a solis ortu ab lo Coll de la Garriga de Casa Llurba» (Llib. 1700, f. 76v i 96r).

Garriga, la cova de la

«la cova dita de la Garriga terme de la Pobla» (Bapt. 1700, f. 13r, 2-10-1709).

Segons Bapt. 1700, Calixto Borc va néixer en aquesta cova; sembla que la seva mare, junt amb altres dones, s'hi va retirar per culpa de la guerra.

Garriga, el pla de la

V. *Os, el pla de l'*.

Garriga d'en Queralt, el tossal de la

«al tossal de la Garriga den Queralt» (Ordi. 1743).

Garrigues, les

[t̪ez ɣa'riyəs]

És una partida al sector de la Fumada, coneguda per terratinents del Vilosell i també per gent de la Pobla que, tanmateix, no en parla. Consta a *Els noms del Vilosell i el seu terme municipal*, p. 169 (IEC, 2006).

«in t(er)mino de la fumada parte vocata la Garriga [...] et cu(m) Rivo de Set» (Llib. 1420, f. 17r).

Garrigues, l'avinguda de les

[t̪aβiŋ'ɣuða ðe t̪ez ɣa'riyəs]

És el tram de carretera que va des del carrer de Ponent fins al carrer Major. Segons Borch, també s'ha conegut per *carretera d'Ulldemolins*; durant la República, tingué el nom de *avinguda de Prat de la Riba*, i a la Guerra Civil, *passeig de Durruti*.

Gaspar

«fonc batejat un infant anomenat Miquel fill de na Catharina Gaspara de la ciutat de Tar^a» (Bapt. 1591, 18-11-1616).

Gaspar, la cova del

[t̪a 'kɔβa ðet ɣas'pa]

És una balma, bastant gran, a la partida de la Perdiu. És tancada amb una paret de pedra, cosa que denota que s'havia utilitzat per corral de bestiar.

Gassió

«Marc Gassio» (Farré, p. 143, any 1330); «pet(ro) guassio de t(er)mino de S(er)voles» i «bnº guassio de t(er)mino de S(er)voles» (Llib. 1375, f. 4v i 104v); «et Ludovico Gacio agricola locj de la pobla» (MN 1535, f. 60v); «Joa(n)nes Gassio» i «Matej Gasio Qº» (MN 1553, 12-9-1554 i 21-2-1556); «Joan Gasio vuy balle de la pobla» (Llib. 1591, f. 26v); «franciscus Gassio Magister Puerorum» i «Jacobus Gassio Agricolae» (Llib. 1700, f. 3r i 78r); «Domingo Gassió» i «Simon Gassió» (Bapt. 1700, f. 2v, 7-5-1701, i f. 66v, 19-11-1742); «Bertran Gassió y Moragues», «Joan Gassio y Freixenet» i «Joseph Gació» (Bapt. 1745, f. 44v, 8-9-1759; f. 135v, 22-4-1782, i f. 154r, 16-1-1787); «Joan Gació pages del lloch de la Pobla de Cervols» (MN 1824, f. 192r); «Juan Gassio Vall» (Doc. d., 1861); «José Gació y Grau» (Padró 1881, 31-12-1881); «Gació Grau Eduardo» (Padró 1887, f. 74); «Gació Farré José» i «Gassió Vidal Ramon» (Padró 1923, f. 27 i 139).

Francesc Gassió, al principi del s. XVIII, era mestre dels infants de la Pobla.

Gassió, cal

['kaʎ ɣasi'o]

A la plaça de l'Església. El nom també es fa present al raval de Sant Miquel.

«Cal Gassió» (Cròniques VI, p. 5 i 24).

Gassió, el mas d'en

«d'en M. Gassió» (Farré, p. 23, s. xiv); «fa lo mas den p(er)e gassio p(er) lo forn» (Capb. s. xvi); «fill [...] de M(estre) Sebastia Sobreperere vidrier abitant en lo mas den Gassio ara dit lo forn del vidre del terme del sobredit loch» (Bapt. 1591, 6-3-1638).

La primera anotació és presa d'una llista de masos.

Gassions, el carrer dels

«ab aquilone cum ipsa platea ab ocase cum vico vulgariter dicto dels Gassions» (Llib. 1700, f. 170r); «cituada en lo carré dit dels Gassions prop la plaça» (Test., 3-8-1748).

Gassol

«Magi Gasol» (Llib. 1591, f. 84r); «Margarida gazol», «Lucia gasol» i «Jaume Gassol» (Bapt. 1591, 24-4-1593, 13-12-1615 i 29-4-1634); «Joseph Gassol de ma manuda» (Llib. 1644, f. 96r); «Josephus gassol» i «Elisabet Gassol» (Bapt. 1642, 2-9-1644 i 28-1-1647); «Jordi Gassol» (Òbits 1642, 27-10-1647); «Silvestre Gassol» i «Magi Gassol Rector de Prades» (Bapt. 1642, 31-12-1648 i 3-9-1672); «Anton Gassol» (Òbits 1700, f. 22r, 30-12-1700); «Francisca Gasol» (Bapt. 1700, f. 6r, 1-6-1704); «Pere Gassol i Catalá» i «Joseph Gassol y Catala» (Bapt. 1745, f. 40r, 1-3-1758, i f. 128r, 14-8-1780); «Juan Gasol» (Doc. d., 1854); «Francisco Gasol y Vallvé» (Padró 1881, 29-9-1881); «Gasol Cabré Domingo» (Padró 1887, f. 20); «Gasol López Benito» (Padró 1923, f. 26).

Gassol, cal

['kaʎ ɣa'soʎ]

Al carrer Major. Antigament, *cal Glòria*.

«Cal Gassol» (Cròniques VI, p. 13).

Gassol, la cova d'en

«Petiam terrae nuncupatam la Cova den Gassol» (Llib. 1700, f. 265r); «petia terrae dicta la cova de Gassol cita in termino de la Pobla» (MN 1737, f. 323v 2-8-1744); «en la partida dita lo barranch de las tretas [...] a tremuntana ab lo cami de la cova den Gasol» (MN 1765, f. 546r, 25-2-1766).

Gassol, la pallissa del, i l'era del Gasol [ʔa pa'ʎisa ðeʔ ɣa'soʔ] i [ʔera ðeʔ ɣa'soʔ]

Al carrer de Vilanova. Sembla que era el lloc on jugaven els infants quan l'escola era a cal Llobera.

«Pallissa i Era del Gassol» (Cròniques VI, p. 16).

Gassol, el planet d'en [ʔo pʔa'ned ðeɲ ga'soʔ]

Al límit de la frontera amb Ulldemolins i tocant a la carretera pel nord en el vessant esquerre del fondo del Calaixeres.

«toma el camino del Planet d'en Gasol» (Capb. 1789, p. 101 i 102).

Gassolet, cal [ʔkaʔ ɣaso'ʔet]

Al carrer Major.

«Cal Gassolet» (Cròniques VI, p. 12).

Gassolet, el mas del [ʔo 'maz ðeʔ ɣaso'ʔet]

Són terres a ponent del Senill. L'edifici es pot veure des de la carretera, perquè queda una mica enlairat al nord de la mateixa carretera quan comença a baixar cap al pont del Moret.

Gassolet, la sort del [ʔa 'soʔ ðeʔ ɣaso'ʔet]

És una finca d'aquest propietari vora el camí de Vilanova.

Gassolet, el toll del [ʔo 'toʎ ðeʔ ɣaso'ʔet]

És al riu de Set, no gaire lluny d'allí on hi desemboca el barranc de les Tapiades.

«el Toll del Gassolet» (Martí, p. 23).

Gassull

«Isidro Gassull y Toldra» i «Joan Gassull y Toldrà» (Bapt. 1745, f. 33v, 10-11-1754, i f. 37v, 12-1-1757).

El pare, Rafel, era ferrer, i la mare, Maria Toldrà, era d'Ulldemolins.

Gatell, cal [ʔkaʔ ɣa'teʎ]

V. *Rei, cal*.

Gatnau

«Joseph Gatnau» (Òbits 1700, f. 130r, 24-9-1708).

Era forner i pastisser de la ciutat de Lleida. Morí a la Pobra als quaranta anys.

Gaugé

«Antoni Gaujé» (Farré, p. 145, any 1649).

Gavaldà, el mas d'en

«d'en Gavaldà» (Farré, p. 23, s. XIV).

L' anotació és treta d'una llista de masos.

Gener

«Maria Magdalena Jener» (Òbits 1642, 14-1-1643); «francesch gener» (Bapt. 1642, 18-7-1662); «Catharina Gener» (Òbits 1642, 2-10-1694); «Joan Gener» (Bapt. 1642, 28-4-1700); «franciscus Gener agricola oppidi de la Pobla de Cervols» (Llib. 1700, f. 1v); «Jaume Gener» (Bapt. 1700, f. 5v, 22-2-1704); «Maria Gener» i «franº Gener» (Òbits 1700, f. 131v, 5-1-1711, i f. 132r, 13-4-1711).

També hem anotat *Giner* i *Janer* en dues altres entrades.

General, la canal del¹

[ʔa ka'naʔ deʎ dʒene'raʔ]

Allunyada de la Pobla i pròxima a les crestes de la Llena, a ponent de la canal del Guitarreta.

General, la canal del²

[ʔa ka'naʔ deʎ dʒene'raʔ]

És entre la canal de l'«Amado», que li queda a l'est, i la del Baptista Bessó, a l'oest.

General, la punta del

[ʔa 'puntaʎ dʒene'raʔ]

Té 924 m d'alçària, i és a la carena de la serra de la Llena partint amb el terme d'Ulldemolins.

«Punta del General» (Mapa 2001).

Genís, cal

['kaʎ dʒe'nis]

V. *Trona, la*.

Genoveva, ca la

['ka ʔa dʒeno'βeβa]

Al carrer del Franc. Un altre nom de *ca* l'«Alfredo» i de *cal* Lluís del Tet.

Gertrudis del Climent, ca la

['ka ʔa dʒer'truðiz ðeʔ kti'men]

Al carrer del Portal. Antigament *ca la* Teresa del Polit.

«Ca la Gertrudis del Climent» (Cròniques VI, p. 33).

Gili

«Josep Gili» (Farré, p. 148, any 1770); «Gili Vall Sebastián» (Padró 1887, f. 139); «Gili Vall Gil» (Padró 1892, f. 20); «Gili Fernández Emilio» (Padró 1923, f. 136); «Gili Vall Modesto» (Padró 1943, f. 92).

Ginebre, la roca del

«una pessa de terra anomenada la Roca del Ginebre fins al Reboll» (Test., 1768).

Giner

«Remon Joseph Giner» (Conf. 1592, 23-11-1616); «Joseph Llois Giner» i «Joan Giner» (Bapt. 1642, 16-11-1648 i 9-2-1652); «Cecilia Giner» (Bapt. 1700, f. 38r, 20-4-1726).

També hem anotat *Gener*. Ramon es confirmà a la Pobla. Però tant ell com els seus pares eren de Llorenç, sense especificar de quin. Joan hi va ser batejat.

Ginera, la cova de la

[ʎa 'koβa dʒi'nera]

És a ponent del barranc de la Cova d'en Botet i de la riba dreta del barranc de les Alberedes, a mig coster. La balma, bastant gran, i amb paret de pedra que la tancava, té un degotall a l'interior; en èpoques plujoses, se n'omplen dos safareigs. També hi ha una cavitat a la qual, si una persona s'ajup, es pot penetrar fins al fons de la balma. La part on sol regalimar l'aigua és de pedra tosca.

«lo Mas den Segrià afrontant [...] a ponent ab lo camí de la cova de la Ginera, y a tramuntana ab lo camí del Mas den Segrià» (MN 1831, f. 143v, 12-9-1832).

Girona

«Petro girona dicti loci popula cervuloris» (Llib. 1591, f. 70v); «Tecla girona» (Bapt. 1591, 30-9-1609); «mori lo honrat pere girona» (Òbits 1591, 13-6-1612); «Gabriel girona adolescens loci de Capafons habitator Popula» (MN 1626, f. 17v).

Gispert

«Gispert Llurba Antonio» (Padró 1943, f. 8).

Gitori, la punta del

[ʎa 'puntaʎ dʒi'tori]

Al bell mig de la partida dels Llinars i, per tant, pròxima a la vila, per ponent; té una alçària de set-cents quinze metres.

Glòria, el

«Salvadó Pujol lo Gloria» (Doc. d., 1849).

Glòria, cal

[ˈkaɫ ˈɣɫɔria]

V. *Gassol, cal*.

Gonsales

«Franº Gonsales i Ferré» (Bapt. 1745, f. 45v, 29-3-1760).

El pare, Josep Gonsales, feia de barber a la Pobla i era de la ciutat de Barcelona.

Gort

«Pere Arnau Gort de la vila de Sudanell Bisbat de Lleyda i habitant en la Granja de la Pobla de Cervoles» (Òbits 1642, 5-12-1648); «foren padrins [...] y Sperança Gort de la vila de Sunyer Bisbat de Lleyda» (Bapt. 1642, 9-1-1691); «Jaume Gort» (Conf. 1702, 6-10-1702); «Antoni Gort» (Bapt. 1700, f. 11v, 22-2-1708); «Joseph Gort y Roselló», «Ramon Gort» i «Joan Gort y Roselló» (Bapt. 1745, f. 68r, 19-5-1767; f. 110v, 14-12-1775, i f. 154r, 13-1-1787); «Joseph Gort y Teresa Cabrer» (MN 1824, f. 123v); «Ramon Gort» (Doc. d., 1854); «Tecla Gort y Guiu» (Padró 1861, 23-12-1862); «José Gort y Piñol» (Padró 1881, 11-7-1881).

Gort, cal

[ˈkaɫ ˈɣɔrt]

Al carrer Major.

«Cal Gort» (Cròniques VI, p. 9).

Gort, la cova del

[ʔa ˈkɔβaɫ ˈɣɔrt]

De grans dimensions, a la riba dreta del barranc de Sant Joan; hi ha qui també li dóna el nom del barranc esmentat.

Gotelleres, les

[ʔez ɣoteˈɫeres]

Cap a l'oest del terme, és un territori i també un barranc situats al nord de les Perdius i el Bou, per allà on es comença a congriar la vall del Marc.

«la Gotallera» (Farré, p. 23, s. XVIII); «en lo terme de la Pobla de Cervols y en la partida de las Gotelleras» (MN 1824, f. 313r, 15-9-1829); «Gotelleres i Barranc de les Gotelleres» (Mapa 2001); «Las Gotalleras» (Cad. 1959).

Gotelleres, el barranc de les

[ʔo βaˈraŋ de ʔez ɣoteˈɫeres]

«Barranc de les Gotelleres» (Mapa 2001).

Gotelleres, la cova de les

[ʎa 'koβa ðe ʎez ɣote'ʎeres]

Vora el riu de Set, és cap al nord de la masia del Xel, i en terme del Vilosell.

«Coba Gotalleres» (Cad. 1959).

Grallera, la

«o comellar de la Seuvana según esta mojonado y baja al Mojon, que esta encima de la Grallera» (Capb. 1789, p. 101 i 102).

El document delata que no devia ser gaire lluny de la Saubana.

Gralles, el cingle de les

[ʎo 'siŋɣe ðe ʎez 'ɣraʎes]

És a la part alta del barranc de Sant Joan i a la rodalia de la Cova d'en Llorenç.

Gramenals, els

«jan te(r)mj(n)o dla fumada loco vocato los gramenals» (MN 1300); «els Agramenals» (Farré, p. 23, s. XVIII); «en lo terme de la Pobra de Cervols, y en la partida dels Gramenals» (MN 1824, f. 199v).

Gran, el clot

«terra Campa dit lo Clot gran» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Gran, la feixa

«en la partida de la fumada nomenada la fexa gran [...] ab aquilone ab lo cami q ba a Servia» (Llib. 1591, f. 52r).

Gran, el racó

[ʎo ra'ko 'ɣran]

És per la rodalia de la masia del Xel. Entre aquesta masia i la Plantadeta.

Gran, el tossal

«loci popule cervolarj in parte dicta lo resteler [...] a meridie cu(m) lo tosal Gran et cu(m) vista de la argila [...] et terminatur ab los clots de(n) albesa» (MN 1535, f. 58r).

Gran, la vinya

«la vinya gran de la partida que anomenen la fumada [...] que confronta a sol ixent ab lo Riu de Set» (Test., 1667).

Gran de la Fumada, el racó [tə ra'ko 'ɣran de t̪a fu'maða]

També anomenat *de la Fumada del Domènec*; és entre el Coll Roig i el pla de la Fumada.

Granada

«Josepha Granada y Salvador» (Bapt. 1745, f. 60r, 17-2-1765).

Els pares, Anton Granada i Josepa Salvador, eren pagesos de Tarragona però vivien a la Pobla.

Granadella, el camí de la [tə ka'mi ðe t̪a ɣrana'ðeɫa]

Els informants el recorden més o menys per allí on ara va la carretera que, en direcció a ponent, troba la que ve d'Ulldemolins.

«ab lo camí q va alla granadella, supradictus q ager est in dicto loco de la pobla a las canals» (Llib. 1591, f. 47r); «y el mas al cap del comellar demunt del forn de una marja ont javia un noguer gros fins al camí de la Granadella y el sol del comellar dit lo torrent fins afrontar ab terres de la pobilla Sansa y lobera fins a una cova dita la cova negra que ja a ma dreita venint per lo comella [?] tal ajgue vesant a dos parts» (Llib. 1626, f. 65v); «en la Partida del Camí de Ulldemolins [...] a tremuntana ab lo camí que va a la Granadella» (MN 1811, f. 312r, 16-4-1816).

Granell

«Domènec Granell» (Farré, p. 143, any 1330).

Granell pagava tributs a Poblet per terres que posseïa a la Pobla.

Granger, el

«Francesc Vives dit lo granger» (Farré, p. 148, any 1750).

Entenem que era renom.

granja

V. **Fumada*.

Granja, la [t̪a 'ɣrandʒa]

Partida al sud-est i no gaire lluny de la vila, parteix amb els plans del Castell per ponent. El nom li va deixar la granja que el monestir de Poblet va tenir en aquest indret, i que aleshores era coneguda per «la Granja de Servols». El capbreu de 1436 recorda les obligacions de les dues granges ja el 1353. Sembla que l'edifici

era a l'extrem de ponent del cingle on es trobava el castell. Hi romanen les ruïnes d'una edificació notable.

«grangiam nostram de Sorbulis» (Donació d'Huc, abat de Poblet, als bisbes d'Osca i Pamplona, *Cartulari*, doc. 159, p. 93, 29 octubre 1180); «grangiam de Sorbolis, cum omnibus terminus suis et affrontationibus sicut scripta sunt in carta vestra» (Donació d'Alfons I d'Aragó a favor de Poblet, *Cartulari*, doc. 33, p. 14, any 1183, de l'Encarnació); «el 15 de maig de 1314 cedeixen en enfiteusi a la Granja de Cérvoles una peça de terra» (Farré, p. 43); «et grangja de Serbolis et de fumata» (Capb. 1436); «y hereus testamentaris de la granja de Çervoles parroquia y terme de la Pobla» (Llib. 1591, f. 11r); «monast(er)i(um) po(pule) ti p(er)cipit om(ne)s decimos i primicias Grangiam de S(er)volis i de fumata» (Capb. s. xvi); «y partida dita la Granja de Ciervols [...] a sol ixent ab lo cami de Vilanova a mig dia part ab la casa de la Granja» (Capb. 1768, f. 250r); «en lo terme del precitat lloch de la Pobla y en la partida de la Granja» (MN 1824, f. 63v, 27-1-1825).

Granja, de la

«franciscus pasqual dictus de la granga» (MN 1553, 28-11-1557); «Miquel Moragues dit de la Granja» i «Toni ballester dit de la granja» (Llib. 1591, f. 88v i 89r); «mori hypolita ballestera de la Granja» (Òbits 1591, últim de març de 1623); «Magdalena Teixidor viuda relict a Juan Teixidor de la Granja» (Llib. 1626, f. 62r); «Josepho Roca de la Granja» (Llib. 1700, f. 38v).

Granja, el camí de la

«nominatu(m) la Moterada afte [...] a ponente jn via qua itur a la granga» (MN 1553, 4-3-1555); «lo tros del camp de poblet afrontat ab oriente ab lo cami de la Granja» (St. On. 1578); «jn eodem loci de la Pobla extramuros al camj de la Granja» (MN 1579, f. 5r, 27-10-1586); «ab lo camj qui va ala granja de Cervo-les» i «la sort darrera casa, afronta a sol ixent ab lo cami de Vilanova, a ponent ab lo cami q va a la Granja» (Llib. 1591, f. 13v i 76r); «la Sorteta de darrere lo Corral afronta de sol ixent ab lo cami de Vilanova de Prades, a ponent ab lo cami de la Granja» (Llib. 1644, f. 24r).

Granja, el carrer de la

«el carrer de la Granja» (Farré, p. 194, any 1933).

Granja, el clot de la

«un tros de bosc mes dos trosos q estan al sol del Clot de la Granja» (Llib. 1591, f. 88v); «totam illam Petiam terrae nuncupata lo clot gran de la Granja junt amb la terra que se ha acostumat conrrejar, es dit Clot y la de dins de la Canal de Albarca» (Llib. 1700, f. 261r); «terra Campa dita lo Clot de la Granja»

(Cad. s. XVIII, any 1738); «lo Clot devant de la casa de dita Granja» (Racio. 1768, f. 80r).

Alguna vegada duu l'adjectiu qualificatiu *gran*, però per la geografia de l'indret, que queda davant del castell, i de les ruïnes de la granja,ensem que es tracta del mateix lloc i hem optat per fer una sola entrada.

Granja, l'hort de la

«los dos bancals del sol del clos del ort dela Granja» (MN 1626, f. 33v).

Granja, el pati de la

«una casa te en dit lloc de la pobla de cervoles afronta [...] en lo pati de la Granja» (Llib. 1626, 9-9-1604).

Granja, la vinya de la

«lo tros de cantonella afronta [...] a michor ab la Viña de la Granja» (Llib. 1591, f. 64r).

Gravat, cal

[ˈkaɫ ɣraˈβat]

Al carrer del Franc.

«Cal Gravat» (Cròniques VI, p. 27).

Gravera, la

[ɫa ɣraˈβera]

Al sud de la carretera, en el punt on s'agafa el camí que duu a Sant Joan. S'anomena la *gravera del Vall*.

Grinyó

«ab la casa de Joan Grinió» i «Ramon Grinió pages y vehi que fou de la Pobra de Cervols» (MN 1824, f. 296r i 298v); «Fº Griño» (Doc. d., 1854); «Gaudioso Griño y Rué» (Padró 1881, 9-6-1882); «Griño Rué José» (Padró 1884, 26-1-1885).

Gros, el marge

[to ˈmardʒe ˈɣros]

S'anomena a l'oest del camí dels Llinars.

Gros, el tossal

«un tros que esta a la plana de Lleyda [...] ab oriente ab lo tossal gros del comellar de na piquera» (Llib. 1591, f. 61r); «dita lo Coll roig [...] de tremuntana ab lo Tossal gros de la foradada» (Llib. 1700, f. 69v).

Totes dues anotacions parlen del mateix genèric i específic, tot i que les ubicacions que donen són diferents; això no obstant, pensem que es tracta del mateix lloc. La plana de Lleida no era lluny de les Foradades.

«Guadalupe», ca la [ˈka ɫa ɣwaðaˈɫupe]

Al carrer de les Roques. Uns altres noms que ha tingut són *cal Cigala* i *cal Ganset*.

«Ca la Guadalupe» (Cròniques VI, p. 20).

Guasc

«Joannes Guasch Agricola de la Pobla» i «Joanni Guasch Pastori habitanti in hoc loco dela Pobla» (Llib. 1700, f. 19v i 78r i f. 211r); «Ambros Guasch» (Bapt. 1700, f. 16v, 6-4-1713); «Joseph Guasch y Casamitjana» (Bapt. 1745, f. 24v, 16-3-1751); «con la casa de Jayme Guasch labrador» (MN 1766, f. 155r); «Jph Guasch» i «Ramon Guasch» (Doc. d., 1854 i 1864); «Guasch Sobreperre José» (Padró 1887, f. 113); «Guasch Borrell Domingo» (Padró 1902, f. 63); «Guasch Vall Adelina-Magdalena» (Padró 1943, f. 36).

Guasc, cal [ˈkaɫ ˈɣwask]

Al carrer del Calvari.

«Cal Guasc» (Cròniques VI, p. 26).

Guerrer

«Pere Guerrer» (Farré, p. 186 i 187, any 1314).

Guerxet del Rosso, el

«els més recordats foren el Gerxet del Roso» (Cròniques VI, p. 28).

Guerxo, la llarga del [ɫa ˈkaryɐ ðeɫ ˈɣertʃo]

És una finca situada al barranc dels Forns.

Guerxo del Moret

«amb el renom del “Guerxo del Moret”» (Cròniques VI, p. 27).

Guerxo del Vall, cal [ˈkaɫ ˈɣertʃo ðeɫ ˈβaɫ]

A la plaça de Sant Miquel.

«Cal Guerxo del Vall» (Cròniques VI, p. 23).

«Guillermo», la canal del [ʔa ka'naʔ deʔ ɣi'ʎermo]

A ponent de la canal del Quarteres. També es coneix per la *canal del «Guillermo» del Pigat*.

Guinarda, el comellar de na

«jan te(r)mj(n)o dla fumada loco vocato lo comeylar Dena G(u)y(nar)da» (MN 1300).

Guinardera, la

«Per los dos trossos de terra quem anomenats la u ala Guinardera [...] lo de la Guinardera afronte a sol ixent ab la Granja» (Llib. 1626, f. 35v); «un tros a la guinardera» (Llib. 1644, f. 19r).

Guinardosa, la

«dos trossos de terra lo un dit la Guinardosa» (Racio. 1768, f. 242r).

El temps transcorregut entre les anotacions de l'entrada anterior i la d'aquesta entrada pot haver fet evolucionar el nom de *Guinardera* a *Guinardosa*.

Guineu, cal ['kaʔ ɣi'nɐw]

V. «Fausto», *cal*.

Guineu, la cova de la [ʔa 'kɔβa ðe ʔa ɣi'nɐw]

És a la riba esquerra del barranc de Sant Joan, poc abans que aquest barranc arribi al Forcat.

Guitarreta, la canal del [ʔa ka'naʔ deʔ ɣita'reta]

Els informants la situen a ponent de la del Trencacordes.

Guiu

«Guiu Domenech Andrea-Carmen» (Padró 1943, f. 27).

Guixa de Tarrés, el

«era conegut amb el renom del “Guixa de Tarrés”» (Cròniques VI, p. 16).

Heritja

«Joseph Heritja» (Bapt. 1700, f. 10r, 24-10-1707).

Els pares, Josep i Marina Ferrer, eren de Sudanell, i s'estaven a la Pobla per

causa de la guerra. *Heritja*, o potser *Heritjà*, és paraula desconeguda. *Llinatges* anota el cognom *Eritja* i diu que és «variant ortogràfic de *aritja*, ‘sarsaparrella’».

«Hermano», el pla de l' [to 'pta ðe ɫer'mano]

És entre el Mas d'en París i el barranc del Mas d'en Peret.

«Hernández»

«D. diego Hernandez Capita» (Òbits 1700, f. 128v, 9-2-1708).

Morí a casa de Josep Cabrer als trenta anys; era natural de Daroca, del «tercio» de D. Felip Vaquer. El llibre d'òbits explica que no va poder rebre els sants sagraments, ja que el van trobar mort pel fatal cas d'haver-se-li deslligat una sagnia del peu.

«Herrera»

«Michael Herrera Juvenis textor lini Regni Aragonem hic repertus» (Llib. 1700, f. 60r).

Procedia d'Aragó però vivia a la Pobla.

Heura, l'

«la cova de l'Heura» (Farré, p. 23, s. XVIII); «y partida dita la heura [...] a sol ixent ab la cova de la ?» (Capb. 1768, f. 230v).

Heura, el cau de l' [to 'kaw ðe ɫewra]

Al mas del Gassolet i sota el pla de la Mola. És un cingle on hi ha un cau de conills i que té una heura.

hort

V. **Abadia*, **Camilo*, **Església*, **Granja*, **Queralt*, *Tamarit*, *Tet*, **Vicaria*.

Hort, la canal de l'

«Un tros de terra y bosc dita la canal del hort, de la paret del hort en amunt ab totes sos ayguabesants [...] ab orient cum Jacobo peregens i la heretat de la Granja, a meridie ab lo cap de la Serra» (Llib. 1591, f. 52v); «petiam terrae dictam vulgariter la Canal del hort sitam in termino dicti oppidi in partida dicta lo Mas den Pasqual [...] a meridie cum comitatuu Pratarex» (Llib. 1700, f. 71r).

Hort, la coma de l'

«La coma del hort» (Llib. 1591, f. 64r).

Hort de l'Andara, l'

«en dit lloch de la Pobra un tros de terra anomenat la horta de Andara» i «un tros al hort den andara» (Llib. 1644, f. 3r i 19r); «terre campa nuncupatam lo hort de landara [...] confrontatur a solis ortu cum terris Universitatis dicti vulgaritet los Aubellons» (Llib. 1700, f. 263r); «al sol del Hort del Andará» (Ordi. 1743); «aquella pieza de tierra anomenada la Argila, ó bien la Huerta de la Andara» (Doc. d., 1803); «en lo terme de la Pobra partida del Hort de la Andara» (MN 1811, f. 4r, 31-3-1812); «terme del precitat lloch de la Pobra, partida del hort del Andara» (MN 1824, f. 41r, 85v i 227v); «y partida del hort del Andaró» (MN 1824, f. 312v); «partida dita del hort del Andara» (MN 1831, f. 81v, 28-2-1832); «a la partida del Hort del Andara» (Doc. d., 1849).

La primera anotació parla de l'*horta*, però es deu tractar del mateix indret.
V. t. **Hort de n'Ondara*.

Hort de n'Ondara, l'

«en la partida del hort den ondara» (Llib. 1626, f. 50v); «al sol del hort del Hondara» (Farré, p. 175, any 1743).

Andara no devia ser sinó una variant fonètica de *Ondara*, que és el nom de diversos veïnats i despoblats del país. Per a una extensa informació, v. *OnCat.*, VI, p. 48-52. És un fet normal que el topònim hagués passat a antropònim.

horta

V. **Riu de Set*.

Horta, l'

«los horts en la horta» i «in parte vocata la horta afta de soll ixent jn via quo jtur a Servja [...] a ponente ab lo acarrerador que va la fumada» (MN 1553, 12-7-1563 i 8-11-1568); «en lorta confrontatum ab oriente ab lo cami del albi» i «una sort de terra en la horta [...] a meridie cum itinere quo itur a Servia» (Llib. 1591, f. 51r i 70v); «lo tros de la orta la qual afronte [...] a mig dia ab lo tros de la argilaga den romeu i lo cami de la fumada» (Llib. 1644, f. 78r); «Heretat dita la Horta» (Doc. d., 1750).

Les anotacions documentals delaten que es tracta de *les Hortes*; sembla que a partir del segle xvii s'anomenen en plural.

Horta, el sòl de l'

«la mitat de dit tros de prenafeta [...] afronta al sol de la horta» (Llib. 1591, f. 65v).

Horta Novella

«un ort al terme de S(er)vols a orta novela» (Llib. 1363, f. 19v); «ortu(m) situ(m) i(n) t(er)mino S(er)volaris i(n) parte vocata orta novella» (Llib. 1445, f. 29v); «p(er) un ort a orta novella» (Capb. 1465); «jn termino popula Servulorum in parte vocata orta novella confrontatur ab oriente cu(m) fluvio dicto de cet» (MN 1564, f. 9v); «en lo terme de dit lloch de la Pobra de Cervols, y partida dita Horta novella» (MN 1766, f. 180v).

Aquesta partida, que també va aparèixer al terme del Vilosell, on el nom encara és viu, s'estenia a ambdues ribes del riu de Set: ocupava territori del Vilosell, així com també de la Pobra.

Hortes, les

[tɛ'zɔrtɐs]

Al nord i no lluny de la vila. Els informants les situen a l'inici del barranc de la Fumada. El camí vell que duia cap en aquesta granja passava per aquesta partida, així com també el camí de Cervià. Actualment el camí és un pas de carro o pista que passa a ponent de la partida.

«un tros de terra en les ortes [...] a ponent ab lo camí de la fumada» (MN 1626, f. 23v); «in Partita dicta les hortas», «in partita dicta las Hortas [...] ab occidente cum camino de Cerviá» i «in partita de les Hortes terrae irriguae» (Llib. 1700, f. 10v, 50r i 102r); «en la partida de las hortas, o bassa del comú [...] a ponent ab lo camí de Cerviá» i «partida de les hortas [...] a migdia ab terres de la Vicaria de dit lloch [...] a ponent ab lo Camí de Cervia» (MN 1824, f. 276r i 298v, 17-2-1828).

Hortes, l'ereta de les

«la Ereta de les ortes» (Llib. 1626, f. 53r).

Hortes, la feixeta de les

«dicta la feixeta de les hortas [...] in partita dicta les hortas [...] confrontata [...] ad ocasum cum via qua itur a Cervia» i «dit la feixeta de les hortas [...] de ponent ab la serreta de les hortas» (Llib. 1700, f. 15r i 69v).

Hortes, la serreta de les

«de ponent ab la serreta de les hortas» (Llib. 1700, f. 69v).

Hortes, la sorteta de les

«petiam terra dicta la Sorteta de les Hortes [...] in partita de les Hortes [...] ad ocasu cum Camino de Cervia» (Llib. 1700, f. 51r); «la Sorteta de las Hortas» (Racio. 1768, f. 230r); «Sorteta de les Hortes» (Doc. d., 1855).

Hortetes, les

«un tros a les ortetes afronta de sol ixent ab lo cami de Sarbia» (Llib. 1644, f. 119r).

Hortets, els

«terme del present lloch de la Pobla en la partida vulgarment dita los ortets afronta a sol ixent ab lo cami de Servia [...] a tremuntana ab lo mas del Borch» (Test., 1676).

Horts, els

«cituada en dit terme de la Pobla a la partida dels Orts [...] a ponent ab lo cami de Cerviá» (MN 1737, f. 78v, 8-3-1739); «en lo terme del dit lloch de la Pobla a la partida dita dels Horts, que afronta [...] a ponent ab lo pati del comú, dit lo Abeurador vell, a mig dia part ab lo cami del Fossar y a tremontana ab terras del Benefici de Sant Josep» (MN 1766, f. 22r).

Sembla que era un lloc diferent de *les Hortes*. Més pròxim a la vila, potser per la rodalia d'on avui hi ha els safareigs, a la sortida nord del poble.

Horts, el camí dels

«jn t(er)mino de la fumada [...] i cu(m) vjco dls orts» (MN 1300).

hospital

V. **Riu de Set*.

Hospital, l'

«a ponent y a tremuntana ab lo carrer Major davant les escales del espital» (Llib. 1591, f. 11r); «la casa situada en lo carrer public de dit lloch de la Pobla damunt lo forn del pa [...] del altre costat ab lo Hospital de dita vila» (Llib. 1700, f. 64r); «en lo Carrer Major que afronta a sol ixent ab dit carrer a migdia ab lo Hospital de dit lloch» (Benef. s. XVIII).

Ignasi, l'eixermada de l'

[teʃer'maða ðe ɰig'nazi]

Els informants la situen a la serra del Marc.

«Indiano» del Moret, ca l'

['ka ɰindi'ano ðet mo'ret]

V. *Elvira del Correu, ca l'*.

«Inglés»

«Rosa Inglés y Gasol» (Padró 1861, 27-12-1862); «Florencio Inglés y So-

brepere» (Padró 1881, 24-6-1884); «Inglès Catalá Magin» (Padró 1884, 28-10-1886).

També hem anotat *Anglès*.

Isern

«Tomás Isern Bartolí» (Doc. d., 1861); «Juan Isern» (Padró 1861, 8-5-1861); «José Isern i Macip» (Padró 1881, 8-2-1883); «Isern Masip Antº» (Padró 1887, f. 106); «Isern Prats Jaime» (Padró 1923, f. 100).

Isidre del Gassió, ca l'

[*'ka ʎa'ziðro ðet ɣasi'o*]

Al carrer Major. Abans havia estat *cal Llarg*.

«Ca l'Isidre del Gassió» (Cròniques VI, p. 8).

Ivern

«y Victoria jvern de la Torre den Barra» (Bapt. 1642, 2-12-1688); «Pau Jvern» (MN 1851, f. 121r, 22-3-1852).

Victòria Ivern va ser padrina en el bateig de Victòria Teixidor.

Jacint, cal

[*'kaʎ dʒa'sinto*]

Al raval de Sant Miquel. També *cal Quiquet*, *cal Ferrer de Prades* i *cal Polit*.

«Cal Jacint» (Cròniques VI, p. 24).

Jan, el

«Joan Catala dit lo jan» (Val. 1734, 1-1-1754).

Janer

«Maria janer» (Bapt. 1642, 23-11-1642); «testes Antonio Paulo Janer» (Llib. 1644, f. 1r); «toni pau Janer» (MN 1658, f. 4r).

També hem anotat *Gener* i *Giner*.

Janot, la cova de

«lo Coll de Sant Bernat [...] a sol ixent ab la cova de Janot» (Capb. 1768, f. 232r).

«Jarana», el

«de renom “el Jarana”» (Cròniques VI, p. 13).

Jardi

«Joseph Jardi sindic» (Val. 1734, 22-2-1766).

Era el recaptador del cens que la Pobla pagava al monestir de Poblet.

Jaume Cases, cal

[ˈkaʎ ˈdʒawme ˈkazes]

A l'avinguda de les Garrigues.

«Cal Jaume Cases» (Cròniques VI, p. 35).

Jaume de la Calamanda, cal

[ˈkaʎ ˈdʒawme ðe ʎa kaʎaˈmanda]

V. «Fausto», *cal*.

Jaume de la Magdalena, cal

[ˈkaʎ ˈdʒawme ðe ʎa maðaˈʎena]

Al carrer del Calvari. Un nom més tardà és *cal* «Pantano».

«Cal Jaume de la Magdalena» (Cròniques VI, p. 25).

Jaume del «Callabaco», cal

[ˈkaʎ ˈdʒawme ðeʎ kaʎaˈbako]

A l'avinguda de les Garrigues.

«Cal Jaume del Callabaco» (Cròniques VI, p. 34).

Jaume del «Pago», cal

[ˈkaʎ ˈdʒawme ðeʎ ˈpayo]

V. *Sebastià de l'Engràcia, cal*.

Jaume Vinyals, cal

[ˈkaʎ ˈdʒawme βiˈɲaʎs]

V. *Blaiet, cal*.

Jaumeta, el racó del

[ʎo raˈko ðeʎ dʒawˈmeta]

És dins el sector de l'Escaleta del «Callabaco».

Jep, la cova del

[ʎa ˈkoβa ðeʎ ˈdʒep]

És dins la vall d'en Marc. És una balma, amb paret de pedra que la tanca, coneguda com la més gran que tenen els de Cervià.

Joan Borc, el clot de

«al sol del Clot de Joan Borch» (Ordi. 1743).

Joan de la Bassa, cal

[ˈkaʎ dʒuˈan de ʎa ˈβasa]

Al carrer de les Basses. Coneguda també per *cal* «Ricardo».

«Cal Joan de la Bassa» (Cròniques VI, p. 22).

Joan del «Cisquet», cal [¹kaʎ dʒu'an deʃ sis'ket]

A l'avinguda de les Garrigues.

«Cal Joan del Cisquet» (Cròniques VI, p. 35).

Joan del Domènec, cal [¹kaʎ dʒu'an deʃ do'menek]

Al carrer Major. Coneguda també per *magatzem de cal Gallissà*.

«tingué el nom de Cal Joan del Domènec» (Cròniques VI, p. 12).

Joan del Mateu, cal [¹kaʎ dʒu'an deʃ ma'tew]

V. *Pere del Cadiraire, cal*.

Joan del Polit, cal [¹kaʎ dʒu'an deʃ po'lit]

V. *Carme de Vilanova, ca la*.

Joan del Rafael, cal [¹kaʎ dʒu'an ra'fet]

V. «*Pepita*» del *Cabrer, ca la*.

Joan Gros, la cova de

«lo Comellar dels Frares, que afronta [...] a mig dia ab la Cova de Joan Gros de Ulldemolins» (Racio. 1768, f. 32r).

Joan Gros, el tossal de

«Lo Coll de la Estruguera, ad ocasu cum [...] lo Comellar del Llop et partim ab lo toçal de Joan Gros» (Llib. 1700, f. 177r).

Joan Llima, la vinya de

«in partita vulgariter dicta lo Llinar [...] dictum olim la vinya de Joan Llima» (Llib. 1700, f. 46v).

Joan Miró, cal [¹kaʎ dʒu'am mi'ro]

V. *Dominica, ca la*.

Joanes, cal [¹kaʎ dʒu'anes]

Al carrer del Franc. Segons Cròniques VI, un nom més antic és *cal Joannes*, amb dues enes.

«Cal Joanes» (Cròniques VI, p. 28).

Joanet, el morer del [ʔo mo're ðeʎ dʒua'net]
Finca que els informants de Cervià situen a prop del Bou.

Joanetes

«fou habitatge de les famílies conegudes com Joanetes» (Cròniques VI, p. 7).

Joaquim del Rafel, cal ['kaʎ dʒoa'kim ra'feʎ]
Al carrer del Calvari. En temps passats eren dues casetes amb els noms de *cal Mascaró* i *cal Barceló*.

«Cal Joaquim del Rafel» (Cròniques VI, p. 26).

Jonquera de la Mestra, ca la ['ka ʔa dʒoŋ'kera ðe ʔa 'mestra]
Al carrer Nou.

«Ca la Jonquera de la Mestra» (Cròniques VI, p. 22).

Jorba, de

«Michael de Jorba» (Farré, p. 184, any 1314); «cu(m) ioane de Jorba majori» (Llib. 1363, f. 4r i 12v).

Jordi, cal ['kaʎ 'dʒoɾði]
Al carrer del Portal. Antigament era *cal Ximet*.

«Cal Jordi» (Cròniques VI, p. 33).

Jornet

«mori Jaume jornet fadri ? habitant en la Pobla y natural de la Torre de nespañol» (Òbits 1591, 4-11-1631).

Josa

«Joanna Josa» (Bapt. 1642, 10-9-1698); «Joannes Josa» (Llib. 1700, f. 32v i 88r); «Joan Josa», «francisco Josa», «Elisabeth Josa» i «Maria Anna Josa» (Bapt. 1700, f. 2r, 4-1-1701; f. 6v, 11-12-1704; f. 7v, 8-2-1706, i f. 12r, 27-2-1709); «Jaume Josa» (Òbits 1700, f. 134, 13-5-1714).

Josep Cabrer, el forn del vidre de [ʔo 'forn deʎ 'viðre ðe dʒu'zep ka'βre]
Es podria tractar del forn de vidre que era dins la vila, i situat a la Trona, segons Cròniques VI. Les Sortanelles sovint eren trossets de terra pròximes a la zona poblada.

«La sortanella que esta detras lo forn del vidre de Josep Cabrer» (Llib. 1700, f. 6r).

Josep del Gassió, cal [¹kaɫ dʒu'zɛb deɫ ɣasi'o]
Al carrer de Vilanova.

«Cal Josep del Gassió» (Cròniques VI, p. 16).

Josep del Masses, cal [¹kaɫ dʒu'zɛb deɫ 'mases]
Al carrer del Franc. També *ca la Ramona del Paquet*.

«Cal Josep del Masses» (Cròniques VI, p. 29).

Josep Doix, cal [¹kaɫ dʒu'zɛb 'dojɫ]
A l'avinguda de les Garrigues.

«Cal Josep Doix» (Cròniques VI, p. 34).

Josep Mundó, cal [¹kaɫ dʒu'zɛb mun'do]
Al carrer del Franc. En temps passats fou *ca la Brígida del Taller*.

«Cal Josep Mundó» (Cròniques VI, p. 31).

Josep Recasens, cal
V. *Ximet, cal*.

Josepet de la Mestra, cal [¹kaɫ dʒuze'pɛd de ɫa 'mɛstra]
V. *Ton de la Llenya, cal*.

Josepet del Batet, cal [¹kaɫ dʒuze'pɛd deɫ βa'tɛt]
Una casa del carrer del Franc.

Josepet del Peijep, cal [¹kaɫ dʒu'zɛb deɫ pej'zɛp]
Al carrer del Portal.

«Cal Josepet del Peigep» (Cròniques VI, p. 33).

Jover, cal [¹kaɫ dʒo'βɛ]
A l'avinguda de les Garrigues.

«Cal Jové» (Cròniques VI, p. 35).

Julia el Sabater, cal [¹kaɫ dʒuɫi'aɫ saβa'tɛ]
V. *Trona, la*.

Juncosa, el camí de

«in partita dicta lo Coll de la Boquera [...] ab ocasum cum lo forn del vidre vell, a meridie cum via de Juncosa» (Llib. 1700, f. 24v).

Juncosa de les Garrigues

[dʒuŋ'koza]

Vila a ponent de la Poble. És el nucli urbà que queda més allunyat del nucli de la Poble. Un extens bocí del camí Reial, de cap a 5 km, divideix els termes.

Justícia, del

«propietat d'en Jordi Anglès, dit del Justícia» (Cròniques VI, p. 22).

Laforga

«mori Benet Laforga franses mori a titol de pobre a costa de la vila» (Òbits 1591, 18-2-1629).

«Larrea», de

«Casa de sebastia de la rrea mestre de miñons», «Mariagna de larrea», «filla llegitima y natural dels honrrats Sebastia delarea mestre de miñons y de na Maria de la Rea los dos co(n)juges» (Bapt. 1591, 2-8-1614).

«Lasierra»

«Lasierra Alcobé Jesus» (Padró 1913, f. 55).

Latalisa

«Miquel Latalisa», «Jaume Latalisa», «Joseph Latalisa», «Tecla Latalissa y Viñes» i «Joseph Latalissa y Vallverdú» (Bapt. 1745, f. 6r, 25-4-1704; f. 9v, 24-8-1707; f. 65v, 21-3-1742; f. 18r, 23-9-1749, i f. 76r, 28-1-1769).

Segons el llibre de baptismes, els pares de Miquel i de Jaume, Joan Latalisa i Teresa Josa, eren pagesos de la Poble.

Leyxus

«en pere Sans Leyxus» (Llib. 1591, f. 29v).

Dubtem que pugui ser un renom.

Linya, de

«Bernat de Linyà» (Farré, p. 42, s. XIII).

Considerem adventici l'accent del document damunt l'última síl·laba.

Llaberia

«Teresa Lliberia y Palau», «Joseph Llaberia y Palau», «Gaudios Lliberia y Palau» i «Anton Lliberia y Palau» (Bapt. 1745, f. 115r, 20-1-1777; f. 121v, 2-2-1779; f. 133r, 27-9-1781, i f. 143r, 26-2-1784).

El pare de Teresa i de Josep es deia Pau i era de Prades; la mare, Teresa, era de Tarrés.

Llagostera

«Tomas Llagostera espardenyer» (MN 1851, f. 20v, 10-8-1851).

Llamp, el cingle del [ʎo 'siŋgʎe ðeʎ 'ʎam]

És al comellar del Llop. És un cingle d'una certa llargada.

Llarg, cal ['kaʎ 'ʎark]

Al carrer Major una casa havia dut aquest nom abans que es digués *ca l'Isidre del Gassió*.

«Abans, Cal Llarg» (Cròniques VI, p. 8).

llarga

V. *Guerxo*.

Llarga, la

«La llarga» i «un tros de terra nomenada la llarga cami del Albi» (Llib. 1644, f. 6r i 46v); «terra Campa dita la Llarga» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Llarga, la sort

«la sort llarga» (Llib. 1591, f. 38v).

Llargues, les feixes

«lo tros de los olives nomenat de la Vileta [...] ab aquilone en les fexes longues» (Llib. 1591, f. 60v).

Llaurador

«Josepho Llaurador oppidi de la morera et nunch habitator in loco de la Pobla de Servols» (MN 1592, f. 91v); «a meridie cum Joanne Laurador» (Llibre 1561, f. 198r, 20-3-1710); «Josephus Laurador loci de la Pobla de Cervoles» (Llib. 1626, f. 10r); «Joseph Llaurador» (Òbits 1642, 17-11-1648).

Fra Josep Llaurador va ser vicari de la Pobla el 1790.

Llaurador, la cova del

«als setze del mes de octubre del añ mil Setcents set mori en la Cova dita del Llaurador terme del pent lloch de la Pobla de Cervols» (Òbits 1700, f. 126v, 16-10-1707).

Llaurador, el mas de

«fins al Mas den Peret y tot aigua avall fins a la heretat del Llaurador» (Ordi. 1743); «com a posessor del Mas den Amigó dit lo Mas de Llaurador, situat en lo terme de la Pobla en la partida de Sant Miquel de la Tosca» (Racio. 1768, f. 230r).

Hem interpretat que *heretat*, en aquest cas, comprenia les terres i també el mas esmentat a l'anotació de 1768.

Llauradora

«mori Isabet Joana Giner alias llauradora muller de Anthoni Pau Giner» (Òbits 1642, 2-6-1656).

Lledó

«Lladó Llobera Maria» (Padró 1919, f. 23); «Lladó Llobera Ramona» (Padró 1923, f. 86).

Lleida, la plana de

«La plana que s'anomena de Lleida» (Farré, p. 187, any 1314); «in termino de la fumada in loco vocato plana de Leyda [...] et cu(m) cumba d(en) prades» (Llib. 1332, f. 7v); «un tros que esta a la plana de Lleyda [...] ab oriente ab lo tosal gros del comellar de na piquera» (Llib. 1591, f. 61r).

Llena

«Pere Llena sembla que també procedia de Cérvoles» (Farré, p. 30, s. XII i XIII).

Llena, la serra de la

[ʎa 'sɛra ðe ʎa 'ʎɛna]

Una bona part del tram mitjà d'aquesta serra, formada sobretot per materials pinyolencs, configura la frontera sud del terme de la Pobla i el separa del terme d'Ulldemolins, al Priorat, conca del riu de Siurana, i del de Vilanova de Prades, a la Conca de Barberà, inici del riu Francolí. Té el cim a 1.023 m, a la punta del Curull, des d'on descendeix fins a les crestes del Blai, ja al terme d'Ulldemolins, cap a 760 m d'altitud.

Llena, la torre de la

«in strata publica que descendit de Turre de Lena in rivo de Seth; a septentrione, in supra dicto rivo de Seth» (Guillem de Cervera i la seva muller Ermessèn es donen a Poblet, *Cartulari*, doc. 157, p. 91, 29 desembre 1163); «jn strata publica q descendit a turre de lena jn rivo de set» (Capb. 1436); «frontatur de una p(ar)te i(n) ip(s)a Serra maiorj sic aque descent aturre de lena» (Capb. s. XVI).

Lli, el comellaret del

«lo Comellaret del Lli» (Llib. 1700, f. 13v).

Llima

«Pere Llima» (Farré, p. 186 i 187, any 1314); «petro lima de popula fumate» (Llib. 1363, f. 79r); «antonio lima de la fumada» (Llib. 1375, f. 115r); «arg ljma de la fumada» (Llib. 1445, f. 4r i 48v); «Johanes lima de la fumada» (MN 1458, f. 19r i 23v); «cum Miquelle lima» (MN 1553, 4-3-1555); «Paula Lima» (Bapt. 1591, 18-6-1617); «Joannes llima» (Llib. 1626, f. 17r); «Hyeronima Llima» (Òbits 1642, 7-2-1648); «Joseph Llima» (Conf. 1748, f. 150r, 10-11-1772).

Llimona

«P. Llimona» (Farré, p. 50, any 1314).

Segons Farré, fou uns dels repobladors de la Vileta.

Llinar, el clot del

«et clotum de Linar» i «clot del Llinar» (Farré, p. 184, any 1314, i p. 22, s. XIV).

Llinar, el coll del

«una vjña al coll del Llinà» (Llib. 1644, f. 19r).

Llinar, el comellar del

«dicta petia terra simula lo Comellar del Llinar» (Llib. 1700, f. 28v).

Llinar, la plana del

«totam illam petiam terrae inculca dictam la Plana del Llinar [...] confrontatam a solis ortu cum [...] et cum terris Vicaria» i «la plana del Llinar [...] in Partita vulgaritet dicta lo Llinar [...] a solis ortum cum terras de la Vicaria» (Llib. 1700, f. 6r i 28v); «La Plana del Llinar» (Doc. d., 1768).

Llinars

«José Llinás y Piñol» (Padró 1881, 8-4-1882); «Llinás Piñol Tomás» (Padró 1884, 15-8-1884).

Els d'aquest llinatge procedien de Barcelona, i feien de cafeters a la Poble.

Llinars, els

[ʎoz ʎi'nas]

Partida pròxima a la vila, per la part nord-oest. S'hi anomena la *punta del Gitori* i la *devesa dels Llinars*. La documentació en parla sobretot en singular.

«lo tros a mellol dl llnar» (Llib. 1439, f. 5v); «se diu lo Linar ell testes diu que no sin oques diu lo comellar de na blanqueta» (MN 1553, 26-2-1562); «en la partida dita lo linar y es la val daval la cova» i «un tros de terra als linas» (Llib. 1591, f. 24v i 72v); «en lo terme de la Pobla en la partida dita lo Llinar» (MN 1626, f. 24v); «un tros al llin» (Llib. 1644, f. 88v i 96r); «en la partida dita lo Llinar [...] a sol ixent [...] y part ab la Vicaria de la Pobla» (Llib. 1700, f. 64v); «partida dita lo Lliná» (Capb. 1768, f. 251r); «en lo terme del mateix lloch de la Pobla, Partida del Lliná» (MN 1824, f. 35r); «partida del Llin» (Doc. d., 1849).

Llobera

«Petro Llobera» (Llib. 1626, f. 61v); «Anna llobera» (Bapt. 1591, 22-4-1640); «Pere Josep Lobera» i «Cosme Llobera» (Òbits 1642, 19-9-1643 i 27-12-1651); «quondam Pere Llobera Balle del pnt lloch de la Pobla» (MN 1658, f. 1v); «Johannes Llobera» (Llib. 1700, f. 31r); «Petronilla Llobera» (Òbits 1700, f. 144r, 31-9-1724); «Dionisia Llobera y Campo» i «Gaudios Llobera y Soler» (Bapt. 1745, f. 11v, 2-4-1747, i f. 47r, 1-10-1760); «Joan Llobera Batlle del lloch de la Pobla de Ciervols» (Capb. 1768, f. 215r); «Joseph Llobera y Puigdengoles», «Anton Llobera y Monseñ» i «Ramon Llobera» (Bapt. 1745, f. 118v, 24-12-1777; f. 129v, 2-12-1780, i f. 154v, 5-3-1787); «Joseph Llobera y de Maria Fortit conjuges difunts del lloch de la Pobla de Ciervols» (Òbits 1735, f. 121r, 18-8-1812); «Mariano Llobera pages del lloch de la Pobla de Cervols» (MN 1824, f. 67v); «Maria Llobera» (Doc. d., 1864); «José Llobera y Amill» (Padró 1881, 29-5-1883); «Llobera Vall Blas» (Padró 1887, f. 46); «Llobera Benaiges Avelino» (Padró 1923, f. 103).

Llobera, cal

[ˈkaʎ ʎoˈβera]

Al carrer Major.

«Cal Llobera» (Cròniques VI, p. 14).

Llobera, la sort d'en

«la sort nomenada la Sort de Lobera [...] la qual esta situada en lo terme de la Pobla en la partida del cami de vull de molins» (Llib. 1644, f. 62v).

Llombard

«Ponç Llombart» (Farré, p. 40, any 1208).

L'abat de Poblet li donà una peça de terra al terme de Cérvoles.

Llongues, les feixes

«obligo especialiter lo tros de les olives nomenat de la Vileta [...] a tremuntana ab les feixes llongues» (Llib. 1591, f. 58r i 58v).

Llop, el comellar del

[tə kome'la ðeɫ 'loɫ]

És a la part alta, a l'extrem sud del barranc dels Forns, entre el pla de la Torre i la partida del Mas d'en Blanc, al nord de la carretera i a sol ixent del Mas d'en Blanc. Considerem exagerada la qualificació de «partida» que l'últim document dóna a aquest nom.

«Comellar d'en Llop» (Farré, p. 23, s. XVIII); «lo comellar del llop en la partida nomenada la quadra del mas den blanc» (Llib. 1591, f. 72r); «En la partida dita lo Comellar del Llop» i «en lo terme de dit lloch de la Pobla de Ciervols y en la Partida dita lo Comellar del Llop» (MN 1811, f. 254v, 25-11-1815, i f. 97r, 27-12-1814).

Llopetera, la serra

[tə 'sɛɾə ɫope'tɛɾə]

A la partida del Coll Roig, vers el sector nord-est del terme, partint per ponent amb les Foradades i pel nord amb el riu de Set.

Llopis

«foren compares Jaume domenech y Magdalena Lapis de lleida habitant en la granja de la Pobla» (Bapt. 1642, 20-6-1650).

Llorenç, cal

[l'kaɫ ɫo'rens]

V. *Voluntari, cal*.

«Lloroso», cal

[l'kaɫ ɫo'ɾoso]

V. *Xulip, cal*.

Llosa, la sort de la

«la sort nomenada la Sort de la Llosa la qual esta situada en lo terme de la Pobla en la partida del cami de ulldemolins» (Llib. 1644, f. 78r).

Lluçà

«bnj luça de la fumada» i «bnº luça de ppla de la fumada» (Llib. 1375, f. 13r i 159v); «in termino de la fumada [...] i cu(m) Raymu(n)do loça» (Llib. 1433, f. 5r); «foren padrins Jusep lluçà [...] de les Borges de Urgell» (Bapt. 1642, 10-11-1657).

Llúcio, la canal del

[tə ka'naɫ deɫ 'lusio]

Segurament per masculinització del prenom *Llúcia*. Coneguda dels caçadors d'Ulldemolins, és a l'est de la del Parent.

Lluís

«Esteve Lois» (Conf. 1748, f. 150v, 10-11-1772).

Lluís del Tet, cal

[¹kaʎ ʎu'iz ðet ¹tet]

Coneguda també per *ca la Genoveva*, i més endarrere per *cal Collcurt*.

«Cal Lluís del Tet» (Cròniques VI, p. 10).

Llurba

«en pere Lurba [...] per un tros de terra» (Capb. 1465); «bernardo lurba et [?] uxor omnes loci de la pobla de servoles» (MN 1528 i MN 1535, f. 15r); «Joannes Lurba» (MN 1553, 22-1-1556); «iua(n) lurba de la pobbla de cervoles» (MN 1573, f. 70v); «Mateus Llurba» (MN 1626, f. 17r); «jacobus Llurba» (Bapt. 1642); «Batiste Llurba» (Òbits 1642, 15-7-1645); «Josep llurba» (Bapt. 1642, 9-7-1651); «Jaume Llurba Segrista Mayor de la Parroquial Yglesia de St^a Ma^a de la Pobla de cervoles» (Llib. 1644, f. 27r); «francesch Llurba» i «Adriana Llurba» (Bapt. 1642, 2-4-1684 i 4-3-1686); «Calixtus Llurba» i «ego Magdalena Llurba uxor Q^o Petri Joseph Borch» (Llib. 1700, f. 17r i 184r); «Josepha Llurba» i «Felix Llurba» (Bapt. 1700, f. 2v, 17-6-1701, i f. 64v, 2-3-1741); «Llorens Llurba fadri de la Pobla de Cervols» (Òbits 1735, f. 77v, 23-9-1788); «Antonia Llurba y Aumacelles», «Fran^o Llurba y Gassol», «Manuel Llurba y Bláy», «Domingo Llurba y Badia», «Pau Llurba» i «Pere Joan Llurba y Cavalle» (Bapt. 1745, f. 28r, 25-7-1752; f. 42v, 8-12-1758; f. 47v, 18-10-1760; f. 85v, 20-9-1770; f. 110v, 19-12-1775, i f. 139r, 29-4-1783); «Joan Llurba natural del lloch de la Pobla de Cervols soldat dels Ext. Realistes en lo [?] Batallo del Regiment del Infant D. Carlos» (MN 1824, f. 14v, 23-3-1824); «Llurba Moragues Pablo» (Padró 1887, f. 37); «Llurba Gallart Javier» (Padró 1923, f. 160).

Com es pot observar, la diversitat de prenomes és abundant.

Llurba, cal

[¹kaʎ ¹ʎurβa]

Al carrer del Portal.

«Cal Llurba» (Cròniques VI, p. 32).

Lopes

«foren padrins [...] y Magdalena Lopes de la ciutat de Lleyda habitant en la Granja de la Pobla de Servoles» i «foren padrins [...] y la S^a Margarida lopes muller del Sr Dtor. Lopes» (Bapt. 1642, 24-8-1652 i 27-1-1658).

Maçana

«Anna Maria Masana» i «Violant Masana» (Bapt. 1642, 24-1-1647 i 13-9-1648); «Anna Masana i Victoria Masana» (Òbits 1642, 25-1-1647).

Els pares, Tomàs i Caterina, eren sastres de les Borges Blanques. Anna i Victòria eren bessones i moriren el mateix dia.

Maces

V. *Masses*.

Macià

«Miquel Macià» (Farré, p. 145, any 1599); «Antoni Joan Macia Vidrier de la Vila del Alleixa y habitant en lo present lloch de la pobla» i «Andreu Macia habitator de la Granja» (Llib. 1626, f. 53r i 66r); «Magdalena Macia» (Bapt. 1591, 5-5-1639); «toni Massia vidrier» (Llib. 1644, f. 37r); «Antonius Maciá» (MN 1658, f. 5r); «Tomás Maciá Cafaté» (Doc. d., 1881).

El vidrier de l'Aleixar fou padrí de Mariana Martí.

Macià, cal

[^lkaʃ masi'a]

Al carrer de Vilanova.

«Cal Macià» (Cròniques VI, p. 16).

Macip

«Miquel Macip» (Llib. 1591, f. 26r); «Caterina Masip» (Bapt. 1591, 28-7-1594); «mori Miquel Masip dasi de la Pobla» (Òbits 1591, 3-10-1621); «Pere Macip» (MN 1626, f. 25r); «Isabet Masip» (Òbits 1642, 27-3-1644); «Maria Masip», «Jaume Masip» i «Sebastia Masip» (Bapt. 1642, 25-4-1683, 11-2-1685 i 16-1-1687); «Chatarina Maçipa viuda de Ulldemolins habitant en esta vila» (Òbits 1642, 29-3-1689); «Miquel Maciph Teixidor de llens y Mestre de Miñons del pnt lloch de la Pobla de Cervols» (Bapt. 1642, 9-11-1694); «Paula Macip y Borch» i «Josep Macip y Borch» (Bapt. 1745, f. 16r, 29-1-1749, i f. 56r, 6-7-1763); «Fº Macip Chifré» (Padró 1861, 10-5-1862).

Macip, cal

«Casa Masip» i «Casa Macip» (Doc. d., 1850 i 1854).

Madrid, el pla de

[to 'pta ðe ma'ðrit]

A la riba dreta del fondo del Calaixeres, al davant de la garriga del Pinyó.

Madró, cal

[^lkaʃ ma'ðro]

A la plaça de l'Església.

«Cal Madró» (Cròniques VI, p. 5); «Vda Madró» (Doc. d., 1854).

Magarola

«Ludovicus de Maguerola Domicillus in villa de Flix», «in partita dicta la Cantonella [...] a meridie cum itinere de la Granja Ludovici de Magarola et tendem ab aquilone cum dicto itinere de la Granja», «dicta la Granja de Magarola» i «Lo tros de la Cervera [...] a meridie cum itinere quo itur ad Gran-giam Ludovici Magarola» (Llib. 1700, f. 22v, 190r, 182r i 163r); «y habitants en la Granja de Lluys de Magarola terme de este present lloch de la Pobla» (Bapt. 1700, f. 24r, 28-5-1717); «Cecilia Magarola» (Òbits 1700, f. 155v, 24-1-1735).

Lluís Magarola de Flix, al principi del s. XVIII, era propietari d'una granja al terme de la Pobla; per la documentació no es pot afirmar que fos la mateixa anomenada *de Cérvoles*.

Magrinyà

«Speransa magrinjana» (Òbits 1642, 9-9-1643).

Major, el carrer

[to ka're maj'ʒo]

Parteix de la plaça de l'Església, en direcció sud-est, i arriba fins al carrer de les Roques i el de Vilanova. Gairebé a la seva meitat, és travessat per la carretera que va al Vilosell.

«jn vico maiorj» (MN 1553, 22-1-1556); «cum vico maiori» (Llib. 1591, f. 40r i 66v); «opidi de la Pobla in vico Majori» (Llib. 1644, 16-11-1672); «in vico publico et maiore dicti loci de la Pobla de Cervols [...] a meridie cum itinere Oppidi del Velusell» (Llib. 1700, f. 144r); «al carrer Major [...] a ponent ab la carrerada» (Capb. 1768, f. 254r); «calle Mayor» (Padró 1861, 22-7-1861).

Majoral, la devesa del

«una sortem terre [...] afrontat cum devessa del majoral» (MN 1400).

Malet

«Guinot Malet» (Llib. 1626, f. 62r); «filla de Guinot Malet franses», «foren Padrins Pere Malet de la Espluga de francoli» i «Sebastia Miolet» (Bapt. 1642, 28-2-1642, 28-1-1647 i 21-7-1647).

Guinot féu de testimoni en un préstec que la Universitat de la Pobla va fer al batlle de Vimbodí. Pere devia ser germà de Guinot, un francès. La diferència ortogràfica de l'últim document pot obeir a distracció de l'amanuense. El pare de Sebastià també era el francès Gui[n]ot.

Malgran, la serra de, i la cova de Malgran

«descent aturre de lena usque ad colle(m) de bona [...] ascendit i(n) alia(m) s(er)ra(m)por prexina(m) q vocat S(er)ra de malgran [...] recto itinere itur de ipsam cova de maldran in covam de p(er)dice» (Capb. s. XVI).

El document es refereix al límits occidentals del terme de la Pobla. Una cova significativa per aquests verals és la del Bou, la qual actualment pertany a cal Cases d'Ulldemolins.

Malla

«Josepha Malla y Redon» (Bapt. 1745, f. 21v, 26-3-1750).

Anton, pare de Josepa, feia de barber a la vila i procedia de Tàrrega.

mallol

V. **Palau*.

Mallol, el

[t̪o ma'ʎot̪]

Sortint de la vila en direcció a la Fumada, a prop de la paret Ampla i la roca del Canyar.

Mançana, cal

[ˈkaʎ man'sana]

V. «*Tado*», *cal*.

Mandi

«Mandi Nogue Montserrat» (Padró 1923, f. 111).

«Maneio», cal

[ˈkaʎ ma'nej̯o]

Al carrer Major. Tanmateix, un dels informadors ha pronunciat *Maneia*. El renom procedeix probablement de *Capità Manaia*.

«Cal Maneio» (Cròniques VI, p. 13).

«Maneio», el cingle del

[t̪o 'sing̯te ðeʎ ma'nej̯o]

És a la carretera, a la partida del Mas d'en Blanc, no lluny del pla del Mostela.

Mangostera

«Bienvenido Mangostera y Ripoll» (Padró 1861, 3-1-1862).

Procedia de Poboleda.

Mano

«Anton Cabre mano» (Doc. d., 1854).

Manresa, el mas del

[tɔ 'maz ðet man'reza]

S'anomenen així unes terres situades entre la Fumada i el riu de l'Àngel, a ponent del Coll Roig.

«Manrón», cal

['kaʎ man'ron]

Al carrer de Vilanova.

«Cal Manron» (Cròniques VI, p. 17).

Manyera, el pla del

[tɔ 'pta ðet ma'nera]

Al sector sud-est del terme, a la partida de la Serra, i a l'est del pla de l'«Hermano», a la riba dreta del barranc del Mas d'en Peret; era travessat per un caminet de ferradura que duia a l'ermita de Sant Miquel de la Tosca. Ara és un bosc de pins blancs.

Maranga, el fondo del

[tɔ 'fondo ðet ma'raŋga]

És una finca al nord del pla de Gardeny.

Marata

«foren padrins [...] y na Maria marata habitant en la fumada» (Bapt. 1591, 11-4-1606); «Pau Marata Vidrier habitant en la fumada» (Llib. 1626, f. 15r).

Maria, segurament la muller de Pau Marata, fou padrina de bateig de Joan Estadella. Pau Marata procedia de Monroja, una localitat que no sabem on era. Pau també feia de vidrier al forn de vidre de l'Albi.

Marc

«Foren padrins Jaume March natural de Mataro» (Bapt. 1591, 21-2-1624).

Va ser padrí de Jaume Boquer.

Marc, cal

['kaʎ 'mark]

A la plaça de l'Església. Antigament havia estat *cal Tamarit*.

«Cal Marc» (Cròniques VI, p. 6).

Marc, la punta del [ʔa 'puntaʔ 'mark]

Amb una alçària de 901 m, és a la serra de la Llena; parteix amb el terme de Vilanova de Prades.

«Punta del Marc» (Mapa 2001).

Marc, la serra del [ʔa 'seraʔ 'mark]

És una part de la Serra on el Marc té terres.

Marc, la vall del [ʔa 'βaʎ deʔ 'mark]

És la continuació del barranc de Gotelleres fins al riu de Set. Per la riba dreta, recull la vall del Riuet i, per l'esquerra, el comellar de Montblanc. També és coneguda amb el nom de *riu dels Escots*.

«Vall del March» (Cad. 1959).

Marco

«mori pere marco [...] franses» (Òbits 1591, 28-7-1635).

Marès

«Fran(ces)ch Mares venedor de vidre» (Òbits 1700, f. 125v, 19-8-1707).

Era de Gandesa i devia anar de pas per la Pobla comprant vidre. Morí als seixanta anys i fou enterrat al cementiri de la Pobla, al lloc dels forasters.

Margalef

«Margalef Oró Juan» (Padró 1913, f. 72).

marge

V. *Gros*.

Maria de l'Angeleta, ca la ['ka ʔa ma'ria ðe ʔaŋʒe'ʔeta]

A l'avinguda de les Garrigues. També *cal Fidel de l'«Espartero»*.

«Ca la Maria de l'Angeleta» (Cròniques VI, p. 34).

Maria del Joanes, ca la ['ka ʔa ma'ria ðeʎ dʒu'anes]

V. *Valencià, cal*.

Maria del Mestret, ca la ['ka ʔa ma'ria ðeʔ mes'trɛt]

Al raval de Sant Miquel. Temps endarrere, havia estat un pati de cal Batet.

«Ca la Maria del Mestret» (Cròniques VI, p. 24).

Maria del Modest, ca la ['ka ʔa ma'ria ðeʔ mo'ðesto]

Al carrer del Franc. Abans eren dues cases: *cal Mosset* i *ca les Marquetes*. En aquest mateix carrer es coneix un pati amb aquest nom.

«Ca la Maria del Modest» (Cròniques VI, p. 31).

Maria del Pigat, ca la ['ka ʔa ma'ria ðeʔ pi'ɣat]

V. «Cisco» del Masses, *cal*.

Maria del Polit, ca la ['ka ʔa ma'ria ðeʔ po'tit]

V. Camil del Blaiet, *cal*.

Maria del Vigilant, ca la ['ka ʔa ma'ria ðeʔ viʒi'tan]

V. Xero, *cal*.

Maria en Ponç, la cova [ʔa 'kɔβa ma'riam 'pons]

Un informant la situa per la rodalia del Comellar d'en Frare.

Marian de la Tenda, cal ['kaʔ mari'an de ʔa 'tenda]

V. «Trallero», *cal*.

Mariana, ca la ['ka ʔa mari'ana]

V. Xulip, *cal*.

Marquet

«Bartomeu Marquet» (Conf. 1748, f. 153v, 21-10-1776).

Bartomeu era de Pallerols, bisbat d'Urgell, però es confirmà a la Pobla.

Marquet, cal ['kaʔ mar'ket]

Al carrer del Franc.

«Cal Marquet» (Cròniques VI, p. 29).

Marquet, la serra del [ʔa 'sera ðeʔ mar'ket]

Entre el Senill i la canal del Cosme del Llengües.

Marquetes, ca les ['ka ʔez mar'ketes]

V. Maria del Modest, *ca la*.

Marquetes, el racó de les

[tɔ ra'ko ðe tɛz mar'ketes]

Pròxim a la vila pel sud-oest, parteix a sol ixent amb els plans del Castell, i al nord, amb el Calvari.

Marradetes, el coll de les

[tɔ 'kɔʎ de tɛz mara'ðetes]

És prop de la carena de la Llena, a la partida de la Serra. Per aquest indret, aprofitant la depressió, passava el camí que, de la Pobla, anava a Vilanova de Prades.

Martí

«Salvatore Martini» (Farré, p. 184, any 1314); «ego p. marti d(e) popula d(e) Fumada» (Llib. 1332, f. 31v); «Johanes martj popula servolari» (Llib. 1348, f. 88v i 97v); «Ego Domjnico Marti [...] de popula S(er)vula(is)» (Llib. 1363, f. 4r); «Ego Johanes marti [...] loci de la pobla de Servoles» (MN 1494, 10-3-1497); «Gabriel martj loci popule servularj» i «Petro martj popula servolarj» (MN 1535, f. 28v i 52r); «Jacobus marti dictus del carreró» i «Matheu Marti» (Llib. 1591, f. 5r i 79r); «Mariana marti» (Bapt. 1591, dia de Nta Senyora de Setbre any 1593); «mori Jaume Marti dit del Carreró» (Òbits 1591, 26-3-1616); «Josef marti fill de Gaume Marti de les codines» (Bapt. 1591, 30-8-1630); «Marc Marti de la Pobla» (MN 1658, f. 10r); «Pere Martí» (Bapt. 1700, f. 10v, 24-11-1707).

Fra Vicent Martí fou vicari de la Pobla el 1632. Els pares d'en Pere, de 1707, eren de Sudanell, ocasionalment s'estaven a la Pobla per causa de la guerra.

Martí, cal

['kaʎ mar'ti]

Al carrer del Franc. Anteriorment fou *cal Carmesí*.

«Cal Martí» (Cròniques VI, p. 31).

Martí, el carreró d'en

«en lo carrero den Marti dit del mas» (Llib. 1626, f. 5r).

«Martín»

«Martin Moncosi Augusto» (Padró 1884, 28-10-1886); «Martin Moncosi Maria» (Padró 1892, f. 146); «Gaspar Martin» (Cròniques XI, p. 29); «David Martin Bundó» (Padró 1962, 1-8-2006).

Gaspar és esmentat per Borch com a mestre d'infants de la Pobla el 1893.

«Martínez»

«de Pau Marata fonc padri Jnº Martinez» (Conf. 1592, 27-4-1608).

Martorell

«Joseph Martorell» (Bapt. 1700, f. 56r, 20-1-1737); «Paula Martorell y Feliph» (Bapt. 1745, f. 5r, 1-12-1745); «Teresa Martorell y Urpinell» (Òbits 1746, f. 285v, 22-7-1750); «Pere Martorell y Urpinell» i «Pau Martorell y Borch» (Bapt. 1745, f. 10r, 13-10-1746, i f. 129v, 21-1-1781); «Joan de Pau Martorell» (Farré, p. 148, any 1770); «Pau Martorell» (Doc. d., 1854); «Martorell Llobera, José» (Padró 1887, f. 80); «Martorell Llobera Ramon» (Padró 1902, f. 133); «Martorell Gació Maria-Junquera» (Padró 1923, f. 79).

Pau Martorell era pastor.

Marxant, cal

[ˈkaɫ marˈtʃan]

A la plaça de Sant Miquel. Al carrer Nou també hi ha un pati i magatzem amb aquest nom.

«Cal Marxant» (Cròniques VI, p. 21 i 23); «els cafès regentats per cases com cal Marxant» (Farré, p. 164, any 1908).

Marxant, els clots del

[ɫos ˈkɫodz deɫ marˈtʃan]

És un sector dels Clots que són a prop de la partida Camí de l'Albi, propietat del Marxant.

mas

V. **Albagès*, **Amigó*, **Bernat Blanc*, **Brunet*, **Escloper*, **Fluvià*, *Francesc*, **Gassió*, *Gassolet*, **Gavaldà*, **Llaurador*, *Manresa*, **Nadal*, **Pasqual*, **Pastor*, *Peret*, «*Perico*» *l'Eloi*, **Perpinyà*, **Prenafeta*, **Ribelles*, *Vileta*, *Xerris*.

Mas

«Domènec Mas» (Farré, p. 187, any 1314); «foren padrins Joan Mas de Cornudella» (Bapt. 1591, 5-4-1630); «Maria [...] Mas filla llegítima y natural de Josep Mas i Tecla Mas y Guasch conjuges de la vila de Alcover [...] habitants empero en dia en la Granja mitjana terme de Poblet» (Bapt. 1700, f. 5r, 5-2-1704); «Teresa Mas y Jaucet» (Bapt. 1745, f. 58r, 30-5-1764); «Francesch Mas Mestre de Casas habitant en la granja de la Pobra de Cervols» (MN 1765, f. 488v, 12-9-1764); «Francesch Mas y Llobera» (Òbits 1746, f. 382v, 28-11-1783).

Joan va ser padrí de Joan Preixens. Maria, que nasqué al terme de Poblet, la batejà fra Josep Pocurull i la va inscriure al llibre de baptismes de la Pobra. Els pares de Teresa, de 1764, Francesc Mas, paleta, i Maria Jaucet, eren de Prades però vivien a la Pobra. Francesc Mas i Llobera, que morí el 1783, procedia de la Bisbal d'Empordà.

Mas, el

«in termino dicti loci Populae jn parte dicta lo Mas [...] ab occidente cum itinere Granjiae» (Llib. 1561, f. 199r, 20-11-1613); «i en la Partida dita del Mas [...] a ponent ab un camí que va al Coll Roig» (MN 1811, f. 387r, 23-2-1817).

Mas, del

«Pere Pasqual pages dit del mas» (MN 1553, 2-11-1557); «Joannes Marti dit del mas» (St. On. 1578); «pere pasqual dit del mas tots de la pobla» (Llib. 1591, f. 8r); «Mateus Marti dit del mas» (Llib. 1626, f. 5r); «Jph. Carrer del Mas» (Val. 1734, 3-1-1768).

Mas, cal

[ˈkaɫ ˈmas]

Al carrer de Vilanova.

Mas, el farraginar del

«lo ferreginal del mas [...] confrontatum ab oriente ab lo camí de Vilanova» i «una porca de terra al sol del ferriginal del mas [...] confrontatum ab oriente ab lo camí de Vilanova» (Llib. 1591, f. 67v i 69v).

Mas, el pla del

[tə ˈpɫa ðet ˈmas]

És al sud del pla de la Fumada, abans d'arribar-hi.

Mas d'en Baga, el

«un tros en lo terme de la pobla in partita nominata lo mas den бага confrontatur ab oriente ab lo riu de sed» (MN 1582, f. 83r, 18-3-1586).

Mas d'en Blanc, el

[tə ˈmaz ˈβɫaŋ]

Els informants de la Pobra ometen l'article personal. És el mateix que els teratinents d'Ulldemolins coneixen per *Mas d'en Blanc*. A l'est de la font del Púdol hi ha uns munts de pedres entre les quals es poden veure unes quantes de treballades; hom suposa que pertanyen a allò que devia ésser el mas. La partida és al nord de la carretera; per ponent limita amb el fondo de la Font del Púdol; a l'est, amb la vall del Riuet, i al nord parteix amb les Covasses. Hi ha algunes cabanes, la més pròxima a l'indret del topònim és la del Pau Cobrador.

«Lo mas den bnt. blanch. pp. lo dit mas afronta ab lo camj de la torre de la lena» (Capb. 1436); «sobre lo camí que va de la pobbla al mas den blanc» (Llib. 1591, f. 68v); «Lo mas den bnt blanch. fa en bnt blanch del dit mas p(er) I devesa q es en lo terme de S(er)voles p(er) lo dit mas aft. ab lo camj de la torre de la lena» (Capb. s. xvi); «y partida dita lo Mas den Blanch [...] a mig dia ab lo camí de la Pobra» (Capb. 1768, f. 248v); «en lo terme de la Pobra de Cervols, partida del

Mas Blanch» (MN 1824, f. 158r, 12-1-1827); «Terme de la Pobla y partida del Mas den Blanch [...] a migdia mediant lo camí de Cerviá» (MN 1851, f. 166v, 31-5-1852).

Mas d'en Boga, el

«in termino de la pobbla in parte nominata a les Garrigues o mas den boga» (MN 1573, f. 38v).

Mas d'en Borc, el

[to 'maz ðem 'bork]

Són terres entre el barranc de les Alberedes i el de la Fumada. Al nord, parteixen amb el Pla d'en Targa i, al sud, amb els Llinars. Hi passa el camí de la Vileta. Segons la documentació consultada, era pròxima a la Coma d'en Botet.

«a tremuntana ab lo mas del Borch» (Test., 1676); «cum Masia dicta den Borch» i «petiam terra dictam la Masia den Borch sitam [...] in Partita dicta la Plana den Borch o lo Mas den Borch [...] confrontatam a solis ortu cum via qua itur ab oppidum de Cervia, ad ocase cum camino que ducit al Mas de Segria» (Llib. 1700, f. 3v i 5r); «terra Campa dita lo Mas den Borch» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Mas d'en Gassió, el

«totam illam petiam terrae dictam olim lo Mas den Gassio et nunc lo Comellar simul ab lo pla de la Torre de la Vicaria sitam in termino eiusdem Oppidi in partita vulgariter dicta lo forn del Vidre vell [...] a meridie partium cum via de la Granadella et partium cum Commitatu Pratarum» i «partita vulgariter dicta lo Mas den Gassio al forn del vidre [...] a meridie partium cum via de la Granadella» (Llib. 1700, f. 3r i 18r); «una pessa de terra dita lo Mas den Gassió, y ara lo Comellar junt ab lo Plà de la Torra de la Vicaria, vulgarment dita lo Mas den Gassió al forn del vidre Vell, que afronta [...] a mig dia part ab lo cami de la Granadella, y part ab lo Condat de Prades» (Racio. 1768, f. 250r).

Mas d'en Gassol, el

«in termino de la pobbla in parte nominata lo mas den gaçol cami de servia confrontatur [...] ab aquilone cu(m) rivo de set» (MN 1573, f. 84r); «dictam vulgariter lo Clot [...] in partita dicta del Mas den Gassol» (Llib. 1700, f. 62r i 264r); «un clot de terra de 1 jornals en lo Cami del Mas den Gassol» (Racio. 1768, f. 222r).

Mas d'en Martí, el

«terme de la pobla en la partida dita lo mas den marti /o/ la canal fonda» (Llib. 1591, f. 9v); «la eretat del forn del vidre dita lo Mas den Martí», «nomenada lo mas den Martí [...] situada en lo terme de la Pobla de Cervoles [...] en la partida

dita lo mas den blanch [...] a ponent ab lo mas den blanch» i «un tros al maset den marti» (Llib. 1644, f. 6r, 31r i 120r).

Encara que l'últim document digui «maset», entenem que es referia a la mateixa partida.

Mas d'en París, el

«un tros al mas den Paris» (Llib. 1644, f. 19r); «Mas den Paris [...] a solis ortu cum fonte de Paradis [...] ab aquilone cum Petro Joanne Fores del Velusell» (Llib. 1700, f. 213r); «in Partita del Mas dl Paris [...] confrontatum a solis ortu cum [...] et Mansio den Peret» (MN 1737, f. 261v, 5-10-1743); «totam illam hereditatem Mant(s)y den Paris cum olivi, citam in dicto termino de la Pobla» (Doc. d., Venda, 11-12-1747); «y Partida dita lo Mas den Paris [...] â tremuntana ab lo cami vell que va de Ulldemolins al Velusell» (Capb. 1768, f. 255v); «La heretat del Mas den Paris» (Racio. 1768, f. 6r); «en lo terme de dit lloch de la Pobla de Cervols Partida del Mas del Paris» (MN 1811, f. 436r, 14-9-1817); «Mas d'en Peris» (Cad. 1959).

Mas d'en París, el camí del

«en lo terme de dit lloch de la Pobla y en la partida del Cami de Vilanova de Prades [...] a mig dia ab lo cami del Mas den Paris, a ponent ab lo cami de Vilanova» (MN 1824, f. 295r i 295v, 4-5-1829).

Mas d'en Pasqual, el

[to 'maz ðem pas'kwaɫ]

És un territori a ponent de la canal del Senill. Per la documentació, era partida de terra.

«jn termino dicti loci Populae In parte dicta lo Mas den Pasqual dictum lo Comellar den Amigo» (Llib. 1561, f. 186r, 11-3-1618); «in partita dicta vulgo lo Mas den Pasqual» (Llib. 1700, f. 148r i 267r); «dit lo Mas den Pasqual» (Test., 1700); «tota aquella pessa de terra campa, y plantada de bancadas de vinya [...] en lo terme de dit lloch de la Pobla, i a la partida dita lo Mas den pasqual» (MN 1766, f. 31r); «pessa de terra en la Partida anomenada lo mas den Pasqual» (Racio. 1768, f. 50r); «Mas Pascual» (Cad. 1959).

Mas d'en Peret, el

[to 'maz ðem pe'ret]

Tot i que el nom s'ha vist en molts documents, en cap no diu que correspongui a una partida de terra, però els informants consideren que ho és. Queda a l'extrem sud-est del terme i ocupa les terres de l'entorn de l'edifici, actualment reformat. És travessada per un barranc que n'agafa el nom, i que va a trobar el de Sant Miquel de la Tosca. Al nord-oest, té el Pla d'en Vaques i, al nord-est, el pla del Manyera; al sud, la serra de la Llena.

Mas d'en Peret, del

«Joseph Carrer del Mas d'en Peret» (Farré, p. 148, any 1750); «Joseph Carrer pagès del lloch de la Pobla de Cervols, dit del mas den Peret» (MN 1766, f. 180v).

Mas d'en Peret, el barranc del [tə βa'raŋ deɫ 'maz ðem pe'ret]

Neix a la serra de la Llena, passa vora el mas i porta les aigües de la pluja fins al barranc de Sant Miquel.

Mas d'en Peret, cal ['kaɫ 'maz ðem pe'ret]

V. *Botxaca, cal*.

Mas d'en Peret, la cova del [tə 'kɔβaɫ 'maz ðem pe'ret]

És una balma bastant gran, al sud i no gaire lluny del mas, amb paret de pedra seca; en temps passats, va servir de corral per al bestiar.

Mas d'en Perís, el [tə 'maz ðem pe'ris]

La partida ocupa un territori que queda al nord del Pla d'en Vaques. Es tracta del mateix indret que els documents assenyalen amb el nom caigut en desús de *Mas d'en París*.

V. t. **Mas d'en París, el*.

Mas d'en Perís, la font del [tə 'fon deɫ 'maz ðem pe'ris]

Es troba a prop del mas i el seu cabal és mitjà.

Mas d'en Queralt

«Mas d'en Queralt» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Mas d'en Ramonet, el [tə 'maz ðe ramo'net]

Al sector nord-est del terme, partint al nord i a l'est amb el riu de Set.

«un tros al mas den Ramonet» (Llib. 1644, f. 20v); «dit lo Mas den Ramonet lo qual afronta a sol ixent ab diferents particulars de la Vila del Albi [...] de mig dia ab lo Tossal de la foradada y de tremuntana ab lo Riu de Sech» i «in partida dicta lo Mas den Ramonet [...] confrontat a solis ortu ab lo Mas den Esclopè [...] ab aquilone ab lo Moli del Albi, ó Riu de Seth» (Llib. 1700, f. 69v i 220r); «en lo terme de dit lloch de la Pobla de Cervols y partida dita lo Mas den Ramonet [...] a ponent ab una pessa de terra dicta la font falguera [...] y de tremuntana ab lo Riu de Set» (MN 1766, f. 185r); «anomenada lo Mas den Ramonet, [...] a ponent ab la Font Foguera y a tremuntana ab Riudeset» (Racio. 1768, f. 16r).

Mas d'en Ramonet, el comellar del

«al comellar del mas den ramonet» (MN 1592, f. 55v).

Mas d'en Segrià, el

«lo mas den Segrja» (MN 1553, 12-7-1563); «lo mas den Segria ab ses afrontacions» (Llib. 1644, f. 82r); «terra Campa dita lo Mas den Segria» (Cad. s. XVIII, any 1738); «en lo terme de dit lloch de la Pobra de Cérvol a la partida dita lo mas den Segrià» (MN 1766, f. 7r); «en la partida del Mas den Segria» (Racio. 1768, f. 122r); «y en la partida del Mas den Sagrià [...] a tremuntana ab lo camí del Mas d'en Sagrià» (MN 1824, f. 105r, 12-1-1826); «en lo terme de la mateixa Pobra de Ciervols en la Partida dita lo Mas den Segrià afrontant [...] a ponent ab lo camí de la cova de la Ginera, y a tramuntana ab lo camí del Mas den Segrià» (MN 1831, f. 143v, 12-9-1832).

Mas d'en Segrià, el camí del

«fins al camí del Mas den Segrià» (Ordi. 1743); «ab lo camí del Mas den Segrià» (MN 1831, f. 143v, 12-9-1832).

Mas de n'Eixalà, el

«in termino de la pobla in parte vocata lo mas den Eyxala» (Llib. 1591, f. 29v); «a la partida dita lo Mas den Aixalá» (Cad. s. XVIII, any 1738); «terme del present lloch de la Pobra y en la Partida del mas del Aixalá» (MN 1811, f. 410v, 5-5-1817); «y situada en lo terme del mateix lloch de la Pobra y Partida del Mas del Aixalá» (MN 1824, f. 39r i 182r, 25-9-1824).

Hi ha vacil·lació quant a l'introductor: *de*, *del* i *de n'*.

Mas de l'Escloper, el

«y partida dita lo Mas del Esclopé» (Capb. 1768, f. 228r).

Mascaró, cal

[^lkaʃ maska'ro]

V. *Joaquim del Rafel, cal*.

Maset, el

[^lo ma'zet]

Es recorda el nom en un bocí de terra petit al nord-est del Mas del Gassolet i a l'est del pla de l'Os. En una anotació de 1644, es parla del *maset d'en Martí*.

V. t. **Mas d'en Martí*.

«terme de la Pobra y partida dita lo Maset [...] a sol ixent part ab lo camí de ulldemolins» (Capb. 1768, f. 237r).

masia

V. **Sans, Xel*.

Masses, cal ['kaʎ 'mases]

Al carrer de Vilanova. Al carrer del Franc també es coneix aquest nom. Segons es diu, abans de morir, el vell de la casa va dir a la descendència que no patissin, que hi hauria *massa* per a tots i, efectivament, quan van obrir el bagul de l'herència hi van trobar una maça per a cadascú. La facècia, que juga amb la fonètica de *massa* i *maça*, planteja la dificultat de decidir per quina es fa l'entrada. Hem optat per *massa* (quantitat de matèria considerable). La pluralització del nom de la casa connecta, tanmateix, amb les maces de l'herència.

«Cal Masses» (Cròniques VI, p. 17).

Massó

«ab terres de Coloma Masso y Tamarit» (MN 1824, f. 213r); «Coloma Maso» (Doc. d., 1854).

Matalades, les

«una pessa de terra dita las Mataladas situada en lo terme de la Pobla en la partida del terme Gran [...] a tremuntana ab lo cami qui va al Velusell» (Racio. 1768, f. 88r).

Mates, el clot de les

«lo comellar de las Rufas [...] a mig dia ab lo clot de las matas» (Capb. 1768, f. 236v).

Mateu

«mori marc matheu de Mataro» (Òbits 1591, 4-9-1635); «Joan Matheu» (Òbits 1700, f. 126r, 27-9-1707); «Marian Matheu» (Conf. 1748, f. 155v, 17-9-1780).

Joan de 1707 era pagès d'Alfès; durant la Guerra de Successió s'estava refugiat a la Pobla. D'altres del s. XVIII, de Casteldans.

Mateu del Bóta, cal ['kaʎ ma'tew 'βota]

V. *Aleix, ca l'*.

Mateu Pasqualet, la sort de

«ab la sort de Matheu Pasqualet» (Llib. 1591, f. 84r); «del altre en lo pati de la granja a davant en lo carrer public a darer ab les Sorts den Mateu pascolet» (Llib. 1626, 9-9-1604).

Matilde, ca la ['ka ʎa ma'tiʎde]

V. «Simeón», *cal*.

Mautes

«Juan Sobreperere Mautes» (Doc. d., 1854).

L'hem interpretat com a renom. La lectura ha estat dubtosa.

Meià

«Anton Meyà» (Capb. 1768, f. 255v).

Merlet

«y agna merleta tots habitants en la sobredita fumada», «remon merlet [...] habitants en la sobredita fumada» i «Tecla Merlet» (Bapt. 1591, 13-12-1601, 5-4-1602 i 14-9-1602); «morí la honrada nariagna merleta muller de remon merlet vidrier en la fumada» (Òbits 1591, 15-5-1603).

Messeguer

«Petro Messeguer» (Farré, p. 184, any 1314).

Messeguers, les eres dels

«sibi contigua a les heres dels messeguers» (Llib. 1375, f. 147r).

Mestre, del

«Francisco Gassió dit del mestre» (Racio. 1768, f. 269r).

Mestret, cal

[^hkaʃ mes'tret]

Al carrer Major.

«Cal Mestret» (Cròniques VI, p. 14); «dels cafès regentats per cases com [...] i cal Mestret» (Farré, p. 164, any 1908).

Metge, el racó del

[to ra'koʃ 'medʒe]

És vora el racó dels Cirerers i del racó de l'«Espartero». Igual que aquests dos, el del Metge desemboca les aigües de la pluja al racó Gran.

«Mílio» del Ferrer, cal

[^hkaʃ 'miʎio ðeʃ fa're]

A l'avinguda de les Garrigues.

«Cal Mílio del Ferrer» (Cròniques VI, p. 34).

«Mílio» del Mosset, cal

[^hkaʃ 'miʎio ðeʃ mo'set]

V. *Clara, ca la*.

Miloca, la [ʔa mi'ʔoka]

Aquesta partida, prou coneguda de la gent d'Ulldemolins, és al nord-est de les Covasses, i parteix amb les Perdius, pel nord.

Mió, cal ['kaʔ mi'o]

A la plaça de Sant Miquel. També conegut per *cal Rosset*.

«Cal Mio» (Cròniques VI, p. 24).

Miquel del Corrópcies, cal ['kaʔ mi'keʔ deʔ ko'rupsies]

V. *Beltran, cal*.

Miquel Llima, l'era de

«Sortanela in parte dicta largila [...] ab aquilone ab la era de Miquel Lima» (St. On. 1578).

Miquela, la coma de na

«i(n) t(er)mino d(e) S(er)vols in loco vocato la coma de na miq(ue)la» (Llib. 1332, f. 21r).

Miralbó, el tossal de

«altra possessió dita la Canal a la partida dita la Coma afronta [...] a ponent ab la heretat de la Granja a mig dia ab lo Condat y a tremuntana ab lo Tossal de Miralbó» i «afronta a sol ixent ab lo Tossal de Miralbó» (Llib. 1700, f. 19r i 262r).

Miró

«pere miro» (Llib. 1591, f. 25v); «Miquel Miro» (Bapt. 1642, 25-8-1649); «Josephus Miró» (Llib. 1700, f. 159r); «Isidro Miró» (Òbits 1700, f. 130v, 6-9-1709); «Mariagna Miró» (Bapt. 1745, f. 104r, 23-1-1773); «José Miró Recasens» (Padró 1881, 30-11-1882); «Miró Recasens Estanislao» (Padró 1887, f. 109); «Miró Vall Miguel» (Padró 1923, f. 133).

Isidre, que era d'Ulldemolins, morí als tres mesos d'edat a la Pobla, on el criaven segurament a dida. Els Miró de 1773 eren de Sarraí. Magí Miró va ser el rector de la vila el 1951.

Miró, el bosc del [ʔo 'βoz deʔ mi'ro]

És a l'extrem sud-est del terme, a la partida de la Serra.

Miró, cal ['kaʔ mi'ro]

Al carrer de les Roques.

«Cal Miró» (Cròniques VI, p. 17).

Miró, els clots del [ʔos 'kʎodz ðeʔ mi'ro]
Un fragment dels Clots vora la partida Camí de l'Albi era d'aquest propietari.

Miró, el pati del [ʔo 'pati ðeʔ mi'ro]
Al carrer de les Roques.
«Pati del Miró» (Cròniques VI, p. 17).

Miró, la plana del [ʔa 'pʎana ðeʔ mi'ro]
Cap al sector del Senill, però abans d'arribar-hi.

Miró, la serra del [ʔa 'sɛra ðeʔ mi'ro]
Al sud del Mas d'en Peret, és un sector de les Serres.

Mirot

«Juan fill de Miquel Mirot» (Òbits 1642, 30-11-1647); «Magdalena Mirot, filla de Miquel Mirot y de Marianna Mirot habitants en la Granja de la pnt vila» (Bapt. 1642, 24-8-1652).

Misses, el camp de

«al t(er)me de la fumada al camp de misas» (Llib. 1363, f. 20r).

Mitau, cal ['kaʔ mi'taw]
Al carrer del Franc.

Mitgeret, cal ['kaʔ midʒe'rɛt]
V. «Baldomero», *cal*.

Mitges, les

«lo cup a les Mitges» (MN 1553, 12-7-1563).

Mitjavila, de

«petrus sans de medio ville» i «Joan Martj de la Pobla dit de mitga villa» (MN 1553, 4-3-1555 i 22-3-1558).

Moià

«Jaume Moyá y Gassól» i «Joseph Moyá y Gassol» (Bapt. 1745, f. 5r, 8-11-1745, i f. 28v, 11-12-1752); «ab terres de Anton Moyá Pages de dit lloch de la Pobla» (MN 1766, f. 15r); «Fran^a Moija y Vives» i «Engracia Moyá» (Bapt. 1745, f. 110r, 15-8-1775, i f. 154v, 13-2-1787); «Maria Moya y Tost [...] viuda de Joseph Moyá pages que fou de dit lloch» (MN 1824, f. 287r).

El llinatge *Moyà* era de la Granadella. L'Agustí Mojà, el 1758, feia de manescal a la Pobla. D'altres eren pagesos.

Mojà, cal ['kaʎ mo'ja]

Al carrer Major. També coneguda per *cal Fuster del Sec* i per *cal «Toribio»*. En un altre tram d'aquest mateix carrer, n'hi havia una altra que duia aquest nom.

«Cal Mojà» (Cròniques VI, p. 6); «Casa Moyá» (Doc. d., 1854).

Mola, el pla de la [to 'pla ðe ʎa 'moʎa]

Queda entre el mas del Gassolet, a l'est, i l'Escala, a l'oest; al nord i no lluny de la carretera.

«tot lo pla de la Mola» (Ordi. 1743); «Pla de la Mola» (Farré, p. 23, s. XVIII); «partida del Cami de Ulldemolins [...] a tremuntana ab lo pla de la Mola» (MN 1811, f. 64v i 65r, 24-5-1813).

Moleta, la

«la muleta ab ses afrontacions» (Llib. 1644, f. 82r).

molí

V. **Albi, Besses, Nou, *Oli, Pauanton, Societat*.

Molí, el

«li fa venda de un altre tros en lo terme de la pobla en la partida del molí [...] la qual era del benefici de Sant Lorens del Albi» (MN 1592, 21v).

Molí, la cova del

«partida dita lo tossal de la Atalaya [...] a sol ixent [...] part ab la cova del molí» (Capb. 1768, f. 235r).

Molí de les Besses, la séquia del

«a mig dia ab la sequia del Molí de les Veces» (MN 1851, f. 148v, 3-3-1852).

El molí és al terme de Cervià, a la riba dreta del riu de Set.

Molí de Solanes, el salt del

«l'aigua del sòl de les Tapiades i la meitat de l'aigua del riu de Set (desde lo salt del molí de Solanes fins a la Peixera de Francesc Manresa) per tal de construir un molí al sòl de les Tapiades» (Farré, p. 159, any 1770).

Molinet, el

[t̪o moti'nɛt]

Partida al nord del territori de la Pobla i coneguda de la gent de Cervià, que la situen entre la pista que comunica les dues viles i el riu de Set. Pel que sembla, és una partida que també comparteix el terme de l'Albi, on també aparegué el mateix topònim.

Monjo, cal

['kaʎ 'mɔɲdʒo]

Al carrer de Vilanova.

«Cal Monjo» (Cròniques VI, p. 15).

Monner

«Carlos Monné del Poble de les Vessas Bisbat de lleyda habitant en la Pobla de Ciervols» (Test., 14-3-1792).

Montblanc, el comellar de

[t̪o kome'ʎa ðe mum'bʎaŋ]

Es troba al sector nord-est del terme, per la rodalia de la Roca Estamenya. I condueix les aigües de pluja vers la vall del Marc.

Mor

«bernardo mor loci de la fumada» (MN 1528); «foren padrins Francisco Mor de Juncosa» (Bapt. 1745, f. 25r, 28-4-1751).

Móra

«Lo R^o thomas Mora vicari» (Llib. 1591, 20 agost 1625); «Fra Thomasem Mora» (Bapt. 1642, 10-10-1643).

Benet Móra era vidrier el 1630.

Moragues

«Jacobus Moragues et Catarina uxor mea hereus de la Granja de Cervoles» i «jaume moragues nebot seu habitant en la granja de servoles en est dia y any sobredit» (Llib. 1591, f. 6r i 23v); «Isabet Moragues» (Bapt. 1591, 25-1-1609); «Pere Joan Moragues» i «Llorens Morages» (Òbits 1642, 18-2-1643 i 19-8-1643); «foren padrins Pau Moragues pages de Castell dans», «Joan Moragues y Martorell», «Joseph Moragues y Martorell» i «Cosma Moragues» (Bapt. 1745, f. 47v, 24-10-1760; f. 115r, 24-1-1777; f. 140v, 2-9-1783, i f. 155r, 17-3-1787); «Maria Moragues» (Doc. d., 1869); «Bonaventura Moragues y Llurba» (Padró 1881, 28-8-1881); «Moragues Catalá José» (Padró 1887, f. 54); «Moragues Llurba Francisco» (Padró 1902, f. 60); «Moragues Jové Juan» (Padró 1923, f. 146); «Moragues Cornadó Francisco» (Padró 1943, f. 52).

Jaume Moragues vivia a la Granja de Cérvoles amb la seva família el 9 de maig de 1596.

Morell

«fuerunt patrini Franciscus Morell opidi de les Borges blanques de Urgell» i «fonch primseniada a la naxensa per una dona madrina nomenada Magdalena Morella natural de la febrosa habitant vui en Ulldemolins» (Bapt. 1642, 10-10-1643 i 29-9-1654).

morer

V. *Joanet*.

Moreres, la raval de les

[ʎa ra'βaʎ de ʎez mo'reres]

Va des de la confluència on es troben els carrers del Calvari, del Franc i el raval de Sant Miquel fins a la carretera; en aquest tram final, hi ha unes escales que hi pugen. Ací, la carretera passa elevada per un pont d'una sola arcada, per sota de la qual es pot accedir al carrer de les Roques, però no amb vehicle. En una banda, que fa de pàrquing, hi ha moreres plantades.

Moret, el

«la te ara lo Moret» i «era la pissola del Moret» (Doc. d., 1768 i 1855).

Moret, cal

['kaʎ mo'ret]

Al carrer Nou hi ha un pati amb aquest nom. I al carrer del Franc, una casa.

«Cal Moret» (Cròniques VI, p. 21 i 27).

Moret, el pont del

[ʎo 'pɔn deʎ mo'ret]

Anant de la Pobla a les Crestes de la Llena, passant per la carretera, és el segon pont que es troba. Travessa una de les dues canals que donen origen al barranc de les Alberedes.

Mosset, cal

['kaʎ mo'set]

V. *Maria del Modest, ca la*.

Mosso, el

«fueron Padrinos Jaime Gasol el moço» (Bapt. 1642, 4-12-1668).

Fa estrany que l'inefable vicari que ho castellanitzava tot no posés una zeta, i hi posés una ç.

Mostela, el pla del

[tə 'pta ðet mus'tetə]

És per la rodalía del Mas d'en Blanc i no gaire lluny del comellar del Llop.

Moterada, la

[tə mote'raða]

Pròxima a la vila per sol ixent, a uns deu minuts a peu, queda a migdia de la carretera, i partint amb el Camp de Poblet, entre aquest camp i el Mas d'en París. També s'emptra el plural per designar el conjunt de finques d'aquesta partida.

«troceum terre campe nominatu(m) la Moterada afte [...] a ponente jn via qua jtur a la granga» i «jn parte vocata la Moterada [...] a ponente yn via quo jtur al camj de la granga que va al vellusell» (MN 1553, 4-3-1555 i 8-11-1568); «dita la Sort de la Moterada» i «vulgo vocatum la moterada in parte dicta lo camp de poblet [...] ab occidente en lo camí del terme gran» (Llib. 1591, f. 3v i 58r); «per a sembrar en lo tros dit la Moterada» (MN 1658, f. 20r); «in partida dicta les Moterades [...] ab aquilone cum vico quo itur del Velusell ala Granja» (Llib. 1700, f. 59r); «a la Partida del Camp de Poblet [...] afronta de sol ixent ab la Carrerada de les Motaladas» (MN 1765, f. 488v, 12-9-1764); «y tambe li donc lo tros de na Moterada» (Test., 15-2-1767).

«Muladar», el

[tə muʎa'ða]

Partida pròxima a la vila per la part nord, ubicada a prop del cementiri i a sobre la pista asfaltada que du a Cervià, antigament *camí de l'Albi*. El doctor Joan Coromines el considera «manlleu (d'ús indesitjable)» «encara que a les Garrigues [...] s'usa en el sentit de 'canyet' [...] i es pronuncia *muladá*, i no pas 'femer' (que allà es diu *femé*, Poble de Cérvoles, 1935)» (DECat, V, 830b5, s. v. *mul*).

«Muladar» (Cad. 1959).

Mulet

«Vidal Mulet» (Farré, p. 50, any 1211); «a Pere Macia fill de Guinot Mulet vi-drier habitant en la pobla» (Bapt. 1642, 24-2-1645); «Paula Mulet y Teixidor Donsella filla de Pau Mulet Adroguer de la vila de Valls del Camp» (Test., 12-1-1742).

Vidal Mulet de 1211 fou, segons Farré, el primer establiment a la Granja Novella o Fumada.

Mulets, els

«vulgo dicti lo mulet» (Llib. 1591, f. 49v); «un tros als Mulets a la argila» (Llib. 1644, f. 88v); «lo tros dels Mulets» (Llib. 1700, f. 192r); «els Molets» (Farré, p. 23, s. xviii); «terra Campa dita los Mulets» (Cad. s. xviii, any 1738).

No seria estrany que es tractés d'un antropònim provinent del llinatge de l'entrada anterior.

V. t. *Esmolets, els*.

Munda del Sebastià del Vall, ca la ['ka ʔa 'munda ðeʔ seβasti'a ðeʔ 'βaʎ]

V. *Serafina, ca la*.

Muntanyès, el

«Anton Fusté dit lo muntanyès» (Farré, p. 148, any 1750).

Mussol, el

«jn t(er)mjno de la fumada i(n) part evocada lo muçol» (Llib. 1439, f. 54v); «en lo terme de la Pobla de Ciervols y Partida dita lo mussòl [...] afrita a sol ixent y mig dia ab lo terme de Ulldemolins» (Capb. 1768, f. 219r).

Mussol, la cova del

«la Cova del Mussol» (Farré, p. 22, s. xiv).

Devia ser dintre la partida del Mussol.

Mussol, el riu del

«Riu del Mussol» (Farré, p. 23, s. xviii).

Mussol, el serrall del

«les Covassas [...] a ponent ab lo cap del serrall del mussól» (Capb. 1768, f. 222v).

Nadal, el mas d'en

«Heretat dita lo Mas den Nadal» (Doc. d., 1750).

Nanjo, el

«Freginal del Nanjo y hort» i «Antonio Busquer (Nanjo)» (Doc. d., 1768 i 1855).

Nanjo, cal ['kaʔ 'naɲdʒo]

Al raval de Sant Miquel. Hi ha un pati amb aquest nom. Aquest renom, que resulta estrany, potser es podria relacionar amb *Nànxol*, que el DCVB defineix per «nom satíric aplicat a certs muntanyencs», i l'exemple que dona l'atribueix a Pra-

des. Coromines, ix, 483b16, s. v. *xascar*, en parla com si fos equivalent al cast. *nacho* (malnom de trabucaires i carlins dels anys 1820 i 1835): «los *nànxols* de Prades...».

«Cal Nanjo» (Cròniques VI, p. 24 i 25).

Navarro

«Magdalena Navarro y Busqué», «foren Padrins Joan Navarro Aragonés de nació official de fer vidre» i «Joan Navarro y Busqué» (Bapt. 1745, f. 6v, 14-3-1746; f. 10v, 3-2-1747, i f. 13r, 7-10-1747).

El pare, Joan Navarro, era vidrier i vivia a la Pobla.

Navés

«Miquel Naves fill de Jaume Naves de Juneda» (Òbits 1642, 6-7-1659); «foren padrins Joseph Navés fadri de Juneda» (Bapt. 1642, 25-5-1687); «Ego Magdalena Naves et Gassol» (Llib. 1700, f. 12r); «Raymunda Navés» (Bapt. 1700, f. 10r, 18-10-1707); «Franº Navés y Gassol» (Òbits 1746, f. 276v, 23-1-1747).

Magdalena Gassol era de la Pobla, però era casada amb Jaume Navés de Juneda. Francisco Navés i Gassol era canonge de la catedral de Lleida, i fou enterrat dins l'església de la Pobla, a l'altar de Sant Antoni de Pàdua, per Pere Borràs, aleshores rector de la vila.

Negre

«Anton Domenech negre» (Doc. d., 1850).

L'interpretem com un renom.

Negre, cal

[^lkaʃ ^lneɣre]

Al carrer de les Basses.

Negres, les coves

[ʎes ^lkoβez ^lneɣres]

Pertanyen a terratinents de Cervià, i queden al nord del Forcat. Són diverses coves. Les de més anomenada són la *de l'Avi* i la *del Correu*.

«fins a una cova dita la cova negra» (Llib. 1626, f. 65v); «dictam las covas negres [...] citam in dicto termino Populae Cervuloru(m)» (MN 1737, f. 236v, 25-2-1746).

Nel·lo, cal

[^lkaʃ ^lneʎo]

V. *Pere del Cadiraire, cal*.

Noguer

«Ego Jaumeta ux arnaldo noger locj de la poblacio de la fumada» (MN 1458, f. 16r); «Michel noger» (Bapt. 1642, 21-2-1642); «Josepho Noguer agla Popule Cervolorum» i «Josep nogue de la morera habitant en la Pobla» (Llib. 1644, f. 3r i 57v); «Tecla Noguera», «Joan Batiste nogue», «Antonia Noguer» i «Ramon Noguer» (Bapt. 1642, 8-12-1646, 19-7-1653, 8-2-1682 i 13-4-1687); «Baptista Noguer» i «Jacobo Noguer» (Llib. 1700, f. 4r i 52r); «Pere Joan Noguer» (Bapt. 1700, f. 8v, 30-11-1706).

Noguer, el carreró del

«in parte dicta lo Carreró del Noguer [...] afrontatum a parte ante cum dicto Carreró» i «cum vico parvo Bta. Noguer» (Llib. 1700, f. 55v i 57v).

Hem interpretat que una persona d'aquest llinatge vivia al Carreró, malgrat que el document sembla que es vulgui referir a l'arbre.

Noguer, la feixa del

«la feixa del Noguer [...] a meridie cum itinere quo itur ala Argila» (Llib. 1700, f. 265r).

Noguera

«Didac Noguera Domenech» (Padró 1962, 12-10-1980).

Noguera, el comellaret de na

«en la part nomenada lo Comelaret de na Noguera [...] afr(on)ta per sol ixent ab la heretat de la fumada» (MN 1582, f. 45r, 24-1-1585).

Nord, el carrer del

«calle del Norte» (Padró 1881, 10-7-1881).

Pensem que es pot referir al *carrer Nou*.

Notari, cal

[ˈkaɫ noˈtari]

A la plaça de l'Església.

«Cal Notari» (Cròniques VI, p. 5).

Nou, el carrer

[t̪o kaˈre ˈnow]

Va de darrere l'Església, on hi ha el carrer del Fossar, a l'extrem nord-oest del nucli urbà. Paral·lel al carrer de les Basses, amb el qual es comunica per la travessia d'aquest mateix nom.

Nou, el corral

«li deixo lo corral de bestiar dit lo corral nou» (Llib. 1644, f. 93r); «in partita dicta los Vilars contiguam Ovili novo» (Llib. 1700, f. 73v); «La sort del pou et prope Oville vocatum lo Corral nou» (Doc. d., Venda, 12-1-1739).

Nou, el molí

[ʎo mu'ʎi 'nɔw]

Al riu de Set, ja enrunat, però encara es pot veure part de l'edifici i el que fou la bassa. És arran mateix de la pista que va de Cervià a l'Albagès. En parlem, perquè és una referència situada a l'extrem nord-oest del terme, encara que és dins del de Cervià.

«el Molí Nou» (Martí, p. 44).

Nules, el camp de, i el pla de Nules

«i(n) t(er)mjno de S(er)volar(is) in loco vocato camp de nules» (Llib. 1363, f. 26v); «in dicto loco de la pobla cami del albi junt al pla de Nules» (Llib. 1591, f. 51r).

obac

V. *Prats, Roer.

Obac, l'

«en lo terme de la Pobra anomenadas al Pla de las Foradadas y lo Aubach» (Racio. 1768, f. 41r).

Obac de l'Horta, l'

«y partida dita lo Aubach de la horta [...] a mig dia y a ponent ab lo Barranquet y a tremuntana ab lo Riu de Set» (Capb. 1768, f. 241r); «Obacs de l'Orta» (Farre, p. 23, s. XVIII).

Hem agrupat *Obac* en singular amb *Obacs* en plural.

Obac de la Peixera, l'

«y partida dita lo Ubach de la pexera [...] a migdia ab la serra a tremuntana ab lo riu de Set» (Capb. 1768, f. 233v).

Obacs, els

«jn t(er)mjno de la fumada i(n) loco vocato los ubags» (Llib. 1363, f. 41v); «in termjno dla fumada loco vocato los hobachs» (MN 1368); «lo Coll del guix [...] a tremuntana ab los Obachs del riu de Set» (Capb. 1768, f. 246v); «en lo terme de la Pobra de Ciervols y partida dels Aubachs» (MN 1851, f. 102v, 27-1-1852).

Són a l'extrem nord-oest del terme i, per tant, més coneguts per la gent de Cervià que per la de la Pobla. A la riba esquerra del riu de Set, poc abans d'arribar a les Besses.

Obaga, l' [taw'βaya]

La partida de l'Obaga, també coneguda dels veïns de Vilanova de Prades que hi tenen propietats. És a l'extrem sud-est del terme de la Pobla.

«terme de la Pobla de Ciervols y partida dita la Aubaga [...] a mig dia ab lo Cap de la Serra» i «y partida dita la Aubaga [...] a mig dia ab lo comtat de Prades» (Capb. 1768, f. 242v i 247v).

Obagues, les

«sito i(n) t(er)mino fumate i(n) loco vocato les hobagues» (Llib. 1348, f. 90r); «termjno de la fumada i loco vocato les obagues» (Llib. 1363, f. 79v); «les Aubagues» (Farré, p. 23, s. xviii).

Oli, el molí de l'

«devant lo moli del oli» (Val. 1734, 24-1-1746); «te y poseheix al arraval de dit lloch un Moli de oli» i «un pati devant la porta del Moli de oli» (Capb. 1768, f. 217r).

Oliva

«foren padrins Joan Oliva y Magdalena Teixidor pagesos de Figuerola Archbat de Tarragona» (Bapt. 1745, f. 54v, 25-11-1762).

Van ser els padrins de Joan Sobreperere i Teixidor.

Oliver, el clot de l'

«tota aquella pessa de terra campa camj de Vilanova dit lo Clot del Oliver, que comense damunt del marge de les tres primeres feixes de dita heretat y acabe al Estret de la Canal de la Granja» (Llib. 1700, f. 262r).

Eren finques que formaven part de l'heretat de la Granja.

Oliveres

«Josep Oliveres» (Farré, p. 145, any 1649); «Ludovicus Oliveres» (Llib. 1700, f. 21r i 104r); «Anna Maria Oliveres» (Bapt. 1700, f. 19v, 12-8-1714); «Mariag-na Oliveres y Pepió» (Òbits 1746, f. 292r, 17-7-1751).

Oliveres, el pla de n'

«altra heretat dit lo pla den oliveres» (Llib. 1626, 9-9-1604).

Lectura difícil; també s'hauria pogut llegir *Oliver*.

Olivers, la cova dels

«en la part nomenada la Cova dels olives [...] a ponent ab lo Comellar del frare» (MN 1582, f. 45r, 24-1-1585); «in Partita dicta lo Comellà del frare [...] qua afrontatum ab Oriente a la Cova dels Olivers» (Doc. d., Venda, 7-8-1737); «y partida dita los Prats [...] a ponent ab lo Riu del Cavall y Covas dels Olivers» (Capb. 1768, f. 251v).

Olivers, la sort dels

«dictam la sort dels olivers del Cami del Albi» (Llib. 1700, f. 198r).

Olivers, el tros dels

«y per Especial precari lo tros dels Olivers a la partida de las hortas [...] a ponent ab lo camí de Cerviá» (Llib. 1700, f. 167r).

Oller

«Frater bnt ol(e)r majoralj de la fumada» (Llib. 1400, f. 46v); «Ego bartholomeo Oller de la pobla S(er)volis» (Llib. 1439, f. 5v); «bartho oler pple s(er) volaris» (Llib. 1445, f. 29r); «Ollé Carré Ramona» (Padró 1923, f. 37).

Olzines, les

«les Olzines» (Farré, p. 22, s. XIV).

V. t. **Alzines, les*.

Ondara, d'

«Raymundo dondara de popula S(er)vola(ri)s» (Llib. 1348, f. 88v); «Ego Rº hondara pbtr vjarj ppetual de la pobla de Servoles» (MN 1458, f. 28r); «Johannes ondara loci popule Servularis» (MN 1528 i MN 1535, f. 58r); «Mº Ramon hondara olium vicari perpetuo del present lloc de la pobla» (Llib. 1626, f. 47r).

Ondara, el tros d'

«Tros d'Ondara» (Farré, p. 23, s. XVIII).

«Oñelfa»

«pusieronle nombre Luis Oñelfa [...] hijo de Pedro de Oñelfa y de su muger geltrudis» (Bapt. 1642, 2-8-1671); «Pº de Oñelfa Aragones casado con Geltrudis Soler» (Òbits 1642, 23-10-1672); «foren Padrins Pere Oñelfa y [...] tots de este pnt poble» (Bapt. 1642, 28-11-1693); «Pere Oñelfa» (Doc. d., 1716).

Ordeny, l'

«Partida de l'Ordeny» (Farré, p. 23, s. XVIII).

És possible que hàgim d'entendre *Gardeny*.
V. t. *Gardeny*.

«Ordóñez»

«Lourdes Ordoñez Gonzalez» (Padró 1934, 15-4-1938).

Oredes, les

[tez u'ɾɛðes] o [tez aw'ɾɛðes]

Molts informants de la Pobra pronuncien així la paraula *Alberedes*.

Oró

«mori Jnº horo estranger pastor q(ue) fonc den Jaume moragues de la Granja» (Òbits 1591, 6-3-1606); «Jnº horo» (Conf. 1592, 23-11-1616); «Josep Oró» (Farré, p. 145, any 1649); «foren padrins [...] y Maria Horò del lloch de Torreveses» (Bapt. 1700, f. 47r, 27-11-1730); «Oró Triquell Ramon» (Padró 1919, f. 46); «Oró Esquerda Salvador» (Padró 1923, f. 142); «Oró Fortit José Mª» (Padró 1943, f. 57).

Joan de 1616 era del Soleràs, però es confirmà a la Pobra.

Oró, el salt de l'

«a la partida dita lo tossal de la Atalaya [...] â ponent ab part ab lo Salt del Oró» (Capb. 1768, f. 235r).

Orpinell

«Maria Urpinell» (Bapt. 1642, 12-5-1697); «Paulus Urpinell minor agricola Oppidi de la Pobra de Cervols» (Llib. 1700, f. 3r, 18r i 52v); «Joseph Urpinell» (Bapt. 1700, f. 6v, 27-1-1705).

Orsal

«fra Ramon Orsal» (Farré, p. 31, any 1309).

Fou majoral de les Granges en aquella data.

Os, el pla de l'

[tɔ 'pɫa ðe 'tɔs]

A la Garriga, entre el barranc de l'Escaleta, a l'oest, i la Font d'en Caldes, a l'est. És un nom modern que li va posar un propietari durant la primera meitat del segle xx, que es tracta, sembla, d'un lloc pedregós i difícil de treballar. Sembla que el nom anterior era *pla de la Garriga*.

Pa, el forn del

[tɔ 'forn deɫ 'pa]

Havia estat al carrer Major, segons els informants. També s'ha anotat *el forn de la Vila*, que n'és un equivalent.

«la casa situada en lo carrer public de dit lloch de la Pobla damunt lo forn del pa [...] del altre costat ab lo Hospital de dita vila» (Llib. 1700, f. 64r).

Padrineta, ca la

['ka ɫa paðri'neta]

V. «Blázquez», *cal*.

Paella, la bassa del

[ɫa 'βasaɫ pa'eɫa]

És pròxima al camí del Vilosell quan aquest ha sortit de la vila.

Pagès

«mori Ramon Pajes vidrier de Lleyda de una desgràcia en la fumada» (Òbits 1591, 5-5-1633); «Maria Pages y Clos» (MN 1824, f. 307v).

«Pago», cal

['kaɫ 'paɣo]

Al carrer del Calvari.

«Cal Pago» (Cròniques VI, p. 25); «Casa Pago» (Doc. d., 1854).

Palanca

«Joseph Palanca» (Òbits 1700, f. 126r, 12-9-1707).

Els Palanca, que eren de Sidamon, s'estaven a la Pobla refugiats per la guerra.

Palau

«p(er)e palau de la pobla de cervols» (MN 1535, f. 86r); «Joannes pallau als pasqual» (MN 1553, 12-9-1554); «Jaume Palau pages» (Llib. 1591, f. 79v); «Elisabet palau» (Bapt. 1591, 7-11-1593); «Mori na tecla palaua» (Òbits 1591, 9-3-1596); «Jaume Palau daci de la Pobla» (Llib. 1626, f. 15 i 17r); «Llois Palau» (Bapt. 1591, 26-8-1639); «Maria Palau» (Bapt. 1642, 18-11-1643).

Palau, el mallol d'en

«lo malol den palau» (MN 1553, 30-1-1557).

Palau d'en Masses, la cova d'en [ʔa 'kɔβa ðem pa'ʔaw ðem 'mases]

És una balma bastant gran i amb la paret de pedra que en tanca l'espai. És prop del Forcat, i passat l'aiguabarreig del barranc dels Forns amb el de Sant Joan.

Palla, el comellaret de la

«en la partida de la Cova en lo Comellaret de la Palla» (Test., 6-2-1667).

Pallarès

«in termino de la fumada [...] i cu(m) petº paleres» (Llib. 1433, f. 5r); «Jnº pallares» (Conf. 1592, 13-11-1606); «foren padrins Juan Lluís pallares» (Bapt. 1591, 8-9-1636); «mori Lois Pallares» (Òbits 1591, 10-7-1637).

Joan del s. XVII era de Cornudella, on hi ha constància d'aquest cognom des del segle XIV, però es confirmà a Poblet junt amb els de la Pobla. Fra Francesc fou rector de la Pobla.

pallissa

V. *Gassol*.

Panser

«Anton Pancé» (Doc. d., 1854).

«Pantano», cal

[ʔkaʔ pan'tano]

V. *Jaume de la Magdalena, cal*.

Papa, el

«mori Pere Pasqual dit lo papa» (Òbits 1591, 29-5-1633).

Paquet

«En Josep Estradé, de renom “Paquet”, fou agutzil del poble» (Cròniques VI, p. 29).

parada

V. **Fabra*, **Fraga*.

Parada Ampla, la sort de la

«la sort de la parada ampla» (MN 1553, 12-7-1563).

Parades, les

«obligo las paradas [...] a ponent ab Joan Llurba y ab lo cami del albi» (Llib. 1591, f. 82v); «a la partida dita les parades» (Cad. s. xviii, any 1738); «en lo terme de dit lloch de la Pobla, a la partida dita las Paradas [...] a ponent ab lo cami de Cervià, a mig dia ab terres del Benefici de Sant Joseph» (MN 1766, f. 130v); «las Paredes (*sic per Parades*)» (Racio. 1768, f. 242r).

Paradons, els

«in termino dicti loci popule cervulorum vulgo vocatum los paredons in parte dicta la coba del canemas [...] ab occidente cum via qua itur al albi» (Llib. 1591, f. 48r); «un tros de terra en lo terme de dit lloc nomenat los paredons, cami del albi, afronta de sol ixent y a mitjorn amb dit cami» (MN 1626, f. 21v); «la primera y segona feixa vulgo dicta dels Paradons» (Llib. 1700, f. 182r); «citam in termino de la Pobla dictam los Paradons cum sua era [...] ortu cum itinere de Vilanova de Prades [...] ab aquilone cum dicto itinere de Vilanova» (MN 1765, f. 33r, 4-11-1753).

Paraire, les tires d'en

«petiam terrae campae [...] vulgo dictam las Tiras den Perayre in partita dicta lo Cami del Albi» (Llib. 1700, f. 179r).

Pardell

«Mori Miquel Pardel» (Òbits 1591, 17-4-1593).

Parent, la canal del

[ʔa ka'naʔ deʔ pa'ren]

A l'extrem sud-oest del terme, al sud del fondo del Calaixeres, a on desguassa.

Paret Ampla, la

[ʔa pare 'tampʔa]

Sortint del la vila pel nord és entre el Mallol i el Llinar. També hem fet l'entrada *Ampla, la paret*, segons documents que la qualifiquen de *tros*, de *terra campa*, no de *partida*.

«vulgo dicti la paret ampla» (Llib. 1591, f. 48v); «in partita dicta les Hortes [...] dicta vulgariter la Paret ampla [...] ad ocasu cum itinere quo itur a les Hortes vel ad oppidum de Cervia» (Llib. 1700, f. 65v); «fins al cami del Mas den Segrià y tot cami fins a la Paret ampla den Gassol [...] fins al single dels Vilars» (Ordi. 1743); «y partida dita la paret ample [...] a sol ixent ab lo cami de Cervià» (Capb. 1768, f. 251r).

París

«Ego jhes paric locj popule S(er)vulari» (MN 1492); «Joannes paris ejusdem populle» i «Petrus paris» (MN 1553, 11-12-1553 i 4-3-1555); «Monsarrat paris» (Llib. 1591, f. 3v i 7v); «Jaume paris» (Bapt. 1591, 13-12-1604); «Angela Parisa» (Racio. 1768, f. 251r).

París, el tros d'en

«terra campa dita lo tros den paris» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Parrac, la cova del [ʔa 'kɔβaʔ pa'rak]

Coneguda dels informants de Cervià, que la situen al barranc del Riuet. És bastant gran i amb paret de pedra. *Cal Parrac* és una casa d'aquesta vila.

Partserra

«les primícies del lloc anomenat Partserra» (Farré, p. 58, any 1289).

Fa referència a les terres que els veïns d'Ulldemolins tenien al terme de la Pobla.

pas

V. **Era de Cal Peijep, Traginers*.

Pas, el camí del

«e ab lo camj dl pas» (Capb. 1436); «afronte ab lo camj del pas» (Capb. s. XVI).

Pas d'en Boronat, el

«terme de la Pobla de Ciervols y Partida dita lo pas den boronat [...] a mig dia ab la serra de la Llena» (Capb. 1768, f. 219v).

A l'altra banda de la serra de la Llena, en terme d'Ulldemolins, encara és recordat aquest pas. Però a la Pobla, és ja un nom mort.

Pas de Juncosa, el

«la tercera part de aquella petita feixa de terra horta situada al terme de la pobla de Ciervols y partida del pas de Juncosa» (MN 1851, f. 58r, ?-1852).

Pasqual¹

«Berenguer Pasqual» (Farré, p. 75, any 1317); «jacobo pasqual de t(er)mino de S(er)voles» (Llib. 1375, f. 150v); «Ego salvador pascoal locj pple S(er)vularj» (MN 1458, f. 33v); «Jacobus pasqual», «En pere pasqual balle del lloch de la

pobla de Servolles» i «pasquasio pasqual» (MN 1553, 11-12-1553, 10-12-1554 i 5-6-1564); «en Joan pasqual hereu de la Granja de cervoles» (Llib. 1591, f. 3r); «Mateus Pasqual» (MN 1626, f. 17r); «Ursola Pasquala» (Òbits 1642); «geltrudis pasqual», «Llorens Pasqual» i «Francisco Pasqual» (Bapt. 1642, 30-1-1650, 11-8-1684 i 22-4-1686); «Pere Joan Pasqual y Carbonell» (Òbits 1746, f. 302v, 4-12-1758); «Pascual Ceró Teresa» (Padró 1887, f. 64).

Mossèn Joan Pasqual, que va ser rector de Torres de Segre, morí el 1626 i fou enterrat a l'església de la Pobla. Elisabet Pasqual, el 1706, era llevadora de la vila.

Pasqual²

«Joannes pallau als pasqual» (MN 1553, 12-9-1554).

Pasqual³

«cituada en dit terme a la Partida den Pasqual» (MN 1765, f. 270v, 10-9-1750).

Pasqual, el mas d'en

«d'en Pasqual» (Farré, p. 23, s. xiv); «Lo mas den salvador pascual [...] la dita masia afronta ab lo camj de Ulldemolins» (Capb. 1436); «Lo mas den Salvador pascual. fa en salvador pascual p(er) I devesa en lo terme de S(er)voles pp. La dita masia afte. ab lo cami de ulldemolins» (Capb. s. xvi); «la feixa mes avall del Mas den Pasqual per a hort» (Test., 28-6-1790).

La primera anotació procedeix d'una llista de masos.

Pasqualet

«p(er)e pasqualet de la pobla de S(er)vols» (MN 1458, f. 19v, i MN 1535, f. 72v); «Mateo pasqualet [...] popule S(er)vularis» (MN 1507); «Mateu Pasqualet» (Farré, p. 97, any 1568); «fonc padri francesch pasqualet» (Conf. 1592, 23-11-1616); «Ursola pasqualet filla de Mateu pasqualet» (Òbits 1642, 30-7-1644).

passeig

V. **Durruti*.

Pastera, cal

[^lkaʃ pas'tera]

Al carrer del Franc. També es coneix per *ca la Filomena*.

«Cal Pastera» (Cròniques VI, p. 28).

Pastisser del Llorenç, cal

[^lkaʃ pasti'se ðeɫ lo'rens]

Al carrer Major.

«Cal Pastisser del Llorenç» (Cròniques VI, p. 13).

Pastor

«petro pastoris t(er)mjno de la fumada» (Llib. 1363, f. 91r); «mori Juan Pastor dels pallaresos» (Òbits 1591, 22-8-1641).

Pastor, cal

[ˈkaɫ pasˈto]

Al carrer de les Roques.

«Cal Pastor» (Cròniques VI, p. 17).

Pastor, el mas d'en

«d'en Pastor» (Farré, p. 23, s. xiv).

La informació és tretta d'una llista de masos.

Pastor del Doble, cal

[ˈkaɫ pasˈto ðeɫ ˈdobbɫe]

A la plaça de l'Església, va ser una de les que ara conformen *cal Notari*.

«Cal Pastor del Doble» (Cròniques VI, p. 5).

Pastor del «Recader», cal

[ˈkaɫ pasˈto ðeɫ rekaˈðe]

Al carrer Major. També *cal Ramon de la Quima* i *cal Xetxo*.

«Cal Pastor del Recader» (Cròniques VI, p. 7).

Patan, cal

[ˈkaɫ paˈtan]

V. *Quima, ca la*.

pati

V. **Font*, **Granja*, *Miró*.

Pau de la Dolçaina, cal

[ˈkaɫ ˈpaw ðe ɫa ðoɫˈsajna]

V. «*Segismundo*», *cal*.

Pau de la Son, cal

[ˈkaɫ ˈpaw ðe ɫa ˈsɔn]

V. *Senyora Manresa, ca la*.

Pau dels Duros, cal

[ˈkaɫ ˈpaw ðeɫz ˈðuros]

Al carrer del Franc. També se li va dir, durant un temps, *cal Ton Paleta*.

«Cal Pau dels Duros» (Cròniques VI, p. 30).

Pauanton, cal [ˈkaɫ ˈpowanˈtɔn]

La casa és al carreró que en pren el nom. Al carrer Nou també hi ha pati i magatzem.

«Cal Pauanton» (Cròniques VI, p. 7).

Pauanton, el carreró del [tɔ kareˈro ðet ˈpowanˈtɔn]

Hi tenia la casa Pau Anton Puigdenegoles. És un pas que comunica amb el carrer Major.

«calle del Poanton» (Padró 1881, 26-12-1881).

Pauanton, el molí del [tɔ muˈti ðet ˈpowanˈtɔn]

És un molí d'oli, a la mateixa casa del Pauanton, a la part del nord-est, en vista del camí de l'Argila i el Cementiri. Els informants han sentit dir que abans hi havia hagut un convent de monges. Segons Vàlues 1734, el 1762 el comú de la vila li arrendà dit molí per quatre anys, amb un preu de dues-centes quaranta-cinc lliures.

Pauferrer

«Tecla Pauferrer» (Bapt. 1642, 9-5-1669).

Tecla era filla d'Antoni Pauferrer i de Caterina, però no n'hem pogut saber el lloc de procedència.

Paugener

«Antoni Pau Gener» (Llib. 1644, f. 96v); «Toni Pau Gener» (Òbits 1642, 12-3-1698); «toni paujaner» (Conc. 1699).

Paulet, cal [ˈkaɫ pawˈɫet]

Al carrer Major. Havia tingut els noms de *cal «Tomos»*, *cal Xon* i *cal Roig*.

«Cal Paulet» (Cròniques VI, p. 10).

peça

V. **Boteret*.

peçola

V. **Era*.

Peçola, la [tɔ peˈsɔɫa]

L'indret que designa el nom queda tocant a les parets de la vila, al final del

carrer de Vilanova i, a l'esquerra, quan aquest deixa d'ésser carrer i passa a ser camí. Tot i que ara la gent parla de *la Pisola* amb *-i-*, les anotacions més antigues insisteixen amb la *-e-*, *Pesola*, que interpretem com a derivat diminutiu de *Peça*.

«lo tros en lo terme de la pobla anomenat la pesola» (Llib. 1591, f. 9v i 25r); «dita la pessola» (Llib. 1626, 9-9-1604); «li done un tros dit la peçola» (Test., 1656); «La Pesola sitam in termino loci de la Pobla» (Llib. 1700, f. 216r); «dita la pesola» (Cad. s. XVIII, any 1738); «dictam la Pissola [...] a meridie [...] et partium cum itinere de Vilanova de Prades» (MN 1765, f. 61r, 3-4-1754); «y partida dita la Pissola [...] a sol ixent ab terres de la Vicaria» (Capb. 1768, f. 250v).

Peçola, la serreta de la

«Una era a la serreta de la pesola» (Llib. 1644, f. 19r); «per lo camí de Vilanova dret a la Serreta de la Pissola» (Ordí. 1743).

Peçola, la sort de la

«La sort de la Pissola junt amb lo ferraginal en lo terme mateix Poble de la Pobla de Cervols [...] a tremuntana ab lo camí del Velusell» (Llib. 1700, f. 256r).

Pedaç

«A. Pedàs» (Farré, p. 150, any 1850); «Vda. Franquet pedas» (Doc. d., 1850).

Pedaç, el [to pe'ðas]

Els informants situen aquest tros de terra vora el camí del Vilosell i al nord de l'actual carretera, partint a l'est amb el racó del «Pedro».

Pedascall

«Margarida Pedascall y Carxut» (Òbits 1746, f. 321v, 3-2-1765).

Margarida era de Sant Esteve de Glorieta, bisbat d'Urgell, i anava de pas per la Pobla captant amb un fill i una filla.

Pedra de Sant Gaudiós, el tros de la

«dictam y nominatam vulgo lo tros de la Pedra de S. Gaudios [...] a meridie cum itinere quo itur al Velussell» (Llib. 1700, f. 211r).

Pedregal

«Isidro Pedregal Pages» (Òbits 1642, 25-1-1656).

Era de Vimbodí, però vivia a la Pobla.

Pedrerera

«foren padrins Miquel Catalá y Tecla Pedrerera tots de esta pnt vila de la Pobra» (Bapt. 1642, 15-6-1689); «franº Pedrerera» (Òbits 1700, f. 131v, 13-2-1711).

De Francesc del 1711, procedent de l'Espluga de Francolí, ja en vam parlar al recull del Vilosell. Va ser una de les persones mortes pels sometents, prop de Sant Miquel de la Tosca. Els seus parents el portaren a enterrar al fossar de la Pobra.

Pedrerera, la

«i el camp de la Pedrerera» (Farré, p. 187, any 1314); «camp de la Pedrerera» (Farré, p. 22, s. xiv); «un tros de terra cituat en lo terme de la pobla en la partida nomenada la pedrerera [...] a ponent ab lo camí qui va a Servia» (Llib. 1591, f. 29r).

Segons la documentació, aquesta partida era dins els dominis de la Fumada.

Pedret

«joseph Padret Rector de Cervia» (Bapt. 1642, 12-3-1664); «Joseph Pedret» (Òbits 1746, f. 362r, 22-7-1773).

Alguna vegada batejava a la Pobra substituint Josep Llunes, el rector. Josep del s. xviii, any que morí als setze anys, era fill de Domènec, mestre de cases de Pobolleda (Priorat).

«Pedro», el racó del [ˈto raˈkoʎ ˈpeðro]

No lluny del pont del barranc de Sant Miquel de la Tosca, és format per un barranquet que transcorre al nord de la carretera en el tram final, abans que aquesta carretera travessi el riu de Set i surti del terme.

Pedrones

«Joan Ramon, a Pedrones i la seva muller» (Farré, p. 42, s. xiii).

Interpretem *a* per *àlies*.

Peijep

«ab lo Botet Peijep», «Franses Llubera lo peichep» i «Pere Peijep» (Doc. d., 1768, 1849 i 1850).

Peijep, cal [ˈkaʎ pejˈʒep]

Al carrer Major. Un nom més antic d'aquesta casa fou *ca l'Ajna*.

«Cal Peigep» (Cròniques VI, p. 15).

Peijep, la serra del [ʔa 'sɛra ðɛʔ pej'ʒɛp]
A la part alta del Senill i al vessant que dóna a ponent.

Pelegrí

«thomas pelegrí del lloch de Terres» (Bapt. 1591, 1-5-1609); «Maria Pelegrí», «Jaume Palegrí fill de Joan Palagri de Torres de Segre bisbat de lleyda habitant en la Granja de la Pobla» i «foren padrins Jaume Pelegrí fadri de fulleda» (Bapt. 1642, 20-8-1647, 20-6-1650 i 1-9-1660); «Josepa Pelegrí» (Doc. d., 1881).

Tomàs va ser padrí de bateig de Mariagna Llima. Els pares de Maria, Joan i Apolònia, eren de Sudanell.

Pelegrí, cal ['kaʔ peʔe'ɣri]
Al carrer del Franc. També fou *cal Pigat*.
«Cal Pelegrí» (Cròniques VI, p. 28).

Pelegrí del Ton del Brinxol, cal ['kaʔ peʔe'ɣri ðɛʔ 'tɔm brɪn'tʃɔʔ]
Al carrer Nou. També coneguda per *cal Pelindes*.
«Cal Pelegrí del Ton del Brinxol» (Cròniques VI, p. 21).

Pelindes, cal ['kaʔ pe'ɫɪndɛs]
V. Pelegrí del Ton del Brinxol, cal.

Pella, el [ʔo 'peʎa]
Es tracta d'una finca entre les Moterades i la vila.

Pena

«Ramon Pena» (Doc. d., 1849); «Salvador Pena» (Doc. d., 1854 i 1864); «Serafin Pena y Cuadrat» (Padró 1881, 17-9-1883); «Pena Sanahuja Ramon» (Padró 1887, f. 126); «Pena Espasa Maria Dolores» (Padró 1943, f. 11).

Penalta, la [ʔa pe'naʎta]
A la carena de la serra de la Llena, partint amb el terme de Vilanova de Prades. Amb 1.015 m d'altitud és el sostre del territori.

Penya, la

«La Peña» (Doc. d., 1850).

Pep Vira, cal ['kaʔ 'peb 'bira]
V. Francesc del Ton del Brinxol, cal.

«Pepita» del Cabrer, ca la [ˈka ʎa peˈpitaʎ kaˈβre]

Al carrer del Franc. També *cal Joan del Rafael* i *cal «Tado»*.

«Ca la Pepita del Cabré» (Cròniques VI, p. 27).

«Pepito» Gallard, cal [ˈkaʎ peˈpito ɣaˈʎart]

A l'avinguda de les Garrigues.

«Cal Pepito Gallart» (Cròniques VI, p. 34).

Peramola

«fra Arnau Peramola» (Farré, p. 31, any 1252).

Era majoral de la Granja.

Perdiu, la [ʎa perˈðiw]

També hem sentit el nom en plural fent referència al conjunt de finques d'aquell territori. La partida queda al nord de les Covasses i del fondo de la Font del Púdol. S'hi anomenava la *cova de la Perdiu*, ara coneguda per *del Gaspar*. Segons un capbreu del s. xv, que es guarda a l'arxiu del monestir de Poblet, aquestes terres, a part del delme habitual, pagaven de primícia una perdiu, la qual cosa els devia deixar el nom.

«La Perdiu» (Cad. 1959).

Perdiu, la cova de la

«recto itinere itur de ipsam cova de malgran in covam de p(er)dice i de covam de p(er)dice i(n) via(m) P(u)blica(m) q ducit illerda(m)» (Capb. s. xvi).

És a la partida de la Perdiu. Ara la cova és coneguda per *del Gaspar*.

Perdiu, la vall de la

«dita la Coma de la Perdiu [...] a sol ixent ab la vall de la perdiu» (Capb. 1768, f. 247v).

Perdiueta, la [ʎa perˈðiˈweta]

A la Pobla la situen a prop del Mas d'en Blanc. Es deuen referir a la partida de la Perdiu coneguda dels terratinents d'Ulldemolins.

Pere del Cadiraire, cal [ˈkaʎ ˈpere ðet kaðiˈrajre]

Al carrer del Calvari. En temps pretèrits també fou coneguda per *cal Joan del Mateu* i *cal Nel·lo*.

«Cal Pere del Cadiraire» (Cròniques VI, p. 26).

Pere del Mau, cal ['kaʎ 'pere ðeʎ 'maw]

V. *Camil del Blaiet, cal*; «Serrano», *cal*.

«Pere del Mau» (Doc. d., 1849).

Pere del Zacaries, cal ['kaʎ 'pere ðeʎ saka'ries]

Al carrer del Franc. Antigament fou *cal Franquet*.

«Cal Pere del Zacaries» (Cròniques VI, p. 28).

Pere l'Esquerrer, cal ['kaʎ 'pere ʎaska're]

V. *Ramon del Tet, cal*.

Perearnau

«Matheus Pere Arnau sartor» (Llib. 1591, f. 80r); «Matheu Pere Arnau» (Bapt. 1591, 3-4-1618).

Peret, cal ['kaʎ pe'ret]

Al carrer del Franc.

«Cal Peret» (Cròniques VI, p. 30).

Peret, el mas d'en [ʎo 'maz ðem pe'ret]

És prop de la serra de la Llena, a la partida de la Serra. Deixa també el nom al barranc que s'origina a la carena de la Llena, no lluny del coll de les Marradetes, passa vora el mas i, després d'agafar direcció est, porta les aigües de la pluja al barranc de Sant Miquel de la Tosca.

«tot peu de Serra fins al Mas den Peret» (Ordi. 1743); «als del Mas den Peret» (Val. 1734, 14-8-1752); «en lo terme de la Pobla en lo Mas anomenat den Peret» (Òbits 1746, f. 300v, 3-7-1757); «Joseph Carré Qm. Pages del mas dit den Peret terme de dit lloch de la Pobla» (Capb. 1768, f. 253r).

Peret, el mas del [ʎo 'maz ðeʎ pe'ret]

Vora la carretera, no lluny del mas del Gassolet. És un lloc diferent del *mas d'en Peret*, situat cap al sector sud-est del terme.

Peric

«Ego petro perich htre loci popule Servularis» (MN 1507).

«Perico» l'Eloi, el mas del

[tə 'maz ðel pe'riko tɛ'tɔj]

És una cabana en una hisenda d'aquest priopietari, dins les terres de la Fumada i vora la Vileta.

Peris

«Pere Peris», «Joan Peris» i «Montserrat Peris» (Farré, p. 187, any 1314; p. 94, any 1500, i p. 145, any 1599).

Segurament que era paraula oxítone, com ho és ara quan es parla del mas. Els documents, d'acord amb l'època en què van ser redactats, no ho reflecteixen.

Perpinyà, el mas de

«d'en Perpinyà» (Farré, p. 23, s. xv); «situ(m) jn t(er)mjno S(er)volar(ri)s loco vocato lo mas den p(er)pinya» (Llib. 1439, f. 2r); «j mas vocat lo mas de ppeya in t(er)mino de S(er)voles» (MN 1458, f. 27v).

Perxe, la cova del

[tə 'kɔβaɫ 'pɛrtʃe]

És una balma tancada amb paret de pedra, entre el barranc dels Forns i el de Sant Joan.

Pesta, la cova de la

[tə 'kɔβa ðe tə 'pesta]

És entre el Mas d'en Borc i els Llinars. No és gaire gran, tancada amb la clàssica paret de pedra; pel seu davant passa el camí de les Tretes. Uns altres, en canvi, la situen a la riba esquerra del barranc de l'Escaleta, al seu tram inferior, però abans que s'ajunti amb el de Sant Joan. Les anotacions d'òbits del juny i juliol de 1652 indiquen que a la cova vivia gent amb pesta, no solament de la Pobla, sinó també de Vimbodí. Els cadàvers eren enterrats ràpidament pels voltants de la mateixa cova.

«mori en la cova del barranch del mal contagios [...] fou enterrat per mans de un emigrant de Vimbodi i de sa germana Tecla, lo enterraren de sota dita cova en una feixa sota un noguer sense ninguna solemnitat» i «Pere Balaguer de edat de 40 anys mori en una cova de les oberedas del mal contagios» (Òbits 1642, 22-6-1652 i 3-7-1652).

Pi

«bernat pi vidrier del lloc de Mataro» (Bapt. 1591, 27-1-1611).

Fou padrí de bateig de Bernat Sobreperere.

Pi, la font del

«La Masia den Sans [...] in partida dicta lo Coll rotg [...] et temdem ab aquilone

cum quodam troceo terra dicto la font del Pi» (Llib. 1700, f. 23r); «terra Campa dita la font den Pi» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Pi Ver, el

«en lo terme de la Pobla de Ciervols y partida dita lo Pivé» (Capb. 1768, f. 237r).

El topònim, que ha aparegut en altres viles veïnes, equival a *pi pinyer*.

Pibernat

«Maria Pibernat» (Bapt. 1642, 7-4-1678); «Franº Pibernat» (Capb. 1768, f. 255v).

Els pares de Maria eren de l'Albi, però vivien a la Pobla.

Pica, la

[ʔa 'pika]

Al carrer Major.

«La Pica» (Cròniques VI, p. 7).

Picardia, cal

['kaʔ pikar'ðia]

Al carrer del Franc.

«Cal Picardia» (Cròniques VI, p. 31).

Pigat, cal

['kaʔ pi'ɣat]

V. *Pelegrí, cal*.

Piles, el tros d'en

«terra campà dita lo tros den piles» (Cad. s. XVIII, any 1738); «un tros de terra dit lo tros de la Casa den Piles» (Racio. 1768, f. 96r).

Pinell

«Pau Pinell» (Cad. s. XVIII, any 1716).

Era un dels contribuents en aquest cadastre.

Pinell, cal

['kaʔ pi'neʎ]

A la plaça de Sant Miquel.

«Cal Pinell» (Cròniques VI, p. 23).

Pintat, la garriga del

[ʎa ɣa'riɣa ðeʎ pin'tat]

Finca al sud-oest del terme, a prop del fondo del Púdol i del fondo del Calaixeres.

Pinyó, la garriga del

[ʎa ɣa'riɣaʎ pi'ɲo]

Coneguda de la gent d'Ulldemolins, que la situen per la rodalia de la Saubana.

«La Garriga del Pinó» (Cad. 1959).

Pinyol

«Pere piñol fadri de la vila de Ulldemolins» (Bapt. 1591, 25-1-1615); «foren Padrins [...] y Engracia Piñol del lloch de la Pobleta de la Granadella» (Bapt. 1642, 3-10-1697); «y maria Piñol dels Solerás» (Bapt. 1700, f. 37r, 8-11-1725); «Alexandre Piñol» (Farré, p. 148, any 1770); «maria Piñol y Gassió» (Òbits 1746, f. 350r, 21-12-1772); «Aleix Piñol» (Farré, p. 149, any 1850); «Jose Piñol Abella» (Doc. d., 1861); «José Piñol y Gort» (Padró 1861, 21-8-1861); «Juan Piñol y Llobera» (Padró 1881, 29-9-1881); «Piñol Vall Rafael» (Padró 1887, f. 4); «Piñol Gació Antonio» (Padró 1923, f. 24); «Piñol Sobreperere Jaime» (Padró 1943, f. 60); «Francisco Piñol Blay» (Padró 1962, 17-6-1970).

Pere va ser padrí de bateig de Pere Ferrer. Engràcia, de Caterina Cabrer.

Pinyones, les

[ʎes pi'ɲones]

Partida coneguda de la gent d'Ulldemolins, a l'oest de la garriga del Blanc.

Pipa, el racó del

[ʎo ra'ko ðeʎ 'piɸa]

A ponent del coll de l'Astrugueta, mirant ja a Sant Joan.

«Pipante», cal

[ʎaʎ pi'pante]

V. *Gallard, cal*.

Piquer

«Ramon Piquer» (Farré, p. 186 i 187, any 1314).

Piquera, el comellar de na

«un tros que esta a la plana de Lleyda [...] ab oriente ab lo tosal gros del comellar de na piquera» (Llib. 1591, f. 61r).

Piquetes, la font de les

[ʎa 'fɔn de ʎes pi'ketes]

No és gaire potent, a la partida del Mas d'en Blanc i al nord-est del fondo de la Font del Púdol.

pla

V. **Albesa*, *Amàlia*, *Blaió*, *Burguet*, *Cames*, *Cametes*, **Escaleta*, *Esteve*, *Fantasies*, **Foradades*, *Fumada*, *Gardeny*, **Garriga*, «*Hermano*», *Madrid*, *Manyera*, *Mas*, *Mola*, *Mostela*, **Nules*, **Oliveres*, *Os*, *Ravalenc*, *Sorda*, *Torre*, *Vileta*.

Pla d'en Gassol, el

«una pessa de terra en la partida dita lo Pla den Gassol» i «en la Partida dita lo Pla den Gassol» (Racio. 1768, f. 236r i 251r).

Pla d'en Targa, el

[to 'pta ðen 'tarya]

Al capdamunt de la riba dreta del barranc de les Alberedes, entre el Comellarret i el tossal de la Vella, no lluny de la Cova d'en Palau.

«en la partida dita lo Pla de Entarrega junt amb la cova den Palau» (Llib. 1700, f. 69v); «termini dl Pobra in Partida del Pla den Targa» (MN 1765, f. 44r, 4-11-1754); «terme de dita Pobra partida del Pla den Darga» (MN 1811, f. 2r, ?); «en lo terme del mateix lloch de la Pobra y en la Partida dita del Pla den Targa» (MN 1824, f. 67r, 17-2-1825).

Pla d'en Vaques, el

[to 'pta ðem 'bakes]

La partida és per la rodalia del Fontanet, que li queda a ponent, i el barranc del Mas d'en Peret, a sol ixent. També hem vist l'específic escrit amb *b-*: *Baques*, que sembla que correspon a la pronúncia dels informants. L'article personal masculí fa pensar que era nom de persona o, més aviat, un renom.

«in termino de Servoles parte vocata planes de vaques» (Llib. 1420, f. 11v); «terra Campa al pla den vaques» (Cad. s. XVIII, any 1738); «en el lugar de la Pobra y Partida nombrada lo Pla den Vacas» (MN 1766, f. 40r); «en lo terme de dit lloch de la Pobra de Cervols u en la partida dita lo pla den Vacas» (MN 1824, f. 182v, 16-5-1827); «Pla d'en Bagues» (Cad. 1959).

Pla de Cantonella, el

[to 'pta ðe kanto'neʎa]

Vora la carretera, a ponent de la Plana i a migdia dels Llinars. Només quatre de les disset anotacions documentals que s'aporten posen l'article definit davant del substantiu *Cantonella*, que és la variant més abundant, i també davant d'algunes altres. Hem optat per fer una sola entrada amb *Cantonella* i el *Pla de Cantone-lla* perquè són dues maneres de designar el mateix lloc. Ens podríem preguntar si *Cantalella*, *Cantolela*, *Cantolella*, *Cantollela*, *Cantollella*, *Cantonella*, d'aquests documents, i *Cantarella*, que també surt al document de 1644 de l'entrada a *la sort de Cantonella*, no són encara l'evolució de *Cantalosella*, anotat abans.

«jn parte vocata cantollella o vilars afta [...] a meridie jn via qu jtur a hulldemollins» (MN 1553, 8-11-1568); «sitam jn parte dicta la cantalella» i «in parte dicta cantolela» (St. On. 1578); «cum vinea domus Abadia huius loci a meridie ab lo pla de cantollella», «lo tros de cantolella [...] ab occidente ab la Carrerada de la granja a meridie ab la vinya de la Granja», «lo tros de cantonella la qual posseeix en lo cami de vulldemollins» i «in parte dicta lo pla de cantollela [...] ab occidente cum terra troceo de la rectoria de meridie ab lo pla de cantollela ab achilone ab la cerra» (Llib. 1591, f. 42r i 85r, 20 juliol 1623 i 30 agost 1625); «obliguem la nostra viña de Cantolella» (Llib. 1626, f. 16v); «una vjña al pla de Cantolella» (Llib. 1644, f. 19r); «una Sort al cami de Ulldemollins dita la Cantonella [...] a tremuntana ab lo cami de Ulldemollins» i «in partida dicta la Cantonella [...] a meridie cum itinere de la Granja Ludovici de Magarola et temdem ab aquilone cum dicto itinere de la Granja» (Llib. 1700, f. 19r i 190r); «a la partida dita la Cantonella» (Cad. s. XVIII, any 1738); «lo Pla de la Cantonella» (Racio. 1768, f. 82r); «Heretat del Pla de Cantonella» (Doc. d., 1768); «y partida del Pla de Cantonella [...] a tremuntana ab terras de la Vicaria de dit lloch» (MN 1811, f. 75r, 13-9-1813); «en lo terme del mateix lloch de la Pobla, y en la partida del Pla de Cantonella» (MN 1824, f. 143v); «Pla de Cantonella» (Doc. d., 1855).

Pla de Cantonella, el camí del

«el cami qui va al Pla de Cantonella» (Doc. d., 1750).

Pla de la Llàntia, el

[to 'pta ðe ła 'lantia]

És cap a la partida de Riu de Set, i al nord-est de les Argiles. Devien ser terres subjectes a un tribut destinat a mantenir encesa la llàntia d'un altar.

«t(er)mino S(er)volaris [...] y afrontat cu(m) plana de la lantia» (Llib. 1400, f. 32r); «un tros al pla de la llantia» (Llib. 1644, f. 119v); «y partida lo Pla de la Llantia» (Doc. d., Venda, 19-3-1804).

Pla de l'Oliver, el

«a la partida dita lo pla del Olivé» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Pla de la Torre, el

«y en la Partida del Pla de la Torre» (MN 1811, f. 108r, 31-1-1814).

Pla del Mas, el

[to 'pta ðet 'mas]

La partida és al nord dels clots del Marxant i del Miró.

«terme del lloch de la Pobla, y en la partida dels plans del Mas» (MN 1824, f. 180v, 13-5-1827); «Pla Mas» (Cad. 1959).

Pla del Pasqualet, el

[to 'pta ðet paskwa'tet]

A la part nord-est del terme, entre les Tapiades, que li queden a ponent, i el Mas d'en Ramonet, amb el qual parteix per sol ixent. En aquest lloc, la pista asfaltada que comunica la Pobla amb Cervià, comença un gran descens vers el riu de Set.

plaça

V. *Església, Foment, Sant Miquel*.

Plaça, la

«sitam in platea publica Oppidi de la Pobla» i «de ponent ab la Plaça» (Llib. 1700, f. 170r i 69r); «in Platea dicti loci de la Pobla de Cervols» (MN 1765, f. 33r, 4-11-1753); «en la plassa de dicho lugar de la Pobla de Cervols» (MN 1766, f. 155r); «en la Plaza» (Padró 1861, 3-1-1862).

Es refereix a la *plaça de l'Església*.

V. t. *Església, la plaça de l'*.

Plaça, de la

«petrus Sans dictus de la plasa», «petrus martj dictus de la plasa» i «joannj Gas-sió de la plasa» (MN 1553, 10-12-1554, 4-3-1555 i 28-11-1557); «ioa(n) Sans de la plasa del log de la pobbla» (MN 1573, f. 63r); «en joan sans de la placa» (Llib. 1591, f. 24v); «Joan Sans de la Plassa» (Racio. 1768, f. 96r).

Plaça, el carreró de la

«dins lo lloch de la Pobla y al Carreró de la Plassa [...] a mig dia ab la carrerada y a tremuntana ab dit Carreró» (Capb. 1768, f. 252v); «en el rincón o callejón de la Plaza» (Doc. d., Venda, 20-2-1773).

Amb aquestes soles dades, es fa difícil d'imaginar-ne la ubicació. Però segur que no era el mateix que es troba al carrer Major i que avui es coneix per *del Pau-anton*.

plana

V. **Lleida, *Llinar, Miró, *Simó*.

Plana, la¹

«in termino de la fumada in parte vocata la Plana» (MN 1494, 15-9-1505); «terre troceum jn parte vocata la plana» (MN 1553, 7-10-1560); «y la espelta al tros dit la Plana del camí de Ulldemolins» (MN 1658, f. 11v); «vulgo dictam la Plana seu alio nomine lo Comellaret del camí de Ulldemolins [...] a casu

et aquilone cum ipso dicto itinere» (Llib. 1700, f. 185r); «terra Campa dita la plana» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Plana, la²

«in t(er)mino fumate [...] afrontatu(m) cu(m) la plana» (Llib. 1348, f. 63v); «y partida dita la Plana y Riu de las tapiadas [...] a sol ixent ab lo riu de las tapiadas» (Capb. 1768, f. 237v).

La ubicació que li donen aquests documents és diferent de la de l'entrada anterior.

Plana, riu de la

«Riu de la Plana» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Plana d'en Tost, la

«y partida dita la plana den tost» (Capb. 1768, f. 232r).

Plana de Lleida, la

«la Plana de Lleida» (Farré, p. 22, s. XIV); «jn parte vocata la plana de Leyda jn termino de la pobla» (MN 1592, f. 22r); «in termino de la pobla de Cervols in parte nuncupata la plana de Lleyda fins al cami nomes qui va a Cervia» (MN 1707, f. 71r); «cituada a la Partida de la Plana de Lleyda» (MN 1765, f. 177r, 19-8-1757).

Planella, la

[ʎa pɫa'neɫa]

Els nostres informants recorden aquest nom designant terres de vora la part alta del barranc dels Forns, i a ponent del pla de la Torre.

Planes, les¹

[ɫes 'ptanes]

Sortint de la vila, en direcció a les Crestes, vora la carretera, al sud-oest de les Sorts, i partint per ponent amb Cantonella, tocant per sol ixent amb el Calvari i el racó de les Marquetes.

«jn termino Populae Cervulorum in parte dicta la Plana» (Llib. 1561, f. 198r); «a les Planas» (Test., 15-12-1760).

Planes, les²

«in t(er)mjno hospitali rivo sitis loco vocato les planes» i «jn termino espital de rjvo setis loco vocato les plan(e)s» (MN 1300).

No podem afirmar que el lloc fos al terme de la Poblà, però sí que era a prop del riu de Set i, segons el nostre coneixement, cap al sector de les Besses.

planet

V. **Era, Gassol.*

Planet, el

«un tros de terra dit lo Planet [...] afronta a sol ixent ab lo cami de la Argila» (Llib. 1700, f. 69v).

Planeta, el camí de la

«in partem que dicitur Vilas [...] ab aquilone cum via de la planeta qui va all linar» (MN 1553, 5-9-1575).

Planeta, la sort de la

«la sort de la planeta» (MN 1658, f. 8v); «y per Precari la Sort dita la Planeta» (Racio. 1768, f. 31r).

Planets, els

[tɔs pʎa'nets]

Són terres que parteixen amb els plans del Castell, pròxims al Senill i al sud de les Aureres, partint amb el bosquet del Pujalt.

Planot, el

«en la partida dita lo Planot del cami del Albi» (Llib. 1700, f. 69v); «terra Campa ab un corral dirruit dit lo planot» i «una viña al planot» (Cad. s. XVIII, any 1738).

plans

V. *Castell.*

Plantada, la

«en lo terme de la Pobla en la partida dita la plantada la qual afronta de sol ixent ab la cova de la perdiu, de ponent ab lo cami Real que va a Lleyda, de mig dia ab los tormets de Isidro Criviller, de tremontana ab lo Comellar de Monblanch y f. Joan, la qual pessa de terra vos establesch ab que pagareu una perdiu de cens lo dia de St. Miquel de Setembre» (MN 1658, f. 22r).

Plantadeta, la

[tɔ pʎanta'ðeta]

És al sector nord-est del terme, prop del Coll Roig i el tros de la Vila. No lluny de la masia del Xel. Sol anomenar-se també *del Pauanton*.

«Plantadeta» (Cad. 1959).

Pleta, el farraginar de la

«tota aquella pessa de terra dita lo Farraginal de la Pleta que afronta á sol ixent ab lo cami de Vilanova» (MN 1765, f. 452v, 29-1-1764).

Pobla de Cérvols, la

«lo terme del lloch de la Pobla de Ciervols afronta a sol ixent ab la aygua que devalla de St Miquel de la tosca la qual discorra per lo riu de set avall, a migdia tota la serra aygua vessant, â ponent ab lo cami real que ve de lleyda â Ulldemolins i a tramuntana ab dit Riu de Set» (Capb. 1768, f. 215v).

V. t. **Cérvols*.

Pobla de Vallbona, la

«in termi(no) S(er)vula(ri)s [...] i cu(m) los poblados de la pobla de Valbona» (Llib. 1313, f. 12r); «P. Cab(re)r [...] de popula vallbone» (Llib. 1330, f. 11r).

Essent un nom de cronologia antiga, podria venir de les possessions que Ramon de Vallbona tenia al terme de «Sorboles».

Pocorull

«Josephum Pocorull» (Llib. 1700, f. 1r); «francisco Pocorull» (Òbits 1700, f. 128r, 15-12-1707).

Josep, que era frare, procedia del monestir de Poblet i prengué possessió com a vicari de la Pobla el 21 de setembre de l'any 1700. També s'ha trobat anotat *Pocurull*. Francesc era pare de Josep, i feia de pagès a Lleida. El llibre d'òbits diu que, a causa del cruel i rigorós setge de la ciutat, va haver de fugir i refugiar-se a la Pobla, on morí. El seu cos fou sepultat al monestir de Poblet, al fossar destinat als monjos, puix que a causa de la guerra no es podia portar a Lleida. Tractant-se del pare d'un monjo i aleshores vicari de la Pobla, se li féu un gran funeral.

Poderós

«Juan Poderos al ser de fau de nacion frances del lloch de S. Marti marmara esta enterrado en el çementerio de aqui la iglesia de la Puebla en el lugar de los forasteros» (Òbits 1642, 25-3-1672).

«Poldo»

[^hpoɫdo]

Renom que rebia Leopoldo Gili, que formava part de l'equip de futbol local.

«Leopoldo Gili (Poldo)» (Cròniques V, p. 16).

Polit

«Jose Gasio lo Polit» i «Jph Gasio Pulit» (Doc. d., 1849 i 1854).

Polit, cal

[ˈkaɫ poˈtit]

V. *Jacint, cal*.

Poll, el tossal d'en

«mes un altre tros al tosal den poll davall la Vileta» (Llib. 1626, f. 12r).

Ponç o Pons

«Ego bnº po(n)cij t(er)minj fumate» (Llib. 1348, f. 47r); «petrus pons gallicus» (Llib. 1591, f. 67r); «mestre ponsis barber del lloc de Vinbudi» (Bapt. 1591, 12-2-1609); «fonc padri bernat pons estranger» (Conf. 1592, 27-4-1608); «foren Padrins Pere Joan Pons de Miralcamp Bisbat de Solsona» (Bapt. 1642, 4-2-1693); «Franº Pons» (Òbits 1700, f. 127r, 25-10-1707).

El barber de Vimbodí féu de padrí de bateig de Tecla Cabrer. Francesc, de 1707, que morí als vuit anys, era de Sidamon i ell i els seus pares s'estaven a la Pobla refugiant-se de la guerra.

Ponent, el carrer de

[to ka're ðe po'nen]

Com el seu nom indica, és a l'oest de la vila i forma part de la seva ampliació. Al nord es troba amb el carrer del Franc i, al sud, amb l'avinguda de les Garrigues. En el seu tram mitjà es comunica amb el carrer de les Sorts.

pont

V. *Besses, Diable, Moret, *Senill*.

Pont, el

«y partida dita lo Pont [...] a sol ixent ab lo Cami de Ulldemolins a tremuntana ab lo riu de la Sed» (Capb. 1768, f. 234v).

Pontons

«Josep Pontons y Bera» (Conc. 1699).

Era jurat el 1717.

Pops, el toll dels

[to ˈtoɫ deɫs ˈpops]

És al barranc de Sant Joan, no gaire lluny del Forcat. Sembla que en una juguesca amb uns forasters, els de la Pobla anaren a comprar pops i els deixaren a

l'esmentat toll, que a partir d'aleshores en prengué el nom. Tanmateix, aquesta justificació popular de l'origen del nom cal agafar-la amb totes les reserves.

Porta

«foren padrins francesc Porta» (Bapt. 1591, 17-4-1629); «Franº Porta y Cathalá» (Bapt. 1745, f. 22v, 14-4-1750); «Bernat Porta» (MN 1766, f. 7v); «Antonia Porta y Elies», «Salvador Porta y Elies» i «Ursula Porta y Elias» (Bapt. 1745, f. 109v, 27-5-1775; f. 116v, 5-5-1777, i f. 133r, 5-10-1781); «Gaudiós Porta» (Farré, p. 150, any 1850); «Porta Cabré Filomena» (Padró 1887, f. 5); «Jaume Porta Espasa» (Padró 1934, 11-9-1935).

Els Porta sembla que procedien de Barberà, segons el llibre de baptismes. Però uns altres eren de Fullella.

Porta, cal [ˈkaʎ ˈpoɾta]

Al carrer Nou. També coneguda per *cal Crispí*. Al raval de Sant Miquel una casa també en duu el nom.

«Cal Porta» (Cròniques VI, p. 22).

portal

V. **Cervià*, **Vilanova*, **Vilosell*.

Portal, del

«Petrus Sans del portal» (MN 1626, f. 17r); «Pere sans del Portal jurat en Cap, y Sosballe» (Òbits 1642, 18-1-1645); «Jph Llubra del Portal» (Doc. d., 1850).

Portal, el carrer del [to ka're ðeʎ poɾˈtaʎ]

S'anomena d'aquesta manera un tram curt de via pública que del sector alt del carrer Major parteix en direcció a l'est, la mateixa que segueix la carretera que duu al Vilosell, la qual aquí s'estreny força. Deu el nom al portal que custodiava el pas vers aquesta vila veïna.

«calle del Portal» (Padró 1861, 12-8-1861).

pouet

V. *Bargalló*.

Prades, la coma d'en

«in termino de la fumada [...] et cu(m) cumba d(en) prades» (Llib. 1332, f. 7v); «i(n) t(er)mjno de la fumada i(n) loco vocato la coma dn prads» (Llib. 1363, f. 16r).

Prades, el pujol de

«el pujol de Prades» (Farré, p. 187, any 1314).

prat

V. **Egües*.

Prat de la Riba, l'avinguda de

«Quan la República se li donà el nom de Prat de la Riba» (Cròniques X, p. 6).

V. t. *Garrigues, l'avinguda de les*.

Prats

«Jaume Prats de fulleda» (Bapt. 1591, 29-3-1621); «Joaquim Prats Bosqué» (Cròniques XI, p. 29).

Jaume va ser padrí de bateig de Jaume Sans. Joaquim, fill de la vila, fou mestre d'escola des del 1898 fins al 1902.

Prats, els

[ɫos 'prats]

La partida és al nord-oest de la Fumada i a prop del mas del Manresa, entre les Foradades i el barranc de les Tapiades. Es parla del *barranquet dels Prats*.

«un tros a los prats» (Llib. 1644, f. 120r); «en lo terme de dit lloch de la Pobla en la partida dita los prats al Toll de la Canaxiula» (Conc. 1699); «y partida dita los Prats [...] a ponent ab lo Riu del Cavall y Covas dels Oliver» i «los Prats [...] a sol ixent ab terras del Benefici del Albi» (Capb. 1768, f. 251v).

Prats, l'obac dels

«altra pesa de terra dita lo Aubach dels Prats afronta a sol ixent ab lo Barranch dels Prats, a ponent ab lo tossal de las Rocas de Saranyena» (Racio. 1768, f. 30r).

Prats, el racó dels

[ɫo ra'kots 'prats]

És un barranquet que, partint del Coll Roig en direcció a l'oest, va a trobar el fondo de la Fumada. Pensem que el racó actual deu equivaler al *torrent* del s. xiv.

«i(n) t(ermino) fumate cu(m) tor(ren)te cu(m)be pratum» (Llib. 1330, f. 27r).

Preixens

«jaume preyxens», «Jacobo peregens loci de la pobla de cerboles» i «joan perege(n)s» (Llib. 1591, f. 24v, 46v i 65r); «Isabet Juana Peregens» (Bapt. 1591,

17-3-1618); «Pere Perege(n)s» (Test., 2-6-1621); «Babtista Pereyxens» (MN 1626, f. 17r); «Pere Preixens» (Bapt. 1642, 10-2-1642); «Babtista Prexens de ma mitjana» (Llib. 1644, f. 96r); «Anna Maria Preixens» (Òbits 1642, 8-4-1648); «Josef preixens» (Bapt. 1642, 10-11-1657); «la Pobilla Magdalena prexens» i «Batiste Prexens» (MN 1658, f. 1r i 4r); «francisco Preixens» (Bapt. 1700, f. 5v, 10-3-1704); «Fran^a Preixens y Fusté», «Pere Preixens y Soler», «Theresa Preixens» i «Joseph Preixens» (Bapt. 1745, f. 8v, 5-9-1746; f. 30r, 30-7-1753; f. 145v, 1-10-1784, i f. 156v, 26-8-1787); «Fran^o Preyxens» (Doc. d., 1854); «Preixens Lladó Maria del Carmen» (Padró 1923, f. 141); «Preixens Dalmau Ramon» (Padró 1943, f. 3).

Preixensa, la

«una pessa de terra campa de dos jornals poch mes o menos situada en lo terme del present lloch en la partida dita lo Camp de Poblet y vulgarment dita la Preixensa, que lo P.M Felix Genovez comprà a Maria Preixens viuda» (Racio. 1768, f. 118r); «pieza de tierra dita la Preixensa (Camp de Poblet) [...] (era la pissola del Moret o ve lo Camp de Poblet del Nanjo)» (Doc. d., 1855).

La documentació delata prou bé l'origen del nom: el llinatge *Preixens*.

Prenafeta¹

«Domènec Prenafeta» (Farré, p. 143, any 1330); «Ego dmjco de penafreyta t(er)mjno S(er)volar(is)» (Llib. 1363, f. 33r i 119v); «in termino de la fumada [...] afrontat cum domenjco de penafreyta» (Llib. 1433, f. 5r); «p^o p(re)nafeyta popule s(er)volari» (Llib. 1445, f. 4r); «Josep Prenafeta» (Farré, p. 150, any 1850).

Prenafeta²

«a la partida dita den prunafeta» (Cad. s. xviii, any 1738).

L'escrivà d'aquest llibre del cadastre va deformar la primera síl·laba del cognom. Devia passar sempre de *Pre-* a *Pru-*, segons es veu també a l'entrada dedicada a *les sorts*.

Prenafeta, el mas d'en

«ab lo camj q va al mas den penafreyta» (Capb. 1436); «lo tros del hort del mas dit den prenafeyta» (Llib. 1591, f. 13v i 25r); «p(er) .I. troç de terra cort q es en lo terme de S(er)voles affte. ab lo camj q va al mas den penafreyta, e ab lo camj de la fumada e ab lo camj dl pas» i «lo mas den Joha(n) penafreyta p(er) lo forn I galina» (Capb. s. xvi); «y partida dita lo Mas den Prenafeta» (Capb. 1768, f. 254r).

Prenafeta, les sorts d'en

«dita les sorts den prunafeta» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Prenafeta, el tros d'en

«dues feixes o parades puix aval del tros den prenafeyta» i «obligo lo tros den prenafeta [...] afronta [...] de ponent ab lo camj de Servja» (MN 1553, 30-1-1557 i 26-9-1566); «les dues feyxes mes aval del tros den prenafreta» (St. On. 1578); «la mitat del tros dit de prenafeta» (Llib. 1591, f. 65v).

Presseguer, el

«y Partida del Presseguer» (Capb. 1768, f. 221r).

Pruneres, el barranc de les

[tə βa'raŋ de tɛs pru'neres]

És el nom que els habitants de la Pobla donen a la partida de les Covasses, molt coneguda de veïns d'Ulldemolins que hi tenen finques.

Pubill, el

«bnº gacol pobill» (Llib. 1439, f. 54v), «Joannes sans dictus lo pobill» i «gabriel Martj dictus lo pobill locij populle Servolorum» (MN 1553, 4-3-1555 i 8-10-1560); «Jacobi Marti dicti lo Pobill loci Populae Cervulorum» (Llib. 1561, f. 198v, 20-11-1613); «Pere Sans dit lo pupil» (Bapt. 1591, 17-4-1614).

Pubill de la Plaça, el

«Casa del pubill Joan Sans de la plaça» (Bapt. 1591, 7-5 1595); «Joanne Sans dit lo Pobil de la Placa» (Llib. 1626, f. 9r); «Miquel Sans de la Plaça alias dit lo Povill» (Òbits 1642, 21-3-1679); «Joan Sans de la Plassa dit lo Pubill» (Racio. 1768, f. 96r).

Puc, cal

['kaɫ 'puk]

V. *Esteve del Peret, ca l'.*

Púdol, el fondo de la Font del

[tə 'fondo ðe tɔ 'fɔn deɫ 'puðoɫ]

S'anomena així un barranc que neix a ponent del Mas d'en Blanc i, seguint direcció nord, va fins a la partida de les Gotelleres.

Púdol, la font del

[tɔ 'fɔn deɫ 'puðoɫ]

Al fondo del Púdol, i a ponent del corral d'en Fabiola.

Puigdengoles

«cum domo Christophoro Podingoles» i «Christophoro Pruidengoles Vitri fabro oppidi de Capellades conmoranti in oppidis Populae Cervulorum» (Llib. 1700, f. 55v i 156r); «Marina Pudingoles» i «Christophol Puig de angoles oficial de vidre» (Bapt. 1700, f. 27v, 30-6-1719, i f. 28r, 15-2-1720); «Catharina Puigdengoles» (Bapt. 1745, f. 12r, 8-5-1747); «Jacinto Puigdengoles Perayre» (Òbits 1746, f. 279r, 8-3-1748); «Joseph Putgdengoles y Gassió» (Bapt. 1745, f. 39v, 23-2-1758); «Pau Anton Puigdengoles» (Capb. 1768, f. 215r); «Paula Puigdengoles» (Bapt. 1745, f. 104r, 18-2-1773); «Asuncion Puigdengoles y Perramon» (Padró 1881, 21-6-1882); «Puigdengoles Timoneda Rosa» (Padró 1923, f. 151); «Puigdengoles Borch Jaime» (Padró 1943, f. 25).

Cristòfol, procedent de Capellades, va venir a la Poble a fer de vidrier, i es casà amb Mariàngela Català. Pau Anton Puigdengoles, que morí el 18 de gener de 1787, als vuitanta anys, fou enterrat a l'església amb assistència de vint-i-un sacerdots, set religiosos i altres capellans; es donaren de caritat set pessetes a cada un.

Puigverd

«Hieronymus Puigvert Monacus Populeti regens curas animus Popule Cervulorum» (Llib. 1626, f. 61r); «Fra Pere Puigvert, 1636» (Farré, p. 142).

Pujalt, el bosquet del

[tə βos'kəd deɫ pu'ʒaɫ]

És entre els Planets i les Aureres.

pujol

V. *Prades.

Pujol

«Salvador Pujol loci de vallbona in predicto oppido de la Poble habitantes» (Llib. 1700, f. 86v); «fran^h Pujol» (Bapt. 1700, f. 63r, 10-8-1740); «Josepha Pujol y Masip», «Joan Pujol», «Paula Puýjol y Thomas» i «Salvador Pujol y Sobreperere» (Bapt. 1745, f. 91v, 6-5-1771; f. 110r, 6-10-1775; f. 120v, 29-8-1778, i f. 137r, 26-10-1782); «Francisco Pujol pages y vehi de la Poble de Cervols» (MN 1824, f. 198v i 275v); «R^o Pujol y Sobira» (Padró 1861, 7-5-1862); «Ramon Pujol y Casamitjana» (Padró 1881, 3-8-1882); «Pujol Carré Concepcion» (Padró 1923, f. 9); «Pujol Fortit Juan» (Padró 1943, f. 23).

Salvador Pujol feia de vidrier a la Poble.

Pujol, cal

[ˈkaɫ pu'ʒɔɫ]

A la plaça de Sant Miquel.

«Cal Pujol» (Cròniques VI, p. 23).

punta

V. *Bou, General, Gitori, Marc, Tatà*.

Punyalada, el

«fou conegut amb el renom del “Punyalada”» (Cròniques VI, p. 29).

Punyet

«Arnau Punyet» (Farré, p. 42, s. XIII).

Quarteres, cal

[ˈkaʎ korˈteres]

Al carrer del Franc. També un pati amb el mateix nom.

«Cal Corteres o Quarteres» (Cròniques VI, p. 27).

Quarteres, la canal del

[ʎa kaˈnaʎ deʎ korˈteres]

A ponent de la canal del Vall, i a l'est de la canal del «Guillermo» (també coneguda per *del «Guillermo» del Pigat*).

Quarteretes, cal

[ˈkaʎ korteˈretes]

V. *Barberà, cal*.

Queixalós

«Petrus Caxelos» i «Petro Caixalos de menargens» (Llib. 1626, f. 61r i 62r).

Queralt

«ego gabriell queralt» (MN 1553, 8-2-1561); «matia queralt» i «Joannes Queralt loci de la pobla» (Llib. 1591, f. 6r i 3r); «Margarida Queralt» (Bapt. 1591, 15-6-1605); «Hyacinto queralt» (Llib. 1626, f. 62r); «Joseph Caralt pages de la pnt vila de la Pobla» (Llib. 1644, f. 100v); «Petrus queralt» i «fueron padrinos Jaime Queralt i su Muger Mª Agna tots de Castillo de Asnos» (Bapt. 1642, 17-1-1645 i 9-7-1673); «Maria queralt» (Doc. d., 1716).

Queralt, l'era de

«tota aquella pessa de terra asituada en la mateixa sort dita del era de Caralt [...] afronta a sol ixent ab lo camí de la argila a mig dia ab lo camí del fossar» (Llib. 1644, f. 101r).

Queralt, l'hort d'en

«al Hort den Caralt» (Farré, p. 175, any 1743).

Queraltó

«Maria Caraltó de Sa Guardia» (Òbits 1746, f. 381r, 24-9-1783); «Queraltó Llobera Francisco» (Padró 1892, f. 194); «Queraltó Martí Mª Teresa» (Padró 1943, f. 21).

Segons el llibre de difunts, Maria era una captaire procedent de Cervera, i morí de sobte, a la Pobla.

Qüestió, la

[ʎa kwesti'o]

És una peça de terra petiteta a prop del Pla del Mas i la masia del Xel.

Qüestions, el tros de les

«el tros de les questions» (Llib. 1626, f. 53r).

Quexelles, el serrallet de les

«por el camino viejo de Lerida y sigue el camino hasta el serrallet de les Quexelles» (Capb. 1789, p. 101 i 102).

Segons el capbreu, era a l'entorn de la Saubana.

Quica, ca la

[ʎa ʎa 'kika]

V. *Rafel del Vell, cal*.

Quico, cal

[ʎaʎ 'kiko]

A la plaça de l'Església, formava part de la que ara es diu *cal Notari*.

«Cal Quico» (Cròniques VI, p. 5).

Quim, cal

[ʎaʎ 'kim]

A la plaça de Sant Miquel.

«Cal Quim» (Cròniques VI, p. 24).

Quima, ca la

[ʎa ʎa 'kima]

Al carrer Nou. Un altre nom és *cal Patan*.

«Ca la Quima» (Cròniques VI, p. 21).

Quimet, cal

V. *Barberà, cal*.

Quiquet, cal

[ˈkaɫ kiˈket]

V. *Barberà, cal*; *Jacint, cal*.

racó

V. *Boteret, Cadiraire, Cirerers, «Espartero», Gran, Gran de la Fumada, Jaumeta, Marquetes, Metge, «Pedro», Pipa, Prats, Safoia, Set Amos*.

Racons, els

«lo tros dit dels racons [...] de ponent ab lo cami que va a hull de mollins» (MN 1553, 22-8-1558); «una sort dita los racons [...] a michor ab lo cami de la granja, a tramuntana ab lo cami q va a Ulldemolins» (Llib. 1591, f. 89r); «los Racons afrontatur [...] a meridie ab la punta de la hereta den Marti [...] ab aquilone cum via que itur a Ulldemolins» (Llib. 1626, f. 10v); «lo tros dels rachons [...] afronta a mig dia ab lo cami va de la pobla a la granga a tremuntana ab lo cami va de assi a Ulldemolins» (Llib. 1644, f. 28v); «Lo tros anomenat dels Racons al cami de Ulldemolins» (Racio. 1768, f. 251r).

Racons, la sort dels

«una cort nomenada dels racons en la partida lo cami de Villanova» (Llib. 1644, f. 72r); «La Sort dita dels Racons» (Racio. 1768, f. 261r).

Raedor

«Pere Raedor» (Farré, p. 186 i 187, any 1314).

Rafel, cal

[ˈkaɫ raˈfeɫ]

Al carrer del Franc.

«Cal Rafel» (Cròniques VI, p. 26).

Rafel del Vell, cal

[ˈkaɫ raˈfeɫ ˈβeɫ]

Al carrer del Franc. Antigament també *ca la Quica*.

«Cal Rafel del Vell» (Cròniques VI, p. 28).

Ramon

«Joan Ramon» (Farré, p. 42, s. XIII).

Entenem *Ramon* com a cognom.

Ramon de la Fumada, cal [ˈkaʃ raˈmon de ʎa fuˈmaða]
V. *Antolí, ca l'.*

Ramon de la Quima, cal [ˈkaʃ raˈmon de ʎa ˈkima]
V. *Pastor del «Recader», cal.*

Ramon de Vilanova, cal [ˈkaʃ raˈmon de βiʎaˈnoβa]
A l'avinguda de les Garrigues.
«Cal Ramon de Vilanova» (Cròniques VI, p. 34).

Ramon del Calces, cal [ˈkaʃ raˈmoŋ ˈkaʃses]
Al carrer del Portal. Un nom anterior fou *ca l'Agneta*.
«Cal Ramon del Calces» (Cròniques VI, p. 32).

Ramon del Camil, cal [ˈkaʃ raˈmon deʎ kaˈmiʎo]
Al carrer Major.
«Cal Ramon del Camil» (Cròniques VI, p. 7).

Ramon del Tet, cal [ˈkaʃ raˈmon deʎ ˈtət]
Al carrer del Franc. Dos noms amb què també és coneguda són *cal Pere l'Esquerrer* i *ca la Feliciana*.
«Cal Ramon del Tet» (Cròniques VI, p. 30).

Ramona del Paquet, ca la [ˈka ʎa raˈmona ðeʎ paˈket]
V. *Josep del Masses, cal.*

Rasteller, el

«in termino S(er)vula(ri)s in loco vocato al rasteler» (Llib. 1313, f. 34v); «i(n) t(ermino) S(er)vularis loco q dc rasteler» (Llib. 1330, f. 36r); «jn t(er)mjno de S(er)volarj in loco vocato lo resteler» i «lo rasteler et afrontat [...] i cu(m) vja qua itu(r) a la pobla» (Llib. 1363, f. 79v i 81r); «in t(er)mino S(er)volis situ(m) i(n) p(ar)te appellat lo Rastell(e)r y afrontat[...] cu(m) plana de la lantia» (Llib. 1400, f. 32r); «jan loco vocato lo Resteler» (MN 1400); «jn t(er)mino s(er)vularj jn parte vocata resteller» (MN 1458, f. 40r); «jn termjno popule in parte vocata lo resteller [...] afrontat [...] j cu(m) jco de Velosello» (MN 1507); «loci popule cervolarj in parte dicta lo resteler [...] a meridie cu(m) lo tosal Gran et cu(m) vista de la argila [...] et terminatur ab los clots de(n) albesa» (MN 1535, f. 58r).

A la primera síl·laba, hi ha vacil·lació entre *ras-* i *res-*.

Rata, cal ['kaʎ 'rata]

V. *Salvador del Cadiraire, cal*.

raval

V. *Moreres, Sant Miquel, *Ulldemolins*.

Raval, el, i el carrer del Raval

«la qual casa esta situada en lo Arraval de la pnt vila [...] a sol ixent ab lo cami font a mig dia ab la rasa de falguera ara dita del ospital» (Llib. 1644, f. 96v); «in parte dicta la Arraval confrontatum a solis ortu cum saxis vulgo las Rocas» (Llib. 1700, f. 8r); «tot aquell corral de Bestiá net y buit ab lo Hort que se te contiguo, cituat a la Arrebal de dit lloch de la Pobla que afronta de sol ixent ab lo cami de Ulldemolins» (MN 1765, f. 267v, 27-8-1759); «en lo sobredit lloch de la Pobla de Cervols, y en la partida la Arrebal de Ulldemolins, afronta a sol ixent ab lo carrer de la Arrobal» (MN 1824, f. 172r).

Ravalenc, cal ['kaʎ raβa'teŋ]

A la plaça de Sant Miquel.

«Cal Ravalenc» (Cròniques VI, p. 23).

Ravalenc, la cova del [ʎa 'kɔβa ðeʎ raβa'teŋ]

És una balma de dimensions mitjanes, tancada amb una paret de pedra seca, pròxima al lloc on s'ajunten el barranc de les Alberedes i el de Sant Joan.

«Cova del Rabaleng» (Cad. 1959).

Ravalenc, el pla del [ʎo 'pʎa ðeʎ raβa'teŋ]

Al camí Vell de Cervià, dins la partida dels Llinars.

Reboll, el coll del [ʎo 'kɔʎ ðeʎ re'βoʎ]

És a la carretera, passada la partida del Senill, en direcció a les Crestes, i pròxim al mas del Pasqual. Segons els informants, per aquesta depressió passava el camí que anava d'Ulldemolins a Cervià.

Rebolls, els [ʎo re'βoʎs]

La partida confronta amb el terme de Juncosa, al nord de la Fumada del Pere-loi.

«Recader», el [ʎo reka'de]

Es refereix a una persona del llinatge *Gallard*.

«conegut com “El Recader”» (Cròniques VI, p. 34).

Recasens

«Quiteria Recasens y Fort», «Joan Recasens y Fort» i «Joseph Recasens y Fort» (Bapt. 1745, f. 117r, 15-7-1777; f. 121r, 16-1-1779, i f. 132v, 20-9-1781); «Vda Recasens» (Doc. d., 1854); «Juan Recasens y Mestre» (Padró 1861, 2-10-1861); «Recasens Fortit Leandro» (Padró 1887, f. 36); «Recasens Arbós Maria del Pilar» (Padró 1923, f. 109).

Els pares de Quitèria i de Joan eren del Vilosell i vivien a la Fumada.

Regalada, la font

[ʎa 'fɔn reɣa'ʎaða]

Segons els informants, és al barranc dels Forns. És un toll, al mig del barranc, en una finca coneguda per *els Forns del Pauanton*.

Rei, cal

['kaʎ 'reɟ]

Al carrer del Franc. També *cal Gatell*.

«Cal Rei» (Cròniques VI, p. 29).

Rei, la canal del

[ʎa ka'naʎ deʎ 'reɟ]

És a ponent de la canal Fonda.

Reial, el camí

[ʎo ka'mi 'raʎ]

El cadastre l'ubica al sector nord-oest del terme, per on transitava dit camí. Alguna vegada, el llibre del cadastre sembla que li doni categoria de partida, però no queda clara aquesta apreciació i la desestimem.

«Camino Real» (Cad. 1959).

Reial de Lleida a Reus, el camí

«Camino Real de Lerida a Reus» (Cad. 1959).

Reig

«Antonius Reth» (Llib. 1700, f. 22v); «Joseph Reth» (Bapt. 1700, f. 21r, 6-6-1715); «Dorothea Ret» (Òbits 1700, f. 143r, 6-1-1723); «Maria Reigt y Fuster», «Josepha Reig y Fuster» i «Cosma Reigt» (Bapt. 1745, f. 129v, 2-12-1780; f. 143r, 22-2-178, i f. 148v, 29-9-1785); «Juan Reig» (Doc. d., 1854); «Antonia Reigt y Reigné» (Padró 1861, 22-12-1862); «Reig Blay Dominica» (Padró 1884, 26-12-1884).

Antoni Reth, pare de Josep, era francès, casat amb Dorotea Oliveres i vivien a la Pobla, on ell feia de pagès. Al final del s. XVIII altres persones d'aquest llinatge eren dels Torms.

Reixat, el [tɔ re'tʃat]

És una finca pròxima a la vila, entre les Basses i els Vilars i partint amb els Llinars. Segons expliquen, la gent, per accedir als Vilars, travessava aquest terreny en lloc de passar pel camí. Finalment, es veu que el propietari, durant un temps, hi va posar una reixa, que va generar el nom.

«Reixat» (Cadstre 1959).

Rentadors, els [tɔ renta'dos]

Són al carrer de les Basses, i reben l'aigua de la font Vella. Actualment, ja no es fan servir. L'indret no fa gaire temps que era conegut per *els Auvis*, perquè hi havia uns àlbers, que ara uns plàtans han substituït.

Reposador, el

«en lo terme de dit lloc de la Pobla y partida dita lo Reposadó [...] a sol ixent ab dit confesant que es terme del Velusell a mig dia ab lo terme de Vilanova de Prades» (Capb. 1768, f. 225r).

Reus, de

«Joanis domenéc dicti de reos» (Llib. 1591, f. 68v).

La paraula «reos», amb -o-, per error d'escrivà.

Ribell, la font del [tɔ 'fɔn deɫ ri'βeɫ]

Queda a la dreta del vell camí de la Fumada, i no lluny del Mas d'en Borch, a la partida de les Hortes. No és gaire abundant: és un clot a terra que s'assembla a l'estri que li dóna el nom, amb joncs al voltant. Una font amb el mateix nom és coneguda de la gent de Cervià, al comellar del Frare.

Ribelles, o de Ribelles

«bertolinj ribeles t(er)mini s(er)ula(ri)s» (Llib. 1348, f. 33v); «i(n) pppla de S(er) voles afrontatu(m) bnº de ribeles» (Llib. 1375, f. 4r).

Ribelles, el mas d'en

«d'en Ribelles» (Farré, p. 23, s. XIV).

El nom és tret d'una llista de masos.

Ribera

«Ramon Ribera» (Cròniques XI, p. 28).

Segons Borch, fou mestre de l'escola a la Pobla el 1858.

Ribes

«Juan Ribes natural de la vila de Perpinya habitant en la fumada terme de la Pobra de Cervoles» (Bapt. 1591, 21-1-1624); «Mariagna Catalá y Ribes [...] de la vila de Castellans» (Test., 26-3-1764).

Mariagna era casada a la Pobra, on va fer testament.

Ricard

«catarina Ricart» (Òbits 1642, 18-7-1643); «Teresa Ricart y Flix» i «Esperansa Ricart y Aguilar» (Òbits 1700, f. 123r, 8-5-1703, i f. 131r, 3-9-1710); «Joseph Ricart y Fontanilles pages de les Borges de Urgell» (Bapt. 1700, f. 37v, 20-1-1726).

Josep fou padrí de Maria Domènec.

«Ricardo», cal

[ˈkaɾ riˈkaɾðo]

V. *Joan de la Bassa, cal*.

«Ríos»

«Progrés Rios Pujol» (Padró 1934, 24-11-1937).

El pare era d'Antequera i la mare, de Vallclara.

Ripoll

«Guillem Ripoll» (Farré, p. 42, s. XIII); «fa en p(er)e ripoll barba» (Capb. s. XVI).

Rito, cal

[ˈkaɾ ˈrito]

Al carrer del Franc. Per masculinització del prenom *Rita*, tanmateix no anotat.

«Cal Rito» (Cròniques VI, p. 27).

riu

V. **Abadia*, **Amaradors*, **Àngel*, **Capçada*, **Cavall*, **Cots*, **Cova d'en Balaguer*, **Escots*, **Mussol*, **Plana*, *Set*.

Riu, el

«lo tros del riu en lo terme de la pobbla a fronte dit tros a sol yxent en lo riu [...] a ponent ab [...] y ab lo moli» (MN 1573, f. 94v); «en lo terme de la Pobra de Cervols y en la partida del Riu» (MN 1824, f. 318v, ?).

Riu de Set, el

[to 'riw ðe 'set]

Al nord de la partida del Camí del Vilosell, en direcció est, hi ha aquesta altra partida; són terres pròximes a aquest riu. Passa per aquesta partida un barranquet, no gaire llarg, que té el seu origen a les Argiles, que hi desemboca. Al document de 1768, és curiosa la presència de l'article «la»: «riu de *la* Set».

«un(um) ortu(m) a riu d(e) Set in termino S(er)vularis affta. cu(m) torre(n)te d(e) riu de Set» i «i(n) t(er)mino S(er)vula(ri)s [...] afro(n)tat cu(m) torre(n)te de Riu d(e) Set» (Llib. 1313, f. 41v i 76); «in termino de S(er)voles in loco vocato riu de set» (Llib. 1375, f. 155v); «Ab oriente jn rivo de Set» (Capb. 1436); «en lo dit terme de la Pobla en la partida dita lo Riu de Seth [...] de mig dia part ab lo camí que va de la Pobla al Velusell y part ab lo camí que va del Velusell a la Granja» (Llib. 1700, f. 64v); «y partida dita lo riu de la Set» (Capb. 1768, f. 233r); «en lo terme de la Pobla de Cervols y en la partida del Riu de Set» (MN 1824, f. 193r).

Riu de Set, l'horta de

«i(n) t(er)mino S(er)vula(ri) i(n) orta d(e) riu de Set jund. la pexera afrontatu(m) [...] cu(m) torrente [...] sup vja cu(m)be de Vallbona» (Llib. 1348, f. 51r).

Riu de Set, l'hospital del

«prop del camí de Siurana en direcció a l'Hospital del Riu de Set» (Farré, p. 38, any 1305).

Hem vist documentació de Cervià i les Besses del segle *xiv* que fa menció d'aquest hospital, però fora del terme de la Pobla.

Riu de les Tapiades, el

[to 'riw ðe ðes tapi'aðes]

Actualment la partida s'ha reduït només a *Tapiades*. Segurament perquè el cabal del riu ha variat des del segle *xvi*. Es dona aquest nom al tram que va des del Forcat fins al riu de Set. És de terratinents de Cervià, perquè queda més prop d'aquesta vila; diuen que encara hi ha uns quants horts voltats amb la tanca de fang i palla.

«Jan comunicat bocada la plana de Leyda jn termino de la pobla [...] a meridie cum Fluvio de la tapiada» (MN 1592, f. 22r); «en lo terme de dit Lloch de la Pobla en la partida dita lo Riu de las Tapiadas» (MN 1766, f. 75r); «y partida dita lo riu de las tapiadas [...] a tremuntana ab lo riu de Set» (Capb. 1768, f. 237r); «terme de la Pobla de Ciervols y partida del riu de les Tapiadas» (MN 1851, f. 127r, 31-3-1852).

Riu del Mussol

«y partida dita Riu del Mussól [...] a mig dia ab la serra mitjana» i «a la partida dita lo riu del Mussól [...] a sol ixent ab lo Coll de Sant Bernat a ponent ab la Serra mitjana» (Capb. 1768, f. 230r i 232r).

Riu dels Escors, el

«ab una cova de tancar bestiar [...] y partida dita lo riu dels Escors [...] a migdia ab la serra a ponent ab lo coll de la Cometa y a tremuntana ab lo toll de la Canal» (Capb. 1768, f. 232r).

Pot ser una mala lectura del document, o bé una errada de l'escrivà. Pensem que es tracta de *Escors* per *Escots*.

V. t. **Escots*, *el riu dels*.

Riuet, la vall del

[ʎa 'βaʎ deʎ ri'wet]

S'origina per la rodalia del Mas d'en Blanc i baixa entre les Tapiades i la vall del Marc, a la qual s'ajunta per la riba dreta, abans que aquesta es trobi amb el riu de Set.

«la Vall del Riuet» (Martí, p. 44).

Rius

«Jnº Rius de la ciutat de lleyda» (Bapt. 1591, 28-4-1616); «Padri Pere Rius» (Conf. 1702, 29-8-1733); «Pau Rius y Josa» (Òbits 1746, f. 297v, 20-2-1754); «March Rius y Llurba» (Bapt. 1745, f. 69r, 3-10-1767).

Joan va ser el padrí de bateig de Caterina Sobreperere. Pere, en la confirmació de Josep Boquer. Al s. XVIII el llinatge procedia de Falset.

Rivers, la cova dels

«les dues pessas de terra a saber la de la Roca Sarañena, y la de la Cova dels Rivers» (MN 1824, f. 79r, 10-4-1825).

Robert

«Els noms dels majorals que coneixem a la Pobla són els següents: [...] Pau Robert, 1462» (Farré, p. 74); «fou padri Francesch Rubert de Vilaplana» (Conf. 1702, 20-6-1723); «Franº Robert» (Òbits 1700, f. 155v, 22-3-1735); «Batiste Rubert pagés [...] de la Pobla de Ciervos» (MN 1831, f. 4v, 11-10-1831); «Juan Robert» (Doc. d., 1854); «Maria Rubert y Catalá» (Padró 1861, 28-9-1861).

Francesc va ser padrí d'Esperança Domènec, era de Vilaplana i era casat a la Pobla amb Maria Domènec.

Robert, cal ['kaɫ ro'βɛrt]

Al carrer del Franc. També es va conèixer per *cal Ton del Turuts*.

«Cal Robert» (Cròniques VI, p. 28).

Robia

«Bernat Robia, pastor de N. Cabrer de la Pobla» (Farré, p. 98, any 1568).

Roc, cal ['kaɫ 'rɔk]

Al carrer del Franc.

«Cal Roc» (Cròniques VI, p. 28).

roca

V. *Canyar, Codina, Corba, *Ginebre*.

Roca

«contra Petrum Rocha de termino de Ça Fumada» i «contra Petrus Roqua. termini de la Fumada» (*Liber Iudeorum*, doc. 509 i 648, 1347, 18 abril i 12 de setembre, p. 331 i 415); «Catherina Roca de Vilavert» (Bapt. 1642, 28-6-1648); «Josepho Roca de la Granja» (Llib. 1700, f. 38v); «Mossèn Josep Roca» (Cròniques VI, p. 8); «Roca Preixens Ramona» (Padró 1887, f. 85); «Roca Preixens Pascual» (Padró 1892, f. 26).

La Caterina de mitjan s. XVI fou padrina de bateig de Josep Llobera. Mossèn Josep era el rector de la vila el 1924.

Roca Corba, la

«la Roca Corba» i «Roca Corba» (Farré, p. 187, any 1314, i p. 22, s. XIV).

El fet que una d'aquestes anotacions porti article i l'altra no en porti no permet d'estar segur que no hagués estat millor de fer l'entrada per *Rocacorba*.

Roca del Coster, el cingle de la

«la mitat del ort ab sos vessants fins al single de la Roca del Coste [...] que tinch y posseesch en lo terme de la pobla de Cervols a l'altra part del Riu de Sed» (MN 1707, f. 109v).

Roca Estamenya

Coneguda dels veïns de Cervià, que la situen a la vall del Marc, i a la vora del camí Reial. Conten que, en aquest lloc, un cingle més aviat pla, temps era temps,

els bandolers hi van matar un traginer que duia roba d'estamenya. El nom quedà a la roca, i des d'aleshores tots els que passaven per allí hi deixaven una pedra en record del company assassinat. Això no obstant, convindrà de considerar amb el màxim de reserves l'etimologia popular.

«y Partida dita roca estamenà [...] amigdia part ab lo camí real» (Capb. 1768, f. 220r); «en lo terme de la Poble de Ciervols Partida del Comellá dels Boixos, la qual afronta [...] a ponent ab lo Camí real, y Roca de la Estameña» (MN 1811, f. 7r, 29-5-1812).

Roca Gotellera, la

«en lo terme de la Poble de Cervols y en la partida dita la Roca Gotallera» (MN 1824, f. 139v, 30-8-1826).

Roca Saranyena, la

«partida de la Roca Ceraniena» (MN 1824, f. 73v); «les dues pessas de terra a saber la de la Roca Sarañena, y la de la Cova dels Rivers» (MN 1824, f. 79r, 10-4-1825); «en lo terme de la Poble de Ciervols del Corregiment de Lleida en la partida de dita Roca Sarañena» (MN 1831, f. 167r, 29-10-1832).

Roer

«Joseph Roë pages del present lloch» (Llib. 1700, f. 192r); «Antón Roé» (Bapt. 1700, f. 52v, 11-2-1734); «Joseph Roé y Fortit», «Antonia Roé y Fortit», «Ignes Rohe y Fortit», «Jaume Rohé» i «Joan Rohé y Cabrer» (Bapt. 1745, f. 13v, 24-1-1748; f. 36r, 28-3-1756; f. 42r, 6-11-1758; f. 107v, 13-5-1774, i f. 135v, 19-4-1782); «de joseph Rohe pages y de Maria Rohe y Pasqual conjuges difunts de la Poble de Cervols» (Òbits 1735, f. 83r, 22-2-1793); «Jose Rue, Ramon Rué» (Doc. d., 1854); «Sabina Rué y Gació» (Padró 1881, 20-2-1883); «Rué Gació Pelegrin» (Padró 1887, f. 125); «Rué Sobreperre Elisa» (Padró 1923, f. 109).

Roer, l'alzina del

[ʔaʔ'zina ðeʔ ru'e]

L'alzina és en una finca al nord i no gaire lluny de la carretera, per allà on passava el camí que duia a les Alberedes. Hi ha una era que alguna vegada també s'anomena amb el mateix nom de propietari.

Roer, cal

[ʔkaʔ ru'e]

Al carrer del Portal.

«Cal Rué» (Cròniques VI, p. 33).

Roer, el fondo del

[ʔo 'fondo ðeʔ ru'e]

És per territoris del Senill i la serra del Marc i parteix amb el racó del Cadiraire.

Roer, l'obac del

[ɫaw'βag deɫ ru'e]

Vora el camí dels Barris i ja al vessant que mira a Sant Joan.

Roig

«raymundus roig ville de reddis» (MN 1553, 14-6-1555); «fratem Joanem Roig monacum Populeti Presbiterum regentum curam animarum Popula cervulorum» (Llib. 1626, f. 14r); «Caterina Roig» i «Matheu Roig» (Bapt. 1591, 29-9-1630 i 18-2-1636); «foren padrins francesc Roig y Maria Roig tots del mas den Grau parroquia de la muçara Dioc. de tarragona» i «fueron padrinos Joseph Rotg del mas de ? parróquia de Vilaplana» (Bapt. 1642, 18-7-1662 i 19-3-1673); «Joseph Roitg y Dalmau» (Bapt. 1745, f. 53r, 25-7-1762).

Raimon, del s. XVI, era cunyat de Joan París de la Pobla. Andreu Roig, el 1918, era el rector de la Pobla.

Roig, cal

['kaɫ 'rɔtʃ]

V. *Paulet, cal*.

Roig, el tros d'en

«jn parte vocata lo camj del albj dicta lo tros den roig» (MN 1553, 11-4-1555).

Romegueres

«Magdalena Romagueres» (Bapt. 1745, f. 151r, 6-3-1786).

Procedien del Mas de l'Abella, terme de Vimbodí. Malgrat la dificultat de lectura, ho hem interpretat com *Romegueres*.

Romeu

«Matheus Romeu y Tecla Romeva los dos conjuges del lloc de la pobla de Cervoles» (Llib. 1591, f. 73r); «Remon Romeu» (Bapt. 1591, 7-1-1610); «mori tecla Romeba muller de Matheu Romeu» (Òbits 1591, 29-3-1615); «et Matheus Romeu son gendre loci popule cervulorum» (Llib. 1626, f. 5r); «Catherina Romeua» (Òbits 1642, 12-11-1647).

roques

V. **Saranyena*.

Roques, les

«dictam la parada /o/ tros de les roques sita in dicto termino de la pobla in parte vocata lo forn de la Cals, afrite de sol ixent ab lo camí qui va al Velusell» i «lo tros de las rocas [...] a meridie ab lo camí que va al Vellusell» (Llib. 1591,

f. 5r i 49v); «in parte dicta lo Arreval confrontatum a solis ortu cum saxis vulgo las Rocas» (Llib. 1700, f. 8r).

Les Roques de 1700 no deuen ésser les mateixes que les de les altres anotacions.

Roques, el carrer de les [tə ka're ðe tɛ 'rɔkɛs]

El primer tram va des de l'extrem sud del carrer Major, en direcció oest, cap al nord-oest pels darreres d'algunes cases del carrer Major fins a trobar el raval de les Moreres, cosa que fa després de travessar la carretera per sota un pont.

«i les noves cases perllongaren el carrer major i formaren uns altres carrers: el de les Roques i l'anomenat de Vilanova de Prades» (Farré, p. 160, s. XVIII); «carrer de les Rocas del present poble» (Doc. d., 1849); «calle de las Rocas» (Padró 1861, 28-9-1861); «calle de las Rocas» (Padró 1881, 29-9-1881).

Roques d'en Robinat, les

«in t(er)mjno de la fumada jn parte vocata les roques d'en rabjnat» (MN 1458, f. 7v); «in partye vocata les roques den rabjnat dictum la cabana del farrer [...] a meridie ab les roques den rabinat» (MN 1553, 25-3-1558); «a les roques de rovinat» (Test., 6-2-1667); «a la partida les roques den rovinat» (Cad. s. XVIII, any 1738); «de [...] a las Rocas den Rovinat, al cap de la Esporgada» (Ordi. 1743).

Roquetes, les [tɛ ro'kɛtɛs]

N'hi ha un record molt esvaït, però els informants les ubiquen a la Peçola, per allà a l'inici del camí de Vilanova. En canvi, totes les anotacions fan referència a unes del camí del Vilosell.

«un tros de terra cami del Vellusell nomenat les Roquetes so es del hun cami a laltre afronta [...] a mixjorn ab lo cami del Vellusell [...] a tremuntana ab lo cami vell del Vellusell» (Llib. 1626, f. 12r); «petiam terre cultae dictam de las Roquetas [...] a solis ortu cum via del Velusell [...] ab aquilone cum altera via del Velusell» (Llib. 1700, f. 102r); «terra campa dita les roquetes» (Cad. s. XVIII, any 1738); «terme de la Pobla y partida dita les Roquetas pel mig de la qual passa lo cami del Velusell lo de dalt y lo de baix» (Capb. 1768, f. 250v).

Ros, cal [l'kaʃ 'ros]

Al carrer Nou.

«Cal Ros» (Cròniques VI, p. 21).

Rosa, de la

«Anton Cathalà dit de la roza» (Farré, p. 148, any 1750).

Rosel [ro'set]

«Robert Rosel Solanes» (Padró 1962, 3-11-1989).

Rosenville

«jordij rosenville [?] regnj fransie» (MN 1553, 17-4-1570).

Roselló

«testes sunt [...] et Josephus Roselló vitri fabri vallisbone itinerij Regij quo vadit Barcinonem lui reperti» (Llib. 1700, f. 95r); «y padrina Maria Rosselló» (Bapt. 1700, f. 29r, 4-1-1721); «Maria Roselló y Puigdenegoles» (Bapt. 1745, f. 9v, 28-10-1746).

Josep vivia a la Pobla, on feia de vidrier. Maria, que era de Tarragona però vivia a l'Albi, va ser padrina de Jaume Oliveres.

Rosset, cal ['kaʎ ro'set]

A la plaça de Sant Miquel.

«Cal Roset» (Cròniques VI, p. 23).

Rosso, cal ['kaʎ 'roso]

Al carrer del Franc.

«Abans s'anomenava cal Roso» (Cròniques VI, p. 29).

Rotlan

«Pere Rotllan, 1483» (Farré, p. 142); «Ego petro Rollan pbt beneficiato eccsie popule servulari» (MN 1492).

Rovira

«foren padrins Juseph Rovira Vidrier de la vila de Vila Major bisbat de Barcelona» (Bapt. 1642, 25-9-1680); «Josep Rovira, 1893-1895» (Farré, p. 142).

Josep Rovira, segons Farré, era el vicari de la vila, en les dates que s'esmenten.

«Rufino», cal ['kaʎ ru'fino]

V. *Ton de la Llenya, cal*.

Sabater

«Ego Frater arnaldo cabat(er)i majoralj dla fumada» (MN 1300); «Els noms dels majorsals que coneixem a la Pobla són els següents: [...] Francesc Sabater,

1397» (Farré, p. 74); «Arcangela Sabatera de Cornudella» (Bapt. 1591, 4-11-1638); «Sebastia Sabate» (Bapt. 1700, f. 11r, 9-12-1707).

Arcàngela fou padrina de Maria Sans. Els pares de Sebastià eren pagesos de Vimbodí, que es guardaven de la guerra al monestir de Poblet; ell devia ser batejat pel vicari de la Pobla.

Sabater del Pigat, cal [ˈkaʎ saβaˈte ðeʎ piˈɣat]
V. *Trona, la*.

«**Sabaterico**», cal [ˈkaʎ saβateˈriko]
Al carrer de les Roques. Coneguda també per *cal Siurana*.
«Cal Sabaterico» (Cròniques VI, p. 20).

«**Sabaterico**», la **serra del** [ʎa ˈsɛra ðeʎ saβateˈriko]
És una finca d'aquest propietari a la partida de la Serra.

Sabí

«Pau Savi y Ferrer» (Bapt. 1745, f. 49v, 18-4-1761); «Paula Saví y Font» i «Teresa Savi y Ferrer» (Òbits 1746, f. 326v, 21-10-1765, i f. 365r, 29-6-1775).

El pare de Pau, Ramon Savi, era de Prades però vivia a la Pobla, on feia de pastor. En canvi, la Teresa de 1775 era del Vilosell, però vivia a la Pobla.

Safoia, cal [ˈkaʎ saˈfoja]
V. *Delfí, cal*.

Safoia, el racó del [ʎo raˈkoʎ saˈfoja]
Algun informant ha pronunciat *Safolla*. Al sud de la carretera que va de la Pobla a les crestes de la Llena, i a sol ixent de les Aureres.
V. t. *Safoia, el tros del*.

Safoia, el tros del [ʎo ˈtroz ðeʎ saˈfoja]
A prop de la plana del Miró, i no lluny del Senill.

Salla

«i(n) t(er)mino de fumate [...] appellat den Sajla» (Llib. 1445, f. 48v).

Salomó

«Josepa salomó» (Doc. d., 1873).

Salort

«foren Compares [...] y Maria Salorta viuda de la vila de la Riera Archt de Tarragona» (Bapt. 1642, 1-11-1691).

salt

V. **Molí de Solanes*, **Oró*.

Salt de la Peçola

«salt de la Pezola» (Farré, p. 22, s. XIV).

Salt del Llop, el

«terme de la Pobla de Cervols [...] a la Partida de Sant Miquel dita lo Salt del Llop» (MN 1766, f. 98v); «en lo terme de dit lloch de la Pobla y partida dita lo Salt del Llop [...] a mig dia ab lo terme de Vilanova de Prades» (Capb. 1768, f. 244v).

Les anotacions són de cronologia similar, en unes se'n parla com si fos partida i en d'altres queda inclòs dins la partida de Sant Miquel. La documentació el situa a l'extrem sud-est del terme. Sovint envoltat de terratinents de Vilanova o del Vilosell. Un informant recorda que dins la serra del Zacaries, quan plou molt, s'hi produeix un salt d'aigua i, per la ubicació, es podria tractar del mateix indret.

Saltadora, la

«i(n) t(er)mino loci pple S(er)vulari in parte vocata a la Saltedora q fronta [...] i cu(m) via q it(ur) a S(er)voles et cu(m) via q itur a prades» (Llib. 1493, f. 15r).

Salut, la cova de la, i la font de la Salut

[ʔa 'kɔβa ðe ʔa sa'ʔut] i [ʔa 'fɔn de ʔa sa'ʔut]

És a la partida de les Perdius. La font és dins la cova, i té fama de ser bastant constant, excepte les anyades seques.

Salvà

«Bernat Salvà» (Farré, p. 75, any 1317).

Salvador del Cadiraire, cal

[ˈkaʔ saʔβaˈðo ðeʔ kaðiˈrajɾe]

Al carrer del Calvari. Anteriorment eren dues cases, *cal Rata* i *cal Tres-cents*.

«Cal Salvador del Cadiraire» (Cròniques VI, p. 26).

Salvador del Mitau

«fou habitatge de les famílies conegudes com [...] i Salvador del Mitau» (Cròniques VI, p. 7).

Salvet

«Bernardo Salvet» (Farré, p. 184, any 1314).

Sanauja

«Josep Sanahuja» (Farré, p. 149, any 1850); «Frº Sanauja» i «Cosme Sanahuja Preixens» (Doc. d., 1854 i 1861); «José Sanahuja y Gort» (Padró 1881, 17-8-1881); «Sanahuja Gort Dolores» (Padró 1887, f. 42); «Sanahuja Miró Olegario» (Padró 1923, f. 77).

Sanç

V. **Sans*.

«Sánchez»

«Maria Sanchez y Aloy» (Bapt. 1745, f. 34v, 20-7-1755); «Daniel Sánchez» (Cròniques VII, p. 22).

Els pares de Maria, Isidro Sánchez i Agnès Aloy, eren pagesos de la Font de la Reina, bisbat de Barcelona, i habitaven a la Granja de Cérvoles. Daniel, segons Borch, era un refugiat que es va quedar a la Pobra fent de ferrer, i fou conegut amb el renom de *Ferrer Coix*.

Sanchís

«Agustina Sanchiz» (Bapt. 1642, 10-8-1700).

Era filla de pares soldats, Francesc i Marianna. Els padrins foren també soldats, Martí Romero i Jerònima Montaña. La batejà fra Baltasar Segrià, vicari de la Pobra.

Sans

«Jacobo Sancii» (Farré, p. 184, any 1314); «i(n) ppla de S(er)voles afrontatu(m) [...] i cu(m) Raymundo Sanz» i «i cu(m) johanj Sanç» (Llib. 1375, f. 4r i 145r); «Raymu(n)dj Sanç juratj de la pobla de S(er)vols» (MN 1458, f. 22v); «pº Sancj locj popule S(er)vularis» (MN 1492); «e ab en pe Sancs» (MN 1494, 10-3-1497); «Ego Johas Sanc presbjt popule servularis» (MN 1507); «Joanno Sans» i «Baltasar Sans» (MN 1553, 11-12-1553 i 4-3-1555); «benet sans de la pobbla de cervolles» (MN 1573, f. 34v); «Joan Baltesar Sans pages del present lloch de la

pobla de Cervols» (Llib. 1591, f. 30r); «Mori en Mateu Sans dit de la codina» (Òbits 1591, 26-10-1592); «Tecla Sansa» (Òbits 1642, ?-3-1642); «Pere sans del lloch de la Pobla de Servols» (Llib. 1644, f. 8v); «Josep Sans», «Geronima Sans», «Galceran Sans» i «fueron padrinos Juan Sans el joben» (Bapt. 1642, 10-5-1646, 18-4-1650, 27-1-1658 i 17-3-1667); «Isidro Sans fill de Servia habitant y casat en lo pnt lloch de la Pobla» (Òbits 1642, 7-8-1695); «Cecilia Sans» i «fill legitim y natural de Domingo Sants» (Bapt. 1700, f. 2r, 3-3-1701, i f. 54v, 31-7-1735); «Fran^a Sans y Arcal» (Bapt. 1745, f. 45v, 31-3-1760).

S'observa que *Sanç* és a les primeres anotacions fins a 1507, entre les quals també hi ha *Sanz*; *Sans* comença el 1553. Mossèn Jaume Sans, que morí el 1629, va ser beneficiat de l'església de Sant Llorenç de Lleida i era fill de la Pobla. El 1630 morí Juan Sans, també fill de la Pobla, que feia d'ermità a Ntra. Sra. de la Carrasumuda, terme de Torres de Segre. Miquel Sans, fill de la vila, fou rector d'Albarca la primera meitat del s. XVII; va ésser enterrat a la Pobla el 30 de gener de 1636. Jerònima Sans, el 17 de març de 1699, fou trobada morta entre la neu al terme del Vilosell. Josep Sans, el 14 de març de 1711, fou trobat mort en un barranc a una hora a peu de la Palma d'Ebre, vora una canastra de vidre que portava a vendre; fou enterrat a la Palma, però també és anotat al llibre d'òbits de la Pobla. A mitjan segle XVIII, Pere Joan Sans, de Vilanova de Prades, era casat a la Pobla amb Maria Antònia Arcal. Isidre Sans, el 1905, era el rector de la vila. Pensem que el vicari de Bapt. 1642, Luis Pardo del Castillo, que feia les anotacions en castellà, va posar «el joben», en lloc de *menor*, o *de menys dies*.

Sans, la masia d'en

«petiam terra dictam la Masia den Sans [...] in partita dicta lo Coll rotg» (Llib. 1700, f. 23r); «la Masia den Sans situada en lo terme del present lloch en la Partida del Coll Roig» (Racio. 1768, f. 42r).

Sant Joan

[¹saj̃ dʒu'an]

Partida que ocupa el territori d'una i altra riba del barranc del mateix nom, situat entre el de les Alberedes, a orient, i el dels Forns, a ponent.

«lo tros de S. Juan» (Llib. 1700, f. 192r); «en lo terme de dit lloch de la Pobla y en la partida de S. Joan [...] a sol ixent ab una altra pessa de terra [...] anomenada la Escaleta» (MN 1811, f. 353v, 30-11-1816).

Sant Joan, el barranc de

[t̥o βa'raŋ de 'saj̃ dʒu'an]

Neix de dues canals que baixen de la carena de la serra de la Llena, i que s'ajunten al lloc anomenat *l'Escala*, a sol ixent del Pla de la Torre. S'allarga en direcció nord i, a més de la meitat del seu recorregut, per la seva riba dreta, se li ajunta el de l'Escaleta. Una mica més endavant, rep el dels Forns, per l'esquerra, i

acaba ajuntant-se amb el de les Alberedes al Forcat, no lluny de la cova del Ravallenc, per originar tots dos plegats el riu de les Tapiades.

Sant Joan, el coll de

«y lo coll de St. Joan» (Ordi. 1743); «Coll de Sant Joan» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Sant Joan, la cova de

[ʎa 'kɔβa ðe 'saɲ dʒu'an]

Segons diuen, és la balma més gran del territori de la Pobla, a la riba dreta del barranc de Sant Joan. Actualment, ha estat arranjada la paret de pedra que la tanca, amb la finalitat d'aixoplugar-hi els estris que s'usen a la pagesia.

Sant Joan, la devesa de

[ʎa ðe'βeza ðe 'saɲ dʒu'an]

Els veïns de la Pobla la recorden dins de la partida de Sant Joan.

Sant Joan, la serra de

«la Serra de sant Joan» (Farré, p. 22, s. XIV).

Sant Joan del Roer, la cova de

[ʎa 'kɔβa ðe 'saɲ dʒu'an deʎ ru'e]

És la mateixa que s'anomena *de Sant Joan*.

V. t. *Sant Joan, la cova de*.

Sant Miquel

«obliga la coma del mas la qual esta en la partida de S. Miquel» (Llib. 1591, f. 78v); «in termino dicti oppidi de la Pobla in partita dicta de S. Miquel» (Llib. 1700, f. 50v); «terme de la Pobla de cervols [...] a la Partida de Sant Miquel» (MN 1766, f. 98v).

Sant Miquel, el barranc de

[ʎo βa'raɲ de 'sam mi'keʎ]

És el que baixa de Sant Miquel de la Tosca (terme del Vilosell). La seva riba esquerra separa el sector sud-est del terme de la Pobla del Vilosell.

Sant Miquel, el camí de

«un tros a la coma cami de St. Miquel» (Llib. 1644, f. 20v); «de medio dia con el camino de San Miguel» (MN 1766, f. 169r).

Sant Miquel, l'ermita de

[ʎar'mita ðe 'sam mi'keʎ]

A l'extrem nord del raval del mateix nom. Dins es guarda una còpia del reataule dedicat al sant, l'original del qual és atribuït a Bernat Martorell, i és a la catedral de Tarragona. En un document de 1569, el batlle i els jurats de la vila donen

a preu fet al mestre de cases Joan Abelló, de Prades, la construcció d'una capella en honor de la Verge Maria. Per l'estructura que la contracta esmenta, deu ser la mateixa que més tard es devia dedicar a Sant Miquel. Pel que sembla, o bé no es va arribar a fer, o bé no va quedar acabada, ja que, el 1611, Enric Julià, mestre de cases de Girona però que vivia a Cornudella, va reprendre l'obra. Per a més informació, vegeu l'annex de Josep Borch i Casamitjana a *Història de la Poble de Cérvoles*, del pare Benet Farré i Lloreta. Segons el llibre d'òbits, Josep Vilamajor, de Torregrossa, hi fou enterrat. Al principi del segle XVIII, mentre es feien les obres de l'església nova, s'hi enterraven alguns difunts, a condició de traslladar-los quan ja estigués feta l'església.

«el cos fou enterrat en la Capella de fora los Murs del present lloch de la Poble a la ma esquerra al entrar» i «y está depositat en la Capella de S. Miquel fora los murs del present lloc» (Òbits 1700, f. 127r, 1-11-1707, i f. 147v, 27-12-1725); «en la Capella de St. Miquel [...] que esta cituada fora los murs del pnt Poble» (Test., 1-8-1748); «fins a la capella de Sant Miquel dell arrabal» (Farré, p. 129, any 1748); «y altra en la Capella del Arcangel St. Miquel» (Test., 19-8-1767); «y en St. Miquel se para un altar» (Val. 1734, 8-5-1808).

Sant Miquel, la plaça de

[ʔa 'pʎasa ðe 'sam mi'keʃ]

Rep el nom l'espai que queda al nord i davant de la façana de l'ermita, però també el que s'eixampla a l'est de la mateixa ermita fins a arribar a la plaça de l'Església. De l'espai de davant de l'ermita parteix, cap al nord, el carrer de les Basses.

Sant Miquel, la raval de

[ʔa ra'βaʎ ðe 'sam mi'keʃ]

Va des de la cruïlla del carrer del Franc, el carrer del Calvari i el raval de les Moreres en direcció nord fins a la plaça de Sant Miquel. Interpretem que l'aportació documental s'hi refereix.

«calle de S. Miguel» (Padró 1881, 8-4-1882).

Sant Miquel de la Tosca

['sam mi'keʃ ðe ʔa 'toska]

Tot i ser dins el terme del Vilosell, aquesta ermita és prou coneguda dels veïns de la Poble. És gairebé equidistant d'ambdues poblacions.

Santa Maria, la sort de

«la sort de Santa Marja o que esta prop de ella» (MN 1553, 12-7-1563), «un tros de terra campa nomenat de Sta Maria» (MN 1626, f. 36v); «la sorteta de Santa Maria ab ses afrontacions» (Llib. 1644, f. 82r).

Santa Maria de Vallbona

«Reliquo ad [...] et Sancta Maria Vallisbona xij denarios» (Testament de Joan Bonshom, *Cartulari*, doc. 111, p. 63, 25 febrer 1191); «juxta turrim et ecclesiam Sancte Mariae Vallis bonae in termino Grangiae nostrae de Servolis» (Farré, p. 184, any 1314).

Santamaria

«Joan Santamaria» (Farré, p. 148, any 1770); «Santamaria Domenech Antonio» (Padró 1884, 29-3-1885).

Santjoan

«Maria Senjuan» (Òbits 1700, f. 128r, 19-12-1707).

Els Santjoan eren refugiats de Sudanell.

Saragossa

«Joannes Saragosa habitator loci de la pobla de Cervoles» (Llib. 1591, f. 9v); «Margarida saragosa» (Bapt. 1591, 13-10-1594).

Saranyena, les roques d'en

«lo tros dels olives nomenat de la Vileta [...] a oriente ab lo cami de la Vileta [...] fins a les rocas den Sareñana» (Llib. 1591, f. 60v); «ab lo tossal de las Rocas de Saranyena» (Racio. 1768, f. 30r).

V. t. **Roca Saranyena, la*.

Sargaire, cal

[ˈkaɫ sarˈɣajre]

A la plaça de Sant Miquel.

«Cal Sargaire» (Cròniques VI, p. 23).

Sarguera, la

«en lo terme de la Pobra y a la partida de la Sarguera [...] y a tremuntana part ab lo Riu de la Set» (Capb. 1768, f. 231r).

Sastre, cal

[ˈkaɫ ˈsastre]

Al carrer Major.

«Cal Sastre» (Cròniques VI, p. 15).

Sastre, la serra del

[ˈta ˈseraɫ ˈsastre]

És una finca de la partida de la Serra, entre la carena de la Llena i el Fontanet.

Saubana, la [ʔa saw'βana]

A ponent del terme, sols és coneguda de la gent d'Ulldemolins que hi té terres que conreen, ja que part d'aquest territori és dins d'aquell terme. És en una i altra banda del pas de carro del Bou, i abans d'arribar-hi, pas per on antigament transcorria el camí Ral.

«en lo terme de la Pobla de Cervols, partida dita de la Saubana [...] a ponent ab lo camí Real» (MN 1824, f. 159r); «en lo terme de la Pobla de Ciervols y Partida de la Sauvana» (MN 1851, f. 126r, 29-3-1852).

Sebastià de l'Engràcia, cal ['kaʃ seβasti'a ðe ʔaŋ'grasia]

Al carrer del Franc. També *cal Jaume del «Pago»*.

«Cal Sebastià de l'Engràcia» (Cròniques VI, p. 28).

«Segismundo», cal ['kaʃ seχiz'mundo]

Al carrer del Calvari. Conegut també per *cal Pau de la Dolçaina*.

«Cal Segismundo» (Cròniques VI, p. 25).

Segòvia

«Joannes Segobia vitri faber» (Llib. 1700, f. 146r); «fou Padri Joan Segobia del lloch de Esparragera habitant en la Pobla» (Conf. 1702, 20-6-1723); «foren padrins [...] j Maria Segovia» i «Francisca Segovia» (Bapt. 1700, f. 27r, 21-4-1719, i f. 28r, 8-6-1720).

Segrià

«e de altra ab en tonj segrja» (MN 1494, 10-3-1497); «ego anthonjo Sagria htre pple Servulari» (MN 1507); «fr. Baltasar Segria vicari de la Parroquial de la Pobla de Ciervos» (Conc. 1699); «Balthasarem Segria olim Vicarium dicti oppidi de la Pobla» (Llib. 1700, f. 20r).

Segrià, la vinya d'en

«la vinya den Segrja y que ere den Paris» (MN 1553, 12-7-1563).

Segrians, els [ʔo seχri'ans]

Partida cap a l'extrem oest del terme, coneguda de la gent d'Ulldemolins, entre la vall del Marc i la frontera amb Juncosa, al nord de la partida del Bou.

«Segrià» (Cad. 1959).

Segura

«Segura Vall Antonio» (Padró 1892, f. 122).

Sellers

«Antonia Sellés y Coll» (Bapt. 1745, f. 43v, 5-5-1759); «Joan Selles oficial ferrer de est lloch de la Pobra de Cervols» (Òbits 1746, f. 307r, 24-10-1759); «Joseph Selles y Coll» (Bapt. 1745, f. 46v, 16-7-1760); «Cillers Gili Avelino» (Padró 1902, f. 164).

Josep, el pare d'Antònia i de Josep, feia de ferrer a la Pobra. La mare, Narcisa Coll, era de Tamarit de la Llitera.

Selva

«Ramon Selva» (Farré, p. 186 i 187, any 1314).

Semir

«Miquel Semir» (Farré, p. 145, any 1583).

L'any esmentat, va ser un dels caps de casa que va retre homenatge a l'abat de Poblet.

Senill, el [t̪o se'niɫ]

Conegut per *el Senill de l'Empès*, és una canal que neix a la punta del Marc. La carretera la travessa per un pont que ha pres el nom del propietari conegut per *l'Empès*. El nom agrupa unes quantes finques que formen la partida. És lloc per on, quan plou, baixa aigua.

«la vall del Sanill» i «et paratas de Sanyl» (Farré, p. 22, any 1208, i p. 184, any 1314); «lo tros del Senils» i «tota la heretat dita del Senil» (Llib. 1591, f. 25r i 65v); «lo tros del senill ab ses afrontacions» (Llib. 1644, f. 82r); «petiam terra dictam vulgariter lo Senill sitam in termino dicti oppidi de la Pobra in partita dicta lo Cami de Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 21r i 75v); «la una dita lo Senill que afronta [...] a mig dia ab lo Bosch, a tremuntana ab lo camí de Ulldemolins» (Racio. 1768, f. 95r).

Senill, la coma del

«in termino de Servols i loco que dc. Cu(m)ba dl Siniyl» (Llib. 1330, f. 15v).

Senill, el pont del

«vocato lo pont de Sene(?), afrontat cu(m) vja pu^a q tendit a S(er)volis» (Llib. 1363, f. 66r).

El manuscrit no s'ha deixat llegir fàcilment; la interpretació que fem pot no ser exacta.

Sentís

«Michaeli Sentis Sartori eiusdem loci de la Pobla» (MN 1579, f. 5r); «Joaquim Sentís» (Farré, p. 148, any 1770).

Senyor, el tros del

«lo tros del farreginal prop del Senyor» (MN 1553, 12-7-1563).

Senyora Manresa, ca la [ˈka ʎa seˈɲoɾa manˈɾeɓa]

Al carrer del Calvari. Un nom més antic d'aquesta casa és *cal Pau de la Son*.

«Ca la Senyora Manresa» (Cròniques VI, p. 25).

séquia

V. **Bassa del Comú*, **Molí de les Besses*.

Serafina, ca la [ˈka ʎa seɾaˈfina]

Al carrer del Franc. També es va conèixer per *ca la Munda del Sebastià del Vall*.

«Ca la Serafina» (Cròniques VI, p. 31).

Seró

«Joan Seró» (Bapt. 1700, f. ?, 16-11-1743); «Maria Seró y Soler», «Calixto Seró y Soler» i «Joseph Cero y Soler» (Bapt. 1745, f. 11r, 26-2-1747; f. 31r, 14-9-1753, i f. 47v, 5-10-1760); «Anton Seró y Soler» (Òbits 1746, f. 320v, 22-11-1764); «Rosa Seró» i «Franº Seró» (Bapt. 1745, f. 106v, 21-3-1774, i f. 150r, 24-1-1786); «Joan Ceró» (Capb. 1768, f. 251v); «Francisco Ceró» (MN 1811, f. 30r, 4-2-1813); «Francisca Cero y Aluja 175» (Padró 1861, 30-12-1861); «Josep Ceró y Sanahuja» (Doc. d., 1878); «Ceró Pastó Trinidad» (Padró 1887, f. 147); «Ceró Pastó Pedro» (Padró 1923, f. 131); «Maria Antonia Ceró Gomà» (Padró 1962, 3-10-1962).

Aquest llinatge procedia de l'Albagès. El cognom coincideix amb el nom d'un poble agregat al municipi de Tudela de Segre.

Seró, el [ˈto seˈɾo]

És una sola finca, o dues com a màxim, al Senill, partint amb els Esmolets per migdia. Devia estar relacionada amb el llinatge de l'entrada anterior.

Seró, cal

«Casa Sero», «Casa Seró» i «Casa Ceró» (Doc. d., 1849, 1850 i 1854).

serra

V. *Cabrer, Estanislau, Llena, Llopetera, *Malgran, Marc, Marquet, Miró, Peijep, «Sabaterico», *Sant Joan, Sastre, Vall, Zacaries.*

Serra

«Brigida Serra», «Joan Serra», «Miquel Serra» i «Pere Serra» (Bapt. 1642, 10-8-1675, 12-3-1679, 7-1-1686 i 22-5-1690); «Quiteria Serra filla de Joan Serra» (Òbits 1642, 6-12-1692); «Maria Serra» (Conf. 1748, f. 152r, 21-10-1776); «Francisco Serra Huix» (Padró 1934, 10-12-1942).

Brígida era filla de Joan Serra, mestre de minyons.

Serra, la

[ʎa 'sɛra]

S'anomenen així totes aquelles terres més pròximes a la serra de la Llena, especialment en aquella part que parteix amb el terme de Vilanova de Prades. Fins que d'anomenada són *la Serra del Sastre, la de l'Olivart, la del Cabrer*, etc. A la del Cabrer hi havia hagut un forn de calç.

«la Serra» (Farré, p. 22, s. XIV); «in parte vocata la Sera» (MN 1553, 11-1-1557); «y lo tros de la Serra» (Llib. 1700, f. 192r); «en dit terme y partida de la Serra» (Doc. d., Deixa, 22-2-1785); «Terme de dit lloch de la Poble y partida de la Serra» (MN 1851, f. 187r, 26-7-1852).

Serra, el cap de la

«terme de la Poble de Ciervols y partida dita la Aubaga [...] a mig dia ab lo Cap de la Serra» (Capb. 1768, f. 242v).

Es deu referir a la *serra de la Llena*.

Serra, la font d'en

[ʎa 'fɔn den 'sɛra]

Els informants la situen al sud del bosc del Miró, no lluny de la carena de la Llena, dins la serra del Miró, i per tant al sector sud-est del terme.

Serra d'en Pasqual, el barranc de la [ʎo βa'raŋ de ʎa 'sɛra ðem pas'kwaʎ]

És un barranquet que neix a la serra del Miró, al sud-est del barranc del Mas d'en Peret, i desguassa al de Sant Miquel.

Serra de Marian, la

«a la partida dita la Serra de Marian» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Serra Mitjana

«Serra Mitjana» (Cad. 1959).

Mapa 2001 la situa entre la vall del Marc i la del Riuet.

serrall

V. **Alzina Llobera*, **Mussol*.

Serraller

«Ramon Serrallé» (Farré, p. 148, any 1770).

serrallet

V. **Quexelles*.

«Serrano»

«Carmen Serrano Borrell» (Padró 1934, 20-6-1938).

«Serrano», cal [ˈkaɫ seˈrano]

Al carrer del Franc. També conegut per *cal Pere del Mau*.

«Cal Serrano» (Cròniques VI, p. 30).

Serres, les

«jn parte vocata les Seres» (MN 1553, 20-6-1557).

serreta

V. **Hortes*, **Peçola*.

Serreta, la

«una sort que afronta en la Partida de la Fumada que afronta a sol ixent ab la Serreta, a ponent ab la Coma» (Racio. 1768, f. 61r).

Serrilles, cal [ˈkaɫ seˈriɫes]

V. *Catxai, cal*.

Servera, la

«la servera» (Llib. 1644, f. 88v); «terra Campa dita la Servera» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Servera, el clot de la

«en cas de se haplanare lo Clot de la Cervera», «vulgariter lo Clot de la Cervera sitam in termino de la Pobla [...] a solis ocasu cum itinere de Ulldemolins et ab aquilone cum ipso itinere quo itur â Ulldemolins» i «dictam vulgariter lo Clot dela Cervera [...] in partita dicta la Cantonella» (Llib. 1700, f. 162r, 193r i 194r).

Servera, les sorts de la

«les dues empero sorts dites de la Cervera [...] les quals afronten a mig dia ab la carrerada que va a la Granja prop lo Calvari, a tremontana ab lo cami de Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 166-167v).

Servera, el tros de la

«un jornal de terra situat en lo terme de la fumada anomenat lo tros dela Servera» (Llib. 1591, f. 9r); «los trossos son lo de darrera casa, lo de la Servera» (MN 1658, f. 15r); «et partim del tros de la Cervera [...] ab occidente [...] et partium cum Itinere quo itur a Ulldemolins» i «Lo tros de la Cervera [...] a meridie cum itinere quo itur ad Grangiam Ludovici Magarola» (Llib. 1700, f. 162r i 163r).

L'anotació més antiga situa el tros al terme de la Fumada. Totes les altres semblen indicar un lloc diferent.

Sesplugues

«Antonia Sesplugues y Guasch» (Doc. d., 1873).

Set, el riu de

[to 'riw ðe 'set]

Marca la separació entre el terme de la Pobla i els del Vilosell, l'Albi i Cervià, que li queden al NE i al N. S'inicia al peu de la serra de la Llena, amb la reunió de diversos barrancs, entre els quals el de Sant Miquel de la Tosca i el del Mas d'en Peret. Fa un recorregut llarg, de cap a 13 km, en un direcció de llevant a ponent. Algun document escadusser i tardà posa article definit davant del nom del riu.

«Dono insuper Domino Deo et Beate Marie eiusdem loci, ipsam aquam de Seth cum suis riips hinc et inde» (Donació de Cérvoles per Ramon Berenguer IV, *Cartulari*, doc. 154, p. 89, 26 maig 1157); «in supra dicto rivo de Seth» (Guillem de Cervera i la seva muller Ermessèn es donen a Poblet, *Cartulari*, doc. 157, p. 91, 29 desembre 1163); «sicut rivus de Seth dividit inter Serboles et Zalbi» (Arbitratge, *Cartulari*, doc. 152, p. 88, 27 juliol 1192); «rjvo sitis» (MN 1300); «ab lo riu de la set» (Capb. 1768, f. 235r).

Set Amos, el racó dels [tə ra'ko ðet 'se'tamos]
És entre el Pla d'en Targa i el tossal de la Vella.

«Sierra»

«José Sierra» (Cròniques XI, p. 29).

Segons Borch, fou mestre d'escola a la Pobla al principi del s. xx.

«Simeón», cal ['kaʎ simi'on]

Al carrer del Franc. També es coneix per *ca la Matilde*.

«Cal Semeón» (Cròniques VI, p. 31).

Simó

«mori Hieronim Simo fadri de Puigros [...] habitant dit fadri en la Pobla de Cervols» (Òbits 1591, 27-6-1629); «foren padrins Miquel Simó de la vila de Reus» (Bapt. 1642, 16-1-1685); «Anton Simó fuster, vehi del lloch de la Pobla de Cervols» (MN 1824, f. 296v); «Josep Simó» (Benef. s. xviii).

Josep, del s. xviii, era de Porrera i tenia terres a la Pobla el 1834.

Simó, la plana d'en

«jn dicto t(er)mino de la fumada in loco vocato la plana dn Simo» (Llib. 1363, f. 5v).

«Sin Trabajo»

«juntament amb Cal Miquel del Corrupcies, dit de renom el “sin trabajo”» (Cròniques VI, p. 11).

Siurana, cal ['kaʎ siw'rana]

V. «*Sabaterico*», *cal*.

Siurana, el camí de

«prop del camí de Siurana en direcció a l'Hospital del Riu de Set» (Farré, p. 38, any 1305).

Sobrepera

«foren padrins [...] y Violant Sobrepera habitant en la fumada» i «jacinto Sobrepera» (Bapt. 1591, 24-2-1603 i 20-2-1605); «mori Galderic Sobrepera vidrier habitant en la fumada» (Òbits 1591, 18-12-1621); «Mestre Sebestia Sobrepe-

re Vidrier» (MN 1626, f. 38r); «Juan Sobreperere» (Bapt. 1642, 19-11-1645); «Tecla Sobreperere» (Òbits 1642, 16-6-1649); «Josephus Sobreperere», «Raïmunda Sobreperere y Ferrer» i «Joannes Sobreperere agricola» (Llib. 1700, f. 93r, 38v i 251r); «Mariano Sobreperere» (Bapt. 1700, f. 3v, 7-9-1702); «Franº Sobreperere Pages del lloch de la Pobla de Cervols» (MN 1766, f. 1r); «Gaudiós Sobreperere» (Farré, p. 149, any 1850); «Anton Sobreperere Corteres» i «Juan Sobreperere Ballesster» (Doc. d., 1850 i 1854); «Miguel Sobreperere y Estradé» (Padró 1861, 26-12-1861); «Reymunda Sobreperere» (Doc. d., 1864); «Teresa Sobreperere y Borges» (Padró 1881, 13-6-1882); «Sobreperere Balmaña Jaime» (Padró 1887, f. 70); «Sobreperere Balcells Aurea» (Padró 1923, f. 14); «Sobreperere Cruz Alberto» (Padró 1943, f. 75); «Paula Sobreperere Dalmau» (Padró 1962, 9-8-1989).

Fins al primer quart del segle xvii, la lletra final del cognom és *-a*, d'acord amb l'etimologia: *sobre la pedra*. Després, evoluciona cap a *-e*. Aquest llinatge apareix a la Fumada al principi del segle xvii. Feien de vidriers. Magdalena, filla de Sebastià Sobrepera, va néixer al forn del vidre vell al Mas d'en Gassió, on fou batejada en primera instància. El 18 de juny de 1652, una nena de nom Agustina morí als dos anys del mal contagiós (pesta); fou enterrada immediatament pel seu pare al corral de casa Gassió.

Societat, el molí de la

[tə mo'ʎi ðe ʎa sosie'tat]

A la plaça de Sant Miquel.

«Molí de la Societat» (Cròniques VI, p. 23).

sòl

V. **Horta*, **Tapiades*.

Sòl de la Cometa, el

«y partida dita lo Sol de la Cometa [...] a ponent ab lo Cami Real» (Capb. 1768, f. 246v).

Sòl de la Pedrera, el

«en la partida nomenada al Sol de la pedrera [...] confrontatum ab oriente ab la heretat de la fumada [...] a meridie ab lo cami de Servia» (Llib. 1591, f. 64v).

Sòl de la Vila, del

«Batiste Preixens del Sol de la vila» i «Batiste Preixens de Soldevila de la Pobla de Cervolls» (Llib. 1644, f. 12r i 14r).

Solà, el

«in partita dicta Vulgo lo solà cognomine lo tros den Bonet [...] ab ocasum cum itinere del Albi [...] et ab aquilone cum ipso itinere del Albi» (Doc. d., Venda, 30-11-1721); «a la partida dita lo Sola» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Solana, la

«la Solana» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Solanes

«foren padrins Batiste Solanes del Albi» (Bapt. 1645, 11-4-1651); «Solanes Llobera Isidro» (Padró 1923, f. 123); «Solanes Llobera Maria del Carmen» (Padró 1943, f. 6).

Baptista va ser padrí de Joan Llobera.

Solans

«Solans Sanromá José Maria» (Padró 1943, f. 76).

Solans, els

[to so'ɫans]

Partida prop del Cementiri, i que parteix amb el «Muladar», per ponent.

«in termino de la pobla en la partida nomenada lo Sola», «un tros de terra al Solar [...] a meridie ab lo cami del coll de largila» i «un tros de terra al solar ab olivers [...] ab occidente ab lo cami de la argila» (Llib. 1591, f. 28v, 68v i 80r); «in partita dicta vulgo lo Solá, [...] confrontatum ab ocasu cum itinere del Albi» (Llib. 1700, f. 154r); «Solians Grinó Alfredo» (Padró 1892, f. 133).

Solans, cal

['kaɫ so'ɫans]

V. *Claudi, cal*.

Soler

«Francesch Soler vicari de la Pobla» (Llib. 1591, f. 91v); «Pere Soler», «Geltrudis Soler» i «Fra Benet Soler» (Bapt. 1642, 5-2-1645, 24-2-1651 i 9-1-1655); «Joan Soler Viudo natural de Mataro habitant y domiciliat an lo pnt lloch de la Pobla» (Òbits 1642, 25-2-1666); «Josephum Soler agricole» (Llib. 1700, f. 242r); «Domingo Soler y Gassió» (Bapt. 1745, f. 7v, 6-7-1746); «Columbina Soler y Llurba» (Òbits 1746, f. 285r, 17-3-1750); «Maria Sole y Prats», «Pau Solé y Subira», «Blay Sole y Prats» i «Josepha Solé» (Bapt. 1745, f. 132r, 9-9-1781; f. 133v, 2-12-1781; f. 144r, 19-3-1784, i f. 156r, 18-7-1787); «Franº Soler Sastre» (Doc. d., 1850); «Solé Fragá Alejandro» (Padró 1887, f. 56); «Solé Moragues Gerardo» (Padró 1923, f. 144).

Una branca d'aquest llinatge, que el 1641 es movia per la Pobla, era procedent de Mataró. Fra Benet fou rector de la vila el 1655. Joan Soler, que féu de padrí de bateig el 1721 de Maria Soler, era de Tous, segons el llibre de baptismes.

Solernou

«Joannes Solernou Juvenis Agla. dicti Oppidi de la Pobla» i «Jacobo Solernou» (Llib. 1700, f. 60r i 122r); «del Q^o Benet Solernou» i «Ignes Solarnou» (Òbits 1700, f. 123r, 22-3-1704, i f. 129r, 1-5-1708); «Tecla solernou» i «Jaume Solernou» (Bapt. 1700, f. 13r, 13-1-1710, i f. 15v, 30-5-1712).

Benet fou mitger de la Granja al principi del segle XVIII i, segons òbits, procedia de Tous.

Solsona

«Maria Solsona» (Conf. 1748, f. 154v, 17-9-1780).

Els pares, que vivien a la Pobla, eren pagesos de Puigverd.

Sord, el bosc del

[tɔ 'βɔz ðet 'sort]

Els informants el situen des del nord del Coll Roig fins al riu de Set.

Sord, el tros del

[tɔ 'trɔz ðet 'sort]

És una finca situada al nord-oest de la cova del Cintet i de la font de la Teula; a ponent parteix amb el Coll Roig.

Sorda, el pla de la

[tɔ 'pɫa ðe ɫa 'sorða]

És cap a la banda est del terme a prop del Pla de la Llàntia.

Sorda del Camat, la

«l'habità l'anomenada Sorda del Camat» (Cròniques VI, p. 7).

sort

V. *Almenara, Anguera, *Baga, *Bassa, *Brígida, *Camí Vell, *Canemar, *Cantonella, *Cap de la Vila, *Collet, *Corralet, *Era, *Fornet, Gassolet, *Llarga, *Llobera, *Llosa, *Mateu Pasqualet, *Olivers, *Parada Ampla, *Peçola, *Planeta, *Racons, *Santa Maria.

Sort, la coma de la

«la part anomenada la Coma de la Sort» (MN 1553, 22-3-1558).

Sort de n'Amorós, la

«terrae ermae, magnis saxis plenae, [...] in partita dicta la Sort dena moros, confrontatur a aquilone cum camino de Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 138r).

Sort de l'Era, la

«jn parte vocata la sort de la hera afrontatur de sol ixent ab lo camj dela argilla y de migorn ab lo farraginal de Pere Sans» (MN 1553, 12-9-1554).

Sort del Fossar, la

«Sort del Fossar» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Sort del Pou, la

«in parte vocata la Sort del pou afta de sol yxent yn via qua jtur a hulldemo-llins» (MN 1553, 17-4-1570); «petiam terrae campae dictam vulgariter la Sort del Pou [...] in partita dicta los Vilars contiguam Ovili novo» (Llib. 1700, f. 73v); «in termino dti. Oppidi dela Pobla vocatum la Sort del pou et prope Oville vocatum lo Corral nou» (Doc. d., Venda, 12-1-1739).

sortanella

V. **Vicaria*.

Sortanella, la

«lo tros de la Sortanella afta [...] et a ponente jn via qua ytur alargilla a meridie jn muro dicti locj» (MN 1553, 26-4-1564); «trotium terre sive Sortanella quod est situm jn parte dicta de largila afrontat [...] ab occidente ab lo quami vel qui va al valusel» (St. On. 1578); «et alia petia terra dicta la Sortanella fuerunt data et consignata dicta Vicaria», «La Sortanella sita in termino dicti Oppidi ad ic-tum lapidis Oppidi in via quo itur ad villam del Velusell» i «cum illa partita via de la Argila. A meridie cum quodam farriginali de la Abadia dicto la Sortanella, o, lo Tros de la creu» (Llib. 1700, f. 28v, 39r i 95r); «nomenada la Sortanella, que està detras del forn del vidre de Joseph Cabrer» i «la Sortanella antes dita la Sort de la Creu» (Racio. 1768, f. 5r i 114v).

sorteta

V. **Hortes*.

sorts

V. **Prenafeta*, **Servera*.

Sorts, les

[tɛ 'sɔrs]

La partida és a ponent de la vila. Ara forma part de l'expansió urbana moder-

na, i s'hi ha fet el carrer del mateix nom. Una finca que encara es recorda és la *sort del Gort*. Antigament, eren travessades pel camí d'Ulldemolins. Els documents esmenten la *del Corralet*, que partia amb aquesta via.

«les Sorts» (Farré, p. 22, s. XIV); «les Sorts» (Llib. 1626, f. 53r); «Pessa de terra de la sort de dit nom Principal situada en dit terme al Camí de Ulldemolins» i «la Sort al camí de Ulldemolins» (MN 1765, f. 443v, 2-1-1764, i f. 444v, 2-1-1764).

Sorts, el carrer de les

[ˈto ka're ðe tɛ 'sɔrs]

És el que comunica el carrer del Calvari amb el carrer de Ponent. Transcorre gairebé paral·lel a la carretera i al carrer del Franc.

Soteres

«Magdalena Soteres y Gassio» (Bapt. 1745, f. 78r, 14-4-1769, i Òbits 1746, f. 341r, 4-9-1769).

El pare, Josep Soteres, era paleta i natural de Castellolí, bisbat de Vic, però vivia a la Pobla, on era casat.

Sugranyes

«Sugrañes Miraball Josepa» (Padró 1902, f. 184); «Sugrañes Masot Florencio» (Padró 1923, f. 108).

«Tado», cal

[ˈkaɫ 'taðo]

Al carrer del Franc hi ha dues cases que porten aquest nom. A aquesta també se la coneix per *cal Mançana*.

V. t. «*Pepita*» del *Cabrer*, *ca la*.

«Cal Tado» (Cròniques VI, p. 30).

Talarn

«Thomas Talarn» (Òbits 1700, f. 126r, 13-10-1707).

Era un pagès de Sidamon, s'estava a la Pobla per la guerra; hi morí als trenta-vuit anys.

Talissa

«Matheu Talissa» i «Jaume Talissa» (Bapt. 1700, f. 52v, 27-3-1734, i f. 55r, 11-1-1736); «Pau Talissa» i «Marina Talisa y Vallverdu» (Bapt. 1745, f. 112r, 29-3-1776, i f. 131r, 6-3-1781); «Pau Talisa» (Doc. d., 1854).

Talisa, cal

«Casa Talisa» (Doc. d., 1854).

tallada

V. **Baga*.

Taló, la bassa del

[ʔa 'βasa ðeʔ ta'ʔo]

És un clot que s'omple d'aigua quan hi ha saó. És damunt la Cova d'en Llorenç, al barranc de Sant Joan.

Taló, cal

[ʔkaʔ ta'ʔo]

Al carrer del Franc. *Toló*, un llinatge del Vilosell documentat al s. xv.

V. t. **Toló*.

«Pati sense obrar de Cal Taló» (Cròniques VI, p. 29 i 31).

Tamarit

«Isidrus Tamarit» (Llib. 1700, f. 1r); «Joseph Tamarit» i «Lluís Tamarit» (Bapt. 1700, f. 4r, 25-5-1703, i f. 15r, 10-4-1711); «Pere Tamarit y Llobera», «Domingo Tamarit y Llobera» i «Maria Tamarit» (Bapt. 1745, f. 6r, 26-1-1746; f. 42v, 19-1-1759, i f. 156r, 15-7-1787); «Josep Tamarit Pages de la Pobla de Cervols» (MN 1824, f. 275r); «Joan Tamarit» (Farré, p. 149, any 1850).

Els Tamarit procedien del Soleràs.

Tamarit, cal

[ʔkaʔ tama'rit]

Al carrer Major.

«Cal Tamarit» (Cròniques VI, p. 8).

Tamarit, l'hort del

[ʔɔr ðeʔ tama'rit]

S'anomena pròxim i al nord de la vila, vora el camí del Vilosell i els Clots.

Tapiades, les

[ʔes tapi'aðes]

La partida ocupa les dues ribes del barranc (també anomenat *riu*) que s'origina al Forcat.

«jan parte vocata la tapiada termjno de la fumada» (MN 1494, 15-9-1505); «en lo terme de la Pobla de Ciervols y partida de las Tapiadas» (MN 1851, f. 1r, 21-5-1851); «les Tapiades» (Martí, p. 17).

Tapiades, el barranc de les

[ʔo βa'raŋ de ʔes tapi'aðes]

És un altre nom que també s'empra per a designar el riu.

V. t. *Riu de les Tapiades*.

Tapiades, el sòl de les

«l'aigua del sòl de les Tapiades i la meitat de l'aigua del riu de Set (desde lo salt del molí de Solanes fins a la de Francesc Manresa) per tal de construir un molí al sòl de les Tapiades» (Farré, p. 159, any 1770).

Tarragó

«Petro tarrago et [...] loci popule s(er)vularj» (MN 1535, f. 15r).

Tassis

«Mori Magdalena Tassis, muller de Batiste Tassis M(estr)e de Minyons del pnt. Lloch» (Òbits 1700, f. 150r, 26-8-1727); «Joan Batiste Tassís» (Òbits 1746, f. 312r, 6-7-1761).

Tatà, la punta del

[ʔa 'punta ðeʔ ta'ʔa]

Al sector oest del terme, partint amb el de Juncosa.

«Punta del Tatà» (Mapa 2001).

Teixidor

«Joseph Teixidor», «Victoria Teixidor», «Lluís Teixidor» i «Jaume Teixidor» (Bapt. 1642, 11-9-1685, 2-12-1688, 9-11-1694 i 8-2-1699); «Joan Baptista Teixidor» (Bapt. 1700, f. 2r, 3-2-1701); «Pere Teixidor estudiant de edat de alguns 20 any» (Òbits 1700, f. 122v, 31-12-1702); «Padrina Madrona Teixidor» (Conf. 1702, 29-8-1733); «Anton Teixidor y Pujol» i «Joan Teixidor» (Bapt. 1745, f. 53r, 14-7-1762, i f. 111r, 6-3-1776); «Salvador Teixidor pages y vehi del lloch de la Poble de Cervols» (MN 1824, f. 180v).

Teresa del Polit, ca la

[ʔa ʔa 'treza ðeʔ po'ʔit]

V. *Gertrudis del Climent, ca la*.

Teresina del Porta, ca la

[ʔa ʔa tre'zina ðeʔ 'porta]

Al carrer Major. Temps endarrere havia estat *cal Calces*.

«Ca la Tresina del Porta» (Cròniques VI, p. 8).

Terme Gran, el

«jn dicto loco de la pobla en lo terme nomenat del camp de poblet, ab oriente ab lo camí de la Granja que va al Vellusell camí de la terme gran» i «ab occidente en lo camí del terme gran» (Llib. 1591, f. 54v i 58r); «obligo ab special una pessa de terra dita la terma gran» (MN 1658, f. 13r); «las Mataladas situada en lo terme de la Poble en la partida del terme Gran [...] a tremuntana ab lo camí qui va al Velusell» (Racio. 1768, f. 88r).

S'observa que el mateix document de 1591 utilitza el femení *la* i el masculí *del*, i que novament el de 1658 retorna al femení, per introduir el substantiu *terme*. Això passa així perquè, en aquest cas, *terme* era equivalent a 'fita' (*OnCat.*, VII, 263b27).

Terran

«Terran Ruiz Jovita» (Padró 1919, f. 48).

Terredo

«Terredo Coromines Maria» (Padró 1923, f. 154).

Terrós

«Anna Maria Tarros» (Òbits 1700, f. 128v, 13-3-1708).

Era viuda de Josep Tarrós, pagès d'Albatàrrec, refugiat a la vila.

Tet, cal

[ˈkaɫ ˈtɛt]

Al carrer Major.

«Cal Tet» (Cròniques VI, p. 8).

Tet, l'hort del

[ˈtɔr ðɛɫ ˈtɛt]

No lluny del Pedaç i pròxim al riu de Set, a l'extrem est del terme.

Teula, la font de la

[ˈta ˈfɔn ðe ˈta ˈtɛwɫa]

Es troba al nord-est del terme i a la riba esquerra del riu de Set, per tant, dins el territori de la Pobla de Cérvoles. Però és més freqüentada per gent de l'Albi.

tires

V. **Paraire*.

«Toio», el

«Juan Catala lo toio» i «Joan Catala Toyo» (Doc. d., 1849 i 1850).

«Toio», cal

[ˈkaɫ ˈtɔjo]

A la plaça de l'Església.

«Cal Toio» (Cròniques VI, p. 5); «Lo Cabrer rich toca a cal Toyo dita cal Caba-llé» (Doc. d., 1768).

Toldrà

«Esperança Toldrà» (Doc. d., 1750).

toll

V. **Canal*, **Canya-xiula*, **Cots*, *Gassolet*, *Pops*, *Tres Roques*.

Toll de na Vidala, el

«y Partida dita lo toll de Na Vidala ô la Cugulla» (Capb. 1768, f. 226r).

Toll del Diable, el

«en lo terme de les Veces y partida del Toll del Diable afronta [...] a mig dia ab lo riu» (MN 1851, f. 148v, 3-3-1852).

El toll devia ser al mig del riu de Set, per on passa la frontera amb el terme de Cervià i, a l'època del document, de les Besses.

Toló

«Jaume Tolo» (Òbits 1642, 12-1-1649).

Jaume era del Vilosell, però feia d'escolà a la Pobla, on fou enterrat.

Tomaqueta

«Casa pairal de Mossèn Ramon Vall i d'en Joan Vall, nomenat amb el renom del “Tomaqueta”» (Cròniques VI, p. 27).

Tomàs del Metge, cal

[ˈkaʃ toˈmaz ˈmedʒe]

V. *Trini*, *ca la*.

«Tomos», cal

[ˈkaʃ ˈtomos]

Una casa amb aquest nom també es coneix al carrer de les Roques.

V. t. *Paulet*, *cal*.

«Cal Tomos» (Cròniques VI, p. 17).

Ton de la Llenya, cal

[ˈkaʃ ˈton de ˈla ˈʎeɲa]

Al carrer Major. Temps endarrere, era coneguda per *cal Josepet de la Mestra* i, més tard, per *cal «Rufino»*.

«Cal Ton de la Llenya» (Cròniques VI, p. 9).

Ton del Blai, cal ['kaɫ 'tɔn deɫ 'βɫaj]
V. *Clara, ca la*.

Ton del Brinxol, cal ['kaɫ 'tɔn deɫ βɾiɲ'tʃɔɫ]
Al carrer Nou.
«Cal Ton del Brinxol» (Cròniques VI, p. 21).

Ton del Mau, cal ['kaɫ 'tɔn deɫ 'maw]
V. *Camil del Blaiet, cal*.

Ton del Turuts, cal ['kaɫ 'tɔn deɫ tu'ruts]
Al carrer del Franc.
V. t. *Robert, cal*.
«hi hagué la barberia del Ton del Turuts» (Cròniques VI, p. 27 i 28).

Ton Paleta, cal ['kaɫ 'tɔn pa'ɫeta]
V. *Pau dels Duros, cal*.

Tonatxo, cal ['kaɫ to'natʃo]
Al carrer Major.

«**Toribio**», cal ['kaɫ to'riβjo]
V. *Moià, cal*.

Torner
«Joan Torner» (Doc. d., 1716).

torre
V. **Llena*.

Torre
«Maria Rosa Torra y Cathalá» (Bapt. 1745, f. 12r, 3-5-1747).

Els pares, Bernat Torra i Maria Català, eren pagesos de la Pobla, segons s'esmenta en el llibre de baptismes.

Torre, la
«juxta turrim et ecclesiam Sactae Mariae Vallis bonae in termino Grangiae nostrae de Servolis» (Farré, p. 184, any 1314); «quandam spacium dit la torra jn

parte vocata lo carrer maior» (MN 1553, 6-4-1573); «quoda(m) patiu(m) sine corral in dicto loco de la pobla in parte dicta la torre [...] a ponente ab lo carrer Maior» (MN 1582, f. 354v, 31-11-1583).

Torre, el pla de la

[tɔ 'pɫa ðe ɫa 'tore]

Al sud, parteix amb la carretera; al nord, té la partida de la Cova del Llorenç; a l'est, toca amb l'Escala, i, a ponent, té la canal Fonda.

«lo pla de la torra ab lo coll de la Boquera» (Llib. 1644, f. 6r); «ab lo pla de la Torre de la Vicaria» (Llib. 1700, f. 3r).

Torre de la Llena, el coll de la

«et ab ipso colle turrjs de la Lena» (Capb. 1436).

torrent

V. **Capçada*, **Escala*.

Torrent de n'Escapolada, el

«he ab lo torent de na Scapolada» (MN 1494, 10-3-1497); «en la part anomenada lo torent de na Scapolada [...] de ponent al camj de servja» (MN 1553, 10-11-1570).

Torrents

«Mestre Fº Torrens» (Conc. 1699).

Feia de jurat el 1717.

torreta

V. **Tros del Domènec*.

Tort, cal

['kaɫ 'tɔrt]

Al carrer Major. Sembla que alguns informants ho pronuncien amb *o* tanca-da. Potser ho hauríem d'entrar per *Tor*, *cal*. Però Borch a Cròniques escriu *Tort*.

V. t. *Boter*, *cal*.

Tosca, la

[ɫa 'toska]

A l'ermita de Sant Miquel, situada a la frontera entre el terme del Vilosell i el de la Poblà. No és estrany, doncs, que el document del segle xv la situï també al terme de la Poblà de Cérvoles.

«in termino popule Servolarj in parte vocata la toscha q afronta cum rivo de set» (Llib. 1493, f. 70v).

Toses

«Josepha Toses y Redon» (Bapt. 1745, f. 136r, 28-5-1782).

Els pares de Josepa eren del Pla de Santa Maria, i feien de pastors a la Poble.

tossal

V. **Garriga d'en Queral*, **Gran Gros*, **Joan Gros*, **Miralbó*, **Poll, Vella*, **Vinya*, **Vinyes*.

Tossal de l'Arnau, el

«y partida dita lo tossal del Arnau [...] a sol ixent ab lo camí [?] a ponent ab la Serra» (Capb. 1768, f. 236r).

Tossal de la Talaia, el

«un jornal de terra garriga ab una cova alli contigua sent en dit terme de la Poble y partida dita lo tossal de la Atalaya que afronta de sol ixent ab lo riu dels [...] a tremuntana ab lo riu de cet» i «a la partida dita lo tossal de la Atalaya [...] a sol ixent part ab la viña Closa del Sº y part ab la cova del moli [...] a mig dia ab lo camí real a ponent part ab lo salt del Oró y part ab lo camí real y a tremuntana ab lo riu de la sed» (Capb. 1768, f. 230r i 235r).

La documentació permet especular que la partida era al nord-oest del terme. Pròxima al riu de Set i potser no lluny del molí de les Besses, en el tram baix de la vall del Marc.

tossalet

V. **Cantacorbs*.

Tossalets, els

[tos tosa'lets]

És un sector del camí de Vilanova abans d'arribar a la serra del Cabrer.

«a la partida dita los Tossalets [...] afronta a sol ixent ab lo camí que va de la Granja al Velusell», «dicta vulgariter dels Tossalets» i «in partida dicta los tosalets [...] ab aquilone cum itinere quae pergit a loco del Velusell, usque a la Granja» (Llib. 1700, f. 69v; f. 110r i 136r, i f. 139r i 268r); «en lo terme de dit Lloch de la Poble de Cervols, a la partida dita dels Tossalets [...] a mig dia ab lo camí de Sant Miquel» (MN 1766, 87r); «en lo terme de la Poble partida dels Tossalets [...] a tremuntana ab lo camí de Ulldemolins» (MN 1811, f. 76v, 25-9-1813).

Tost

«Paula Tost» (Bapt. 1700, f. 35v, 27-3-1725); «Isidre Tost» (Farré, p. 148, any 1770).

El pare de Paula era de Cervià.

Traginers, el pas dels

[tə 'paz ðets traxi'nes]

Al riu de Set i prop del molí Nou, era per on el camí reial travessava aquest curs d'aigua.

«Pas dels Traginers» (Martí, p. 46).

«Trallero», cal

['kaʎ tra'ʎero]

Al carrer del Franc. Un nom anterior és *cal Marian de la Tenda*.

«Cal Trallero» (Cròniques VI, p. 30).

travessera

V. *Basses*.

Trencacordes, la canal del

[tə ka'naʎ deʎ 'tɾenka'koɾðes]

És entre la del Floro i la del Guitarreta.

Tres Roques, el toll de les

[tə 'toʎ de ʎes 'tɾe 'ɾokes]

És al riu de Set, no gaire lluny del desguàs del barranc de les Tapiades.

«Toll de les Tres Roques» (Martí, p. 23).

Tres-cents, cal

['kaʎ 'tɾe'sens]

Al carrer del Franc. Un nom anterior és *cal Ventura l'Agustí*.

«Cal Tressents» (Cròniques VI, p. 29).

Tretes, les

[ʎes 'tɾetes]

També hem sentit pronunciar *Estretes*. El mateix nom és conegut al terme de Castellfort, als ports de Morella (*OnCat.*, VII, 195a33). Es troben a la riba dreta del barranc de les Alberedes, al seu primer tram. Geogràficament, en aquell sector l'esmentat barranc s'estreny poc o molt. A l'est parteixen amb el barranc de la Coma d'en Botet i no són lluny de la cova de la Ginera.

V. t. **Coma Estreta*.

«Barranc de les Tretas» (Farré, p. 23, s. XVIII); «terra Campa dita les tretes» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Trini, ca la [ˈka ʎa ˈtrini]

Al carrer del Franc. També coneguda per *cal Tomàs del Metge*.

«Ca la Trini» (Cròniques VI, p. 29).

Triquell

«Maria Triquell de Juncosa» (Bapt. 1700, f. 54r, 30-5-1735); «Triquell Sobrepe-re Gregorio» (Padró 1887, f. 19); «Triquell Sobrepere Francisco» (Padró 1892, f. 17); «Triquell Llobera Conchita» (Padró 1923, f. 130); «Triquell Llobera Juan» (Padró 1943, f. 13); «Anna Triquell Gispert» (Padró 1962, 30-12-1980).

Trona, la [ʎa ˈtrɔna]

És un atzucac del carrer Major, pròxim a la plaça de l'Església. Té fama de formar part del nucli més antic de la població. Les pedres de la façana en delaten l'antigor. Hi trobem *cal Julià el Sabater* o *cal Sabater del Pigat*. Altres cases que també en formen part són *cal Genís*, *ca la Brigada*, *cal Voluntari* i *cal Bernat*.

«va expandir-se a partir del casc antic anomenat la Trona» (Farré, p. 160, s. XVIII); «La Trona» (Cròniques VI, p. 6).

Trona, el carreró de la [ʎo kareˈro ðe ʎa ˈtrɔna]

Es tracta del lloc esmentat a l'entrada anterior. Borch parla de les restes d'un forn de vidre i també d'un de pa.

«Carreró de la Trona» (Cròniques X, p. 2).

tros

V. **Albagès*, **Alegre*, **Aleu*, **Argilaga d'en Romeu*, **Baga*, **Bassa*, **Bonet*, **Boquera*, **Camí de l'Albi*, **Collet*, **Cova de Sant Joan*, *«*Don*» *Miquel*, **Era*, **Olivers*, **Ondara*, **París*, **Pedra de Sant Gaudiós*, **Piles*, **Prenafeta*, **Qüestions*, **Roig, Safoia*, **Senyor*, **Servera*, **Sord*, **Vicaria*, **Vila*.

Tros d'en Pasqual, el

«a la partida dita lo tros den pasqual» i «terra Campa dita lo tros den Pasqual» (Cad. s. XVIII, any 1738).

Tros del Domènec, la torreta del

«fins al Camí del Albi, y tot camí fins a la torreta del tros del Domenech» (Ordi. 1743).

Tura, la font del

[t̪a 'fɔn deɫ 'tura]

És a la partida de les Covasses, no gaire cabalosa. Només surt aigua quan plou.

Turbines, les

No saben ben bé si és partida ni saben res de cap turbina. El nom designa un indret entre el cingle del Llamp i el Mas d'en Blanc.

turó

V. **Cap de la Vinya*.

Turó del Canemar, el

«el Turó del Canemar» (Farré, p. 68, any 1314).

Sembla que era una de les partides que figuren a la carta de població.

Tut, la cova del

[t̪a 'kɔβa ðeɫ 'tut]

És una balma al tram inicial del barranc dels Forns. De dimensions mitjanes, i sense paret de pedra que la tanqui.

Tutit, cal

['kaɫ tu'tit]

A la plaça de l'Església. Junt amb altres cases, ara forma part de *cal Notari*.

«Cal Tutit» (Cròniques VI, p. 5).

Ulldemolins

['uɫdemo'lins]

Aquesta vila és al SSO de la Pobla, i forma part de la comarca del Priorat. Els termes parteixen, al sud, amb un bocí de cap a 4 km d'extensió de la serra de la Llena i, a l'oest, amb un fragment d'una mica més de 3 km del camí Reial.

Ulldemolins, el camí d'

[t̪o ka'mi 'ðuɫdemo'lins]

Hom creu que anava més o menys per on va ara la carretera; devia travessar el pla de Cantonella, per dirigir-se vers el Senill i, un cop passat, s'enfilava per la canal del Domènec, també coneguda per *d'Ulldemolins*, per assolir la carena de la Llena i baixar vers aquesta vila.

«cum via que tendit a la vila de Ulldemolins» (Llib. 1591, f. 40r); «la canal del camí de Ulldemolins» (Llib. 1644, f. 20v); «cum itinere de Ulldemolins» (Llib. 1700, f. 135r); «terme de la Pobla y en la partida del Camí o carrer de Ulldemolins [...] y a tremuntana ab lo camí de Ulldemolins» (MN 1824, f. 296r); «el Comellá del Frari, a sol ixent ab lo camí de Ulldemolins» (MN 1831, f. 180v, 12-1-1833).

Ulldemolins, la canal d' [ʔa ka'naʔ 'duʎdemo'liŋs]

A la serra de la Llena, entre la canal del Corteres, a ponent, i la del Xavo, a sol ixent. També coneguda per *la canal del Domènec*, perquè pertanyia a aquest propietari. És el pas per on transitava el camí d'aquesta vila abans que es fes la carretera.

Ulldemolins, el carrer que va a

«en lo mateix lloch de la Pobla en lo carrer que va a Ulldemolins» (MN 1824, f. 84v, 3-5-1825); «sita en la Calle de Ulldemolins» (Benef. s. XVIII).

Ulldemolins, la raval d'

«en lo sobredit lloch de la Pobla de Cervols, y en la partida la Arrebal de Ulldemolins, afronta a sol ixent ab lo carrer de la Arrebal» (MN 1824, f. 172r, 6-4-1827).

Malgrat que l'anotació s'hi refereix com a partida, no ho hem entrat així, perquè pensem que es tractava d'un carrer del nucli urbà.

Urgell, el camí d'

«in t(er)mino de la fumada [...] i aliud i(n) loco vocato lasporgada [...] i cu(m) vico durgel» (Llib. 1332, f. 24r).

Valencià, cal ['kaʔ βaʔensi'a]

Al carrer del Franc. Un nom anterior a aquest fou *ca la Maria del Joanes*.

«Cal Valencià» (Cròniques VI, p. 31).

vall

V. *Bou, Marc*, **Perdiu, Riuet*, **Zoaro*.

Vall ['baʎ]

«Joan Vall habitant en la Pobla de Servols» (Llib. 1626, f. 62r); «Jaume Vall» (Bapt. 1700, f. 57r, 2-8-1737); «Pere Vall y Blay» i «Miquel Vall y Blay» (Bapt. 1745, f. 35r, 28-10-1755, i f. 70r, 2-2-1768); «Joan Vall» i «Chistofol Vall» (Capb. 1768, f. 215r i 255v); «Joseph Vall y Olive» (Bapt. 1745, f. 130v, 6-3-1781); «a sol ixent ab terres de Ramon Vall» (MN 1824, f. 213r); «Juan Vall» (Doc. d., 1854); «Gaudioso Vall y Aragonés» (Padró 1861, 14-11-1861); «Sebastià Vall» (Doc. d. 1864); «Pablo Vall y Alentorn» (Padró 1881, 10-10-1881); «Vall Sanahuja Victoria» (Padró 1887, f. 23); «Vall Bartolí Juan» (Padró 1923, f. 130); «Vall Solé Marcos» (Padró 1943, f. 72); «Carlos Vall Dalmau» i «Eva Vall Pena» (Padró 1962, 26-4-1964 i 8-1-1975).

Vall, la

[ʔa 'βaʎ]

Es deu referir a la vall del Riuet, cap al sector nord-oest del terme.

V. t. *Riuet, la vall del*.

«La Vall» (Cad. 1959).

Vall, del

«Miravayl del Vayl» (Farré, p. 184, any 1314).

Vall, cal

['kaʔ 'βaʎ]

Al carrer Major.

«Cal Vall» (Cròniques VI, p. 8).

Vall, la canal del

[ʔa ka'naʔ deʔ 'βaʎ]

És un altre nom de *la canal d'Ulldemolins*.

Vall, el casalot del

[ʔo kaza'ʔod deʔ 'βaʎ]

Ensorrat, es pot veure de la carretera a l'inici del camí que du a Sant Joan.

Vall, l'estret del

[ʔas'tred deʔ 'βaʎ]

Els informants el situen a l'est de la canal del Xavo. El conglomerat de la serra de la Llena aquí ha estat erosionat per l'aigua i deixa un pas estret i amb fort pendent, que amb prou feines permet el pas d'una persona expedida.

Vall, la serra del

[ʔa 'sɛra deʔ 'βaʎ]

És una finca de cal Vall, a la Serra.

Vallès

«Maria Valles» (Bapt. 1642, 12-12-1647); «Margarida Vallesa» (Òbits 1642, 2-1-1648); «Anton Domenech lo balles» i «Anton Batllés» (Doc. d., 1849 i 1854).

Documentalment, s'observa vacil·lació en la manera d'escriure el cognom.

Vallès, cal

['kaʔ βa'ʎɛs]

És al carrer Major. Al document que s'aporta va escrit d'aquella manera per un motiu que desconexem.

«Cal Batllès» (Cròniques VI, p. 15).

Vallès, la cova del [ˈta ˈkɔβa ðeɫ βaˈʎes]

Té poca cabuda. Encara que el cingle és considerable, l'espai no passa de ser un abric.

Vallet

«filla de Joseph Vallet de la vila de Prades y de esperança vallet llur muller abitant en la pt vila» (Òbits 1642, 10-8-1678).

Valls

«Joanni Valls Agla.» (Llib. 1700, f. 53r); «Pere Joan Valls» i «franº Valls» (Bapt. 1700, f. 2r, 15-3-1701, i f. 9r, 22-5-1707); «Pere Joan Valls» (Doc. d., 1716).

Vell, el

«en Joa(n) aixala lo vell» (MN 1553, 4-7-1564); «Gasió el vell» (Òbits 1642, 20-5-1671).

Vell, l'abeurador

«partida dita dels Horts, que afronta [...] a ponent ab lo pati del comú, dit lo Abeurador vell» (MN 1766, f. 22r).

Vell, cal ['kaɫ ˈβeɫ]

Al carreró del Pauanton.

«Cal Vell» (Cròniques VI, p. 7).

Vell, el camí

«jn retro muri dicti lo cami Vell [...] a meridie cum dicto Cami Vell» (MN 1579, f. 39r); «retro muri dicti lo cami Vell [...] a meridie cum dicto cami Vell» (MN 1579, f. 39r, 18-1-1588).

Vell del Vilosell, el camí

«una sort [...] a mig dia ab lo cami vel qui va al velusell, a ponent ab lo cami qui va a les argiles a tremuntana ab la era den joan lima» (Llib. 1591, f. 19v); «a mig dia ab lo cami de baix del velusell» (Llib. 1644, f. 101r); «a tremuntana ab lo cami vell de Velusell» (MN 1658, f. 46v).

El camí vell a què es refereix la primera anotació devia ser el que també s'anomena *de Baix*, i que devia sortir de per allà darrere de l'Església, no lluny d'on encara ho fa el de l'Argila i el del Cementiri. Més tard es devia fer l'altre, que sortia pel portal i que transitava per les Creus. Actualment s'hi va per la carretera.

Vella, la font

[ʎa 'fɔm 'beʎa]

És al nord del nucli urbà, gairebé a la sortida de la vila, al raval de Sant Miquel. Segons els informants, per mitjà d'una canonada, rep l'aigua d'una font que és a la vora de l'ermita de Sant Miquel, i que devia ser més antiga. Era enfonsada al terra i s'hi accedia per unes escales que, actualment, són tapades. Omple els abeuradors i desguassa als rentadors.

Vella, el tossal de la

[ʎo to'saʎ de ʎa 'beʎa]

És entre el barranc de les Alberedes i el fondo de la Fumada, és a dir, al serrall que divideix ambdues aigües. Té, al nord, el territori del mas de la Vileta i, al sud, el Pla d'en Targa. La presència de l'article personal *na* en els documents no resulta una raresa.

«situm in t(er)mino fumata in loco vocato lo toçal de na Veylla» (Llib. 1348, f. 95v); «Tossal de la Vella» (Cad. 1959).

Vella, la vinya

[ʎa 'βiɲa 'beʎa]

És vora les parets del poble, quan se surt cap al Vilosell.

Vellaneta

«Se'l conegué amb el renom del “Vellaneta”» (Cròniques VI, p. 21).

Vellet

«Miquel Vellet» (Bapt. 1700, f. 11r, 21-1-1708).

Josep Vellet, d'ofici barber, i Magdalena Peiró, que eren els pares, procedien de Torregrossa, d'on van fugir per causa de la guerra.

Ventura Agustí, cal

[ʎaʎ βen'tura ɣus'ti]

V. *Tres-cents, cal.*

vergeret

V. **Bassa.*

Verivent, el

«lo hortet de la badia nomenat lo veryvent» (Llib. 1591, 17 febrer 1625).

Vermella, la

«era coneguda amb el renom de la Vermella» (Cròniques VI, p. 31).

Vicaria, la

«totum illum hortulum, parietibus clausum [...] confrontatum a solis ortu, cum vicaria» (Llib. 1700, f. 129r); «en el rincón o callejón de la Plaza [...] por cierto con la Casa del Vicario» (Doc. d., Venda, 20-2-1773).

Vicaria, el corral de la

«Pessa de terra herma dita lo Ferreginal prop lo corral de la Vicaria» (Doc. d., 1768).

Vicaria, l'hort de la

«totum illum domum [...] a solis hortu cum horto Vicaria» (Llib. 1700, f. 257r); «un hort clos devall lo hort dela Vicaria» (Val. 1734, 20-4-1767).

Vicaria, la sortanella de la

«una sorteta situada junt ab la sortanella de la vicaria» (Llib. 1644, f. 98r).

Vicaria, el tros de la

«te arrendat lo tros de la Vicaria de dita vila lo qual tros se anomena la viña de la Abadia» (Llib. 1644, f. 14r).

El vicari percebia una setena part del rendiment de la finca.

Vicenç del Quiquet, cal

[ˈkaʎ βiˈsenz ðet kiˈket]

V. *Vicenta*, *ca la*.

Vicenta, ca la

[ˈka ʎa βiˈsenta]

Al carrer del Franc. També se li diu *cal Vicenç del Quiquet*.

«Ca la Vicenta» (Cròniques VI, p. 27 i 33).

Vidal

«Pere Vidal de la vila de cornudella» i «francesc vidal dela vila de flix» (Bapt. 1591, 11-11-1608 i 8-2-1613); «Gabriel vidal» (Òbits 1642, 24-12-1646); «foren padrins [...] y Magdalena Vidala de la vila de Ulldemolins» (Bapt. 1642, 19-7-1653); «Geronima Vidal» (Bapt. 1700, f. 10r, 12-10-1707); «Salvador Vidal de Granyena» (Farré, p. 150, any 1850).

Pere fou el padrí de bateig de Tecla Martí. I Francesc ho fou de Margarida Eixalà. Només ha aparegut el llinatge en anotacions de baptismes com a padrins, i a Farré. En Gabriel Vidal del 1646 era de Torres de Segre i vivia a l'Albagès, però

fou enterrat a la Pobla. Els pares de Jerònima feien de pastors a Riudabella. Antoni Vidal, el 1866, era el vicari de la Pobla.

Vidre, el forn del

«tot lo forn del vidre ab lo Casal y Botigues i la eixida ha de esser per la Porta falssa com se ha acostumat fins vuy» (Llib. 1700, f. 258r).

Vila

«Jaume Vila Cirurgiá» (Val. 1734, 6-8-1765).

Vila, el forn de la

«Forn de la Vila» (Cròniques VI, p. 10).

És equivalent a *el forn del Pa*.

Vila, el tros de la

[tɔ 'trɔz ðe ʎa 'βiʎa]

S'anomena per les immediacions del Coll Roig del Nanjo i la Fumada. Tal com esmenta el manual de 1765, les Foradades no li queden lluny.

«dita las Foradades [...] a migdia ab lo tros de la Vila» (MN 1765, f. 262r, 10-8-1759); «Lo tros de la Vila» (Val. 1734, 2-12-1768).

Vilafranca

«Ego Johaes vjla franca filio Gujlli loci de la pobla de Servols» i «bngo de villa francha» (MN 1458, f. 16r i 33v); «Franº Vilafranca y Preixens» (Òbits 1746, f. 285v, 18-7-1750).

Vilalta, la cova d'en

«lo tros en lo terme de la pobbla dit la cova den vilalta» (MN 1626, f. 30r).

Vilamajor

«Jo fr. Raphel Vilamajor betegi sent vicari de la Pobla de les cervoles» (Bapt. 1642, 13-11-1650); «Joseph Vilamajor» (Òbits 1700, f. 127r, 1-11-1707).

Josep era de Torregrossa i refugiat a la Pobla amb la seva família per culpa de la guerra.

Vilanova, de

«Raymundo de vjlanova de t(er)mjno de la fumada» (Llib. 1363, f. 20v i 39r).

Vilanova, el camí de [tə ka'mi ðe βiʎa'nəβa]

Es refereix a *Vilanova de Prades*. Surt de la vila pel carrer del mateix nom, tot seguit passa per la Peçola, segueix per la sort del Gassolet, per la Granja, pel Fontanet, per la serra de l'Avi, la serra del «Sabaterico» i, després de les Marradetes, entrava ja en territori de la vila veïna.

«afronta jn via qua jtur a vilanova» (MN 1553, 7-10-1560); «a oriente cum via de Vilanova» (MN 1582, f. 375v, 2-8-1585); «lo qual coral afronta a sol ixent ab lo cami qui va a Villa nova de prades» i «li dona lo corral del mas y lo pati de la hera y lo pati de la borja fins a la creu a on esta señalat, afronta la hera a sol ixent ab lo cami de Vilanova» (Llib. 1591, f. 5r i 72v); «davall del Marge [...] a solis ortus cum itinere de Vilanova» (Llib. 1700, f. 270r); «y per lo cami de Vilanova dret a la Serreta de la Pissola» (Ordi. 1743); «en lo carrer anomenat lo Cami de Vilanova» (MN 1851, f. 137r, 22-8-1852).

Vilanova, la canal de

«lo Mas den Amigó [...] part ab lo riu de Set a mig dia par ab lo estret de la canal de (*sic*) Vilanova» (Capb. 1768, f. 253v).

La indicació *sic* consta al document d'on s'ha tret l'anotació.

Vilanova, el carrer de [tə ka're ðe βiʎa'nəβa]

És la continuació del carrer Major, en direcció sud-est, a partir del carrer de les Roques.

«al Carrer qui va a Vilanova» (Capb. 1768, f. 217r); «i formaren uns altres carrers: [...] i l'anomenat de Vilanova de Prades» (Farré, p. 160, s. xviii); «en dit poble de la Pobla de Ciervols y carrer anomenat de Vilanova» (MN 1851, f. 108r, 7-3-1852); «calle de Vilanova» (Padró 1861, 20-1-1862); «C/ Vilanova, 16» (Padró 1962, 14-4-1977).

Vilanova, el portal de

«un pati en dit lloch de la pobla en la part nomenada al portal cami de Vilanova [...] a mi iorn en la paret de la era» (MN 1582, f. 45r, 24-1-1585).

Vilanova de Prades [βiʎa'nəβa]

És una vila al sud de la Pobla, a cavall entre el Priorat i la Conca de Barberà. La separació d'aquest terme i el de la Pobla és marcada per uns 4 km de la carena de la serra de la Llena.

Vilar

«Fra Josep Vilar, 1609» (Farré, p. 142); «Joan Vilar» (Bapt. 1700, f. 10v, 6-12-1707); «Teresa Vilar» (Òbits 1700, f. 125v, 22-8-1707).

Josep era el rector de la Pobra el 1636. També va ser ecònom de l'església de Cervià i de les Besses. Joan nasqué a la Pobra, on els seus pares es varen refugiar de la guerra; eren d'ofici teixidors de llenç i procedien de Sunyer.

Vila-rasa

«Jnº de Vilarasa vidrier i fadri del lloc de Mataro» (Bapt. 1591, 26-9-1612).

Va ser padrí al bateig de Càndia Sobrepere.

Vilars, els

[tɔz βi'ɫas]

Queden al nord-oest de la vila, i a poca distància, entre aquesta i els Llinars.

«jn parte vocata los Villars [...] a meridie jn via qua itur oculj Molendina(rj)» (MN 1553, 4-3-1555); «en la part ques diu los vilas [...] ab lo quami de uldemolins» (St. On. 1578); «lo tros dels vilas y la viña» (Llib. 1591, f. 48v i 76v); «obligo lo tros dels Vilars afronta [...] de tremuntana ab les roques del Llinar y de mig jorn ab lo cami de Ull de Molins» (Llib. 1644, f. 23v); «totam illam petiam terrae dictam los Vilars in partita dl pla de Cantonella [...] ab ocasum cum la Carrerada de la Granja a la fumada, a meridie cum itinere de Ulldemolins et ab aquilone ab lo Single de la s rocas dl Vilar» (MN 1737, f. 322v, 2-8-1744); «a la part dita dels Vilás la qual afronta [...] a migdia ab lo cami de Ulldemolins» (MN 1766, f. 7v); «en lo terme de dit lloch de la Pobra de Ciervols, y en la Partida del Vilar, la qual afronta a sol ixent ab las casas de dit lloch y part ab lo cami de Ulldemolins» (MN 1811, f. 107v, 24-1-1814).

Vilars, el cingle dels

[tɔ 'sɪŋɡɫe ðetɫ βi'ɫas]

És en aquesta partida i fa de línia divisòria amb els Llinars, que són a ponent dels Vilars. L' anotació que parla de *les roques del Llinar* sens dubte fa referència al *cingle dels Vilars*.

«un tros de terra nomenat lo Linar [...] dit tros afronta a sol ixent ab lo single dels vilas» (Llib. 1591, f. 76r); «lo tros del Llina confrontat ab oriente cum rupitus del Vilar» i «lo tros dels Vilars afronta [...] de tremuntana ab les roques del Llinar» (Llib. 1644, f. 3r i 23v).

Vilella

«jacobo vilella populle Servulorum» (MN 1553, 5-6-1564).

Viles

«fonc batejada de necessitat per la madrina de est Poble nomenada Teresa Viles viuda» (Bapt. 1745, f. 49r, 10-1-1761).

Vileta, la

[ʎa βi'ʎeta]

El nom es refereix a un petit nucli de població, del qual ja no queda res. És al mas de la Vileta on es poden veure encara unes arcades gòtiques i, una mica més a l'est, unes ruïnes d'extensió considerable i amb algunes pedres ben escairades i treballades. Farré parla d'aquest establiment, que tanmateix no va arribar a qual·lar, en la seva *Història de la Poble de Cérvoles*, p. 48 i 186. És a ponent del mas del «Perico» l'Eloi. Molt a prop, i a sol ixent, hi ha el mas de la Fumada. A la Pobla, hom creu que fou ocupat pels primers pobladors del terme. De fet, per la carta de població que li atorga Poblet i que, segons Farré, té lloc només un mes i mig més tard que la de la mateixa Pobla, sembla com si el monestir hagués volgut establir dues poblacions a recer de les granges que ja funcionaven, la de Cérvoles, que ha esdevingut la Pobla, i la Vileta de la Fumada, que no va tirar endavant.

«un tros a la Vileta afronta a sol ixent ab la eretat de la fumada i de ponent ab la vileta» (Llib. 1644, f. 119v); «a la partida dita la Vileta» (Cad. s. XVIII, any 1738); «y partida dita la Vileta [...] a ponent ab lo riu del cavall» (Capb. 1768, f. 251v).

Vileta, el camí de la

«un tros a la Vileta afronta a sol ixent ab lo camí de la Vileta» (Llib. 1644, f. 119v).

Vileta, la carrerada de la

«in dicto loco de la pobla en lo terme de la fumada [...] ab aquilone ab la carrerada de la vileta» (Llib. 1591, f. 51r).

Vileta, el coll de la

«en la partida nomenada la fumada al coll de la vileta afte de sol ixent ab lo camí del coll de la vileta» i «in parte vocata la fumada [...] a sol ixent ab la heretat de la fumada [...] a sol ponent [...] /o/ carrerada del col de la vileta» (Llib. 1591, f. 26v i 28r).

Vileta, el mas de la

[ʎo 'maz ðe ʎa βi'ʎeta]

És una simple cabana, a ponent i no gaire lluny de les runes del que potser havia estat una població.

V. t. *Vileta, la*.

Vileta, el pla de la

[ʎo 'pla ðe ʎa βi'ʎeta]

Dins aquesta partida i a la riba esquerra del barranc o fondo de la Fumada.

Vilosell, el

[t̪o βito'zeɫ]

És la vila que té el nucli urbà més pròxim al de la Pobla. El riu de Set, en el seu tram inicial, de cap a una mica més de 6 km, és frontera dels dos termes, a sol ixent del de la Pobla.

Vilosell, del

«in te(rmin)o dictae villae de la Pobla de Cervols in partita dicta del Velusell [...] a solis ortu cum Camino del Velusell [...] a meridie cum dicto camino del Velusell» (Llib. 1700, f. 11v).

Vilosell, el camí del

[t̪o ka'mi ðet̪ βito'zeɫ]

Surt de la vila en direcció nord-est, passa pel sud del «Muladar», pel Forn de la Calç, pel Solà, entra al Clot de les Creus, després pel tros i la bassa del Paella, les Argiles, la partida Camí del Vilosell, baixa a l'Hort de l'Andara i el riu de Set i surt del terme de la Pobla un cop l'ha travessat.

V. t. **Vell del Vilosell, el camí*.

«jan termino popula servularii afronta cum [...] i cum via p.ca. qua jtur ad locum de Vellorello» (MN 1400); «la part de sol ixent del camj qui va al Vellusell» (MN 1553, 12-7-1563); «cum itinere quo itur ad locum Velluselli» (Llib. 1591, f. 76r); «in partita nuncupata a la Partida de la Pissola [...] ab aquilone cum itinere del Velusell» i «totam illam Petiam Terrae sitam in Itinere que itur de la Pobla al Velusell» (Llib. 1700, f. 260r i 269r).

Vilosell, el carrer del

«in calle que va al Velusell al Cap de la Vila» (Doc. d., Venda, 11-12-1747).

Vilosell, la carretera del

[t̪a kara'tera ðet̪ βito'zeɫ]

Surt de la vila en direcció nord-est i va fins al Vilosell; passada aquesta vila, comunica la Pobla amb Vinaixa, l'Albi i Vallclara. Es va començar a construir l'any 1905.

Vilosell, la costa del

«un tros dit la costa del vellusell [...] a michor ab lo camí del Vellusell, a tramuntana ab lo camí vell del sol de la vila» (Llib. 1591, f. 67r).

Vilosell, el portal del

«lo farriginal del portal del Vellusell» (Llib. 1591, f. 88r); «una casa y corral Bandivol als costat del portal del Vellusell» (Llib. 1644, f. 18r); «La casa situada en lo Carrer public de dit lloch prop lo Portal qui va al Velusell» (Llib. 1700, f. 19r).

És fàcil de pensar que l'esmentat portal era a l'actual carrer del Portal, que és d'on sortia el camí vers la vila veïna.

Vinader

«mori Maria Vinader» (Òbits 1591, 14-7-1639).

Maria era filla de Joan Vinader, de l'Espluga de Francolí.

vinya

V. **Abadia*, **Closa*, **Closa del Senyor*, **Gran*, **Granja*, **Joan Llima*, **Segrià*, **Vella*.

Vinya

«francesch vinya» i «lúcia Viñas» (Bapt. 1642, 10-?-1665 i 4-12-1668).

El pare, Llorenç Vinya, era de Poboleda. Tres anys més tard, nasqué Llúcia, germana de Francesc, i a la partida de baptisme veiem que se li castellanitza tant el nom de fonts com el cognom, que, a més, es pluralitza indegudament. *Vinya* és un llinatge, que segons Jassans, a Poboleda apareix documentat a partir de la primera meitat del segle xv.

Vinya, la

«tota aquella heretat nomenada la Vinya [...] situada en lo terme de la Pobla de Cervoles [...] en la partida dita lo camp de nuges» (Llib. 1644, f. 33r).

Vinya, el tossal de la

«la coma dl coylog afrontat [...] et cum lo toçal de la vj(n)ya de la fumada» (Llib. 1363, f. 25v).

Vinyagrassa, de

«Ferrer de Vinyagrassa» (Farré, p. 42, s. XIII).

Vinyals

«Maria Viñals» (Doc. d., 1866); «Viñals Domenech José» (Padró 1887, f. 101); «Viñals Domenech Celestino» (Padró 1892, f. 22); «Viñals Florensa Jaime» (Padró 1923, f. 61).

Vinyassa, el coll de la

[tə 'kɔʎ de tə 'βiɲasa]

Conegut de la gent d'Ulldemolins, que l'anomena amb la part específica en

singular. És al Mas d'en Blanc, a la carretera. A la Pobla en parlen en plural, com el document.

«en la partida dita les vinyasses» (MN 1592, f. 21r).

Vinyes

«Pere Viñes mestra de miñons de la present vila» (Òbits 1642, 1-3-1673); «Pere Viñas» (Bapt. 1642, 31-7-1675); «Matheo Vinyes Agla oppidi de la Pobla de Cervols» (Llib. 1700, f. 71r); «Anna Maria Viñes» (Òbits 1700, f. 141r, 20-9-1721); «Maria Antonia Viñes de la Pobla de Cervols» (Òbits 1735, f. 97v, 2-12-1802); «Rafel Viñas Sanahuja» (Doc. d., 1861).

Vinyes, la coma del tossal de les

«la coma del tosal de les Vinges» (MN 1553, 12-7-1563).

Vinyetes, les

«Viñetas» (Cad. 1959).

El cadastre les situa al sector nord del terme.

Vives

«Tecla [...] filla [...] Jnº Vives y de na Esperansa Vives pagesos de Vilalonga del mont bisbat det la» (Bapt. 1591, 22-12-1620); «Lluís Vives» (Bapt. 1700, f. 20r, 23-9-1714); «fou padri Francisco Vives pages de Bellprat» (Bapt. 1745, f. 40v, 8-6-1758); «Joan Vives Vidrier de Sanán» (Racio. 1768, f. 269r); «Maria Vives y Vall», «Joseph Vives y Vall», «Anton Vives» i «Antonia Vives y Vall» (Bapt. 1745, f. 87v, 30-10-1770; f. 101r, 27-9-1772; f. 109r, 24-12-1774, i f. 130r, 13-2-1781).

Els pares de Lluís, de 1714, eren pagesos del Catllar, i s'estaven a la Pobla com a arrendadors de la Granja. Joan Vives, d'Arenys de Munt, vidrier que habitava a l'Albi, era mestre de la reial fàbrica de cristalls de Sant Ildefons.

Voluntari, cal

[ˈkaʎ βoʎunˈtari]

Al carrer de les Roques. Antigament es coneixia per *cal Llorenç*. També una altra amb el mateix nom és al carrer Major, a la Trona.

V. t. *Trona, la*.

«Cal Voluntari» (Cròniques VI, p. 20).

Xauxa

[ˈtʃawtʃa]

Partida coneguda dels terratinents d'Ulldemolins, que la situen a les Perdius, la garriga de l'Agna i la Miloca.

Xavier del Marian, cal ['kaʎ tʃaβi'e ðeʎ mari'an]
V. *Antolí, ca l'*.

Xavo, cal ['kaʎ 'tʃaβo]
Al carrer de les Roques. Al carrer Nou també hi ha un pati amb aquest mateix nom.

«Cal Xavo» (Cròniques VI, p. 20).

Xel

«Anton Sobreperere Chel» i «Anton Chel» (Doc. d., 1850 i 1854).

Xel, cal ['kaʎ 'tʃeʎ]
Al carrer Major. Al carrer del Franc, també un pati té aquest nom.
«Cal Xel» (Cròniques VI, p. 30).

Xel, la masia del [ʎa ma'zia ðeʎ 'tʃeʎ]
Al sector est del terme, parteix a l'oest amb terres de la Fumada. Pels seus dominis passa el camí de l'Albi. Al nord, hi ha la font de la Teula i, al sud, el mas del Xerris.

Xero, cal ['kaʎ 'tʃeɾo]
Fonèticament, és paraula paroxítona. Al carrer del Franc. També *ca la Maria del Vigilant*.

«Cal Xero» (Cròniques VI, p. 31); «Domingo Llurba Chero», «Vda. Chera» i «La Chera» (Doc. d., 1849, 1850 i 1854).

Xerris, cal ['kaʎ 'tʃeɾis]
Al carrer de les Roques.
«Cal Xerris» (Cròniques VI, p. 20).

Xerris, el cingle del [ʎo 'singɫeʎ 'tʃeɾis]
A la serra del Zacaries, és un cingle amb fort pendent, no lluny d'allí on comença el barranc del Mas d'en Peret.

Xerris, el mas del [ʎo 'maz ðeʎ 'tʃeɾis]
Al sector est del terme i no lluny de la pista asfaltada que duu a Cervià; parteix al sud amb terres del Pla de la Llàntia i del Pla del Mas; a l'est, amb el riu de Set.

Xetxo, cal [ˈkaɫ ˈtʃetʃo]

V. *Pastor del «Recader»*, cal.

Xicorrill, cal [ˈkaɫ tʃikoˈriɫ]

Al carrer Major. Al Vilosell també existeix una casa amb aquest nom. És difícil saber en quina de les dues viles s'originà.

«Cal Xicorrill» (Cròniques VI, p. 15).

Ximet, cal [ˈkak tʃiˈmet]

Al carrer Major. Temps endarrere també fou cal *Josep Recasens*.

«Cal Ximet» (Cròniques VI, p. 13); «Vda Chimet» (Doc. d., 1854).

Xirín, la canal del [ʔa kaˈnaɫ deɫ tʃiˈrin]

Pertany a terratinents d'Ulldemolins i és a l'est de la de l'«Amado».

Xon, cal [ˈkaɫ ˈtʃon]

V. *Paulet*, cal.

Xona, la

«Fou habitatge d'estiu de la Sra. Jonquera “la Xona”» (Cròniques VI, p. 15).

Xop, la cova del

«in termino dicti loci popula cervularis vulgo vocatum la *cova del chop*» (Llib. 1591, f. 71r).

Xops, la canal dels [ʔa kaˈnaɫ deɫs ˈtʃops]

S'anomena així perquè en travessar la carretera de la Pobla vers les Crestes de la Llena, hi ha la presència d'aquests arbres de ribera. És al capdamunt del barranc dels Forns.

Xoriguer, el

«l'Aixurigué» (Farré, p. 23, s. XVIII).

Figura a l'apartat dedicat a les partides de terra. S'ha optat per l'ortografia ortodoxa del nom de l'ocell, encara que el document s'hagués basat en la fonètica.

Xulip, cal [ˈkaɫ tʃuˈlip]

Al carrer del Franc. Altres noms són *ca la Mariana* i cal «Lloroso».

«Cal Xulip» (Cròniques VI, p. 28).

Zacaries, cal ['kaʎ saka'ries]

Al carrer del Franc.

«Cal Zacaries» (Cròniques VI, p. 31).

Zacaries, la serra del [ʎa 'seraʎ saka'ries]

Són terres d'aquest propietari a la partida de la Serra.

Zoaro, la vall de

«damus vobis [...] totum illem honorem [...] in valle de Zoaro» (Carta de població de Servoles, 1236, *Cartas*, doc. núm. 268).

Apèndixs

Tots els noms dels apèndixs van ordenats alfabèticament.
Els noms caiguts en desús van precedits d'un asterisc (*).

I. PARTIDES DE TERRA

*Aiguaders, *Albellons, Alberedes, Argila, *Argila de Dellà, *Auberadós, Aures, *Baix de la Serra de la Llena, *Barranc d'en Segrià, *Barranc de les Tretes, *Barraquet de les Besses, Barris, Bassa, Bou, *Calavera, Calvari, *Camí d'Ulldemolins, Camí de l'Albi, *Camí de l'Argila, *Camí de les Besses, *Camí de Cervià, *Camí de la Granadella, *Camí de la Granja, *Camí de Juncosa, *Camí de Lleida, *Camí de Vilanova, Camí del Vilosell, *Camp d'Utgés, *Camp de l'Argila, *Camp de Baga, *Camp de Forasters, *Camp de Gallines, *Camp de Mitgers, *Camp de Noguers, *Camp de les Peçoles de Na Marta, *Camp de Poblet, *Camp dels Espatllers, *Camp dels Grallers, *Canal Rasa, *Canals, *Canemar, *Cap de la Vila, *Capelleta, *Cervià, *Clot de l'Oliver, *Cogulla, *Coll, *Coll d'en Ripoll, *Coll de la Boquera, *Coll de la Portella, *Coll de la Rebolleda, *Coll de Sant Bernat, Coll del Guix, Coll Roig, *Collet, *Coma, *Coma d'en Blanc, *Coma d'en Botet, *Coma d'en Nebot, *Coma d'en Prades, *Coma de l'Escala, *Coma de na Gràcia, *Coma de l'Horta, *Coma de Parets, *Coma de la Perdiu, *Coma de Vallbona, *Coma del Canemar, *Coma del Conill, *Coma del Perer, *Coma Estreta, *Coma Figuera, *Comabella, *Comellar d'en Morer, *Comellar d'en Rojals, *Comellar d'Ulldemolins, *Comellar de la Faraus, *Comellar de les Figueres, Comellar de Montblanc, *Comellar de la Perdiu, *Comellar de na Rofes, *Comellar de les Rufes, *Comellar de la Servera, Comellar del Frare, *Comellar del Lli, *Comellar del Riu, *Comellar dels Boixos, Comellaret, Cometa², *Costa, *Cots, Cova, *Cova d'en Baga, *Cova d'en Domènec, *Cova d'en Fornet, Cova d'en Llorenç, *Cova d'en Martí, Cova d'en Palau, *Cova de n'Albagès, *Cova de la Figuera, Cova de

l'Heura, Cova de les Meravelles, Cova de la Perdiu, *Cova del Bou, Cova del Jep, *Cova del Senill, *Cova del Solà, *Cova dels Gitanos, Covasses, *Coves de Juncosa, Coves Negres, *Coves Roges, *Creu, *Creu de Sant Gaudiós, *Creus, *Davall la Serra de la Llena, *Dellà, *Era d'en Cabrer, *Era Vella, *Eres, Escala, Escaleta, Esporgada, Estepar, *Farraginal, Font d'en Caldes, *Font de Corbins, Font de la Mata, *Font de l'Oró, *Font de Paradís, *Font de Sant Joan, Foradades, Forn de la Calç, *Forn del Vidre, Forn Vell del Vidre, Forns, *Freginal, Fumada, Gardeny, Garriga, Garrigues, Gotelleres, *Gramenals, Granja, *Heura, *Hort de l'Andara, *Hort de n'Ondara, *Horta Novella, Hortes, *Hortets, *Horts, Llinars, *Mas d'en Baga, Mas d'en Blanc, *Mas d'en Boga, *Mas d'en Gassió, *Mas d'en Gassol, *Mas d'en Martí, Mas d'en París, Mas d'en Pasqual, Mas d'en Peret, *Mas d'en Queralt, Mas d'en Ramonet, *Mas d'en Segrià, *Mas de n'Eixalà, *Mas de l'Escloper, Maset, *Molí, Molinet, Moterada, «Muladar», *Mussol, *Obac de l'Horta, *Obac de la Peixera, *Obacs, Obaga, *Obagues, *Olzines, *Ordeny, *Parades, *Pas d'en Boronat, *Pas de Juncosa, Peçola, *Pedrera, Perdiu, *Pi Ver, Pinyones, *Pla d'en Gassol, Pla d'en Targa, Pla d'en Vaques, Pla de Cantonella, Pla de la Llàntia, *Pla de l'Oliver, *Pla de la Torre, Pla del Mas, Pla del Pasqualet, *Plana¹, *Plana², *Plana d'en Tost, *Plana de Lleida, Planes¹, *Planot, *Plantada, *Pont, Prats, *Prenafeta², *Presseguer, Rebolls, *Reposador, Riu, Riu de Set, Riu de les Tapiades, *Riu del Mussol, Roca Estamenya, *Roca Gotellera, *Roca Saranyena, *Roques d'en Robinat, Roquetes, *Salt de la Peçola, *Salt del Llop, Sant Joan, *Sant Miquel, *Sarguera, Saubana, Segrians, Serra, *Serra de Marian, *Serra Mitjana, *Serres, *Sòl de la Cometa, *Sòl de la Pedrera, *Solà, *Solana, *Solans, *Sort de n'Amorós, *Sort de l'Era, *Sort del Fossar, *Sort del Pou, Sorts, Tapiades, *Terme Gran, *Toll de na Vidala, *Toll del Diable, *Torrent de n'Escapolada, Tosca, *Tossal de l'Arnau, *Tossal de la Talaia, Tossalets, *Tros d'en Pasqual, *Turó del Canemar, Vilars, Vileta, *Vinyetes, Xauxa, *Xoriguer.

II. TROSSOS DE TERRA

Més d'una vegada, un nom és consignat en els documents per designador d'un tros de terra i també d'una partida de terra. Per exemple *Era Vella*, l'. Optem per considerar-la només partida de terra.

*Albagès, *Alegre, *Aleu, *Almoina, *la paret Ampla, *Argelagar, *Argilaga d'en Romeu, *Baga, *Bassa, *Bonet, *Boquera, *Camí de l'Albi, *Canyar, *Clotet, *Collet, *Collets Roigs, *Creueta, *«Don» Miquel, *Era, *cap de l'Era, *peçola de l'Era, *tros de l'Era, *sort del Fornet, *la canal de l'Hort, *Llarga, *Olivers, *Ondara, *París, Pedaç, *Pedra de Sant Gaudiós, *Piles, *Prenafeta, *Qüestions, *Racons, *Roig, *Roques, Safoia, cova de Sant Joan, *Servera, Sord, *Vicaria, Vila.

III. LLOCS D'ANOMENADA

Abadia, *Abeurador, *Alzines, Barranquet¹, *Barranquet², Bassa, *Bassa Vella, Besses, Bosc, *Botera, *Botiga, *Canal, *Canemar, Carrerada, Carreró, Casalot, Castell, cementiri, *Clot, *Clotet, Clots¹, Clots², *Codina, *Codines, *Collada, Cometa¹, *Creu, *Ereta, *Erola, Escoles, Església, *Estenedor, Foment Cultural i Recreatiu, *Font, *Fontanales, Forcat, *Formiguer, *Forn, *Fossar, Gravera, *Guinardera, *Hospital, *Moleta, *Obagues, Paret Ampla, *Partserra, *Penya, Perdiueta, Planella, *Pobla de Vallbona, *Rasteller, *Roques, *Saltadora, Sant Miquel de la Tosca, *Santa Maria de Vallbona, *Serres, *Serreta, *Servera, *Torre, Tretes, Trona, *Verivent, *Vicaria.

IV. COGNOMS

*Aguilar, *Aguiló, *Aimamí, *Aimeric, *Alandó, *Alasà, *Albagès, *Albenyil, *Albiol, *Alcalá, *Aldomar, *Almacelles, *Alsamora, *Aluja, *Alzina, *Amigó, *Amill, *Amorós, *Andrés, *Andreu, *Anglès, *d'Arbian, *Arboç, *Arbolí, *Arcal, *Arester, *Argany, *Armendares, *Arnau, *Arnó, *d'Arques, *Arrufat, *Astruga, *Avaló, *Badal, *Baduells, *Baga, *Baia, *Baila, *Balaguer, *Balcells, *Ballester, *Balmanya, *Barberà, *Barceló, *Bartolí, *Bartolomé, *Batista, *Batlle, *«Bellido», *Bellver, *Benavent, *Benet, *Beniac, *Berenguer, *Bes, *Besora, *Bessó, *Biure, *Blai, *Blanc, *Blasi, *Boix, *Boixader, *Boixadors, *Bonafona, *Bonet, *Boquer, Borc, *Borràs, *Borrell, *Borrull, *Bosc, *Bosquer, *Brunet, *Bundó, *de «Bustamante», *Cabestany, *Cabrer, *del Cai, *Calabera, *Calaf, *Calafell, *Calderó, *«Camacho», *Camí, *del «Campo», *Camprubí, *Camps, *«Canillas», *Cantins, *Canyelles, *Caparra, *Carabassa, *Carbonell, *Cardet, *Carrer, Casadessús, *Casals, *Casamitjana, *Cassany, *Castany, *Català, *Cavaller, *Cendra, *Cerc, *Cerdà, *Cerés, *Ceró, *de Cérvoles, *Clanxet, *Claramunt, *Claret, *Clarics, *Clos, *Clota, *Comaposada, *Comerida, *Comte, *Conesa, *Congost, *Conilleira, *de Contijoc, *Cornador, *Cortès, *Cosconosa, *Creuet, *Crivillé, *Dabat, Dalmau, *Doix, *Domènec, *Dualls, *Duc, *Eixalà, *Elies, *Engaris, *Eramir, *Estevill, *Estrader, *Estruguer, *«Expósito», *Falguera, *Fargues, *Febrer, *Felipa, *Ferrer, *Ferrerons, *Ferriol, *Figuera, *Figuera, *Flix, *Fonada, *Fonoll, *Font, *Fontanet, *Foraster, *Forès, *de la Forga, *Forner, *Fort, *Fortit, *Fraga, *Franc, *Franquet, *Frare, *Freixenet, *Freixes, *Fuster, *Gabriel, *Galderic, *Gallard, *Garcia, *Gaspar, *Gassió, *Gassol, *Gassull, *Gatnau, *Gaugé, *Gerner, *Gili, *Giner, *Girona, *Gispert, *Gonsales, *Gort, *Granada, *Granell, *Grinyó, *Guasc, *Guerrer, *Guiu, *Heritja, *«Hernández», *«Herrera», *Isern, *Ivern, *Janer, *Jardí, *de Jorba, *Jornet, *Josa, *Laforga, *de «Larrea», *«La-sierra», *Latalisa, *de Linya, *Llaberia, *Llagostera, *Llaurador, *Lledó, *Llena,

*Llima, *Llimona, *Llobera, *Llombard, *Llopis, *Lluçà, *Lluís, *Llurba, *Lopes, *Maçana, *Macià, *Macip, *Magarola, *Magrinyà, *Malet, *Malla, *Mandi, *Mangostera, *Marata, *Marc, *Marco, *Marès, *Margalef, *Marquet, *Martí, *«Martín», *«Martínez», *Martorell, *Mas, *Massó, *Mateu, *Meià, *Merlet, *Messeguer, *Miró, *Mirot, *Moià, *Monner, *Mor, *Móra, *Moragues, *Morell, *Mulet, *Navarro, *Navés, *Noguer, *Oliva, *Oliveres, *Oller, *d'Ondara, *«Oñelfa», *«Ordóñez», *Oró, *Orpinell, *Orsal, *Pagès, *Palanca, *Palau, *Pallarès, *Panser, *Pardell, *París, *Pasqual¹, *Pasqualet, *Pastor, *Pauferrer, *Paugener, *Pedaç, *Pedascall, *Pedregal, *Pedrera, *Pedret, *Pelegrí, *Pena, *Pera-mola, *Perearnau, *Peric, *Peris, *Pi, *Pibernat, *Pinell, *Pinyol, *Piquer, *Pocorull, *Poderós, *Ponç, *Pontons, *Porta, *Prats, *Preixens, *Prenafeta¹, *Piugdengoles, *Puigverd, *Pujol, *Punyet, *Queixalós, *Queralt, *Queraltó, *Raedor, *Ramon, *Recasens, *Reig, *de Ribelles, *Ribera, *Ribes, *Ricard, *«Ríos», *Ripoll, *Rius, *Robert, *Robia, *Roca, *Roer, *Roig, *Romegueres, *Romeu, Rosel, *Rossenville, *Rosselló, *Rotlan, *Rovira, *Sabater, *Sabí, *Salla, *Salomó, *Salort, *Salvà, *Salvet, *Sanaüja, *Sánchez, *Sanchís, *Sans, *Santamaria, *Santjoan, *Sargossa, *Segòvia, *Segrià, *Segura, *Sellers, *Selva, *Semir, *Sentís, *Seró, *Serra, *Serraller, *«Serrano», *Sesplugues, *«Sierra», *Simó, *Sobrepera, *Solanes, *Solans, *Soler, *Solernou, *Solsona, *Soteres, *Talarn, *Talisa, *Tamarit, *Tarragó, *Tassis, *Teixidor, *Terran, *Terredo, *Terrós, *Toldrà, *Toló, *Torre, *Torrents, *Toses, *Tost, *Triquell, Vall, *Vallès, *Vila, *Vilafranca, *Vilamajor, *de Vilanova, *Vilar, *Vila-rasa, *Vilella, *Viles, *Vinader, *Vinya, *Vinyals, *Vinyes, *Vives.

V. NOMS DE CASA

Adam, Agna, Agna del Gort, Agustí, Aleix, Aleix del Pastor, «Alfredo», Alzina, Amado, Antolí, Antonet, Antònia del Taló, «Arelido», Avi, Balcells, «Baldomero», Barber del Carrer Nou, Barberà, Barceló, Beltran, Bepes, Bernat, «Bertoldo», Betet, Blai, Blai de la Costa, Blaiet, Blaió, «Blázquez», Boles, Bóta, Boter, Botxaca, Brigada, Brígida del Taller, Brinxol, Burguet, Cabrer, Cadiraire, Calca, Calçons, Calistro, «Calixto», «Callabaco», Cama, Camat, Camil del Blaiet, Campaner, Canquet, Carme de Vilanova, Carmela del Gassol, Carmesí, Cases, Catxai, *Cavaller, Ceballot, Cigala, Cirer, Ciscanya, «Cisco» del Masses, Civil, Clara, Claudi, Climent, Clos, Collcurt, Conès, Correu, Corrópcies, Corteres, Cosme del Llen-gües, Crispí, Daniel, David Ferrereta, Delfi, Domènec, Dominica, Eloi, Elvira del Correu, *Embuder, Empès, «Espartero», Estanislau, Esteve del Peret, Evarist, Fallat, «Fausto», Felician, Ferrer, Ferrer de Prades, Fesols, Fidel de l'«Espartero», Filomena, Florenci, Francesc del Ton del Brinxol, «Francisquet», Franquet, Frare, Fuster del Sec, Gallard, Gallissà, Ganset, Gassió, Gassol, Gassolet, Gatell, Genís,

Genoveva, Gertrudis del Climent, Glòria, Gort, Gravat, «Guadalupe», Guasc, Guerxo del Vall, Guineu, «Indiano» del Moret, Isidre del Gassió, Jacint, Jaume Cases, Jaume de la Calamanda, Jaume de la Magdalena, Jaume del «Callabaco», Jaume del «Pago», Jaume Vinyals, Joan de la Bassa, Joan del «Cisquet», Joan del Domènec, Joan del Mateu, Joan del Polit, Joan del Rafael, Joan Miró, Joanes, Joaquim del Rafel, Jonquera de la Mestra, Jordi, Josep del Gassió, Josep del Masses, Josep Doix, Josep Mundó, Josepet de la Mestra, Josepet del Batet, Josepet del Peijep, Jover, Julià el Sabater, Llarg, Llobera, Llorenç, «Lloroso», Lluís del Tet, Llurba, Macià, *Macip, Madró, Mançana, «Maneio», «Manrón», Marc, Maria de l'Angeleta, Maria del Joanes, Maria del Mestret, Maria del Modest, Maria del Pigat, Maria del Polit, Maria del Vigilant, Marian de la Tenda, Mariana, Marquet, Marquetes, Martí, Marxant, Mas, Mas d'en Peret, Mascaró, Masses, Mateu del Bóta, Matilde, Mestret, «Mílio» del Ferrer, «Mílio» del Mosset, Mió, Miquel del Corróp-cies, Miró, Mitau, Mitgeret, Moià, Monjo, Moret, Mosset, Munda del Sebastià del Vall, Nanjo, Negre, Nel·lo, Notari, Padrineta, «Pago», «Pantano», Pastera, Pastisser del Llorenç, Pastor, Pastor del Doble, Pastor del «Recader», Patan, Pau de la Dolçaina, Pau de la Son, Pau dels Duros, Pauanton, Paulet, Peijep, Pelegrí, Pelegrí del Ton del Brinxol, Pelindes, Pep Vira, «Pepita» del Cabrer, «Pepito» Gallard, Pere del Cadiraire, Pere del Mau, Pere del Zacaries, Pere l'Esquerrer, Peret, Picardia, Pigat, Pinell, «Pipante», Polit, Porta, Puc, Pujol, Quarteres, Quarteretes, Quica, Quico, Quim, Quima, Quiquet, Rafel, Rafel del Vell, Ramon de la Fumada, Ramon de la Quima, Ramon de Vilanova, Ramon del Calces, Ramon del Camil, Ramon del Tet, Ramona del Paquet, Rata, Ravalenc, Rei, «Ricardo», Rito, Robert, Roc, Roer, Roig, Ros, Rosset, Rosso, «Rufino», Sabater del Pigat, «Sabaterico», Safoia, Salvador del Cadiraire, Sargaire, Sastre, Sebastià de l'Engràcia, «Segismundo», Senyora Manresa, Serafina, *Seró, «Serrano», Serrilles, «Simeón», Siurana, Solans, «Tado», *Talissa, Taló, Tamarit, Teresa del Polit, Teresina del Porta, Tet, «Toio», Tomàs del Metge, «Tomos», Ton de la Llenya, Ton del Blai, Ton del Brinxol, Ton del Mau, Ton del Turuts, Ton Paleta, Tonatxo, «Toribio», Tort, «Trallero», Trescents, Trini, Tutit, València, Vall, Vallès, Vell, Ventura Agustí, Vicenç del Quiquet, Vicenta, Voluntari, Xavier del Marian, Xavo, Xel, Xero, Xerris, Xetxo, Xicorill, Ximet, Xon, Xulip, Zacaries.

VI. RENOMS

Són exclosos els que formen part de noms de casa.

*Apotecari, *Barba, *Blaiet, *Catorze, *«Cego», «Cisquet», Esquerrer, *Guerxo del Moret, *Jan, *«Jarana», *del Justícia, *Llauradora, *Mano, *del Mas d'en Peret, *Paquet, *Pasqual?, *Pedrones, «Poldo», *Polit, *Pubill, *Punyalada, «Recader», *de Reus, *de la Rosa, *del Vall, *el Vell, *Vellaneta, *Vermella, *Xona.

VII. POBLACIONS VEÏNES

L'Albi, Cervià de les Garrigues, Juncosa de les Garrigues, Ulldemolins, Vilanova de Prades, el Vilosell.

TREBALLS DE L'OFICINA D'ONOMÀSTICA

Títols publicats

- 1 Ramon AMIGÓ, *Siurana de Prades* (1995)
- 2 Cosme AGUILÓ, *La toponímia de la costa de Lluçmajor* (1996)
- 3 Miquel S. JASSANS, *Onomàstica de Poboleda* (1998)
- 4 Josep RECASENS, *Blancafort, a partir dels noms passats i presents* (2000)
- 5 Jaume SABATÉ, *Onomàstica del poble i terme de la Vilella Alta* (2000)
- 6 Ramon AMIGÓ i Ramon PERE, *L'Albi i els seus noms* (2001)
- 7 Miquel S. JASSANS, *Onomàstica de Colldejou* (2003)
- 8 Dolors CABRÉ i Josep VECIANA, *Onomàstica del terme municipal dels Garidells* (2003)
- 9 Ramon PERE, *Recull de noms de lloc i de persona de Vilanova de Prades* (2004)
- 10 Montserrat CAILÀ i Jean-Paul ESCUDERO, *Història dels noms de Reiners. Les arrels d'un poble del Vallespir* (2005)
- 11 Eugeni PEREA, *Onomàstica de Riudoms* (2006)
- 12 Ramon PERE, *Els noms del Vilosell i el seu terme municipal* (2006)
- 13 Albert TURULL, *La toponímia de les comarques de ponent. Un assaig d'interpretació tipològica* (2007)
- 14 Miquel S. JASSANS, *Onomàstica de Duesaigües i el seu terme* (2008)
- 15 Ramon AMIGÓ, *Onomàstica del terme municipal de Constantí* (2008)
- 16 Josep MORAN, *Característiques del nom propi: Estudi d'interpretació lingüística* (2009)
- 17 Fèlix BRUGUERA, *Recull de noms d'Osor* (2010)
- 18 Josep M. COLL i Ramon AMIGÓ, *Onomàstica del terme municipal de Pratdip* (2010)
- 19 Moisès SELFA, *Onomàstica de la Bisbal d'Empordà* (2010)
- 20 Joan PEYTAVÍ, *Antroponímia, poblament i immigració a la Catalunya moderna: L'exemple dels comtats de Rosselló i Cerdanya (segles XVI-XVIII)* (2010)
- 21 Ramon AMIGÓ, *Onomàstica del terme municipal de Porrera* (2011)
- 22 Ramon PERE, *Onomàstica de la Poble de Cérvoles* (2013)

Centanys
Secció Filològica
2013 Normes ortogràfiques

Obra Social "la Caixa"

